

Anuari
Econòmic
Comarcal
2016

Creixement del PIB comarcal el 2015

2016

**Anuari
Econòmic
Comarcal
2016**

Creixement del PIB comarcal el 2015

Anuari Econòmic Comarcal 2016

Edita:

Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.
Plaza San Nicolás, 4
48005 Bilbao

Josep Oliver Alonso, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona

Impressió:

Serper, S.L.

© Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.

Barcelona, octubre del 2016

ISSN: 1136-5595

DL B 21265-2014

Les anàlisis, les opinions i les conclusions que s'exposen en aquest informe pertanyen als autors de l'informe i no necessàriament al Grup BBVA.

ANUARI ECONÒMIC COMARCAL 2016 / Creixement del PIB
comarcal el 2015. Direcció i redacció: Josep Oliver Alonso
104 p.; 29,7 cm
Títol al llom: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal 2016
ISSN: 1136-5595
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.
Títol: Anuari Econòmic Comarcal 2016

Sumari

05	Presentació	35	2.2.1. Les Terres de l'Ebre lideren el creixement català el 2015 (4,9%), empès pels serveis (5,2%) i les activitats energètiques
07	Introducció		
10	1. Recuperació de la construcció i accentuació de l'activitat terciària: trets bàsics del 2015	37	2.2.2. Les Comarques Centrals el 2015: important increment del VAB (4,3%), empès pels serveis (4,9%), la indústria (3,6%) i la construcció (3,2%)
10	1.1. Recuperació de la inversió en construcció i del consum públic i acceleració del creixement del consum privat	39	2.2.3. Notable augment del VAB a les comarques de Girona el 2015 (3,8%), empès pels serveis (4,2%) i la indústria (3,0%)
15	1.2. Dinàmica productiva 2015: expansió de la construcció i dels serveis privats i públics	40	2.2.4. Avenç del 3,3% del VAB a l'eix metropolità de Barcelona: intens creixement en els serveis privats (3,89%) i construcció (3,93%) i continuïtat en la indústria (2,29%)
20	2. El creixement el 2015: increments més intensos a la costa i el centre del país	42	2.2.5. Intens augment del VAB al Camp de Tarragona el 2015 (3,3%), empès pel molt fort avenç terciari (4,1%)
21	2.1. Creixement del VAB per demarcacions el 2015: més intens a Girona (3,8%) i més baix a Lleida (2,3%)	45	2.2.6. Moderat avenç del VAB (2,6%) a les comarques de muntanya tot i el fort augment dels serveis privats (5,3%), per la davallada energètica i el baix creixement de la construcció (0,2%)
27	2.1.1. Girona lidera la millora el 2015 (3,8%), per l'expansió dels serveis (4,2%) i els avenços a indústria (3,0%) i construcció (2,5%)	46	2.2.7. Contingut creixement al pla de Lleida el 2015 (2,3%) pel moderat augment dels serveis (2,6%) i la davallada del primari (-2,3%)
30	2.1.2. Increment del VAB del 3,4% a Barcelona per la notable recuperació de la construcció (3,8%) i els serveis (3,6%) i el manteniment industrial (2,5%)	48	3. L'augment del VAB comarcal el 2015: avenços més elevats a la costa i a la Catalunya central
32	2.1.3. Avenç del 3,7% del VAB de Tarragona el 2015, amb el suport dels forts avenços en serveis (4,3%) i indústria (3,3%), mentre que la construcció comença a recuperar-se (2,4%)	50	4. Consideracions finals: el fort impuls del VAB el 2015 i el reforç de l'eix mediterrani
34	2.1.4. Menys augment del VAB a Lleida (2,3%), tot i l'avenç de les manufactures (3,1%), per la contracció del primari (-2,2%) i increments més continguts en els serveis (2,8%)	50	4.1. Expansió de la demanda interna i millora dels serveis privats i la construcció
35	2.2. El VAB 2015 per a grans eixos territorials: millors resultats a les Terres de l'Ebre (4,9%) i més baix creixement al pla de Lleida (2,3%)	50	4.2. Creixement del VAB per demarcacions el 2015: més intens a Girona (3,8%) i més baix a Lleida (2,3%)

51 4.3. El VAB 2015 per a grans eixos territorials: millors resultats a les Terres de l'Ebre (4,9%) i creixement més contingut al pla de Lleida (2,3%)

53 4.4. El VAB comarcal el 2015: millora més notable a l'eix mediterrani i la Catalunya central

55 Anàlisi comarcal

97 Notes relatives al creixement econòmic comarcal

99 Annex 1: Detall de les branques utilitzades (CNAE-2009)

100 Annex 2: Marques turístiques i comarques que les integren

101 Annex 3: Llistat de comarques per eixos

102 Fonts estadístiques utilitzades

Presentació

El 2015 va significar una notable accentuació de la recuperació de l'economia catalana encetada a principis del 2014. Si en aquest darrer exercici el perfil de creixement de l'activitat va anar de menys a més (des d'un augment del PIB de l'1,4% del primer trimestre al 2,5% del quart), el 2015 va implicar una manifesta consolidació i accentuació d'aquesta dinàmica positiva. Així, el PIB va augmentar un 3,4% respecte del 2014, molt per sobre dels registres d'aquest any (increment mitjà del 2,0%), i, en especial, va accelerar-se a mesura que la recuperació anava prenent força, i va passar d'un avenç interanual del 2,8% al 3,9% entre el primer i el darrer quart de l'exercici.

D'aquesta manera, el canvi de sentit en el creixement que va implicar el 2014 es va reforçar el 2015 i va fer que el 2014-2015 constituís el primer bienni de recuperació de l'activitat des de l'esclat de la crisi, el 2007. En aquest context tan positiu, quaranta-una comarques van presentar avenços de la seva activitat, fet que va ampliar les trenta-vuit que ja havien mostrat creixements el 2014, tot i que amb uns registres força més positius. Tanmateix, i ateses les importants diferències territorials en l'estructura productiva, aquesta millora generalitzada mostrarà àmplies divergències entre la comarca amb increment del valor afegit brut (VAB) més elevat (Osona, amb un 6,0%) i la que menys va avançar (l'Alta Ribagorça, amb un -0,1%).

Com sempre en aquesta sèrie d'anàlisis de la dinàmica econòmica comarcal (encetada el 1990), aquesta nova estimació incorpora les millores estadístiques aparegudes el darrer any. Particularment, cal destacar que, com sempre, s'han reestimat les dades de creixement comarcal del 2012 al 2014, atès que la comptabilitat catalana, igual que l'espanyola i l'europea, va modificant les seves estimacions anteriors, a mesura que les dades de les diferents fonts estadístiques esdevenen definitives. Per tant, el creixement de les comarques el 2015 té, també, la provisionalitat de les referències en què es basa. A més a més, i entre altres millores, aquesta edició presenta la incorporació de la nova comarca del Moianès, que va ser aprovada pel Parlament de Catalunya l'abril del 2015, i

que inclou municipis que anteriorment formaven part de les comarques del Bages, Osona i el Vallès Oriental.

Addicionalment, i a diferència del 2014, quan es va recalculer la sèrie 2010-2014 amb la nova base del 2010 del PIB català i la incorporació de la informació de la Xarxa Comptable Agrària, en l'estimació per al 2015 no han estat necessàries modificacions tan profundes. Finalment, i com ha estat norma des de l'inici d'aquesta publicació, se n'hi han incorporat algunes que permeten millorar aspectes sectorials. Aquest ha estat el cas de la construcció, de la qual s'ha disposat d'informació detallada de l'afiliació del règim general de la Seguretat Social a tres dígits de la CNAE, cosa que ha permès redefinir els sectors que integren aquest agregat.

Com en les edicions anteriors, aquest treball es divideix en tres grans apartats. En el primer se situa el marc general de l'activitat catalana, tant des de la demanda com, en especial, des de l'oferta, que és l'aproximació que posteriorment es trasllada a àmbits territorials més petits. Aquest capítol és rellevant perquè subministra les claus més generals de la dinàmica de les economies comarcals. Un cop situats aquests valors més generals, l'apartat segon d'aquest volum centra el focus en territoris més amplis que la comarca: primer, les quatre demarcacions del país i, posteriorment, els set eixos comarcals. Aquests darrers són el marc previ per a l'estimació del creixement de les quaranta-dues comarques, que es presenta a l'apartat tercer. Unes conclusions finals tanquen el volum, a les quals segueix una síntesi de la informació estadística utilitzada.

BBVA CX vol agrair a totes les persones que han col·laborat en la preparació i elaboració de l'anuari la professionalitat i l'esforç esmerçats, en especial l'equip de recerca del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigit pel catedràtic Josep Oliver i Alonso, el curós treball de Marc Costa i Carcereny i les revisions de Pep Ruiz, de BBVA Research.

Octubre del 2016

Introducció

En aquest final d'estiu del 2016, l'exercici del 2015 apareix amb nitidesa com aquell en què es va consolidar la tímida recuperació encetada a partir de l'estiu del 2013. En efecte, després de la caiguda intertrimestral del -0,4% en el primer trimestre del 2013, el PIB català cresqué intertrimestralment ja a partir del segon trimestre (0,1%). Aquesta millora del 2013 es va accentuar en el decurs del 2014 (creixement mitjà del 2,0%) i, en especial, va accelerar-se de forma molt marcada a mesura que 2015 avançava, de forma que el PIB català va passar d'un avenç interanual del 2,8% els tres primers mesos al 3,9% els tres darrers. Addicionalment, la fortalesa de l'activitat va tenir una translació molt notable en la creació d'ocupació. De fet, l'augment dels afiliats totals (règim general i autònoms) va ser d'un intens 3,7%,¹ molt per sobre de l'1,9% comarcalitzable (1,7% no comarcalitzable) del 2014, mentre que, en termes de l'ocupació EPA, els resultats foren menys expansius: avenç mitjà el 2015 de l'1,5%, enfront del 2,1% del 2014, molt superiors als del 2013 (del -2,0%), de forma que a finals del 2015 els ocupats (EPA) assoliren 3,1 milions, un 14,7% per sota el màxim històric del segon trimestre del 2008 (3,6 milions). D'aquesta manera, si en l'edició d'aquests materials el 2015 formulàvem la hipòtesi que el 2014 apareixia com un any xarnera entre la llarga recessió 2008-2013, i la recuperació que semblava encetar-se, en el decurs del 2016 aquesta visió s'ha confirmat plenament.

Sectorialment, la fortalesa de l'activitat el 2015 reflecteix la de tots els sectors principals. Així, la construcció, per primera vegada des del 2008, va presentar avenços del VAB (3,4%), mentre que la indústria (augment del 2,7%) també va contribuir al creixement català i el primari va restar avenç agregat (-1,2%). Tanmateix, foren els serveis els responsables del creixement conjunt, amb un molt notable increment del 3,6%, atès el seu pes sobre el conjunt de l'activitat (74,6% del VAB a preus bàsics el 2014).

¹ Les xifres de creixement de l'afiliació fan referència als afiliats comarcalitzables (aquells que poden ser assignats a alguna comarca). Es tracta del 99,9% de l'afiliació, de forma que aquell subconjunt va créixer també substancialment un 3,7% respecte del 2014, i va afegir-hi uns 103.700 nous afiliats, fins a totalitzar 2,9 milions de mitjana el 2015. Per la seva banda, el total de l'afiliació va augmentar un 3,5%.

L'accentuació de la recuperació el 2015 reflecteix l'acció combinada d'elements positius externs i interns. Entre els primers, l'element determinant fou l'acció del BCE. Aquest va decidir, a la primavera de l'exercici passat, posar en marxa el programa de QE (quantitative easing) i es va comprometre a la compra de 60.000 milions d'euros de deute públic dels estats i organismes europeus, alhora que situava els tipus d'interès en el 0,0% i la facilitat de dipòsit de la banca va caure per sota de zero (-0,4% el desembre del 2015). Aquesta política tan expansiva es va traduir, addicionalment, en una caiguda de la cotització de l'euro, que des de valors propers a 1,40 dòlars l'estiu del 2014 va retrocedir fins a 1,08 dòlars del principi del 2016. L'activisme del BCE va permetre encapsular l'activitat a Catalunya i Espanya, de manera que els estralls que van produir-se en els mercats financers internacionals (a l'agost del 2015 per la devaluació del renminbi xinès i de nou al desembre del 2015 / gener del 2016 pels temors sobre el futur de l'economia global) pràcticament no van tenir impacte sobre les condicions financeres de Catalunya i Espanya. Finalment, els preus del petroli van accentuar la seva reducció, de manera que entre desembre del 2014 i del 2015 caigueren de 62,4 a 38,0 dòlars/barril pel cru tipus Brent.

Aquestes favorables condicions externs van permetre l'expressió del gruix de components de la demanda. Així, el consum privat, empès per l'augment de renda generat pels avenços d'ocupació i la davallada dels preus de consum (caiguda mitjana de l'IPC del -0,2%), va avançar un notable 3,6% en termes reals i va deixar enrere els modestos registres del 2014 i les contraccions dels anys 2011-2013 (mitjana del -2,8%). Al consum privat s'hi va sumar, per primer cop des de la segona recessió 2011-2013, el consum de les administracions públiques, que va créixer un 3,3% en termes reals, amb un notable impacte sobre l'avenç agregat del PIB, atès que el seu pes sobre el PIB agregat s'ha incrementat els darrers anys (del 14,0% del PIB català el 2007 al 15,7% el 2014), per la davallada de la inversió, privada i pública, i el consum privat. Finalment, en l'àmbit de la demanda interna la FBCF va presentar un intens avenç, amb un creixement interanual en termes reals del 5,7%, superior al 4,0% del

2014, les primeres taxes positives des de l'inici de la crisi el 2008.

A aquests elements interiors cal afegir-hi l'impuls exportador. Les vendes internacionals² de béns van assolir 63.800 milions d'euros (augment nominal del 5,9%), encara que la recuperació de la demanda interna va esperar a l'alça les compres, fins a 76.000 milions d'euros (un 5,3%). També, en l'àmbit de la demanda exterior les vendes internacionals de serveis turístics aconseguiren nous rècords històrics, amb unes pernoctacions hoteleres³ que ascendiren a 52 milions (augment del 3,4%).

Amb aquesta dinàmica més vigorosa de la demanda interna, les activitats productives que en van sortir més beneficiades foren les més directament vinculades a l'interior, tot i que algunes branques es van beneficiar més que altres de la recuperació de la demanda exterior, a banda de la interna. Així, mentre que les produccions manufactureres avançaven un 2,5%, presentaren increments força superiors a la mitjana les del cautxú i matèries plàstiques (8,5%), les manufactures diverses (6,8%), els productes de minerals no metàl·lics (5,1%), la metal·lúrgia i productes metàl·lics (4,2%) i les indústries químiques i de refinació de petroli (3,6%). A aquests augments s'hi sumà la producció energètica⁴ (3,8%), encara que les diferents fonts de generació van presentar resultats molt dispers.

En l'àmbit de la construcció l'element més rellevant ha estat la millora de la sub branca de promoció immobiliària i edificació (4,5%) i la consolidació dels creixements de les sub branques d'instal·lació i acabat d'edificis, que creixen per segon any consecutiu (un 0,1% el 2014 i un 2,6% el 2015) i de demolició i preparació de terrenys (2,6% el 2014 i 8,1% el 2015), mentre que l'obra pública va caure (-3,1% el 2015) enfront de l'ascens del 2014 (2,8%).

Finalment, i pel que fa al terciari, algunes branques dels serveis privats van augmentar força per sobre la mitjana (4,1% a Catalunya). Aquest és el cas dels d'hostaleria (creixement del 8,2%), informació i comunicacions (6,7%), activitats professionals, científiques i tècniques (5,6%), transport i emmagatzematge (5,4%) i comerç (4,87%). Pel que fa als serveis col·lectius (increment de l'1,70%), només la branca d'Administració pública i Segu-

retat Social (avenç del 2,1%) va presentar augments per sobre la mitjana d'aquests serveis.

Amb aquestes diferències sectorials, i ateses les seves distintes ponderacions en el VAB de cada àmbit territorial, l'activitat el 2015 a les comarques i demarcacions catalanes ha presentat un ampli ventall de registres. Per a les demarcacions, a l'entorn del creixement mitjà català del VAB a preus bàsics el 2014 (3,4%) se situà la de Barcelona (3,4%), mentre que Girona (3,8%) i Tarragona (3,7%) mostraren taxes superiors i Lleida (2,3%) va créixer per sota la mitjana. Per la seva banda, a les grans agrupacions comarcals, el gradient de canvis en el VAB oscil·là entre el màxim del 4,9% de les Terres de l'Ebre i el mínim del 2,3% del pla de Lleida, i va passar pels registres de les Comarques Centrals (4,3%), l'eix gironí (3,8%), l'eix metropolità de Barcelona (3,3%), el Camp de Tarragona (3,3%) i les comarques de muntanya (2,6%). En darrer terme, en el context comarcal, el 2015 va observar una àmplia dispersió entre el 6,0% d'augment del VAB d'Osona i el -0,1% de l'Alta Ribagorça.

L'estructura de la monografia és similar a la de les darreres edicions. A l'apartat primer ("Recuperació de la construcció i accentuació de l'activitat terciària: trets bàsics del 2015") es presenten els principals elements d'oferta que han determinat el fort avenç de l'activitat el 2015 i, per tal de comprendre millor la seva dinàmica, l'anàlisi està precedida d'alguns comentaris sobre els factors de la demanda (interna i exterior). El punt segon ("El creixement el 2015: increments més intensos a la costa i el centre del país") constitueix el nucli central de l'estudi, ja que és on es presenten els resultats de l'estimació del creixement dels diferents àmbits territorials. L'anàlisi pels agregats de demarcacions s'efectua en el primer punt d'aquest apartat (2.1. "Creixement del VAB per demarcacions el 2015: més intens a Girona (3,8%) i més baix a Lleida (2,3%)"), mentre que la dinàmica dels àmbits territorials (els set eixos considerats en aquest estudi) és objecte d'anàlisi al punt segon (2.2. "El VAB 2015 per a grans eixos territorials: millors resultats a les Terres de l'Ebre (4,9%) i més baix creixement al pla de Lleida (2,3%)"). Finalment, una presentació dels resultats comarcals s'ofereix a l'apartat tercer ("L'augment del VAB comarcal el 2015: avenços més elevats a la costa i a la Catalunya central"), al qual segueix el punt quart ("Consideracions finals: fort impuls del VAB el 2015 i el reforç de l'eix mediterrani"), que sintetitza el contingut del treball, a manera de resum executiu, per tal de facilitar la lectura de les principals conclusions. A aquests apartats segueix una síntesi de la dinàmica econòmica de les 42 comarques ("Anàlisi Comarcal") i de les estadístiques utilitzades en l'estimació ("Fonts estadístiques utilitzades").

2 Dades de comerç exterior de Catalunya a partir de DataComex (estadístiques del comerç exterior), amb lleugeres diferències respecte de les de l'Idescat.

3 Dades provisionals de l'Idescat per al 2015 (juny del 2016).

4 Aquest sector inclou, en la CNAE-2009, les branques (B) d'indústries extractives, (D) subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat i (E) subministrament d'aigua, activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació.

En l'elaboració d'aquesta monografia cal destacar la col·laboració d'un ampli conjunt d'institucions i persones sense les quals aquest treball no hauria estat possible. Cal agrair, en primer lloc, l'ajuda prestada per l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), i en especial el seu director, Frederic Udina i Abelló, Lourdes Alonso Serra, M. Carme Saborit i Vidal, Cristina Rovira i Trepal i Josep Arnau. En un àmbit sectorial més precís, cal destacar l'ajut dels serveis tècnics del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, sense els quals la determinació del VAB en l'àmbit comarcal seria impossible, i, més en concret, Joan Barniol Garriga. Per al sector de la construcció, el Departament de Territori i Sostenibilitat ha facilitat la informació necessària sobre l'evolució de l'activitat residencial i no residencial, imprescindible per poder comarcalitzar-la. Per la seva banda, les estimacions sobre la

distribució de la producció entre les distintes branques del sector es basen en les dades que, anualment, subministra el Ministeri de Foment per a Espanya. De la mateixa manera, l'ajut de l'Observatori d'Empresa i Ocupació ha estat, com sempre, imprescindible per a la informació relativa a l'evolució del mercat de treball. I, pel que fa a l'energia, voldriem agrair l'ajut prestat per David Villar, de l'Institut Català de l'Energia. El director és, a més a més, deutor dels esforços de molta altra gent. Entre ells, cal destacar el treball rigorós i, en especial, la capacitat de procés i control de la informació del meu col·laborador els darrers anys, el professor de la UAB Marc Costa Carcereny. Finalment, agraiem tot el suport rebut de BBVA CX.

Josep Oliver Alonso

1. Recuperació de la construcció i accentuació de l'activitat terciària: trets bàsics del 2015

Aquest primer apartat s'adreça a subministrar les claus de la dinàmica econòmica del 2015, que ha consolidat una recuperació encetada la segona meitat del 2013 i que ja es va manifestar en el decurs del 2014. Atès que el creixement del VAB que s'analitza en els diferents territoris (demarcacions, eixos territorials i comarques) es presenta des de l'oferta (el canvi en el valor afegit generat per cada sector productiu a cada territori), l'apartat dos d'aquest primer punt presenta els trets essencials de les modificacions experimentades el 2015 pels grans sectors productius a Catalunya. Tanmateix, per comprendre adequadament les forces que expliquen la dinàmica productiva dels diferents sectors, és imprescindible avaluar quins han estat els elements més rellevants de la demanda (la interna i l'exterior), cosa a la qual es destina el primer punt.

1.1. Recuperació de la inversió en construcció i del consum públic i acceleració del creixement del consum privat

En l'exercici del 2015 s'han accentuat alguns dels trets que, des de la demanda, ja es posaren de manifest el 2014. Fonamentalment, l'element més rellevant ha estat la progressiva substitució de la demanda neta exterior per la interna com a motor del creixement del PIB català. I, dins d'aquesta darrera, l'emergència de la inversió en construcció i el consum públic com a dos elements característics del 2015, elements que s'afegeixen a la inversió en béns d'equip i al consum privat, que, ja el 2014, havien presentat notables avenços.

Així, mentre que el 2014 la demanda interna es va incrementar un 1,7%, el seu creixement el 2015 es va més que doblar i va assolir un augment interanual en termes reals del 4,0%. En aquest context, el saldo exterior global ha passat de contribuir positivament al creixement (0,5 punts el 2014) a restar avenç de l'activitat interna

Taula 1.1 PIB pm trimestral i anual per components d'oferta i demanda a Catalunya. 2014-2015

Taxes reals de variació interanual en % i aportacions en punts percentuals. Base 2010

	2014				2015				Anuals	
	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	2014	2015
Oferta										
Sector primari	8,4	5,6	5,1	4,5	0,3	-0,5	-2,0	-2,4	5,9	-1,2
Indústria	0,9	2,3	0,9	1,8	2,2	2,2	3,1	3,4	1,5	2,7
Construcció	-4,0	-3,3	-2,1	-0,5	1,9	3,5	4,0	4,2	-2,5	3,4
Serveis total	1,9	2,4	2,5	3,0	3,1	3,5	3,8	4,0	2,5	3,6
Impostos	0,3	0,4	0,7	1,6	2,7	3,3	3,6	3,7	0,8	3,3
PIB pm	1,4	2,0	1,9	2,5	2,8	3,2	3,6	3,9	2,0	3,4
Demanda										
Consum privat	1,3	1,1	1,3	1,8	2,8	3,4	4,1	4,0	1,4	3,6
Consum públic	-1,3	-0,1	0,7	0,8	2,3	3,2	3,6	4,2	0,0	3,3
Inversió total ¹	2,8	3,6	4,8	5,0	6,2	6,0	5,9	4,5	4,0	5,7
Inversió en béns d'equipament	7,1	6,9	7,7	6,9	7,7	6,7	6,6	4,6	7,2	6,4
Inversió en construcció	-4,5	-3,9	-2,9	-1,3	1,5	3,3	3,7	3,8	-3,2	3,1
Demanda interna	1,1	1,4	1,9	2,3	3,4	3,9	4,4	4,2	1,7	4,0
Demanda exterior										
Exportacions de béns i serveis	4,4	3,4	3,4	5,3	5,0	6,3	4,8	5,4	4,1	5,4
Importacions de béns i serveis	10,8	6,0	9,3	4,8	4,4	8,8	6,8	9,7	7,7	7,4
Saldo exterior internacional	-1,5	-0,4	-1,4	0,2	0,4	-0,8	-0,6	-1,1	-0,8	-0,5
Saldo exterior amb Espanya	1,9	1,2	1,6	0,3	-0,6	0,6	0,4	1,3	1,3	0,4
Saldo exterior total ²	0,4	0,8	0,2	0,5	-0,2	-0,2	-0,2	0,2	0,5	-0,1

1. Inclou la variació d'existències. 2. Els saldos es mesuren en punts percentuals d'aportació al creixement del PIB.

Font: BBVA a partir de dades d'IDESCAT.

Taula 1.2 Demanda interna de Catalunya per components. 2009-2015

Taxes de variació interanual i pes sobre el PIB pm en %. Base 2010

	Consum			Inversió			Demanda
	Privat	Públic	Total ¹	Béns d'equip	Construcció	Total ²	Interna
Taxes de creixement interanual							
2009	-4,2	7,2	-1,7	-11,7	-20,1	-15,9	-5,8
2010	-0,5	1,4	0,0	2,0	-12,2	-6,8	-1,7
2011	-1,3	-1,4	-1,3	-4,7	-12,9	-9,0	-3,1
2012	-3,6	-1,7	-3,2	-4,0	-14,8	-8,7	-4,3
2013	-3,6	-5,0	-3,9	0,3	-7,8	-4,2	-4,0
2014	1,4	0,0	1,1	7,2	-3,2	4,0	1,7
2015	3,6	3,3	3,5	6,4	3,1	5,7	4,0
Pes sobre el PIB pm							
2009	53,8	17,0	70,8	10,7	12,1	23,3	94,1
2010	54,3	17,0	71,2	11,0	10,4	21,6	92,8
2011	54,9	16,6	71,6	10,6	8,9	19,6	91,1
2012	56,0	16,4	72,4	10,4	7,6	18,2	90,5
2013	54,9	15,9	70,9	10,5	6,8	17,3	88,1
2014	55,0	15,7	70,7	11,0	6,4	17,5	88,3
2015	54,7	15,7	70,4	11,4	6,5	18,1	88,5

1. Consum total com ha resultat de ponderar els creixements dels seus components. 2. Inclou la variació d'existències.

Font: BBVA a partir de dades d'IDESCAT.

(-0,1 punts el 2015). Una modificació que expressa la davallada de l'aportació positiva del saldo dels intercanvis amb Espanya (d'1,3 punts percentuals el 2014 a 0,4 punts el 2015), malgrat la reducció del saldo negatiu dels intercanvis de béns i serveis amb la resta del món (dels -0,8 punts percentuals del PIB el 2014 a -0,5 punts el 2015).

En l'àmbit dels principals components de la demanda interna, el canvi més destacable ha estat el de la inversió en construcció. Aquesta variable havia experimentat una continuada davallada des de l'inici de la crisi, empenya tant per la contracció de l'obra pública i la construcció no residencial com, en especial, per l'ensorrament de la inversió en habitatge. De fet, acumulant la seva dinàmica entre el 2007 i 2014, la davallada havia estat un extraordinari -56,3% en termes reals. Aquesta tendència molt negativa va començar a moderar-se el darrer trimestre del 2014 (-1,3%) i, en el decurs del 2015, ja va presentar un augment mitjà destacable (3,1%), que contrasta amb la caiguda agregada del 2014 (-3,2%). Un avenç el 2015 que, addicionalment, es va anar accelerant en el decurs de l'exercici (increments del 3,7% i el 3,8% els dos darrers trimestres del 2015). Una part d'aquesta millora reflecteix el comportament de la inversió pública, tot i que han estat la inversió residencial i no residencial (tant

privada com pública) els principals motors d'aquesta millora. Així, els habitatges en construcció van augmentar el 2015 un notable 45,6%, fet que reflecteix el fort increment dels iniciats (60,6%) i la davallada dels acabats (-28,3%), tot i que aquests registres s'han de situar en els baixos valors absoluts assolits tot i aquests registres s'han de situar en els baixos valors absoluts assolits el 2014 (aquest any els habitatges iniciats foren únicament 3.800, un 96,4% per sota els valors mitjans del 2005-2007). En aquest context, els metres quadrats en construcció residencial⁵ van augmentar un 52,6% (de 975.000 a 1.500.000), mentre que la superfície en construcció d'obra nova no residencial va créixer un 48% (de 70.000 a 104.000 m² entre el 2014 i 2015).⁶ També el consum de ciment va ser empès a l'alça per aquesta dinàmica (augment del 7,8%) fins a 1,6 milions de tones, un creixement que contrasta amb la caiguda del 2014 (-0,9%).

Com a reflex d'aquesta evolució més positiva, l'ocupació en la construcció (EPA) va avançar un 0,7%, un registre allunyat de la davallada del 2014 (-1,5%), mentre que

⁵ Estimació pròpia a partir de les dades d'habitatge segons la superfície del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, que és la font que subministra aquestes dades amb detall comarcal.

⁶ Amb data de tancament de l'estudi només es disposa de dades de construcció no residencial fins a setembre del 2015.

Taula 1.3 VAB pb del sector primari. 2014-2015

Taxes reals de variació interanual en %

	2014	2015
Cereals	-11,8	-5,8
Plantes industrials	-6,2	7,8
Plantes farratgeres	3,1	-6,7
Hortalisses	-1,6	-5,2
Plantes i flors	-1,6	-6,8
Tubercles	-2,3	-2,5
Fruïtes fresques	4,3	-5,4
Fruïta seca	2,5	-8,3
Cítrics	3,2	-1,4
Raim	-3,2	-2,2
Oliva	4,8	-6,0
Vi i most	-3,4	1,1
Oli d'oliva	-18,4	-7,4
Bovi	1,6	0,5
Porquí	17,8	4,0
Equí	6,7	-0,9
Oví i cabrum	40,8	6,6
Aviram	6,6	0,9
Altres productes agrícoles i ramaders	20,9	5,2
Agrícola	-1,5	-5,0
Ramader	12,7	2,6
Forestal i aqüícola	8,9	-0,5
Pesca	-1,3	-9,2
Primari	5,9	-1,2

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals, juliol 2016).

l'afiliació total (règim general i d'autònoms) va créixer un intens 5,5%. De forma més precisa, l'afiliació a les diferents branques de la construcció va presentar diferències rellevants, de manera que la promoció immobiliària i l'edificació van avançar un molt notable 8,1%, en la branca d'instal·lacions i acabat d'edificis ho va fer un 5,9%, un 11,4% en demolició i preparació de terrenys i va caure en l'obra civil (un -1,8%).⁷

L'altre component que cal destacar de la dinàmica de la demanda interna ha estat el del consum públic. Igualment com la inversió en construcció, el consum de les administracions públiques havia experimentat una notable contracció en els anys de la crisi, en especial en els exercicis 2010-2013 (davallada acumulada del -7,9%),

com a resultat de l'aplicació dels diferents programes d'estabilització fiscal. El 2015, com a reflex dels efectes d'una política més expansiva, la despesa en consum públic a Catalunya va presentar un notable increment (3,3%), que contrasta amb l'avenç nul del 2014, amb un perfil cíclic que també va anar de menys a més (des del 2,3% interanual del primer trimestre del 2015 al 4,2% del quart).

Per la seva banda, el consum privat va continuar amb augments prou rellevants el 2015, seguint la dinàmica positiva del 2014. Així, després d'avançar un 1,4% el 2014, la despesa de les llars va accelerar notablement el seu creixement el 2015 (3,6%). Aquest increment reflecteix l'impuls de tots els elements que determinen la dinàmica del consum. En primer lloc, i en l'àmbit dels ingressos corrents, l'avenç nominal de les rendes salarials ha estat prou notable i ha recollit el creixement de l'ocupació (un 1,5%, uns 46.800 nous ocupats), igual que el de l'excedent brut d'explotació dels empresaris individuals. També va contribuir positivament al creixement de la renda disponible la disminució de la pressió fiscal directa

⁷ La promoció immobiliària i edificació i enginyeria civil són branques de la construcció a dos dígets de la CNAE 2009 (codis 41 i 42, respectivament), mentre que instal·lacions i acabat d'edificis i demolició i preparació de terrenys és una subdivisió de la branca 43 de la construcció a 3 dígets (432 i 433 per la primera i 431 i 439 per la segona), el conjunt d'aquestes subdivisions engloben el total de la construcció (vegeu l'annex 1 sobre el detall de les branques productives utilitzades i la seva relació amb la CNAE). El total d'aquesta branca representava el 16,6% del VAB corrent de serveis segons els comptes econòmics anuals de Catalunya (base 2010) de l'Idescat.

Taula 1.4 Principals resultats de l'enquesta de conjuntura industrial a Catalunya. 2011-2015

Saldos de respostes en %

	Nivell			Tendència producció
	ICI	Cartera de comandes	Estocs prod. acabats	
2011	-16,0	-35,8	11,5	-0,7
2012	-23,1	-43,5	13,1	-12,8
2013	-18,6	-37,1	13,7	-5,0
2014	-8,0	-21,3	6,2	3,4
2015	-3,4	-12,6	4,9	7,3

Font: IDESCAT.

sobre les famílies, primer al gener del 2015 i, posteriorment, avançant al setembre la reducció prevista per al 2016. I en el mateix sentit es va moure la davallada de la càrrega financera, com a resultat de la continuada caiguda dels tipus d'interès i, molt en particular, dels vinculats a les hipoteques a tipus variables.

Finalment, la caiguda de l'IPC (-0,2% en mitjana del 2015) va contribuir a incrementar el poder adquisitiu d'una renda familiar disponible que, en termes nominals, estava creixent sensiblement per sobre els registres del 2014. Si en l'àmbit de la renda ingressada la seva dinàmica impulsava a l'alça la despesa familiar, altres elements de la funció de consum també van contribuir al seu avenç. Aquest és el cas de les expectatives sobre la situació econòmica. Mesurades amb l'indicador de confiança del consumidor per a Espanya de la Comissió Europea, el seu saldo ha passat d'un -8,9 el 2014 al 0,3 el 2015, el millor registre de la sèrie històrica que s'encetà

el 1985, i molt per sobre la mitjana històrica 1985-2016 (-13,3). A una renda a l'alça i unes perspectives positives cal sumar-hi, finalment, el millor comportament de la riquesa de les llars, tant de la financera com de la física, així com l'augment del flux de nou crèdit a les famílies. En l'àmbit de la riquesa immobiliària ja a finals del 2014 van aparèixer els primers símptomes de recuperació de preus immobiliaris (segons l'INE, un 2,2% interanual el darrer trimestre del 2014). I aquesta dinàmica positiva es va accentuar el 2015, amb un augment dels preus de l'habitatge del 4,8% en mitjana de l'any i, en especial, un elevat 5,9% el darrer trimestre. Pel que fa a la riquesa financera, la política expansiva del BCE va contribuir a la recuperació borsària, amb un augment mitjà anual de l'1,1% en l'índex IBEX-35. I, en l'àmbit del nou crèdit concedit a les llars, aquest augmentà un 25,1% (dels 60,5 milers de milions d'euros del 2014 als 75,7 milers de milions del 2015).

Taula 1.5 IPI per subsectors a Catalunya. 2007-2015

Taxes de creixement anual en %

	2007	2015
Índex general (IPI)	2,0	2,6
Indústries manufactureres	2,4	2,7
Aliments, begudes i tabac	3,5	2,8
Tèxtil, confecció, cuir, calçat	-8,1	-0,9
Paper, arts gràfiques i suports d'enregistrament	5,7	1,0
Química	4,8	3,8
Farmacèutics	2,4	2,5
Cautxú i plàstic	7,8	8,7
Minerals no metàl·lics	-1,9	5,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	2,5	4,4
Equips elèctrics, electrònics i òptics	7,3	2,8
Maquinària i equips mecànics	7,5	0,9
Material de transport	-0,4	-3,2
Altres indústries manufactureres	-0,9	7,1
Indústries extractives	1,8	2,7
Energia elèctrica, gas, vapor d'aigua i aire condicionat	-4,0	2,6
Subministrament d'aigua		-3,9

Font: IDESCAT.

Taula 1.6 Indicadors d'activitat de la construcció a Catalunya. 2014-2015

Taxes de variació interanual en % i número de aturats en milers

	2014	2015
Habitatges iniciats	26,7	60,6
Habitatges acabats	-10,8	-28,3
Habitatges en construcció ¹	-17,6	45,6
Consum de ciment	-0,9	7,8
Ocupació (EPA) ²	-1,5	0,7
Afiliació (SS) ³	-1,4	5,5
Atur registrat ⁴	76,2	60,3

1. Habitatges en construcció com a estimació a partir de la suma dels iniciats l'any anterior més l'any actual. 2. Ocupats EPA totes les edats. 3. Afiliats al règim general i d'autònoms de la Seguretat Social al sector de la construcció assignables a una comarca, que no coincideix amb el total de Catalunya per l'existència d'afiliació no comarcalitzable. 4. Aturats comarcalitzables. Observatori d'Empresa i Ocupació.

Font: IDESCAT, Departament de Territori i Sostenibilitat, Observatori del Treball i Model Productiu i estimació BBVA.

Adicionalment, el mateix procés de millora s'observà en els casos de la inversió en construcció i consum públic, amb el mateix perfil d'acceleració a mesura que s'escolava l'exercici (del -1,3% i 0,8% del quart trimestre del 2014 al 3,8% i 4,2% del darrer quart del 2015, respectivament). Finalment, la resta de la inversió (en béns d'equipament i d'altres) va mostrar una dinàmica que, tot i ser continuista respecte del 2014, va presentar un augment prou notable (un 6,4% el 2015, una mica per sota el 7,2% del 2014).

Aquest creixement reflecteix la fortalesa de la demanda interna, i també exterior, com suggereixen l'indicador de

clima industrial, la utilització de la cartera de comandes, l'índex de confiança de la Comissió Europea en el sector industrial⁸ o l'enquesta semestral d'inversió industrial a Catalunya de l'Idescat i del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme. En aquest context, les importacions de béns d'equip, que havien augmentat un notable 9,2% el 2014, van progressar un intens 16% el 2015.

Pel que fa a la demanda exterior, les exportacions internacionals de béns i serveis mostraren una evolució coherent amb la dinàmica de l'economia mundial i, en especi-

8 Referida al conjunt de la indústria espanyola.

Taula 1.7 Indicadors d'activitat terciària a Catalunya. 2013-2015

Taxes de variació interanual i grau d'ocupació en %, aturats en milers

	2013	2014	2015
Vendes en grans superfícies			
Total	-4,4	-2,3	1,3
Alimentació	-3,6	-2,7	0,0
Resta	-5,0	-2,0	2,3
Establiments hotelers			
Pernoctacions a Catalunya	1,9	1,9	3,4
Viatgers	-0,2	3,5	5,2
Grau d'ocupació	60,5	61,1	63,5
Grau d'ocupació ¹	0,5	0,6	2,4
Transport de viatgers ²			
Aeri	0,1	4,2	4,0
Transport de mercaderies per vaixell (Tn.:0)			
Port Barcelona	-0,2	9,5	0,9
Port Tarragona	-15,7	13,9	3,6
Mercat de treball			
Ocupació (EPA) ³	-1,3	2,8	0,8
Afiliació (SS) ⁴	-1,0	2,5	3,9
Atur registrat	406,9	387,3	357,1

1. Canvi en punts percentuals en relació amb el mateix període de l'any anterior. 2. Trànsit de viatgers. 3. Ocupats EPA de totes les edats. 4. Afiliats assignables a alguna comarca al règim general i d'autònoms de la Seguretat Social al sector serveis, amb discrepàncies respecte el total de Catalunya a causa de l'afiliació no comarcalitzable. Font: IDESCAT i Observatori del Treball i Model Productiu.

al, amb la de la zona euro. D'aquesta manera, el total experimentarà un prou rellevant augment real del 4,8%, per sobre el 4,0% del 2014, mentre que les importacions de béns i serveis procedents de la resta del món cresqueren un 7,3% (7,5% el 2014). Finalment, el saldo d'intercanvis amb Espanya va passar d'una contribució al creixement del PIB d'1,3 punts percentuals el 2014 a 0,4 del 2015.

1.2. Dinàmica productiva 2015: expansió de la construcció i dels serveis privats i públics

Els resultats des de la producció reflecteixen els diferents impactes dels distintes components de la demanda sobre l'activitat de cada branca. Abans de comentar els de l'estimació per al 2015, convé destacar que una part no petita del creixement que s'observa en algunes branques⁹ reflecteix, simplement, un procés de recuperació de valors del VAB generats fins abans de la crisi. Dit d'una altra manera, els increments que s'observen en algunes subbranques dels serveis, la indústria o la construcció, no poden avaluar-se adequadament sense tenir en compte la llarga recessió i, per tant, la situació del VAB sectorial el 2014 i els canvis acumulats des de l'inici de la crisi. El més pertinent seria estimar-lo des del 2007, al final de l'expansió anterior, però encara no ha estat possible reconstruir la sèrie de creixement comarcal pels anys anteriors al 2010, de manera que les consideracions que ara s'efectuen tenen en compte només el període 2010-2015.

Des d'aquest punt de vista, i a l'alçada del 2015, el VAB total encara es troba un -3,4% per sota els registres de VAB en volum corresponents al 2007, fet que reflecteix que el procés de superació de la crisi, si més no en termes del valor afegit generat, pot considerar-se tancat. Tanmateix, sectorialment la situació és molt diversa. D'una banda, els serveis també presenten registres el 2015 per sobre dels del 2010; de l'altra, la indústria i construcció, malgrat la millora del 2015, continuen arrossegant els impactes contractors dels anys de la recessió.

En l'àmbit agregat de la indústria i l'energia el sector el 2015 havia assolit un VAB que encara era un -3,5% inferior al del 2010, fet que reflecteix un comportament menys negatiu de les produccions manufactureres, empeses en els pitjors anys de la crisi pel sector exterior, que acumulaven el 2015 una pèrdua del -1,8%, mentre que la caiguda de les energètiques era més gran (del -12,7%). Pel que fa als serveis, en la important branca

dels privats, el 2015 el conjunt ja mostrava un augment del VAB del 8,8% respecte del 2010, mentre que els col·lectius arrossegaven una davallada del -0,9%. Finalment, on l'efecte del xoc de la crisi ha estat més rellevant és, sens dubte, en l'àmbit de la construcció, el VAB del qual el 2015, tot i la recuperació d'aquest exercici, encara se situava un -34,7% per sota el volum de VAB del 2010. En canvi, el primari té una dinàmica no vinculada al cicle, de forma que el 2015 se situava un -1,2% per sota el del 2010.

Tenint en compte aquestes consideracions, els resultats del 2015 mostren una marcada recuperació en la construcció (3,4%), avenços agregats notables dels serveis (3,6%) i menys elevats de la indústria (2,7%), alhora que el primari es va contreure (-1,2%).

Pel que fa al VAB de la construcció, que havia caigut un -2,50% el 2014, i continuava amb la seva trajectòria negativa des del 2007 (davallada acumulada 2010-2014 del -36,8%), va presentar el 2015 el primer avenç des de l'inici de la crisi (3,4%), també amb un perfil alcista, des de l'1,9% d'augment el primer trimestre del 2015 al 4,2% del darrer. Per la seva banda, la millora del consum i la inversió internes i la continuïtat de les exportacions internacionals, es van reflectir en accentuacions del creixement del VAB de la indústria, de forma que el 2015 va augmentar un prou notable 2,7% (per sobre l'1,5% del 2014). També com a reflex del procés de creixement del consum i la inversió, el VAB de la indústria va presentar el mateix perfil alcista, des de l'1,8% anual del darrer trimestre del 2014 fins al 3,4% del darrer del 2015. Igualment, els serveis també es van expandir substancialment per sobre de com ho havien fet el 2014, per l'increment de la demanda interna (privada i pública) i dels serveis turístics i no turístics en l'àmbit internacional.¹⁰ Així, aquest sector, que va aportar el 2014 un 74,6% del VAB nominal, va presentar un avenç el 2015 del 3,6% (2,50% el 2014), amb la mateixa tendència a l'alça a mesura que l'any s'escolava (del 3,0% al 4,0% entre els darrers trimestres del 2014 i del 2015). Finalment, l'activitat menys vinculada als registres de la demanda, les produccions de les diferents branques del primari, va presentar un registre negatiu el 2015 (-1,20%), després d'haver augmentat un 5,9% el 2014.

En la construcció, el 2015 destaca la dinàmica positiva residencial, després d'un llarg període d'intenses caigu-

⁹ Els noms dels sectors per als quals s'estima el creixement s'han condensat en denominacions que faciliten la lectura del text. El detall exacte dels de la CNAE i les branques que incorpora cadascun dels sectors utilitzats es detalla a l'annex 1.

¹⁰ El creixement dels viatgers (espanyols i estrangers) va ser el 2015 del 5,4% i d'un 3,3% pel que fa a les pernoctacions. Al mateix temps, tot i que no hi ha dades d'exportacions de serveis no turístics, la seva dinàmica al conjunt d'Espanya suggereix que també va contribuir amb certa intensitat al creixement del VAB terciari català.

Taula 1.8 Indicadors del mercat de treball a Catalunya. 2014-2015

Valors absoluts en milers de persones i taxes de variació en %

	Atur registrat		Atur EPA-5	
	2014	2015	2014	2015
Valors absoluts				
Agricultura	14,0	13,7	9,6	9,1
Indústria	83,5	70,8	37,5	33,9
Construcció	76,2	60,3	30,7	24,8
Serveis	387,3	357,1	190,1	175,8
SOA	32,7	32,7	505,5	459,6
Total	593,6	534,5	773,3	703,1
Taxes de variació				
Agricultura	8,5	-2,2	-1,8	-5,2
Indústria	-11,2	-15,2	-33,7	-9,5
Construcció	-17,5	-20,9	-30,3	-19,2
Serveis	-4,8	-7,8	-19,1	-7,5
SOA	4,7	-0,1	-7,8	-9,1
Total	-6,9	-10,0	-13,4	-9,1
	Afiliats a la Seg. Soc. ^{1,3}		Ocupats EPA-4	
	2014	2015	2014	2015
Valors absoluts				
Agricultura	32,5	32,6	45,1	47,8
Indústria	437,4	446,7	558,4	582,1
Construcció	162,0	170,9	181,2	182,6
Serveis	2.195,8	2.281,1	2.246,2	2.265,2
Total	2.827,7	2.931,4	3.030,9	3.077,7
Taxes de variació				
Agricultura	0,6	0,3	-14,0	6,0
Indústria	0,3	2,1	2,0	4,3
Construcció	-1,4	5,5	-1,5	0,7
Serveis	2,5	3,9	2,8	0,8
Total	1,9	3,7	2,1	1,5

1. Afiliats a la Seguretat Social (règim general i autònoms) assignables a alguna comarca amb discrepàncies amb el total de Catalunya per l'afiliació no comarcalitzable.

2. SOA: 'sense ocupació anterior', aturats i registrats sense ocupació anterior, amb més de dos anys d'atur o que busquen la primera ocupació. 3. Afiliats al règim general i autònoms de la Seguretat Social. 4. Ocupats EPA de totes les edats. 5. Desocupats EPA de totes les edats. 5. Aturats de totes les edats segons el sector d'ocupació l'últim any, si fa més d'un any que és aturat classificat com a SOA.

Font: IDESCAT i Observatori del Treball i Model Productiu.

des o estabilització en valors molt baixos els darrers anys. Així, pel que fa als habitatges iniciats, i com a reflex de la recuperació progressiva d'aquest subsector, el 2015 se'n van començar 6.200, un molt elevat augment relatiu (60,6%) respecte dels 3.800 del 2014, però un -93% per sota la mitjana de l'expansió 2000-2007 (90.800). Per la seva banda, els habitatges en construcció, que reflecteixen la dinàmica dels iniciats i dels finalitzats, també van créixer de manera substancial (un 45,6% respecte del 2014, dels 6.882 del 2014 als 10.022 del 2015), per l'acció combinada de l'augment dels iniciats i la reducció dels acabats (-28,3%), tot i que, en valors absoluts, l'activitat se situà encara molt allunyada dels valors del 2000-2007 (mitjana anual de 180.700 d'habitatges en construcció). Altres indicadors també mostraren la re-

cuperació del sector. Aquest és el cas del consum de ciment, que avançà un 7,8% el 2015 (d'1,5 a 1,6 milions de tones), mentre que la superfície per edificar d'obra nova no residencial augmentà un 48,5% interanual el període gener-setembre del 2015 (de 57.900 a 85.900 m²).¹¹ Aquest context productiu es va reflectir en millores en l'ocupació, amb augments moderats en l'estadística EPA (0,7%, enfront d'una caiguda del -1,5% el 2014) i avenços, en canvi, molt substancials en l'afiliació (règim general i d'autònoms),¹² d'un 5,5% per al conjunt del sector, fet que reflecteix importants creixements mit-

11 Les dades subministrades pel Departament de Territori i Sostenibilitat (amb detall territorial comarcal) difereixen de les que publica el Ministeri de Foment.

12 Per a les branques d'instal·lació i acabat d'edificis i de demolició i preparació de terrenys, les dades originals d'afiliació corresponen estrictament al règim general.

Taula 1.9 Balança comercial de mercaderies de Catalunya amb l'estranger¹. 2012-2015

Milions d'euros corrents i taxes de variació i taxa de cobertura en %

	Consum			Inversió		
	Exportacions	Imports	Saldo	Taxa de cobertura	Exportacions	Imports
2012	58.853	69.770	-10.917	84,4	7,1	-2,5
2013	58.957	67.381	-8.424	87,5	0,2	-3,4
2014	60.291	72.221	-11.929	83,5	2,3	7,2
2015	63.839	76.037	-12.198	84,0	5,9	5,3

1. Valors acumulats a desembre de les dades mensuals.

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

Taula 1.10 IPC a Catalunya. 2012-2015

Taxes de variació interanual en %

	2012	2013	2014	2015
Índex general	2,9	1,7	0,1	-0,2
Aliments i begudes no alcohòliques	2,5	2,8	0,1	1,8
Begudes alcohòliques	5,9	6,1	1,2	1,1
Vestit	0,4	0,2	0,2	0,4
Habitatge	4,9	1,7	1,7	-1,5
Parament llar	1,5	1,7	-0,1	0,2
Medicina	7,3	5,1	0,7	0,1
Transports	5,1	-0,1	-1,1	-4,5
Comunicacions	-3,4	-4,3	-6,1	-1,8
Esbarjo i cultura	1,1	1,3	-0,7	0,1
Ensenyament	6,6	10,5	0,9	1,3
Hotels i restaurants	1,5	0,9	0,5	1,0
D'altres	2,7	2,7	1,6	2,0

Font: IDESCAT.

jans anuals tant en el subsector de la promoció immobiliària i edificació (8,1%) com en la branca d'instal·lacions i acabat d'edificis (5,9%) i a la de demolició i preparació de terrenys (11,4%), mentre que, en canvi, es va contreure en l'obra civil (-1,8%). En síntesi, el VAB dels diferents subsectors que configuren la construcció van créixer de forma força diferenciada el 2015: la promoció immobiliària i l'edificació avançà un 4,5%; les instal·lacions i acabat d'edificis un 2,6% i la demolició i preparació de terrenys un 8,1%, mentre que l'obra civil davallà un -3,1%.¹³ Aquests increments, tanmateix, s'han de situar en la dinàmica de molt baix avenç o contracció dels anys anteriors. Prenent el 2010 com a punt de referència (base de la nova comptabilitat catalana), el 2015 el VAB generat i per la branca de promoció immobiliària i edificació se situava encara un 44,3% per sota els registres del 2010, en un 23,1% per la d'instal·lacions i acabat d'edificis, un

35,9% per la de demolició i preparació de terrenys i en un molt elevat 47,9% per l'obra civil.

En l'àmbit dels serveis l'avenç del 2015 (3,6%) fou clarament superior al del 2014 (2,5%) i sensiblement millor que els resultats mitjans del període 2010-2013 (0,7%). Aquesta dinàmica positiva es va expressar en diferents indicadors d'activitat. Així, en l'àmbit del mercat de treball, amb un important avenç del 3,9% a l'afiliació (règim general i d'autònoms), mentre que l'ocupació (EPA) va créixer un 0,8%. També van incrementar-se les vendes en grans superfícies (de l'1,3%, per sobre la davallada del -2,3% del 2014 i, també, molt per sobre la caiguda mitjana del -4,1% dels anys 2010-2013); a més a més, i com a reflex de la recuperació del consum de béns durables, els més afectats per la duresa de la crisi, mentre que el component d'aliments de l'índex de vendes de grans superfícies no creixia, l'augment per la resta de productes fou d'un notable 2,3% (-2,0% el 2014). Per la seva banda, les pernoctacions hoteleres van avançar un

¹³ Per al conjunt de Catalunya, tot i que la inversió pressupostada a Catalunya augmentà un 12,2% (la de la Generalitat un 11,9% i la del Ministeri de Foment un 14,8%), la licitació oficial caigué un -25,8% i l'afiliació a l'obra civil es va contreure (un -1,8%).

3,4% (fins a 52,0 milions), també força per sobre l'1,9% del 2014, mentre que el nombre de viatgers en establiments hotelers mostrava, també, una notable expansió el 2015 (5,2%, per sobre del 3,5% del 2014), amb el suport d'una alça més intensa de les pernoctacions de viatgers domèstics (10,4%) que d'estrangers (0,7%);¹⁴ finalment, el grau d'ocupació hotelera augmentà 2,4 punts el 2015, fins al 63,5% (superior al 61,1% del 2014), i força per sobre del 59,9% de mitjana 2010-2014.

Tot i la millora general dels serveis, els diferents subsectors mostraren creixements força diversos,¹⁵ amb increments superiors a la mitjana en algunes branques vinculades al consum intern o a activitats turístiques. Així, per sobre del 3,6% mitjà d'augment del VAB terciari, cal esmentar els importants increments de l'hostaleria (8,2%), dels serveis d'informació i comunicacions (6,7%), de les activitats professionals i administratives (5,6%), dels transports i l'emmagatzematge (5,4%) i del comerç (4,9%). Els molt intensos creixements d'aquestes activitats dels serveis privats s'han de situar, també, en el context de recuperació dels valors previs a la gran recessió. Així, acumulant els canvis en el VAB entre el 2010 i 2015, els importants avenços d'aquest darrer exercici han situat l'hostaleria un 8,2% per sobre els registres del 2010; en un 6,7% per als serveis d'informació i comunicacions; en un 11,5% per al VAB de les activitats professionals i administratives; en un 17,0% per al dels trans-

ports i l'emmagatzematge, i, finalment, en un 10,8% per al del comerç. Finalment, amb avenços més lents aquest 2015, cal esmentar les activitats artístiques i recreatives (3,5%) i, ja força per sota, l'Administració pública (2,1%), l'educació (1,6%) i la sanitat i serveis socials (1,5%). Les branques amb menys creixement (o amb caigudes) foren les activitats immobiliàries (0,5%) i les financeres i d'assegurances (-0,7%), tot i que la primera se situa el 2015 en el 12,4% per sobre els registres del 2010 i la segona encara acumula una contracció del -14,7%.

La indústria i l'energia, per la seva banda, van mostrar un augment del VAB del 2,7%, per sobre dels registres del 2014 (1,5%), i també molt millor que la mitjana 2010-2013 (-0,2%). D'aquesta manera, el 2015 el VAB del sector industrial i energètic se situava encara un -3,5% per sota del 2010. L'avanç del 2015 reflecteix comportaments diferenciats en les branques que integren l'agregat, en especial dins les distintes indústries manufactures, però també entre les produccions industrials i les d'energia, extractives, aigua i gas.¹⁶ Aquestes darreres van presentar un increment del 3,8%, mentre que les produccions típicament manufactureres progressaren més moderadament (2,5%).

En l'àmbit manufacturer destacaquen, per ordre decreixent d'intensitat del seu creixement el 2015, la fabricació de productes del cautxú i matèries plàstiques (8,5%), mo-

14 El 2015 el nombre de viatgers va augmentar un 5,4%, mentre que el de pernoctacions va caure un 1,8% (17,7 milions de viatgers i vora 52 milions de pernoctacions), amb diferències més notables en el turisme domèstic (català i de la resta d'Espanya) que en l'estranger. Així, en l'àmbit domèstic tant els viatgers com les pernoctacions van augmentar força per sobre les dels estrangers, de manera que la ràtio pernoctacions/viatgers va créixer (1,8%), mentre que aquesta ràtio va caure en el turisme estranger (-2,6%).

15 Estimació pròpia del creixement dels diferents subsectors terciaris a partir de les dades agregades de l'Idescat i de la informació disponible del mercat de treball (afiliació al règim general i d'autònoms).

16 El 2015 l'ÍPI (índex de producció industrial) va augmentar un 2,6%, com a resultat de l'avenç (2,7%) del de les manufactures i dels resultats de les branques no manufactureres. En l'àmbit d'aquest darrer, aquest resultat reflecteix els augments de l'energia, vapor d'aigua i aire condicionat (2,6%) i la davallada de la sub branca de subministrament d'aigua (-3,9%). Per la seva banda, l'augment de l'ÍPI manufacturer expressa els augments de les branques d'aliments, begudes i tabac (2,8%), paper, arts gràfiques i suports enregistrats (1,0%) química (3,8%), indústria farmacèutica (2,5%), cautxú i plàstics (8,7%), minerals no metàl·lics (5,2%), metallúrgia i productes metàl·lics (4,4%), equips elèctrics, electrònics i òptics (2,8%), per maquinària i equips mecànics (-0,9%), altres indústries manufactureres (7,1%), mentre que es va contreure en material de transport (-3,2%) i al tèxtil, confecció, cuir i calçat (-0,9%).

Taula 1.11 Indicadors d'activitat de la construcció a les demarcacions catalanes. 2015

Taxes mitjanes de variació interanual en %

	Habitatges en construcció ¹	Habitatges iniciats ²	Habitatges acabats ²	Aturats (SOC)	Afiliats (SS) ³
Barcelona	56,7	69,9	-18,8	-20,8	6,1
Girona	17,4	48,4	-3,4	-19,9	4,2
Lleida	33,9	-8,9	-22,8	-22,8	4,5
Tarragona	21,7	115,0	-68,8	-21,5	4,0
Catalunya	45,6	60,6	-28,3	-20,9	5,5

1. Habitatges en construcció com a estimació a partir de la suma dels iniciats a l'any anterior més l'any actual. 2. Distribució dels habitatges iniciats i acabats per demarcacions a partir d'assignar cada comarca a una única demarcació, amb discrepàncies si el criteri de distribució és assignant municipis a demarcacions.

3. Afiliats al règim general i d'autònoms de la Seguretat Social al sector de la construcció assignables a una comarca, que no coincideix amb el total de Catalunya per l'existència d'afiliació no comarcalitzable.

Font: IDESCAT, Departament de Territori i Sostenibilitat, Observatori del Treball i Model Productiu i estimació BBVA.

Taula 1.12 Viatgers, pernoctacions i estada mitjana en establiments hotelers de Catalunya per marques turístiques.¹ 2015

Taxes de creixement mitjà en % i estada mitjana en dies

	Viatgers	Pernoctacions	Estada mitjana
Barcelona	5,1	5,5	2,6
La Costa Brava	7,7	3,4	3,4
La Costa Daurada	8,0	-1,6	3,7
La Costa de Barcelona	--	--	3,1
Paisatges Barcelona	--	--	1,7
Els Pirineus	5,5	7,7	2,0
Les Terres de Lleida	-2,3	-2,1	1,6
Les Terres de l'Ebre	11,0	20,5	2,6
La Vall d'Aran	5,8	10,0	3,0
Catalunya	5,2	3,4	2,9

Barcelona: Barcelonès.

Costa Brava: Alt Empordà, Baix Empordà, Gironès, Pla de l'Estany i Selva.

Costa Daurada: Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès.

Costa de Barcelona: Alt Penedès, Baix Llobregat, Garraf, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

Paisatges de Barcelona: Anoia, Bages i Osona.

Pirineus: Alt Urgell, Alta Ribagorça, Berguedà, Cerdanya, Garrotxa,

Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Ripollès i Solsonès.

Terres de l'Ebre: Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta.

Vall d'Aran: Vall d'Aran.

1. Taxes anuals afectades per dues modificacions a l'any 2015, les comarques del Vallès Oriental i del Vallès Occidental que formaven part de la marca Catalunya Central, passen a formar part de la marca Costa de Barcelona, mentre que la marca Catalunya Central passa a denominar-se Paisatges de Barcelona.

Font: BBVA a partir de dades d'IDESCAT.

bles, reparació i instal·lació de maquinària i equip i indústries manufactureres diverses (6,8%), altres productes minerals no metàl·lics (5,1%), metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (4,2%), indústries químiques i refinació petroli (3,6%) i productes informàtics, electrònics i elèctrics (2,6%). En aquestes branques, la dinàmica des del 2010 no ha estat lineal, de forma que des del 2013 ja hi ha hagut subsectors que han presentat creixement. Així, acumulant els canvis en el VAB entre el 2010 i 2015, ja presentaven valors de VAB en volum superiors als del 2010 la fabricació de productes del cautxú i matèries plàstiques (8,0%) i l'agregat d'indústries de mobles, reparació i instal·lació de maquinària i equip i indústries manufactureres diverses (2,8%). En canvi, van mostrar encara valors inferiors als

del 2010 les indústries d'altres productes minerals no metàl·lics (-22,0%), les de metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (-1,8%), les indústries químiques i de refinació de petroli (-1,1%) i els productes informàtics, electrònics i elèctrics (-6,7%).

Altres branques van presentar avenços més lents. Aquest és el cas de l'alimentació, begudes i tabac (2,6%), productes farmacèutics (2,2%) i fusta, paper i arts gràfiques (0,9%). En aquestes, el balanç del quinquenni 2010-2015 és negatiu per a les indústries alimentàries (davallada acumulada del -7,0% respecte dels valors del VAB en volum del 2010) i també per a les produccions de fusta, paper i arts gràfiques (-10,9%), mentre que la indústria de productes farmacèutics ja acumula creixements (4,8%).

Taula 1.13 Ocupació EPA per demarcacions. 2013-2015

Valors absoluts en milers de persones i taxes de creixement i pes sobre Catalunya en %.

Ocupats de totes les edats

Demarcació	Valors absoluts			Taxes de creixement			Pes sobre Catalunya		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Barcelona	2.178,6	2.234,5	2.265,6	-2,5	2,6	1,4	73,4	73,7	73,6
Girona	303,9	303,4	307,1	0,7	-0,2	1,2	10,2	10,0	10,0
Lleida	185,9	183,4	188,6	1,8	-1,4	2,8	6,3	6,1	6,1
Tarragona	301,2	309,6	316,5	-3,8	2,8	2,2	10,1	10,2	10,3
Catalunya	2.969,6	3.030,9	3.077,7	-2,0	2,1	1,5	100,0	100,0	100,0

Font: BBVA a partir de dades de l'INE.

Taula 1.14 Atur registrat per demarcacions i sectors. 2015Nombre d'aturats¹

Demarcació	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	SOA ¹	Total
Valors absoluts ^{2,3}						
Barcelona	4.717	55.736	42.711	269.117	24.083	396.364
Girona	1.937	5.490	6.572	31.980	3.181	49.161
Lleida	3.547	2.673	2.842	15.858	1.477	26.397
Tarragona	3.462	6.869	8.132	40.146	3.928	62.537
Catalunya	13.663	70.768	60.257	357.101	32.669	534.459

1. SOA: 'sense ocupació anterior', aturats sense ocupació anterior. Inclou els no classificats i els que busquen primera ocupació. 2. Dades obtingudes a partir d'assignar cada comarca a una única demarcació, que pot presentar discrepàncies si l'assignació es fa a partir de municipis. 3. Aturats (SOC) comarcalitzats. 4. El total d'aturats a Catalunya no ha de coincidir necessàriament amb la suma dels totals de les demarcacions a causa de l'existència d'atur no comarcalitzable.

Font: Observatori del Treball i Model Productiu.

Amb registres més baixos, o negatius, cal esmentar la fabricació maquinària i equips (0,7%), el tèxtil, confecció i cuir (-1,1%) i la fabricació de material de transport (-3,4%). En aquestes produccions amb retrocessos l'any 2015, cal tenir en compte, en especial, els canvis experimentats des del 2010, de forma que presenten davallades acumulades tant la maquinària i equips (-1,3%) com el tèxtil, confecció i cuir (-1,0%), mentre que el material de transport, tot i el retrocés del 2015, acumula un creixement 2010-2015 de l'11,3%. Amb aquesta dinàmica productiva, l'ocupació mesurada per l'EPA va avançar amb intensitat aquest 2015 (4,2%), mentre que l'afiliació (règim general i d'autònoms) augmentà només un 2,1%.

En l'àmbit del primari, i després dels registres positius del 2014 (avenç del 5,9%), el 2015 va sofrir un retrocés del -1,2%. Les raons sectorials d'aquesta davallada reflecteixen la caiguda del -5,0% del VAB agrícola (44,9% del VAB primari), mentre que el ramader (51,1% del VAB primari el 2014) frenava la contracció agregada, amb un creixement del 2,6%. Finalment, la pesca davallava un -9,2% i el VAB forestal també es va contreure (-1,0%). Dins de l'agricultura, els cereals (un 17,0% del VAB agrícola el 2014) van retrocedir (-5,8%), com la fruita fresca (exclosos els cítrics) (-5,4%) i el raïm (-2,2%). Altres produccions rellevants, com les de l'oliva i la fruita seca, també es van contreure (un -6,0% i un -8,3%, respectivament), i també va caure el VAB dels cítrics (-1,4%), flors i plantes ornamentals (-6,8%), tubercles (-2,5%) i hortalisses (-5,2%). En canvi, cresqueren els cultius industrials (7,8%). En l'àmbit ramader¹⁷ el porquí, la branca més

rellevant (48,2% del VAB de la ramaderia el 2014), va augmentar un 4,0%, per sobre del 0,9% de l'aviram, la segona producció en importància (35,2% del VAB de la ramaderia el 2014). També progressaren les produccions del boví (0,5%) i l'oví i cabrum (6,6%).

2. El creixement el 2015: increments més intensos a la costa i el centre del país

L'objectiu d'aquesta monografia no és altre que obtenir una estimació, al més acurada possible, del creixement de l'activitat en diferents àmbits territorials: demarcacions, eixos homogenis comarcals i comarques. Atès que cada un té particulars especialitzacions productives, més divergents com més es davalla territorialment, no ha de sorprendre que el canvi en el VAB d'un sector per l'agregat català presenti diferències significatives en els diferents àmbits territorials. Aquesta situació és particularment evident, per exemple, en el sector industrial, amb importants diferències territorials entre les produccions manufactureres i les energètiques i d'altres i, dins d'aquestes, entre les de la producció d'energia hidroelèctrica, nuclear, cycle combinat o l'eòlica. I el mateix succeeix amb la resta de branques. Per aquest motiu les pàgines que segueixen s'han ordenat des de visions territorials més àmplies, que permeten capturar les tendències de l'oferta l'any 2015, fins a àmbits geogràfics més detallats (les comarques).

Per això l'apartat primer d'aquest segon capítol presenta les raons sectorials del canvi en el VAB de les quatre demarcacions catalanes, que mostra una àmplia dispersió entre la de més creixement (Girona, amb un avenç del 3,8%) i la menys expansiva (Lleida, amb un 2,3%). El mateix succeeix quan es davalla als eixos territorials. En aquests les diferències en els pesos de cada branca pro-

¹⁷ Amb data de tancament de l'estudi no es disposa de les dades ramaderes del 2015 en l'àmbit comarcal. Per tant, els canvis en el VAB comarcal o per eixos i demarcacions són provisionals. Per a l'estimació del VAB ramader comarcal s'han utilitzat indicadors dels sacrificis per cada tipus de producte ramader en l'àmbit de demarcació. Per obtenir el VAB de la branca ramadera, els diferents canvis de la demarcació s'han ponderat pels pesos del 2014 de cada producció a cada comarca.

ductiva en el VAB s'amplifiquen i, per això, s'amplia també la banda d'oscil·lació dels registres assolits el 2015, des del 2,3% d'augment del VAB a les comarques del pla de Lleida fins al 4,9% de les Terres de l'Ebre. Per avaluar les raons d'aquestes diferències, el segon punt d'aquest capítol s'adreça a l'anàlisi dels resultats assolits per cada eix territorial. Finalment, a l'apartat tercer s'inclou un resum de les dispersions operades en el creixement comarcal, amb un gradient que s'eixampla encara més, des del mínim del -0,1% de l'Alta Ribagorça al màxim, del 6,0%, d'Osona.

Abans de continuar cal retenir el que s'ha indicat més amunt, en parlar del comportament dels principals agregats sectorials en el conjunt de Catalunya. És a dir, que els elevats augments que s'observen en algunes de les branques de les diferents demarcacions, eixos o comarques, reflecteixen tant la fortalesa de la recuperació el 2015 com uns nivells de VAB acumulats els darrers vuit anys que, en alguns casos, no han recuperat encara els seus valors del 2007. Per tant, en l'avaluació d'alguns creixements subsectorials cal incorporar-hi que alguns forts increments reflecteixen, simplement, el retorn a una situació anterior.

2.1. Creixement del VAB per demarcacions el 2015: més intens a Girona (3,8%) i més baix a Lleida (2,3%)

El 3,4% de creixement del VAB català a preus bàsics el 2015¹⁸ no reflecteix un patró homogeni de comportament entre les demarcacions, tot i que l'agregat català s'ajusta prou al de Barcelona per la seva elevada ponderació en el VAB conjunt (un 76,1% del VAB nominal de Catalunya el 2014). Des d'aquesta òptica, Girona va liderar el creixement (3,8%, un resultat molt per sobre l'1,3% del 2014), seguida per Tarragona (un 3,7%, també superior al -0,2% de l'any anterior); per la seva banda, Barcelona registrà un avenç del 3,4% (2,4% el 2014); finalment, i sensiblement per sota la mitjana, apareix Lleida (2,3%, una progressió idèntica a la del 2014). Aquests resultats, a banda de destacar l'enorme pes de la demarcació barcelonina en el conjunt de l'activitat catalana, reflecteixen comportaments molt diferencials dels sectors productius, i estructures diferents entre les distintes demarcacions, que acaben reflectint-se en les dispersions de creixement del VAB esmentades.

Atès el seu important pes al VAB de cada demarcació, les produccions terciàries són les que dominen la dinàmica agregada. De fet, des del 2007, el seu pes sobre el VAB nominal català no ha baixat del 65% i, específicament

per al 2014, es va situar en un màxim històric del 74,6%. Aquesta molt elevada aportació és el negatiu d'una crisi menys profunda que la de la resta de sectors: entre el 2010 i 2015, enfront de la davallada acumulada del -34,7% i del -3,5% del VAB de la construcció i la indústria (i del -1,2% per al primari), el VAB dels serveis a Catalunya se situava un 6,8% per sobre dels valors del 2010.

Adicionalment, cal destacar que són els serveis privats els dominants en la distribució agregada de l'activitat (60,5% de tot el VAB nominal el 2014), enfront del 14,2% dels serveis col·lectius. D'aquesta manera, el fort augment del VAB terciari català el 2015 (el 3,64% esmentat) reflecteix, en especial, l'impuls dels serveis privats (4,10%), mentre que els col·lectius (educació, salut i Administració pública) també han crescut, però ho han fet amb taxes molt inferiors (1,7% el 2015, enfront del 0,4% del 2014).

En l'àmbit del creixement per demarcacions, els serveis a Tarragona (4,3%) i Girona (4,2%) presentaren increments superiors a la mitjana (3,6%), mentre que Barcelona (3,6%) s'hi situava molt a prop, i Lleida mostrava els augments més baixos (2,8%). La dinàmica més intensa de Tarragona i Girona reflecteix, en especial, el fort impuls dels serveis privats. A Tarragona, amb un pes d'aquests sobre el VAB terciari del 76,5% el 2014, aquests van augmentar un notable 5,2%, mentre que a Girona (81,5% del VAB terciari el 2014) van créixer també a una elevada taxa del 4,7%. En canvi, els serveis col·lectius a Tarragona avançaren menys (1,3%), i el mateix va succeir a Girona (1,9%). Per la seva banda, a Barcelona l'avenç del terciari també reflecteix la més intensa pulsó dels serveis privats, que, aportant el 81,8% del VAB terciari el 2014, van créixer un 4,0% el 2015 (enfront de l'1,8% dels serveis col·lectius). Finalment, l'augment més petit del VAB dels serveis a Lleida reflecteix avenços més moderats tant dels serveis privats (3,5%), una branca que va aportar el 2014 el 74,6% del VAB terciari, com dels col·lectius (0,5%).

La segona branca per ordre d'importància en l'explicació del creixement del VAB és, lògicament, la indústria. En aquest àmbit, els registres del 2015 han estat positius per a totes les demarcacions i han oscil·lat entre el mínim del 2,5% de Barcelona i el màxim del 3,3% de Tarragona. Per la seva banda, Girona va presentar un registre més baix que el d'aquesta darrera demarcació, però superior a la mitjana catalana (3,0% enfront del 2,7% per al conjunt del país), mentre que Lleida cresqué a prop de la mitjana de Catalunya (2,6%) i, en darrer lloc, la indústria a Barcelona va créixer un 2,5%. Aquests valors positius no han permès encara eixugar les pèrdues acumulades

¹⁸ Molt proper al PIB a preus de mercat perquè el component impositiu del PIB ha crescut a un ritme força similar al del valor afegit.

Taula 2.1 Creixement del VAB pb comarcal per sectors. 2014

Taxes reals de variació interanual en %

Comarca	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	-0,2	2,7	3,3	4,0	3,3
Alt Empordà	-0,7	3,8	1,3	3,5	3,2
Alt Penedès	-2,5	1,7	2,5	2,0	1,8
Alt Urgell	0,6	2,7	-2,5	3,0	2,3
Alta Ribagorça	-2,3	-0,2	-2,1	0,3	-0,1
Anoia	-2,5	1,8	2,4	5,1	3,6
Bages	1,8	2,4	0,4	4,0	3,2
Baix Camp	-1,9	0,0	3,5	3,5	2,1
Baix Ebre	-0,2	2,9	2,6	5,4	4,3
Baix Empordà	-3,4	2,3	4,2	3,5	3,3
Baix Llobregat	-6,2	4,7	2,6	5,1	4,8
Baix Penedès	2,9	4,1	5,1	3,3	3,5
Barcelonès	10,1	0,1	2,2	2,9	2,6
Berguedà	2,9	2,3	9,2	3,6	3,7
Cerdanya	2,5	5,5	3,3	4,1	4,0
Conca de Barberà	-3,5	1,4	2,2	4,3	2,2
Garraf	-13,4	2,6	9,0	2,2	2,5
Garrigues	-1,4	5,3	4,6	1,8	2,0
Garrotxa	3,9	4,9	1,9	5,2	4,9
Gironès	0,3	2,7	2,7	4,7	4,3
Maresme	-2,0	1,8	8,0	3,9	3,6
Moianès	-10,2	6,1	3,1	4,1	4,8
Montsià	-4,4	4,5	-0,4	5,2	3,8
Noguera	-1,8	3,0	4,5	1,7	1,6
Osona	3,3	5,9	4,6	6,3	6,0
Pallars Jussà	-2,5	0,0	2,0	1,3	0,4
Pallars Sobirà	-2,7	-0,7	-3,3	6,7	1,7
Pla d'Urgell	-2,9	5,4	7,9	3,5	3,4
Pla de l'Estany	6,0	3,8	-1,0	2,2	2,6
Priorat	2,6	2,4	4,3	1,4	2,0
Ribera d'Ebre	2,1	6,1	-0,8	4,2	5,8
Ripollès	2,5	1,6	1,0	3,0	2,3
Segarra	-2,3	2,5	6,8	2,4	2,2
Segrià	-2,7	3,3	2,4	2,5	2,3
Selva	0,5	2,2	2,9	4,7	3,7
Solsonès	-0,9	1,7	5,2	2,9	2,3
Tarragonès	-5,4	3,7	1,5	4,5	4,1
Terra Alta	0,8	4,1	6,3	4,4	3,9
Urgell	-1,8	1,1	0,6	3,0	1,8
Vall d'Aran	3,0	0,0	0,0	7,3	4,8
Vallès Occidental	-1,4	2,7	7,7	4,9	4,4
Vallès Oriental	1,4	4,2	5,0	4,8	4,6
Catalunya	-1,2	2,7	3,4	3,6	3,4

Font: Estimació BBVA.

des del 2010 en el VAB industrial. En el cas de Tarragona, entre el 2010 i 2015 la indústria i l'energia encara suma un retrocés del -8,1%, una xifra similar a la que presenta Lleida (-7,4%), mentre que Barcelona acumula una pèrdua sensiblement més petita (-2,4%) i Girona mostra el retrocés acumulat més baix (-1,0%).

Aquesta relativament àmplia disparitat territorial reflecteix el comportament diferent dels productes energètics i

dels sectors manufacturers, amb un augment d'aquests darrers el 2015 força inferior (2,5%) al dels primers (3,8%). A aquestes disparitats cal afegir-hi els diferents pesos de l'energia i altres produccions en la distribució del VAB industrial, molt superiors a Tarragona i Lleida que a la resta del país: l'augment de pes energètic i d'altres produccions no manufactureres en l'activitat industrial té lloc a Tarragona (19,2% del VAB total de la demarcació el 2014), seguida de Lleida (6,5%), mentre que a

Taula 2.2 Aportacions sectorials a la variació del VAB pb comarcal. 2015Dades en punts percentuals¹

Comarca	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	0,0	1,2	0,2	1,9	3,3
Alt Empordà	0,0	0,4	0,1	2,8	3,2
Alt Penedès	-0,1	0,6	0,1	1,2	1,8
Alt Urgell	0,0	0,7	-0,2	1,8	2,3
Alta Ribagorça	0,0	0,0	-0,2	0,2	-0,1
Anoia	0,0	0,7	0,2	2,8	3,6
Bages	0,0	0,7	0,0	2,5	3,2
Baix Camp	0,0	0,0	0,2	1,9	2,1
Baix Ebre	0,0	0,6	0,2	3,5	4,3
Baix Empordà	-0,1	0,2	0,4	2,7	3,3
Baix Llobregat	0,0	1,0	0,2	3,7	4,8
Baix Penedès	0,0	0,7	0,3	2,5	3,5
Barcelonès	0,0	0,0	0,1	2,5	2,6
Berguedà	0,1	0,7	1,0	1,9	3,7
Cerdanya	0,0	0,2	0,4	3,3	4,0
Conca de Barberà	-0,2	0,8	0,1	1,4	2,2
Garraf	-0,1	0,3	0,5	1,8	2,5
Garrigues	-0,4	1,4	0,4	0,6	2,0
Garrotxa	0,1	2,3	0,1	2,4	4,9
Gironès	0,0	0,3	0,1	3,8	4,3
Maresme	0,0	0,3	0,4	3,0	3,6
Moianès	-0,1	2,9	0,3	1,7	4,8
Montsià	-0,3	1,4	0,0	2,8	3,8
Noguera	-0,4	0,8	0,4	0,7	1,6
Osona	0,1	2,2	0,3	3,5	6,0
Pallars Jussà	-0,1	0,0	0,1	0,4	0,4
Pallars Sobirà	0,0	-0,4	-0,3	2,4	1,7
Pla d'Urgell	-0,4	1,6	0,4	1,8	3,4
Pla de l'Estany	0,2	1,5	-0,1	1,1	2,6
Priorat	0,2	0,9	0,2	0,7	2,0
Ribera d'Ebre	0,0	5,5	0,0	0,3	5,8
Ripollès	0,0	0,6	0,1	1,6	2,3
Segarra	-0,2	1,5	0,2	0,7	2,2
Segrià	-0,2	0,3	0,2	1,9	2,3
Selva	0,0	0,7	0,2	2,8	3,7
Solsonès	-0,1	0,5	0,4	1,6	2,3
Tarragonès	0,0	0,8	0,1	3,3	4,1
Terra Alta	0,1	1,9	0,4	1,5	3,9
Urgell	-0,2	0,3	0,0	1,6	1,8
Vall d'Aran	0,0	0,0	0,0	4,8	4,8
Vallès Occidental	0,0	0,7	0,4	3,4	4,4
Vallès Oriental	0,0	1,5	0,2	2,8	4,6
Catalunya	0,0	0,5	0,2	2,7	3,4

Font: Estimació BBVA.

Barcelona i Girona els pesos són molt reduïts (0,8 i 0,9%, respectivament).

El creixement més intens del VAB industrial a Tarragona (3,3%) expressa un moderat avenç de les produccions manufactureres (2,4%) i el més intens de l'energia i altres produccions (4,1%). En aquesta darrera branca, el dinamisme més alt va tenir lloc a Barcelona (augment del 5,0%), tot i que, atès el pes més petit d'aquestes produc-

cions en el VAB industrial de la demarcació, el seu efecte fou molt modest, de forma que l'increment del VAB industrial a Barcelona (2,5%) reflecteix bàsicament el de les produccions manufactureres (2,3%). Una dinàmica diferent van presentar Girona i Lleida, amb prou intensos augments a les produccions manufactureres i, en canvi, davallades a les d'energia i altres produccions. A Girona l'increment del 3,0% del VAB industrial s'explica estrictament per l'avenç de les manufactures (3,2%), ja que les

Taula 2.3 Creixement del VAB pb comarcal. 2012-2015

Taxes reals de variació interanual en %

Comarca	2012	2013	2014	2015
Alt Camp	-4,7	-0,4	2,3	3,3
Alt Empordà	-3,4	1,2	-0,1	3,2
Alt Penedès	-5,2	-1,9	-0,6	1,8
Alt Urgell	-3,1	-2,7	1,2	2,3
Alta Ribagorça	-5,2	-6,1	6,4	-0,1
Anoia	-4,1	-1,9	1,3	3,6
Bages	-4,1	0,0	0,0	3,2
Baix Camp	-1,2	-6,2	3,1	2,1
Baix Ebre	-4,0	-2,2	0,3	4,3
Baix Empordà	-1,9	2,0	2,3	3,3
Baix Llobregat	-3,3	-0,3	4,3	4,8
Baix Penedès	-2,7	0,1	0,4	3,5
Barcelonès	-2,3	-0,6	2,1	2,6
Berguedà	-5,2	-2,5	2,9	3,7
Cerdanya	-2,5	-0,6	0,0	4,0
Conca de Barberà	-7,4	-0,5	0,9	2,2
Garraf	-3,2	1,2	2,2	2,5
Garrigues	-8,7	-2,2	4,5	2,0
Garrotxa	-3,1	-0,4	3,1	4,9
Gironès	-2,5	-2,4	0,3	4,3
Maresme	-2,5	-0,3	0,9	3,6
Moianès	-24,5	3,0	4,0	4,8
Montsià	-5,0	-1,5	0,9	3,8
Noguera	-5,5	-0,9	3,0	1,6
Osona	-1,0	0,0	3,6	6,0
Pallars Jussà	-4,6	-6,1	3,6	0,4
Pallars Sobirà	-5,8	-7,3	3,8	1,7
Pla d'Urgell	-4,4	-1,1	3,1	3,4
Pla de l'Estany	-1,5	0,5	1,4	2,6
Priorat	-6,0	-1,9	1,1	2,0
Ribera d'Ebre	0,1	-12,0	-6,5	5,8
Ripollès	-2,0	-0,4	1,9	2,3
Segarra	-1,9	0,4	1,9	2,2
Segrià	-4,3	-1,3	2,1	2,3
Selva	-1,7	-0,8	2,6	3,7
Solsonès	-6,1	-1,2	1,5	2,3
Tarragonès	-2,7	-3,2	-1,0	4,1
Terra Alta	-4,0	-5,0	0,4	3,9
Urgell	-5,1	-1,3	0,8	1,8
Vall d'Aran	-1,3	-1,9	1,1	4,8
Vallès Occidental	-3,3	-0,5	2,5	4,4
Vallès Oriental	-3,8	1,3	3,5	4,6
Catalunya	-2,8	-0,9	2,1	3,4

Font: Estimació BBVA.

no manufactures van mostrar un avenç pràcticament nul (0,1%). Igualment, a Lleida l'avenç del seu VAB (2,6%) reflecteix comportaments oposats de les manufactures (3,1%) i l'energia (1,2%), en què el registre energètic reflecteix la davallada de la producció de les centrals hidroelèctriques (que per al conjunt de Catalunya reduïren la producció d'un -13,8%), juntament amb avenços més lents a la distribució d'aigua i altres branques al pla de Lleida.

Ja s'ha indicat que el 2015 ha reaparegut la construcció com a sector que ha començat a aportar creixement, encara que les diferències entre demarcacions són rellevants. Així, el creixement més gran del VAB de la construcció a Barcelona i Lleida (3,8% i 2,5%) es contraposa als avenços més lents de Girona (2,5%) i Tarragona (2,4%), encara que aquests valors positius del 2015 a totes les demarcacions contrasten amb les davallades del 2014 (-1,9%, -4,1%, -4,2% i -1,9% per a Barcelona, Girona, Tarragona i

Taula 2.4 Pes de cada sector en el total del PIB comarcal. 2014

Ordenació decreixent segons la importància de cada sector en el PIB total de cada comarca en %. Base 2010

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total				
Garrigues	30,8	Ribera d'Ebre	89,6	Vall d'Aran	12,5	Barcelonès	87,5	Alt Camp	100,0
Noguera	19,6	Segarra	61,8	Cerdanya	12,2	Cerdanya	81,9	Alt Empordà	100,0
Terra Alta	14,5	Conca de Barberà	57,7	Berguedà	10,8	Gironès	81,7	Alt Penedès	100,0
Pla d'Urgell	13,0	Pallars Sobirà	52,7	Moianès	10,4	Garraf	81,0	Alt Urgell	100,0
Urgell	12,1	Pallars Jussà	51,9	Baix Empordà	10,0	Baix Empordà	78,6	Alta Ribagorça	100,0
Solsonès	10,8	Moianès	48,3	Alta Ribagorça	10,0	Alt Empordà	77,7	Anoia	100,0
Priorat	9,1	Garrotxa	47,6	Pla de l'Estany	9,8	Segrià	76,4	Bages	100,0
Segarra	8,4	Terra Alta	46,4	Noguera	9,7	Maresme	76,3	Baix Camp	100,0
Montsià	7,6	Alt Camp	43,2	Pallars Sobirà	9,1	Baix Penedès	75,8	Baix Ebre	100,0
Baix Ebre	7,3	Baix Camp	39,3	Alt Urgell	9,0	Catalunya	74,6	Baix Empordà	100,0
Segrià	6,6	Ripollès	39,2	Alt Empordà	8,8	Tarragonès	72,2	Baix Llobregat	100,0
Alt Urgell	6,2	Pla de l'Estany	38,1	Solsonès	8,1	Baix Llobregat	71,9	Baix Penedès	100,0
Pallars Jussà	5,9	Anoia	37,2	Garrigues	7,9	Vallès Occidental	68,9	Barcelonès	100,0
Conca de Barberà	5,2	Osona	36,6	Baix Ebre	7,4	Vall d'Aran	66,4	Berguedà	100,0
Berguedà	4,9	Priorat	36,3	Montsià	7,2	Baix Ebre	64,3	Cerdanya	100,0
Alt Empordà	3,5	Alt Penedès	36,2	Baix Llobregat	7,1	Alt Urgell	61,0	Conca de Barberà	100,0
Pla de l'Estany	3,4	Vallès Oriental	35,8	Segrià	6,8	Bages	60,9	Garraf	100,0
Alt Camp	3,4	Selva	32,9	Selva	6,8	Selva	59,3	Garrigues	100,0
Osona	2,8	Bages	31,3	Baix Penedès	6,8	Vallès Oriental	59,3	Garrotxa	100,0
Alt Penedès	2,2	Alta Ribagorça	31,2	Pallars Jussà	6,6	Alt Penedès	57,4	Gironès	100,0
Baix Empordà	2,0	Berguedà	31,2	Bages	6,5	Alta Ribagorça	56,9	Maresme	100,0
Alta Ribagorça	1,9	Montsià	30,9	Alt Camp	6,5	Osona	55,0	Moianès	100,0
Cerdanya	1,8	Pla d'Urgell	29,5	Ripollès	6,5	Anoia	54,8	Montsià	100,0
Pallars Sobirà	1,7	Urgell	27,9	Anoia	6,4	Montsià	54,4	Noguera	100,0
Garrotxa	1,6	Solsonès	27,8	Urgell	6,0	Urgell	53,9	Osona	100,0
Anoia	1,6	Noguera	27,7	Terra Alta	5,6	Baix Camp	53,9	Pallars Jussà	100,0
Ripollès	1,4	Garrigues	27,3	Osona	5,6	Solsonès	53,4	Pallars Sobirà	100,0
Bages	1,3	Vallès Occidental	26,4	Baix Camp	5,5	Berguedà	53,1	Pla d'Urgell	100,0
Baix Camp	1,3	Alt Urgell	23,8	Tarragonès	5,2	Ripollès	52,9	Pla de l'Estany	100,0
Baix Penedès	1,2	Tarragonès	22,3	Garraf	5,2	Pla d'Urgell	52,8	Priorat	100,0
Ribera d'Ebre	1,2	Vall d'Aran	21,0	Priorat	5,1	Priorat	49,5	Ribera d'Ebre	100,0
Maresme	1,0	Baix Ebre	20,9	Gironès	5,1	Pla de l'Estany	48,6	Ripollès	100,0
Catalunya	1,0	Baix Llobregat	20,9	Garrotxa	4,9	Alt Camp	46,9	Segarra	100,0
Selva	1,0	Catalunya	19,7	Pla d'Urgell	4,8	Garrotxa	45,9	Segrià	100,0
Moianès	0,9	El Maresme	18,2	Catalunya	4,7	Noguera	43,0	Selva	100,0
Gironès	0,7	Baix Penedès	16,2	Vallès Occidental	4,6	Moianès	40,3	Solsonès	100,0
Garraf	0,5	Garraf	13,3	Vallès Oriental	4,5	Pallars Sobirà	36,5	Tarragonès	100,0
Vallès Oriental	0,4	Gironès	12,5	Maresme	4,4	Pallars Jussà	35,7	Terra Alta	100,0
Tarragonès	0,3	Segrià	10,2	Conca de Barberà	4,4	Garrigues	34,0	Urgell	100,0
Vall d'Aran	0,2	Alt Empordà	9,9	Alt Penedès	4,1	Terra Alta	33,5	Vall d'Aran	100,0
Baix Llobregat	0,1	Barcelonès	9,5	Barcelonès	3,0	Conca de Barberà	32,7	Vallès Occidental	100,0
Vallès Occidental	0,0	Baix Empordà	9,5	Segarra	2,7	Segarra	27,1	Vallès Oriental	100,0
Barcelonès	0,0	Cerdanya	4,1	Ribera d'Ebre	1,9	Ribera d'Ebre	7,3	Catalunya	100,0

Font: Estimació BBVA.

Lleida, respectivament). Pel que fa a Barcelona, l'augment el 2015 ha situat la contracció acumulada des del 2010 en el -34,5%, una molt notable pèrdua que, tot i l'avenç del 2015, reflecteix les caigudes del 2014 (-2,0%) i 2013 (-9,8%). Lleida, per la seva banda, mostra el mateix perfil de més a menys reduccions, amb augments del 2,5% el 2015 que cal comparar amb les caigudes dels anys precedents (-1,9% i -8,6% per al 2014 i 2013, respectivament), cosa que situa la pèrdua acumulada del VAB del sector des

del 2010 en el -33,9%. Per a Girona, l'increment del 2,5% el 2015 (per sota el 3,4% català) es contraposa a les importants caigudes del 2014 (-4,1%) i 2013 (-10,0%), de manera que la construcció a Girona acumula un retrocés del -32,0% des del 2010. En darrer lloc, Tarragona també presentà creixements el 2015 (2,4%) i fortes davallades el 2014 (-4,2%) i, en especial, el 2013 (-10,3%), de manera que l'activitat del sector de la construcció el 2015 se situa un -39,2% per sota la del 2010.

Taula 2.5 Creixement del PIB comarcal per sectors. 2015

Taxes reals de variació interanual en percentatges. Ordre decreixent

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total				
Barcelonès	10,1	Ribera d'Ebre	6,1	Berguedà	9,2	Vall d'Aran	7,3	Osona	6,0
Pla de l'Estany	6,0	Moianès	6,1	Garraf	9,0	Pallars Sobirà	6,7	Ribera d'Ebre	5,8
Garrotxa	3,9	Osona	5,9	Maresme	8,0	Osona	6,3	Garrotxa	4,9
Osona	3,3	Cerdanya	5,5	Pla d'Urgell	7,9	Baix Ebre	5,4	Baix Llobregat	4,8
Vall d'Aran	3,0	Pla d'Urgell	5,4	Vallès Occidental	7,7	Garrotxa	5,2	Vall d'Aran	4,8
Berguedà	2,9	Garrigues	5,3	Segarra	6,8	Montsià	5,2	Moianès	4,8
Baix Penedès	2,9	Garrotxa	4,9	Terra Alta	6,3	Baix Llobregat	5,1	Vallès Oriental	4,6
Priorat	2,6	Baix Llobregat	4,7	Solsonès	5,2	Anoia	5,1	Vallès Occidental	4,4
Cerdanya	2,5	Montsià	4,5	Baix Penedès	5,1	Vallès Occidental	4,9	Gironès	4,3
Ripollès	2,5	Vallès Oriental	4,2	Vallès Oriental	5,0	Vallès Oriental	4,8	Baix Ebre	4,3
Ribera d'Ebre	2,1	Terra Alta	4,1	Osona	4,6	Selva	4,7	Tarragonès	4,1
Bages	1,8	Baix Penedès	4,1	Garrigues	4,6	Gironès	4,7	Cerdanya	4,0
Vallès Oriental	1,4	Pla de l'Estany	3,8	Noguera	4,5	Tarragonès	4,5	Terra Alta	3,9
Terra Alta	0,8	Alt Empordà	3,8	Priorat	4,3	Terra Alta	4,4	Montsià	3,8
Alt Urgell	0,6	Tarragonès	3,7	Baix Empordà	4,2	Conca de Barberà	4,3	Berguedà	3,7
Selva	0,5	Segrià	3,3	Baix Camp	3,5	Ribera d'Ebre	4,2	Selva	3,7
Gironès	0,3	Noguera	3,0	Catalunya	3,4	Moianès	4,1	Maresme	3,6
Alt Camp	-0,2	Baix Ebre	2,9	Cerdanya	3,3	Cerdanya	4,1	Anoia	3,6
Baix Ebre	-0,2	Vallès Occidental	2,7	Alt Camp	3,3	Bages	4,0	Baix Penedès	3,5
Alt Empordà	-0,7	Alt Camp	2,7	Moianès	3,1	Alt Camp	4,0	Pla d'Urgell	3,4
Solsonès	-0,9	Alt Urgell	2,7	Selva	2,9	Maresme	3,9	Catalunya	3,4
Catalunya	-1,2	Catalunya	2,7	Gironès	2,7	Catalunya	3,6	Baix Empordà	3,3
Vallès Occidental	-1,4	Gironès	2,7	Baix Ebre	2,6	Berguedà	3,6	Alt Camp	3,3
Garrigues	-1,4	Garraf	2,6	Baix Llobregat	2,6	Alt Empordà	3,5	Bages	3,2
Noguera	-1,8	Segarra	2,5	Alt Penedès	2,5	Baix Camp	3,5	Alt Empordà	3,2
Urgell	-1,8	Priorat	2,4	Segrià	2,4	Pla d'Urgell	3,5	Pla de l'Estany	2,6
Baix Camp	-1,9	Bages	2,4	Anoia	2,4	Baix Empordà	3,5	Barcelonès	2,6
Maresme	-2,0	Baix Empordà	2,3	Conca de Barberà	2,2	Baix Penedès	3,3	Garraf	2,5
Alta Ribagorça	-2,3	Berguedà	2,3	Barcelonès	2,2	Urgell	3,0	Solsonès	2,3
Segarra	-2,3	Selva	2,2	Pallars Jussà	2,0	Ripollès	3,0	Ripollès	2,3
Alt Penedès	-2,5	Maresme	1,8	Garrotxa	1,9	Alt Urgell	3,0	Alt Urgell	2,3
Anoia	-2,5	Anoia	1,8	Tarragonès	1,5	Solsonès	2,9	Segrià	2,3
Pallars Jussà	-2,5	Alt Penedès	1,7	Alt Empordà	1,3	Barcelonès	2,9	Segarra	2,2
Segrià	-2,7	Solsonès	1,7	Ripollès	1,0	Segrià	2,5	Conca de Barberà	2,2
Pallars Sobirà	-2,7	Ripollès	1,6	Urgell	0,6	Segarra	2,4	Baix Camp	2,1
Pla d'Urgell	-2,9	Conca de Barberà	1,4	Bages	0,4	Pla de l'Estany	2,2	Priorat	2,0
Baix Empordà	-3,4	Urgell	1,1	Vall d'Aran	0,0	Garraf	2,2	Garrigues	2,0
Conca de Barberà	-3,5	Barcelonès	0,1	Montsià	-0,4	Alt Penedès	2,0	Alt Penedès	1,8
Montsià	-4,4	Baix Camp	0,0	Ribera d'Ebre	-0,8	Garrigues	1,8	Urgell	1,8
Tarragonès	-5,4	Vall d'Aran	0,0	Pla de l'Estany	-1,0	Noguera	1,7	Pallars Sobirà	1,7
Baix Llobregat	-6,2	Pallars Jussà	0,0	Alta Ribagorça	-2,1	Priorat	1,4	Noguera	1,6
Moianès	-10,2	Alta Ribagorça	-0,2	Alt Urgell	-2,5	Pallars Jussà	1,3	Pallars Jussà	0,4
Garraf	-13,4	Pallars Sobirà	-0,7	Pallars Sobirà	-3,3	Alta Ribagorça	0,3	Alta Ribagorça	-0,1

Font: Estimació BBVA.

Finalment, resta avaluar la dinàmica del primari, un sector que té un perfil allunyat del cycle econòmic. En aquesta branca, el 2015 el VAB es va contreure el -1,2%, després d'uns excel·lents registres el 2014 (augment del 5,9%), un perfil força usual per al primari català, que sol alternar exercicis bons i dolents de forma bastant contínua. Els pitjors registres foren els de Tarragona i Lleida (-1,4% i -2,2%, respectivament), mentre que Girona presentà un moderat avenç (0,2%) i Barce-

lona estabilització del 0,0%. Aquesta disparitat reflecteix augments molt diversos i pesos també diferents de les produccions agrícoles, ramaderes i forestals a cada demarcació i, en el cas de les costaneres, de la pesca. Per al conjunt català, la ramaderia va avançar (un 2,6%), mentre que l'agregat de produccions agrícoles va caure (-5,0%) i les activitats forestals i aqüicultura es van contreure (-0,5%) i les pesqueres també ho van fer (-9,2%).

Territorialment, els registres del primari reflecteixen combinacions diferents, i pesos distints, de les principals branques (la ramaderia i les produccions agrícoles). En el cas de Barcelona, la ramaderia va progressar notablement (4,2%), en una demarcació en què pesava el 49,5% del VAB primari el 2014, una expansió que va quedar contraposada per la davallada de les produccions agrícoles (-4,8%). Per la seva banda, a Girona també fou la ramaderia la responsable del creixement del primari, tant pel seu fort avenç (7,8%) com per l'elevat pes en el VAB primari (48,4% el 2014), mentre que les produccions agrícoles també es van contreure (-6,2%). Pel que fa als pitjors registres de Tarragona, aquests reflecteixen un augment ramader moderat (2,0%), un sector que va aportar el 2014 un 42,1% del VAB primari, i la davallada agrícola (-2,6%), mentre que la pesca també va caure. Finalment, Lleida també presentà aquest mateix perfil d'augment modestos de la ramaderia (0,8%), un sector que generava el 56,5% del VAB primari el 2014, i notables caigudes a l'agricultura (-6,3%), mentre que la producció forestal i aquícola augmentava (5,8%).

2.1.1. Girona lidera la millora el 2015 (3,8%), per l'expansió dels serveis (4,2%) i els avenços a indústria (3,0%) i construcció (2,5%)

L'augment del VAB de Girona el 2015 (3,8%)¹⁹ el situà per sobre el de Catalunya (3,4%) i, entre les diferents demarcacions, com a líder del creixement del país, amb uns registres millors que els de Tarragona (3,7%), Barcelona (3,4%) i Lleida (2,3%). Aquest intens augment reflecteix, en especial, la dinàmica molt positiva dels serveis (71,2% del VAB de la demarcació el 2014), que van créixer un elevat 4,2% (per sobre el 3,6% de Catalunya), mentre que la indústria (20,1% del VAB total) avançava

¹⁹ A la demarcació de Girona, l'afiliació total va augmentar un notable 3,8%, amb augments intensos en l'hostaleria (6,2%), transports i l'emmagatzematge (6,2%), activitats professionals i administratives (6,3%), comerç (5,7%) i activitats artístiques i recreatives (3,8%). En l'àmbit industrial cresqueren amb força l'afiliació al cautxú i matèries plàstiques (2,1%), metal·lúrgia i productes metàl·lics, excepte maquinària (3,8%), productes farmacèutics (6,4%) i les indústries químiques (2,5%). En la construcció, els augments d'afiliació al règim general (per a aquesta branca no es disposa de dades d'autònoms) foren rellevants en la branca de demolició i preparació de terrenys (10,0%).

un 3,0% (2,7% de mitjana catalana). Per la seva banda, la construcció (7,1% del VAB) va augmentar un 2,5% (3,40% a Catalunya) i el primari (1,6% del VAB) va créixer un moderat 0,2% (-1,2% a Catalunya).

L'important avenç dels serveis a Girona el 2015 (el 4,2% esmentat) situa els seus registres al davant dels de Barcelona (3,6%) i Lleida (2,8%), i al darrere dels assolits per Tarragona (4,3%). La raó fonamental d'aquesta intensa expansió ha estat el fort avenç dels serveis privats (un 81,4% del total del VAB terciari el 2014, que van augmentar un 4,7% el 2015, per sobre el 4,1% de Catalunya), mentre que els col·lectius s'incrementaren només un 1,9% (enfront de l'1,7% català). L'embranchada dels primers reflecteix l'impacte positiu, entre d'altres, del sector turístic: les pernoctacions a la Costa Brava assoliren 11,1 milions,²⁰ un 3,4% per sobre les del 2014, mentre que als Pirineus²¹ ascendiren a 1,2 milions (7,7% per sobre el 2014). Dins dels serveis privats, el gruix dels sectors van presentar notables augments. Destaquen les branques d'hostaleria (pes del 14,3% i important augment del 9,0%), dels transports i l'emmagatzematge (aportació del 5,6% al VAB del sector el 2014 i fort avenç del seu VAB el 2015 del 7,8%), les activitats professionals i administratives (10,0% del VAB i increment del 7,4%) i, en especial, el comerç (amb un elevat 22,9% del VAB dels serveis el 2014 i un notable augment el 2015, del 5,3%). També hi contribuïren les activitats artístiques i recreatives (5,2% del VAB terciari i increment del 4,9%) i el subsector de la informació i les comunicacions (contribució al VAB terciari el 2014 de l'1,4% i avenç del 2,0%). En canvi, restaren avenç al VAB terciari les activitats immobiliàries (17,5% del VAB el 2014 i caiguda del -0,4% el 2015) i les financeres i d'assegurances (pes del 4,4% i davallada del -1,6%). Pel que fa als serveis col·lectius, totes les branques presentaren creixements, més elevats els de l'Administració pública i Seguretat Social (6,8% del VAB i augment del 3,3%) i els serveis educa-

²⁰ Pernoctacions en establiments hotelers, segons dades provisionals de l'Idescat (juny del 2016).

²¹ La marca turística Pirineus inclou comarques de Lleida, fonamentalment, a banda d'algunes comarques de Girona i de Barcelona.

Taula 2.6 Evolució del VAB pb de les demarcacions catalanes. Base 2010. 2012-2015

Taxes reals de variació interanual en %.

Any	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Catalunya
2012	-2,7	-2,4	-4,5	-2,5	-2,8
2013	-0,4	-0,5	-1,6	-4,4	-0,9
2014	2,4	1,3	2,3	-0,2	2,1
2015	3,4	3,8	2,3	3,7	3,4

Font: Estimació BBVA del VAB pb de les demarcacions catalanes (Base 2010).

Taula 2.7 Creixement del VAB pb per grans eixos territorials. 2012-2015

Taxes reals de variació interanual en %

Àmbit	2012	2013	2014	2015
Eix metropolitana	-2,7	-0,4	2,4	3,3
Resta de Catalunya				
Eix gironí	-2,4	-0,5	1,3	3,8
Comarques Centrals	-3,2	-0,5	1,7	4,3
Camp de Tarragona	-2,5	-3,6	0,7	3,3
Terres de l'Ebre	-2,3	-6,9	-2,9	4,9
Pla de Lleida	-4,5	-1,2	2,3	2,3
Comarques de muntanya	-3,4	-3,5	2,0	2,6
Catalunya	-2,8	-0,9	2,1	3,4

Font: Estimació BBVA.

tius (4,6% del sector i creixement del 2,0%), i menys intensos els d'activitats sanitàries i els serveis socials (7,2% del VAB dels serveis i augment d'un 0,5%). Amb aquesta dinàmica positiva de l'activitat, el mercat de treball dels serveis, mesurat pel canvi en els afiliats al règim general i d'autònoms, es va expandir substancialment (un 4,2%), força per sobre el 2,3% del 2014.

Per la seva banda, el sector industrial a Girona va presentar un creixement del VAB del 3,0% per sobre la mitjana catalana (2,7%), Lleida (2,6%) i Barcelona (2,5%), però al darrere dels registres assolits per Tarragona (3,3%). Aquest resultat reflecteix la moderació del VAB dels productes energètics i altres produccions no manufactureres (avenç d'un 0,1%, enfront del 3,8% de Catalunya), mentre que els estrictament industrials (amb un 95,6% del VAB industrial el 2014) van augmentar amb força (un 3,2%, superior al 2,5% català). Una part d'aquest creixement expressa l'increment exportador a la resta del món: el 2015 les vendes de béns assoliren un màxim històric de 4,7 milers de milions d'euros (un 7,7% per sobre els registres del 2014). Els resultats típicament industrials reflecteixen el fort augment de la fabricació de productes del cautxú i matèries plàstiques (4,6% del VAB i avenç del 9,4%), metal·lúrgia i productes metàl·lics, excepte maquinària (7,4% del VAB i fort increment del 6,4%), productes farmacèutics (pes del 5,1% i creixement del 6,0%), indústries químiques (aportació del 5,2% i augment de 4,9%) i, en particular, dels registres positius de la important indústria alimentària (amb un molt rellevant 36,1% d'aportació al VAB del sector el 2014, i un augment del 2,6% el 2015). Amb avenços més lents, cal esmentar els productes informàtics, electrònics i elèctrics (4,2% del VAB i augment d'un 2,0%), la fabricació de maquinària i equips (9,2% del VAB i increment de l'1,9%) i el tèxtil, confecció i cuir (aportació del 5,6% del sector el 2014 i creixement pràcticament nul, del 0,1%), men-

tre que la fusta, paper i arts gràfiques presentaren caigudes (7,9% del VAB industrial i reducció del -1,5%). Com a resultat d'aquesta dinàmica, el mercat de treball del sector va mostrar un augment prou rellevant: l'afiliació total (règim general i d'autònoms) va augmentar un 2,7%, per sobre l'1,3% del 2014.

Pel que fa a la construcció, l'increment del seu VAB el 2015 (del 2,5%) situa la demarcació de Girona al davant dels registres assolits per Tarragona (2,4%), encara que per sota la mitjana catalana (3,4%) i també al darrere dels de Barcelona (3,8%) i Lleida (2,5%). Subsectorialment, el sector més expansiu fou la branca de demolició i preparació de terrenys (un 13,1% del VAB de la construcció el 2014 a la demarcació i un augment del 5,5% el 2015), seguida per la d'instal·lacions i acabat d'edificis (aportació del 44,0% al VAB de la construcció el 2014, que va créixer un 2,9% el 2015) i de l'edificació i la promoció immobiliària (pes del 37,7% del VAB el 2014 i avenç de l'1,7%); l'obra civil, per la seva banda, va caure el 2015 (contribució del 5,2% al VAB de la construcció el 2014 i davallada del -1,9%), malgrat que la inversió pública pressupostada millorà (un 9,5%).²² En l'àmbit estrictament residencial els metres quadrats en construcció s'incrementaren un 26,7%, mentre que la superfície per edificar d'obra nova no residencial va avançar un 24,2%. En aquest sector, els habitatges iniciats es van incrementar un 48,4%, tot i que els valors absoluts són encara molt reduïts (de 492 iniciats el 2014 a 730 del 2015), mentre que els habitatges en construcció avançaren un 17,4% (de 1.041 a 1.222 entre el 2014 i 2015). Amb aquesta dinàmica subsectorial, els afiliats al règim general i autònoms a la branca de demolició i preparació de terrenys augmentà un 10,0%, seguida pels registres d'instal·lacions i acabat

²² A Girona la inversió pressupostada augmentà un 7,5% (la de la Generalitat un 27,3% i la del Ministeri de Foment davallà un -19,4%) i l'afiliació a l'obra civil es va contreure (un -1,0%).

Taula 2.8 Creixement del VAB pb a les comarques dels diferents eixos territorials i sectors. 2015

Taxes reals de variació interanual en percentatges

Comarca	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
L'Alt Penedès	-2,5	1,7	2,5	2,0	1,8
El Baix Llobregat	-6,2	4,7	2,6	5,1	4,8
El Barcelonès	10,1	0,1	2,2	2,9	2,6
El Garraf	-13,4	2,6	9,0	2,2	2,5
El Maresme	-2,0	1,8	8,0	3,9	3,6
El Vallès Occidental	-1,4	2,7	7,7	4,9	4,4
El Vallès Oriental	1,4	4,2	5,0	4,8	4,6
L'eix metropolità	-2,0	2,3	3,9	3,5	3,3
L'Alt Empordà	-0,7	3,8	1,3	3,5	3,2
El Baix Empordà	-3,4	2,3	4,2	3,5	3,3
La Garrotxa	3,9	4,9	1,9	5,2	4,9
El Gironès	0,3	2,7	2,7	4,7	4,3
El Pla de l'Estany	6,0	3,8	-1,0	2,2	2,6
El Ripollès	2,5	1,6	1,0	3,0	2,3
La Selva	0,5	2,2	2,9	4,7	3,7
L'eix gironí	0,1	3,0	2,5	4,2	3,8
L'Alt Camp	-0,2	2,7	3,3	4,0	3,3
El Baix Camp	-1,9	0,0	3,5	3,5	2,1
El Baix Penedès	2,9	4,1	5,1	3,3	3,5
La Conca de Barberà	-3,5	1,4	2,2	4,3	2,2
El Priorat	2,6	2,4	4,3	1,4	2,0
El Tarragonès	-5,4	3,7	1,5	4,5	4,1
El Camp de Tarragona	-1,5	1,9	2,7	4,1	3,3
L'Anoia	-2,5	1,8	2,4	5,1	3,6
El Bages	1,8	2,4	0,4	4,0	3,2
El Berguedà	2,9	2,3	9,2	3,6	3,7
El Moianès	-10,2	6,1	3,1	4,1	4,8
Osona	3,3	5,9	4,6	6,3	6,0
El Solsonès	-0,9	1,7	5,2	2,9	2,3
Les Comarques Centrals	1,7	3,6	3,2	4,9	4,3
Les Garrigues	-1,4	5,3	4,6	1,8	2,0
La Noguera	-1,8	3,0	4,5	1,7	1,6
El Pla d'Urgell	-2,9	5,4	7,9	3,5	3,4
La Segarra	-2,3	2,5	6,8	2,4	2,2
El Segrià					
L'Urgell	-1,8	1,1	0,6	3,0	1,8
El pla de Lleida	-2,3	3,2	3,2	2,6	2,3
El Baix Ebre	-0,2	2,9	2,6	5,4	4,3
El Montsià	-4,4	4,5	-0,4	5,2	3,8
La Ribera d'Ebre	2,1	6,1	-0,8	4,2	5,8
La Terra Alta	0,8	4,1	6,3	4,4	3,9
Les Terres de l'Ebre	-1,2	5,5	1,2	5,2	4,9
L'Alt Urgell	0,6	2,7	-2,5	3,0	2,3
L'Alta Ribagorça	-2,3	-0,2	-2,1	0,3	-0,1
La Cerdanya	2,5	5,5	3,3	4,1	4,0
El Pallars Jussà	-2,5	0,0	2,0	1,3	0,4
El Pallars Sobirà	-2,7	-0,7	-3,3	6,7	1,7
La Vall d'Aran	3,0	0,0	0,0	7,3	4,8
Les comarques de muntanya	-0,6	0,4	0,2	4,3	2,6

Font: Estimació BBVA.

Taula 2.9 VAB pb per grans eixos territorials. 2013-2015

Taxes reals de variació interanual i participació sobre Catalunya en %

Àmbit	2015	Participació sobre Catalunya		
	Creixement	2012	2013	2014
1. Eix metropolità	3,3	70,9	71,0	71,3
2. Barcelonès	2,6	40,8	40,9	40,9
3=1-2. Resta eix metropolità	4,3	30,1	30,1	30,4
4=5 a 10. Resta de Catalunya		29,1	29,0	28,7
5. Eix gironí		8,5	8,5	8,5
6. Comarques Centrals	3,6	4,9	4,9	5,0
7. Camp de Tarragona	3,8	7,8	7,7	7,6
8. Terres de l'Ebre	4,3	2,7	2,6	2,5
9. Pla de Lleida	3,3	4,4	4,4	4,4
10. Comarques de muntanya	4,9	0,8	0,8	0,8
11=1+4. Catalunya	3,4	100,00	100,00	100,00

Font: Estimació BBVA.

d'edificis (7,5%) i els del subsector d'edificació i promoció immobiliària (4,2%); finalment, els afiliats a l'obra civil van presentar el perfil contrari (caiguda del -1,0%). En conjunt, el sector va presentar un augment de l'afiliació d'un molt notable 4,2% (enfront del 5,5% català), ja allunyat de la caiguda del 2014 (del -1,5%).

Pel que fa al primari, l'augment moderat de l'activitat a les comarques de la demarcació de Girona (0,2%) se situa al davant de Barcelona (0,0%), Tarragona (-1,4%) i Lleida (-2,2%). Aquesta evolució del VAB reflecteix, principalment, el paper de la ramaderia (pes sobre el VAB del primari el 2014 del 48,4%), que va experimentar un intens augment del 7,8% (per sobre el 2,6% català). Per la seva banda, l'agricultura (41,5% del VAB primari el 2014) va presentar una davallada del -6,2% (també superior al -5,0% de Catalunya), alhora que la pesca també es va contreure (-10,0%), igual que les activitats forestals. Entre els subsectors agrícoles, van arrossegar a la baixa el VAB sectorial les caigudes de plantes farratgeres (21,6% del VAB agrícola el 2014 i davallada del -4,5%), cereals (21,6% del VAB agrícola i contracció d'un -5,6%), fruita fresca (aportació del 20,1% del VAB i caiguda del -8,3%) i hortalisses (-3,0%). Altres produccions menys importants (fruita seca, raïm o oliva) també contribuïren a la reducció del VAB del sector. Finalment, en l'àmbit ramader la producció del porquí, aviram i de boví, amb unes participacions en el VAB d'aquesta branca del 49,6%, 19,3% i 16,3% el 2014, respectivament, van presentar augments del seu VAB (del 10,7%, el 3,1% i el 5,7%, respectivament).

2.1.2. Increment del VAB del 3,4% a Barcelona per la notable recuperació de la construcció (3,8%) i els serveis (3,6%) i el manteniment industrial (2,5%)

La demarcació de Barcelona va presentar el 2015 un augment del VAB del 3,4%, una evolució pràcticament idèntica a la de Catalunya (3,4%). Els resultats agregats expressen, fonamentalment, els dels serveis que, amb un 78,3% del VAB de la demarcació el 2014, van créixer a una elevada taxa anual del 3,6% (per sobre el 3,6% de Catalunya), mentre que la indústria (17,3% del VAB) va avançar un 2,5% (2,7% a Catalunya). Per la seva banda, la construcció (amb un pes del 4,1% del VAB el 2014) va augmentar un 3,9% (3,4% de mitjana catalana).²³ Finalment, el primari amb un pes de només el 0,3% del VAB, es va mantenir (0,1%, enfront del -1,2% català).

Els serveis presentaren un avanç del VAB del 3,6%, que reflecteix l'impuls dels privats (4,0%, per sota el 4,1% de Catalunya), mentre que els col·lectius avançaren menys (1,8%), encara que per sobre la mitjana catalana de l'1,7%. Una part d'aquesta dinàmica positiva reflectia l'impuls turístic de l'any: un augment del 5,5% de les pernociacions, fins a assolir 19,4 milions, un nou màxim històric. Entre els serveis privats, els augments més alts del VAB van tenir lloc en l'hostaleria (aportació del 6,8% al VAB del sector), uns serveis que van augmentar un tòrrid

²³ A Barcelona el creixement agregat de l'afiliació assolí el 3,7%, amb notables increments en l'hostaleria (5,7%), informació i comunicacions (8,5%), activitats professionals i administratives (5,6%), transports i emmagatzematge (2,3%) i el comerç (2,6%). En l'àmbit manufacturer destaca l'avanç de l'afiliació a la metallúrgia i productes metàl·lics (2,2%), la química (2,2%) i les indústries alimentàries (3,5%). Finalment, en la construcció, destaquen els augments de l'afiliació al règim general (per a aquesta branca no es disposa de dades d'autònoms) a la branca de demolició i preparació de terrenys (14,3%).

8,1% el 2015, seguits, amb increments també molt notables, de les branques de la informació i les comunicacions (pes del 5,5% i avenç del 6,8%), activitats professionals i administratives (12,2% del VAB del sector el 2014 i increment del 5,5%), mentre que transports i emmagatzematge (7,3% del VAB) van augmentar un 5,0%, de manera similar a la important branca del comerç (21,2% del VAB dels serveis el 2014), que avançà un notable 4,9%. Finalment, amb augments més petits, cal destacar les activitats artístiques i recreatives (aportació del 5,8% i creixement del 3,1%) i tanca la relació d'augment la important subbranca d'activitats immobiliàries (17,4% del VAB), que va presentar un creixement molt més modest que les anteriors (0,5%). Per la seva banda, les activitats financeres i d'assegurances (pes del 5,6%) van continuar caient (-0,6%). Pel que fa als serveis col·lectius, les activitats sanitàries i els serveis socials (7,1% del VAB dels serveis) avançaren un 1,8%, mentre que l'educació (pes del 6,1%) també presentà valors positius (1,6%), i els d'Administració pública i Seguretat Social obligatòria (aportació del 5,0% al VAB terciari) mostraren un creixement més alt (2,0%). Amb aquesta dinàmica sectorial, l'ocupació del sector es va incrementar amb prou intensitat: l'afiliació a la Seguretat Social (règim general i d'autònoms) va avançar un molt notable 3,9%, força per sobre el 2,6% del 2014.

L'avenç del 2,5% del VAB de la indústria a Barcelona reflecteix la millora de les produccions estrictament manufactureres (2,3%, lleugerament per sota el 2,5% català), mentre que les energètiques van créixer més intensament (5,0%, enfront del 3,8% de Catalunya), ja que les primeres dominen el VAB del sector a la demarcació (un 95,5% del VAB industrial el 2014). L'augment manufacturer expressa, entre altres factors, la continuïtat de les exportacions: les de Barcelona van assolir el 2015 els 50,1 milers de milions d'euros, un nou màxim històric, un 6,1% per sobre els registres del 2014. Els resultats de les produccions típicament industrials expressen dinàmiques molt diferenciades, des d'elevats augments fins a caigudes de certa intensitat. Entre les principals produccions amb increments del seu VAB cal destacar, en primer lloc, la metal·lúrgia i productes metàl·lics (9,2% del VAB sectorial), que va presentar un increment del 4,2%. A aquestes seguiren, en ordre d'importància pel seu increment, les indústries químiques (13,4% del VAB del sector, que avançà un 3,7%), l'alimentació, begudes i tabac (12,7% del VAB, que cresqué amb força un 3,2%) i els productes informàtics, electrònics i elèctrics (5,9% del VAB), que incrementaren el seu VAB un 2,4%. Amb augments més petits cal esmentar els productes farmacèutics (9,2% del sector el 2014 i creixement de l'1,9%), la fusta, paper i arts gràfiques (7,0% del VAB i

avenç de l'1,2%) i, finalment, la fabricació de maquinària i equips (aportació al VAB sectorial del 7,3% i increment de 0,4%). En canvi, amb caigudes del VAB emergeixen el tèxtil, confecció i cuir (6,4% del VAB i descens del -1,3%), i la important branca de fabricació de material de transport (10,1% del VAB industrial), que va caure un -3,0%. Com a resultat d'aquesta dinàmica, el mercat de treball del sector va presentar una alça prou rellevant: l'afiliació a la Seguretat Social (règim general i d'autònoms) va augmentar un 2,1% (molt per sobre el 0,1% del 2014).

La construcció a Barcelona el 2015 presentà el creixement més alt entre les demarcacions catalanes (un 3,8%), al davant del de Lleida (2,5%), Girona (2,5%) i Tarragona (2,4%). Aquest avenç del VAB del sector expressa tendències força diferenciades entre les distintes branques que l'integren, amb valors extrems entre l'intens augment de la branca de demolició i preparació de terrenys (un 13,9% del VAB del sector el 2014, que va créixer un 11,3%) i la davallada de l'obra civil (pes del 9,6% el 2014 i contracció del -4,3%);²⁴ per la seva banda, el subsector d'instal·lacions i acabat d'edificis (pes del 44,0%) va créixer un 2,6% i el d'edificació i promoció immobiliària ho va fer a un ritme més elevat (del 5,5%). En aquesta darrera branca, tots els indicadors d'activitat disponibles han estat molt positius. Així, els habitatges iniciats van augmentar un elevat 60,9%, tot i que en valors absoluts encara les xifres són modestes (4.549 habitatges iniciats el 2015 davant els 2.677 del 2014), mentre que els efectivament en construcció també s'incrementaren un important 56,7% (de 4.612 a 7.226 entre el 2014 i 2015). Per la seva banda, la superfície residencial en construcció cresqué també un intens 61,9%, mentre que la d'obra nova no residencial també s'accelerava fortament.²⁵ Amb aquesta dinàmica tan positiva, el mercat de treball va reflectir una intensa recuperació, amb un augment del 6,1% en els afiliats (règim general i autònoms), un avenç que contrasta amb la davallada del 2014 (-1,1%). Tanmateix, l'augment agregat és compatible amb diferències substancials entre les principals branques: els afiliats al sector de demolició i preparació de terrenys s'incrementaren molt intensament (14,3%), igual que els d'edificació i promoció immobiliària (9,6%), mentre que en instal·lacions i acabat d'edificis l'augment fou més contingut (5,7%) i en l'obra civil continuà la davallada (-3,0%).

²⁴ Per a la demarcació de Barcelona, la inversió pressupostada a Catalunya augmentà un 29,3% (la de la Generalitat un 27,3% i la del Ministeri de Foment del 59,1%) i l'afiliació a l'obra civil es va contreure (un -3,0%).

²⁵ Les dades de superfície no residencial per edificar (disponibles fins al 3r trimestre del 2015) van mostrar un augment anual molt notable (des de 4.700 m² el 2014 fins a 26.300 m² el 2015).

Finalment, i pel que fa al primari, la pràctica estabilització de l'activitat a Barcelona (0,0%) reflecteix el paper positiu de la ramaderia (pes sobre el VAB del primari el 2014 del 46,7% i augment del 4,2%), la pesca i les produccions forestals (creixement del 2,0% i 0,6%, respectivament), contrarestats per la davallada agrícola (que aporta el 44,8% i que es va contreure un -4,8%). Entre els subsectors agrícoles, el gruix van presentar reduccions del seu VAB. Aquest és el cas de plantes i flors (aportació al VAB agrícola del 32,1% el 2014 i descens del -3,5%), i també de les hortalisses (16,2% del VAB agrari i reducció del -6,9%), del raïm (-4,7%) i dels cereals (-11,0%). Altres produccions de menys pes en el VAB agrícola, com les de plantes farratgeres o la fruita seca, també van contreure el seu VAB, mentre que fruita fresca i oliva l'augmentaren. En l'àmbit ramader la producció del porquí, aviram i de boví, amb unes participacions en el VAB d'aquesta branca del 61,5%, 14,3% i 12,7% el 2014, respectivament, van presentar totes augments del seu VAB (del 4,8%, el 4,4% i el 2,6%, respectivament).

2.1.3. Avenç del 3,7% del VAB de Tarragona el 2015, amb el suport dels forts avenços en serveis (4,3%) i indústria (3,3%), mentre que la construcció comença a recuperar-se (2,4%)

La demarcació de Tarragona va presentar el 2015 un augment del VAB del 3,7%,²⁶ un registre millor que la mitjana catalana (3,4%), que se situa per sota de Girona (3,8%), però per sobre de Barcelona (3,4%) i Lleida (2,3%). Aquests resultats expressen els assolits pels serveis, un sector que, amb un 56,5% del VAB de la demarcació, va augmentar un notable 4,3% (per sobre el 3,6% de Catalunya), mentre que la indústria (que també té un important pes del 36,2% del VAB el 2014) va créixer també amb força (d'un 3,3%, per sobre el 2,7% català); per la seva banda, la construcció (5,3% del VAB d'aquestes comarques el 2014) va augmentar moderadament (2,4%, menys que el 3,4% català). Finalment el primari, amb una aportació de només el 2,0% del VAB, es va contreure (un -1,4%, més que el -1,2% català).

La dinàmica dels serveis a Tarragona el 2015 (avanç del VAB del 4,3%) ha estat la més favorable entre les demarcacions catalanes, al davant dels resultats assolits per Girona (4,2%), Barcelona (3,6%) i Lleida (2,8%). Aquesta alça tan important reflecteix l'intens avenç dels serveis privats, d'un 5,2% (per sobre del 4,1% català), un sector

que va aportar el 76,5% del VAB del terciari el 2014, mentre que els col·lectius augmentaren menys (1,3%, enfront de l'1,7% de Catalunya).

La millora dels serveis privats expressa, en part, la del sector turístic: amb unes pernoctacions que a la Costa Daurada assoliren 8,9 milions el 2015, un -1,6% per sota el 2014, encara que el nombre de viatgers augmentà un 8,0%, mentre que a les Terres de l'Ebre les pernoctacions augmentaren un 20,5%, fins a 719.000. Aquesta dinàmica es va reflectir en el creixement de l'hostaleria (12,1% del VAB i avenç del 8,6%), del transport (7,7% del sector i augment del VAB del 7,2%) i de la important branca del comerç (22,2% del VAB dels serveis), que va presentar un intens increment del 5,3%. D'altra banda, també han contribuït a l'avanç del terciari tarragoní les activitats artístiques i recreatives (pes del 5,6% del VAB terciari i increment del 6,5%), informació i comunicacions (1,4% d'aportació i creixement del 5,6%), activitats professionals i administratives (11,0% del VAB i avenç del 5,4%). En canvi, tant les activitats immobiliàries (12,1% d'aportació i increment de l'1,2%) com les financeres i d'assegurances (pes del 4,2% i davallada d'un -0,3%) han aportat poc creixement o l'han reduït. En l'àmbit dels serveis col·lectius les activitats sanitàries i els serveis socials (8,9% del VAB dels serveis) van presentar caigudes (-0,5%), a diferència de l'Administració pública i Seguretat Social obligatòria (8,53% del VAB i augment del 2,7%) i serveis educatius (6,1% d'aportació i creixement del seu VAB de l'1,9%). Amb aquesta dinàmica productiva, el mercat de treball del sector va presentar una excepcional alça del 4,3% (afiliats al règim general i d'autònoms), molt per sobre l'1,5% del 2014.

Per la seva banda, el sector industrial a Tarragona va presentar un creixement del VAB del 3,3%, cosa que el situa per sobre la mitjana catalana (2,7%) i al davant de Girona (3,0%), Lleida (2,6%) i Barcelona (2,5%). Aquest resultat reflecteix l'augment més alt d'energia i altres produccions que, amb un 53,1% del VAB industrial de la demarcació, van incrementar el seu VAB un 4,1% (per sobre el 3,8% de Catalunya), mentre que els estrictament manufacturadors cresqueren sensiblement menys (2,4%, enfront del 2,5% català), fet que reflecteix una certa moderació exportadora: les vendes internacionals de béns van assolir 7,2 milers de milions d'euros el 2015, un 2,5% per sobre de les del 2014. El creixement més baix de les activitats manufacturadores expressa una marcada polarització entre els intensos avenços de la fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques (2,1% del VAB sectorial el 2014, i augment intens del 8,4%) i d'altres productes minerals no metàl·lics (2,0% del VAB i

²⁶ A Tarragona el creixement agregat de l'afiliació assolí el 3,8%, amb augments notables en el comerç (3,0%), al transport i emmagatzematge (5,3%), en l'hostaleria (6,3%), en la informació i comunicacions (8,8%), en les activitats recreatives i altres serveis (5,2%) i en les activitats professionals i administratives (5,7%). En l'àmbit manufacturador destaca l'avanç de l'afiliació al cautxú i plàstics (6,4%) i a altres productes minerals no metàl·lics (2,6%).

Taula 2.10 VAB pb per components de l'oferta a les demarcacions catalanes.

Taxes reals de variació interanual en %.

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Barcelona	0,0	2,5	3,8	3,6	3,4
Girona	0,2	3,0	2,5	4,2	3,8
Lleida	-2,2	2,6	2,5	2,8	2,3
Tarragona	-1,4	3,3	2,4	4,3	3,7
Catalunya	-1,2	2,7	3,4	3,6	3,4

Font: Estimació BBVA del VAB pb de les demarcacions catalanes (Base 2010).

fort increment del 7,0%) i els modestos creixements de les indústries químiques i refinació de petroli (pes del 15,0% del VAB del sector, que avançà un 2,9%), metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (4,6% del VAB industrial i increment de l'1,3%), del tèxtil, confecció i cuir (1,4% del VAB i augment del seu VAB de l'1,3%), fabricació de maquinària i equips (1,4% del VAB i increment del 0,9%), la fusta, paper i arts gràfiques (aportació del 3,8% al VAB del sector el 2014 i modest avenç d'un 0,9%) i l'alimentació, begudes i tabac (7,9% del VAB i creixement pràcticament nul, del 0,2%). Només la fabricació de material de transport va presentar davallades (pes del 3,5% i caiguda del -7,7%). Com a resultat d'aquesta dinàmica, el mercat de treball del sector va créixer un 2,1% (afiliació al règim general i d'autònoms), força per sobre el 0,8% del 2014.

El sector de la construcció a la demarcació de Tarragona va presentar el 2015 un creixement del 2,4%, inferior al de Girona (2,5%), Lleida (2,5%) i Barcelona (3,8%) i també al del conjunt del país (3,4%). Subsectorialment, l'avenç més elevat va tenir lloc en la branca d'edificació i promoció immobiliària (pes del 28,0% i notable increment del 4,1%), a la qual va seguir la de demolició i preparació de terrenys (contribució al VAB de la construcció el 2014 del 14,9%, va créixer un 2,4%), la d'instal·lacions i acabat d'edificis (aportació al VAB del sector el 2014 del 49,1%, i avenç d'un 1,6%) i, finalment, i amb un molt lleuger ascens de l'obra civil (pes del 7,1% i davallada del 0,1%), empesa per un retrocés de la inversió pública pressupostada del -12,5%.²⁷ En l'àmbit estrictament residencial la superfície en construcció va augmentar intensament el 2015 (un 26,2%), mentre que la superfície per edificar d'obra nova no residencial encara va augmentar més substancialment, des de 7.000 fins a 16.600 m² entre el 2014 i el 2015 (dades dels tres primers trimestre de cada any). En aquesta branca, els habitatges iniciats augmentaren molt intensament en ter-

mes relatiu, encara que els valors absoluts continuen sent molt baixos (226 el 2014 i 486 el 2015), igual que els habitatges en construcció, que van créixer un 21,7% (de 585 a 712 entre el 2014 i 2015). Amb aquesta dinàmica subsectorial, l'afiliació a les diferents branques va presentar, també, divergències notables, entre el fort augment (6,8%) en l'edificació i promoció immobiliària i el modest increment en l'obra civil (1,2%), mentre que presentaren registres intermedis en els subsectors d'instal·lacions i acabat d'edificis (3,9%) i la demolició i preparació de terrenys (4,1%). De forma agregada, la construcció va presentar un prou intens avenç dels afiliats, del 4,0%, encara que inferior al 5,49% català, però substancialment millor que la davallada del 2014 (-3,3%).

Pel que fa al primari, la caiguda de l'activitat a les comarques de la demarcació de Tarragona (-1,4%) només fou superada per la de Lleida (-2,2%), mentre que Barcelona (0,0%) i Girona (0,2%) van mostrar increments. La caiguda del VAB d'aquest sector reflecteix la davallada de l'agregat agrícola (pes sobre el VAB del primari el 2014 del 52,2%), que va experimentar un descens del -2,6% (inferior a la mitjana catalana del -5,0%) i de la pesca (-14,8%, enfront del -9,2% de Catalunya), mentre que la branca ramadera (que va aportar el 42,1% del VAB el 2014) va presentar una alça del 2,0% (2,6% a Catalunya). Entre els subsectors agrícoles, el gruix dels que tenen més pes van retrocedir. Aquest és el cas d'hortalisses (aportació al VAB agrícola del 14,9% el 2014 i davallada del -3,9%), fruita seca (6,3% del VAB i contracció de -8,9%), plantes i flors (descens del -11,7%), cítrics (pes del 13,0% i caiguda del -1,4%) o l'oliva. En canvi, van presentar augments les branques de cereals²⁸ (12,9% del VAB agrícola el 2014 i avenç de l'1,4%) o la producció de fruita fresca (9,1% del VAB agrícola i creixement d'un 5,3%) i, finalment, la del raïm (11,2% del VAB i augment del 0,9%). En l'àmbit ramader la producció de

27 A la demarcació de Tarragona, la inversió autonòmica pressupostada caigué un -12,2% el 2015 i la del Ministeri de Foment un -13,8%.

28 Els cereals cauen a totes les demarcacions, llevat de Tarragona; en aquesta la suma de les produccions de blat, ordi, civada i arròs augmentaren des de les 191.000 tones del 2014 fins a les 196.000 del 2015.

l'aviram i porquí, amb unes participacions en el VAB d'aquesta branca de 71,7% i 21,7% el 2014, respectivament, van presentar augments del seu VAB del 3,1% i -1,0%, respectivament.

2.1.4. Menys augment del VAB a Lleida (2,3%), tot i l'avenç de les manufactures (3,1%), per la contracció del primari (-2,2%) i increments més continguts en els serveis (2,8%)

L'increment més petit del VAB de Lleida el 2015 (2,3%),²⁹ força per sota la mitjana del país (3,4%), situa els seus registres com els menys positius entre les demarcacions catalanes, al darrere dels de Barcelona (3,4%), Tarragona (3,7%) i Girona (3,8%). Aquests modestos resultats, en un exercici fortament expansiu per al conjunt, són el reflex de la dinàmica terciària (61,9% del VAB de la demarcació), que va augmentar moderadament (2,8%, per sota el 3,6% de Catalunya) i, també, dels modestos resultats de la indústria (21,9% del VAB), igualment lleugerament per sota la mitjana (2,6%, que cal comparar amb el 2,7% català). Addicionalment, també va contribuir al registre final la davallada del VAB de l'important sector primari (9,2% del VAB), que es va contreure un -2,2% (-1,2% a Catalunya). Finalment, la construcció (7,0% del VAB) va créixer un 2,5%, tot i que per sota el registre català (3,4%).

L'avenç dels serveis a Lleida el 2015 (l'esmentat 2,8%) situa la demarcació al darrere de Barcelona (3,6%), Girona (4,2%) i Tarragona (4,3%). Aquests resultats expressen la dinàmica dels col·lectius, amb un augment molt menys que el català (0,5% enfront de l'1,7% de mitjana, un sector que pesa més en el terciari de Lleida que a Catalunya, amb un 28,3% i 21,7% del VAB terciari el 2014, respectivament). En canvi, els serveis privats van presentar un avenç prou notable del 3,5% (4,1% a Catalunya). Una part dels resultats d'algunes branques reflecteix la millora turística, amb un increment de les pernотacions del 7,7% a la marca turística dels Pirineus,³⁰ fins a arribar a 1,2 milions, encara que a la de les de Terres de Lleida caigueren (-2,1%, fins a 371.000), tot i que el sector més important, el del comerç (un notable 28,3% del VAB de serveis) va créixer només moderadament (2,6%). Per la seva banda, les branques de la informació i comunicacions (pes del VAB de la demarcació el 2014 del 2,5% i destacat augment el 2015 del 9,2%), trans-

ports i l'emmagatzematge (aportació del 7,9% del VAB del sector el 2014 i augment del VAB del 7,0%), hostaleria (pes del 8,6% i augment del 5,9%) i activitats professionals i administratives (9,4% del VAB i creixement d'un 4,4%) també van contribuir a l'increment del VAB terciari, igual que les activitats artístiques i recreatives (pes del 4,4% i augment del 2,5%) i les immobiliàries (8,2% del VAB i increment del 2,0%), mentre que restaren creixement als serveis, els resultats assolits per les activitats financeres i d'assegurances (aportació del 5,4% i davallada del -1,5%). Pel que fa als serveis col·lectius, el creixement dels diferents subsectors fou modest, i destaca només el de les activitats sanitàries i serveis socials (9,3% del VAB i increment de l'1,1%), ja que tant els d'Administració pública i Seguretat Social (10,1% del VAB de serveis i modest augment del 0,3%) com els serveis educatius (6,0% d'aportació i avenç pràcticament nul, del 0,0%) van presentar una contribució nul·la al creixement. Amb aquesta dinàmica de l'activitat, el mercat de treball dels serveis, mesurat pel canvi en els afiliats al règim general i d'autònoms, es va expandir un 2,4% i va superar l'1,6% del 2014.

El creixement del 2,6% del sector industrial a Lleida (lleugerament per sota el 2,7% de la mitjana catalana) la situa marginalment al davant de Barcelona (2,5%), però al darrere dels registres assolits el 2015 per Girona (3,0%) i Tarragona (3,3%). Aquest resultat reflecteix el notable augment de les produccions estrictament manufactureres (70,2% del VAB industrial el 2014 i augment el 2015 del 3,1%, per sobre el 2,5% català), que compensà el registre més baix dels productes energètics (1,2%, enfront del 3,8% de Catalunya). Parcialment, aquest avenç reflecteix el bon comportament exportador: Lleida va assolir el 2015 1,9 milers de milions d'euros de vendes internacionals de béns, un 9,4% per sobre els registres del 2014.

L'avenç de les produccions manufactureres fou el resultat d'importants avenços d'algunes de les principals branques: les indústries d'altres productes minerals no metàl·lics (5,8% del VAB industrial, que van avançar un 7,5%), productes informàtics, electrònics i elèctrics (2,4% del VAB i augment del 8,6%), indústries químiques (2,0% del VAB i intens augment del seu VAB del 7,1%) i metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (5,3% del VAB i increment del 6,1%) i la fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques (1,9% del VAB i augment del 5,7%). I també increments, encara que més petits, de la fabricació de maquinària i equips (aportació del 4,3% i avenç del 4,3%), indústries alimentàries (amb un excepcional pes del 31,7% del VAB del

29 A Lleida el creixement de l'afiliació total fou del 2,3%, amb avenços notables en l'hostaleria (3,7%), transports i emmagatzematge (5,2%) i informació i comunicacions (7,5%). En l'àmbit manufacturer destaca l'augment de l'afiliació a la química (4,6%).

30 Com s'indica a l'annex 2, les comarques d'aquesta marca turística excedeixen el territori de Lleida.

sector, que cresqueren un 2,0%) i la fusta, paper i arts gràfiques (5,2% del VAB del sector el 2014 i augment d'un 1,4%). Només el tèxtil, confecció i cuir van reduir l'activitat (pes del 3,5% i davallada del -0,9%). Com a resultat d'aquesta dinàmica, el mercat de treball del sector va augmentar els seus efectius un 2,2% (afiliació al règim general i d'autònoms), força per sobre dels resultats del 2014 (0,3%).

L'avenç del VAB de la construcció a Lleida el 2015 (del 2,5%) situa la demarcació per sobre dels registres de Girona (2,5%) i Tarragona (2,4%), encara que inferiors als de Barcelona (3,8%). Sectorialment, el creixement del 2015 reflecteix increments del VAB de l'edificació i la promoció immobiliària (amb un pes del 28,4% del VAB del sector el 2014, va avançar un 3,8%) i de la branca d'instal·lacions i acabat d'edificis (aportació del 37,1% al VAB de la construcció el 2014 i increment del 3,6%), mentre que presentà un descens pràcticament nul (-0,1%) la demolició i preparació de terrenys (un 21,8% del VAB de la construcció el 2014). L'obra civil, per la seva banda, va augmentar el 2015 (contribució del 12,7% al VAB de la construcció el 2014 i ascens d'un 1,3%).³¹ En l'àmbit estrictament residencial els metres quadrats en construcció s'incrementaren un 38,2%, mentre que la superfície per edificar d'obra nova no residencial va caure un -31,0% interanualment (dades corresponents als tres primers trimestres del 2015). En aquesta branca, els habitatges iniciats van caure un -8,9% respecte del 2014 (de 451 a 411), un comportament molt diferent del català (augment del 60,6%), mentre que els habitatges en construcció van créixer un 33,9% (de 644 a 862 entre el 2014 i 2015).

Amb aquesta dinàmica sectorial, el mercat de treball (afiliats al règim general i d'autònoms) va millorar en totes les branques: un 9,0% en la d'instal·lacions i acabat d'edificis; un 7,3% en el subsector d'edificació i promoció immobiliària; un 4,7% en el de demolició i preparació de terrenys i un 3,0% en el d'obra civil. En conjunt, el sector va presentar un augment de l'afiliació d'un notable 4,5% (enfront del 5,5% català), molt allunyat de la caiguda del 2014 (del -1,3%).

Pel que fa al primari, la caiguda de l'activitat (-2,2% el 2015) situa la demarcació de Lleida com la de pitjors resultats, al darrere de Girona (0,2%), Barcelona (0,0%) i Tarragona (-1,4%). Aquesta negativa dinàmica sectorial reflecteix la forta davallada agrícola (-6,3%) que, atès l'important pes en el VAB primari el 2014 (del 42,8%), ha

condicionat el resultat agregat; la ramaderia, en canvi (aportació del 56,5% al VAB del primari el 2014) va presentar un increment moderat (0,8%, per sota el 2,6% de Catalunya). Per la seva banda, el sector del forestal i aquícola va presentar una alça de 5,8% (enfront del -0,5% de Catalunya). Entre els subsectors agrícoles, van caure la fruita fresca (58,5% del VAB agrícola el 2014 i contracció del -6,2%), els cereals (pes del 19,8 i pèrdua del -6,9%), les plantes farratgeres (14,1% del VAB i davallada de -7,8%) i altres produccions de menys pes (hortalisses, raïm, oliva i fruita seca). En canvi, van presentar augments els cultius industrials. En l'àmbit ramader la producció del porquí, aviram i de boví, amb unes participacions en el VAB d'aquesta branca del 51,3, 35,3 i 8,7% el 2014, respectivament, van presentar variacions del seu VAB de 2,7%, -1,4% i -2,6%.

2.2. El VAB 2015 per a grans eixos territorials:³² millors resultats a les Terres de l'Ebre (4,9%) i més baix creixement al pla de Lleida (2,3%)

Des d'un punt de vista més desagregat, el mapa de creixements del VAB el 2015 dibuixa una taca de menys augment a Ponent i al nord del país, amb les comarques de muntanya (2,6%) i el pla de Lleida (2,3%) amb els avenços més baixos. En canvi, l'eix més expansiu fou el de les Terres de l'Ebre, amb un avenç del seu VAB d'un notable 4,9%, seguit pel de les Comarques Centrals (4,3%), l'eix gironí (3,8%) l'eix metropolitana de Barcelona (3,3%) i el Camp de Tarragona (3,3%).

2.2.1. Les Terres de l'Ebre lideren el creixement català el 2015 (4,9%), empeses pels serveis (5,2%) i les activitats energètiques

El molt intens increment de l'activitat a les Terres de l'Ebre (avenç del VAB del 4,9%,³³ superior al 3,4% català) situa aquest eix com el capdavanter del país el 2015, al davant de les Comarques Centrals (4,3%), les de Girona (3,8%), l'eix metropolitana de Barcelona (3,3%), el Camp de Tarragona (3,3%), les comarques de muntanya (2,6%) i el pla de Lleida (2,26%). Aquest important augment reflecteix, en especial, els resultats de la indústria (55,9% del VAB), que, mercès al bon any energètic, va augmentar a un notable ritme del 5,5% (2,7% a Catalunya); a la indústria s'hi va sumar l'activitat terciària (34,5% del

³² Vegeu a l'annex 3 el detall de les comarques per a cadascun dels eixos analitzats.

³³ A les Terres de l'Ebre el creixement agregat de l'afiliació assolí el 3,9%, amb avenços notables en el comerç (2,7%), l'hostaleria (8,4%), informació i comunicacions (13,8%) i activitats professionals i administratives (5,7%). En l'àmbit manufacturer destaca l'augment de l'afiliació al cautxú i matèries plàstiques (5,4%), a altres productes minerals no metàl·lics (6,1%) i a metal·lúrgia i productes metàl·lics (9,0%). Finalment, en la construcció, cal esmentar els increments de l'afiliació al règim general (per a aquesta branca no es disposa d'informació d'autònoms) a la branca de demolició i preparació de terrenys (8,8%).

³¹ A Lleida l'afiliació a l'obra civil va créixer un 3,0%, tot i que la inversió autonòmica pressupostada va caure (un -55,7%), encara que la del Ministeri de Foment avançà l'1,2%.

VAB), que també va créixer amb intensitat (5,2%, enfront del 3,6% de Catalunya). Per la seva banda, el primari (4,8% del VAB) es va contreure (-1,2%, per sobre el -1,2% català) i la construcció (amb un pes del 4,7%) va créixer un 1,2% (3,4% a Catalunya).

El fort augment del VAB dels serveis l'any 2015 (del 5,2%) situa les Terres de l'Ebre com a líder de l'avenç del sector entre els eixos catalans, per sobre els registres de les Comarques Centrals (4,9%), les de muntanya (4,3%), les de Girona (4,2%), el Camp de Tarragona (4,1%), les comarques metropolitanas de Barcelona (3,5%) i les del pla de Lleida (2,6%). Aquests resultats molt positius reflecteixen l'important avenç dels serveis privats (un 76,1% del total del VAB terciari el 2014, que es van incrementar un molt elevat 6,5% (per sobre el 4,1% de Catalunya), mentre que els col·lectius cresqueren força per sota (un 1,1%, que cal comparar amb l'1,7% català).

La intensa alça dels serveis privats sembla expressar la recuperació de l'activitat turística: les pernoctacions hoteleres a les Terres de l'Ebre van augmentar un 20,5%, després d'uns anys de resultats no gaire positius (mitjana de creixement 2011-2014 del -0,2%). Aquest impacte és perceptible en els forts augments dels importants subsectors de l'hostaleria (11,4% del VAB del terciari el 2014 i intens creixement del 13,4% el 2015), del comerç (32,9% del VAB dels serveis el 2014 i augment del 6,7%) i dels transports i emmagatzematge (5,6% del sector i avenç del VAB el 2015 d'un 4,3%). A aquestes tres branques s'hi van sumar també les d'activitats professionals i administratives (7,9% del VAB i increment prou important del 6,4%), artístiques i recreatives (aportació del 5,5% i creixement del 4,0%), financeres i d'assegurances (pes del 2,5% i avenç del 3,8%) i immobiliàries (9,5% d'aportació i avenç d'un 0,3%). En l'àmbit dels serveis col·lectius els d'Administració pública i Seguretat Social van caure (7,6% del VAB i contracció d'un -1,6%), mentre que avançaren les activitats sanitàries i els serveis socials (un 11,8% del VAB dels serveis el 2014 i increment el 2015 de l'1,8%) i, en especial, els serveis educatius (4,5% de pes al VAB terciari el 2014 van créixer un 3,7%). Amb aquesta dinàmica positiva de l'activitat, el mercat de treball dels serveis, mesurat pel canvi en els afiliats al règim general i d'autònoms, es va expandir substancialment (un 4,5%), força per sobre el 0,9% del 2014.

El fort increment del sector industrial a les Terres de l'Ebre (5,5%) el situa per sobre la mitjana catalana (2,7%) i com a líder del creixement dels diferents eixos catalans, per sobre els registres assolits per les Comarques Centrals (3,6%), les del pla de Lleida (3,2%), les de l'eix de Girona

(3,0%), les metropolitanas de Barcelona (2,3%), les del Camp de Tarragona (1,9%) i les de muntanya (0,4%). Aquesta forta expansió reflecteix tant els creixements dels productes energètics (un pes del 77,3% del VAB industrial el 2014, i un augment d'un intens 6,0%, enfront del 3,8% català), com el fort avenç de les produccions estrictament manufactureres (22,7% del VAB industrial el 2014 i creixement del 4,0%, força per sobre el 2,5% català). Aquest darrer avenç reflecteix la recuperació de branques relativament poc importants a aquestes comarques: les indústries d'altres productes minerals no metàl·lics (1,2% del VAB i increment del 9,4%), la metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (pes en el VAB de l'1,4%, i augment del 8,5%) i la fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques (aportació del 2,5% al VAB del sector el 2014 i important increment del 8,5%), mentre que la millora fou més moderada en les indústries químiques (3,3% del VAB industrial i augment del 3,68%), el tèxtil (3,17%) i les indústries alimentàries (5,0% del VAB del sector, que cresqué un 2,2%), i retrocediren la fusta, paper i arts gràfiques (-0,3%). Com a resultat d'aquesta dinàmica, el mercat de treball del sector va presentar una important alça dels seus efectius, del 3,4% en els afiliats totals (al règim general i d'autònoms), una xifra sensiblement superior a l'1,2% del 2014.

El sector de la construcció, amb una variació del seu VAB de l'1,2%, se situà el 2015 al davant de les comarques de muntanya (0,2%) però al darrere dels registres de les comarques de Girona (2,5%), el Camp de Tarragona (2,7%), les Comarques Centrals (3,2%), el pla de Lleida (3,2%) i l'eix metropolità de Barcelona (3,9%). Sectorialment, l'augment més petit del VAB de la construcció a les Terres de l'Ebre reflecteix els baixos creixements de l'edificació i promoció immobiliària (pes del 31,9% del VAB del sector el 2014 i augment de 0,3%) i instal·lacions i acabat d'edificis (aportació del 41,1% al VAB de la construcció el 2014 i avenç de l'1,0%), i la contracció de l'obra civil (contribució del 7,9% al VAB de la construcció el 2014 i davallada el 2015 d'un -5,1%), arrossegada pel retrocés de la inversió pública pressupostada (del -17,4%). Aquestes dinàmiques no van poder ser més que parcialment contrarestades pel fort augment del VAB de la branca de demolició i preparació de terrenys (un 19,2% del VAB de la construcció el 2014), que es va incrementar fortament el 2015 (5,7%).

En l'àmbit estrictament residencial els metres quadrats en construcció s'incrementaren un 16,8%, mentre que la superfície per edificar d'obra nova no residencial va augmentar molt intensament: des de 2.500 m² del 2014 fins a 8.000 m² del 2015 (dades corresponents als tres primers trimestres del 2015 sobre el mateix període del 2014). En

aquesta branca, la nova activitat (habitatges iniciats) va augmentar sensiblement, tot i que els valors absoluts són encara molt baixos (increment, entre el 2014 i 2015, des de 50 fins a 191), mentre que els habitatges en construcció també augmentaren (de 179 a 241 habitatges). Aquesta intensa activitat s'ha reflectit en un canvi notable en la dinàmica del mercat de treball dels diferents subsectors que, llevat del d'obra civil en què es continuen observant davallades (-5,5%), presenten augments prou importants de l'afiliació (règim general i d'autònoms). Així, els del subsector d'edificació i promoció immobiliària avançaren un 3,0%, els de la branca d'instal·lació i acabats un més important 4,4% i, finalment, encara un més elevat els del subsector de demolició i preparació de terrenys (avenç del 8,8%). En conjunt, la construcció va presentar un augment de l'afiliació del 2,9% (enfrent del 5,5% català), molt allunyat de la caiguda del 2014 (del -2,1%).

Pel que fa al primari, la contracció de l'activitat el 2015 (-1,2%) situa aquestes comarques amb uns registres només millors que els del pla de Lleida (-2,3%), l'eix metropolità de Barcelona (-2,0%) i el Camp de Tarragona (-1,5%), i lluny dels resultats de les Comarques Centrals (1,7%), de l'eix gironí (0,1%) o les de muntanya (-0,6%). Aquesta contracció reflecteix la pèrdua de la branca més important, l'agrícola (53,3% del VAB primari el 2014), que va caure un -2,5%, mentre que la ramaderia (41,4% del VAB primari el 2014) va créixer un 1,9%, tot i que aquest avenç no fou suficient per compensar aquella contracció, a la qual es va sumar la davallada pesquera (-14,0%). Entre les principals produccions agrícoles, van contribuir a la contracció del VAB els cítrics (21,0% del VAB agrícola i caiguda del -1,4%), les plantes i flors (14,1% del VAB agrícola el 2014 i descens del -13,1%), hortalisses (11,6% del VAB i caiguda del -0,3%) i l'oliva (4,8% del VAB i reducció del -13,2%), i també va presentar resultats negatius la fruita seca. En canvi, van contrarestar aquestes negatives tendències els cereals (17,3% del VAB agrícola i augment del 3,0%), la fruita fresca (12,6% del VAB agrícola i creixement del 6,4%) i també el raïm. En l'àmbit ramader la producció d'aviram (71,3% del VAB ramader el 2014) i porquí (22,0% del VAB ramader el 2014) van presentar un creixement del 3,1% i una caiguda del -1,0%, respectivament).

2.2.2. Les Comarques Centrals el 2015: important increment del VAB (4,3%), empès pels serveis (4,9%), la indústria (3,6%) i la construcció (3,2%)

Les Comarques Centrals van presentar el 2015 un augment del VAB del 4,3%,³⁴ per sobre dels registres mitjans

de Catalunya (3,4%), i es van situar només al darrere de les Terres de l'Ebre (4,9%), i van superar els assolits per les comarques de Girona (3,8%), de l'eix metropolità de Barcelona (3,3%), del Camp de Tarragona (3,3%), de les comarques de muntanya (2,6%) i del pla de Lleida (2,3%). Aquests resultats positius expressen, en primer lloc, els dels serveis, que amb un 56,7% del VAB de l'eix, van augmentar un 4,9% (per sobre el 3,6% de Catalunya); als serveis s'hi sumà la indústria (amb un elevat pes del 34,5% VAB total), que també va créixer fortament (un 3,6%, força per sobre el 2,7% de Catalunya); per la seva banda, la construcció (6,5% del VAB d'aquestes comarques el 2014) va augmentar de 3,2% (enfrent del 3,4% de Catalunya) i, finalment, el primari també va créixer (1,7%), tot i que repercutia poc en els resultats agregats pel seu baix pes (2,3% del total).

El notable increment el 2015 dels serveis (del 4,9%) situa les Comarques Centrals en segon lloc entre aquelles en què més va avançar aquesta branca, només superades per les Terres de l'Ebre (5,2%), i per sobre dels registres de les comarques de muntanya (4,3%), de Girona (4,2%), del Camp de Tarragona (4,1%), l'eix metropolità de Barcelona (3,5%) i el pla de Lleida (2,6%). Aquest millor comportament reflecteix tant els resultats dels serveis privats (amb un pes del 74,9% del VAB del sector el 2015), que cresqueren un molt elevat 5,8% (força superior al 4,1% de Catalunya), com dels col·lectius, que també van avançar amb més intensitat (2,4% enfrent de l'1,7% català). Una part d'aquesta dinàmica molt positiva reflecteix la recuperació del turisme interior, vinculat als increments de renda disponible, de manera que les pernoctacions de la marca turística Paisatges de Barcelona (que inclou l'Anoia, el Bages i Osona) assoliren 366.000 pernoctacions. Així, la millora es detecta en l'hostaleria (7,1% del VAB i creixement del 8,5%), el comerç (amb un 30,7% del VAB dels serveis, que cresqué un intens 7,0%) i els transports i l'emmaatzematge (aportació del 5,7% del VAB del sector i augment del 5,5%). A aquestes branques cal sumar-hi els registres positius de les activitats professionals i administratives (9,8% d'aportació i augment del 9,2%), les artístiques i recreatives (pes del 5,3% i increment del 4,4%), les financeres i d'assegurances (pes del 3,0% i avenç del 2,9%) i les immobiliàries (11,1% del VAB i avenç del 0,6%). Pel que fa als serveis col·lectius, les activitats sanitàries i serveis socials (amb un 10,9% del VAB de serveis) avançaren un 2,1%, per sobre l'1,5%

professionals i administratives (10,1%). En l'àmbit manufacturer destaquen els increments de l'afiliació a l'alimentació (11,7%), la metal·lúrgia i productes metàl·lics (3,8%) i productes informàtics, electrònics i òptics (9,1%). Finalment, en la construcció cal esmentar els augments de l'afiliació al règim general (per a aquesta branca no es disposa d'informació d'autònoms), a la branca de demolició i preparació de terrenys (9,0%) i a la promoció immobiliària i edificació (10,1%).

34 A les Comarques Centrals el creixement agregat de l'afiliació assolí el 5,1%, amb avenços notables en el comerç (4,2%), en l'hostaleria (6,6%) i activitats

de l'Administració i Seguretat Social (pes del 6,4%), però per sota la branca de serveis d'educació (7,8% del VAB i augment del 3,6%). En aquest context tan expansiu, l'ocupació del sector (afiliats al règim general i a l'especial d'autònoms), va créixer un molt notable 5,3%, per sobre el positiu registre del 2014 (3,4%).

Per la seva banda, l'increment del VAB del sector industrial (3,6%) el situa per sobre la mitjana catalana (2,7%) i dels resultats assolits pel pla de Lleida (3,2%), les comarques de Girona (3,0%), l'eix metropolità de Barcelona (2,3%), el Camp de Tarragona (1,9%) i les comarques de muntanya (0,4%), i només al darrere de les Terres de l'Ebre (5,5%). Aquest notable augment reflecteix l'important avenç de les produccions típicament manufactureres (4,0%, força per sobre el 2,5% català). En canvi, les energètiques i d'altres van restar impuls al sector industrial (davallada del -0,5%, enfront de l'augment català del 3,8%). El fort avenç de les branques típicament manufactureres s'explica pels increments del gruix de les produccions, llevat de la fabricació de material de transport (pes del 5,4% i davallada del -2,2%) i del tèxtil, confecció i cuir (10,4% del VAB industrial i retrocés de -4,0%). Amb aquestes excepcions, la resta de subsectors van presentar, en general, increments intensos llevat de la fabricació de maquinària i equips (9,4% del VAB i avenç del 2,9%). Aquest fou el cas de la química (4,4% del VAB i avenç del 8,7%), del cautxú i matèries plàstiques (4,7% del VAB i increment del 2,6%), de la important branca d'alimentació, begudes i tabac (pes del 25,1% del VAB del sector i creixement del 6,1%), de la rellevant metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (11,6% del VAB i avenç d'un notable 5,9%), de la producció d'altres productes minerals no metàl·lics (3,4% del VAB i avenç del 4,5%) o de la fusta, paper i arts gràfiques (aportació del 7,8% del sector el 2014 i creixement del 4,4%). Com a resultat d'aquesta dinàmica, el mercat de treball de la indústria (mesurat per l'afiliació al règim general i d'autònoms) va créixer un 4,7%, força per sobre dels resultats del 2014 (1,9%).

Per la seva banda, la construcció a les Comarques Centrals va presentar un creixement del VAB del 3,2%, similar al del pla de Lleida (3,2%), i superior al del Camp de Tarragona (2,7%), eix de Girona (2,5%), Terres de l'Ebre (1,2%) i comarques de muntanya (0,2%) i només inferior al de l'eix metropolità de Barcelona (3,9%). Per subbranques, la més expansiva fou la d'edificació i promoció immobiliària (pes del 27,6% del VAB del sector el 2014 i augment de 6,3%), seguida de la de demolició i preparació de terrenys (contribució del 18,2% al VAB del sector el 2014 i augment de 5,5%), mentre que va presentar un avenç molt modest la d'instal·lacions i acabat d'edificis

(aportació de 51,0% i augment de 0,7%) i, finalment, a diferència del conjunt català, l'obra civil va créixer (pes del 3,2% del VAB i augment de l'1,6%).

En l'àmbit estrictament residencial la recuperació del sector reflecteix un increment substancial de la superfície residencial en construcció (56,9%, des de 29.700 m² del 2014 fins a 46.500 m² del 2015), amb un molt notable increment dels habitatges iniciats, tot i que els valors absoluts dels registres són encara molt modestos (de 102 a 223 habitatges entre el 2014 i el 2015), alhora que els habitatges en construcció també s'expandien de forma similar (augment d'un 59,3%, des de 204 fins a 325). D'altra banda, la superfície per edificar d'obra nova no residencial es va contreure un notable -65,0%, tot i que el seu impacte fou moderat atès que només va aportar, el 2014, vora el 9% del VAB d'aquesta branca. En aquest context, el mercat de treball de les diferents branques que integren el sector va presentar millores generalitzades en l'afiliació total (règim general i d'autònoms), molt més importants en l'edificació i promoció immobiliària (augment del 10,1%) i en la demolició i preparació de terrenys (9,0%) que en la branca d'instal·lació i acabats (4,5%) i en l'obra civil (2,8%). Amb aquesta dinàmica subsectorial, el total d'afiliats a la construcció el 2015 a les Comarques Centrals va augmentar un notable 5,4% (lleugerament per sota el 5,5% català), un registre que deixa enrere la davallada del 2014 (de -1,7%).

Pel que fa al primari, l'augment de l'activitat a les Comarques Centrals (1,7%) es va situar clarament per sota els registres del 2014 (10,7%), tot i que és l'eix que presenta el creixement més favorable, amb valors millors que l'eix gironí (0,1%), les de muntanya (-0,6%), les Terres de l'Ebre (-1,2%), el Camp de Tarragona (-1,5%), l'eix metropolità de Barcelona (-2,0%) i el pla de Lleida (-2,3%). Els resultats del 2015 reflecteixen la millora de la ramaderia (4,0%) que, amb un pes el 2015 del 80,0% del primari, domina l'activitat d'aquestes comarques; per la seva banda, el sector agrícola estricte va caure intensament (-8,9%), mentre que el forestal contribuïa al creixement agregat (avenç del 3,1%). En l'àmbit ramader la principal producció, la del porquí (68,7% del VAB ramader el 2014) va avançar un 4,6%, mentre que el boví i l'aviram (amb pesos sobre el total molt més petits, de l'11,9% i el 10,1%, respectivament) van presentar també alces (del 2,0% i 3,1%). Per la seva banda, i a les produccions agrícoles més rellevants, van caure les de cereals (pes sobre el VAB del subsector agrícola del 55,0% el 2014 i contracció del -11,0%), plantes farratgeres (aportació del 20,5% al VAB agrícola i davallada del -7,6%) a les quals es van sumar les d'hor-

talisses (reducció del -12,0%) i el raim (un -6,0%). Entre les produccions menys rellevants, també caigué el VAB de la fruita fresca i de la fruita seca i l'oliva, mentre que avançà la de les plantes industrials.

2.2.3. Notable augment del VAB a les comarques de Girona el 2015 (3,8%), empès pels serveis (4,2%) i la indústria (3,0%)

L'activitat de les comarques de l'eix de Girona el 2015 va avançar un 3,8%,³⁵ per sobre dels registres mitjans de Catalunya (3,4%), i es van situar només darrere de les Comarques Centrals (4,3%) i les Terres de l'Ebre (4,9%), i van superar l'eix metropolità de Barcelona (3,3%), el Camp de Tarragona (3,3%), les comarques de muntanya (2,6%) i el pla de Lleida (2,3%). Aquests resultats reflecteixen la molt bona dinàmica terciària (71,0% del VAB de la demarcació el 2014, que augmentà un 4,2%, per sobre el 3,6% català), amb el suport de la indústria (20,4% del VAB total el 2014 i augment del 3,0%, superior al 2,7% català) i la construcció (7,0% del VAB i creixement d'un 2,5%, inferior al 3,4% de Catalunya). El primari (1,6% del VAB) també va augmentar, encara que molt moderadament, un 0,1% (enfront del -1,2% de Catalunya).

El fort augment dels serveis a l'eix de Girona el 2015 (l'esmentat 4,2%) situa els resultats d'aquest sector al davant del Camp de Tarragona (4,1%), les comarques metropolitanas de Barcelona (3,5%) i les del pla de Lleida (2,6%), però al darrere dels assolits per les comarques de muntanya (4,3%), les Comarques Centrals (4,9%) i les Terres de l'Ebre (5,2%). Aquest intens avenç reflecteix, fonamentalment, el dels serveis privats (un 81,4% del VAB terciari el 2014), que van augmentar un elevat 4,7% (4,1% a Catalunya), mentre que els col·lectius ho feren a un ritme sensiblement més lent (1,9%, encara per sobre de l'1,7% català).

L'intens increment dels serveis privats resulta, en general, dels excel·lents registres del gruix de branques que els integren, en especial les més directament vinculades al turisme (les pernoctacions a la marca turística Costa Brava van augmentar un 3,4% el 2015, fins a 11 milions). Aquesta dinàmica impulsà els serveis del comerç (amb una molt elevada participació del 23,2% al VAB dels serveis el 2014, que augmentà un notable 5,3% el

2015), els de l'hostaleria (14,1% del VAB terciari i notable increment del 9,0%) i els transports i l'emmagatzematge (aportació del 5,5% del sector i fort augment del seu VAB del 7,9%). També van aportar creixement als serveis privats, les activitats professionals i administratives (10,1% del VAB i notable increment del 7,5%) i les artístiques i recreatives (pes del 5,2% i increment el 2015 del 4,9%). En canvi, restaren augment agregat del VAB dels serveis privats tant les activitats immobiliàries (17,3% del VAB i caiguda del -0,4%) com les financeres i d'assegurances (pes del 4,5% i caiguda del -1,6%). Pel que fa als serveis col·lectius, mentre que van créixer amb força els d'Administració pública i Seguretat Social (6,8% del VAB i augment del 3,3%) i educatiu (4,6% d'aportació al VAB terciari el 2014 i creixement del 2,1%), les activitats sanitàries i els serveis socials presentaren augments modestos (7,2% del VAB de serveis i increment del 0,5%). Amb aquesta dinàmica positiva de l'activitat, el mercat de treball dels serveis, mesurat pel canvi en els afiliats al règim general i d'autònoms, es va expandir substancialment (un 4,2%), força per sobre el 2,3% del 2014.

L'increment del VAB industrial el 2015 a les comarques de Girona (el 3,0% esmentat), el situa al darrere dels resultats del pla de Lleida (3,2%), les Comarques Centrals (3,6%) i les Terres de l'Ebre (5,5%) i per sobre els registres de l'eix metropolità de Barcelona (2,3%), del Camp de Tarragona (1,9%), de les comarques de muntanya (0,4%) i també de la mitjana catalana (2,7%). Aquest resultat reflecteix l'avenç de les produccions estrictament industrials (un 95,7% del VAB industrial el 2014 i un augment el 2015 del 3,2%, enfront del 2,5% català), ja que la branca dels productes energètics (que inclou, a banda de la producció d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, també les indústries extractives i el subministrament d'aigua, activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació) va contreure's lleugerament (-0,1%, enfront del 3,8% de Catalunya). L'augment de les produccions típicament manufactureres reflecteix forts creixements en algunes de les branques més rellevants: fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques (4,6% del VAB i fort avenç, del 9,4%), metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (7,3% del VAB i augment del 6,4%), fabricació de productes farmacèutics (pes del 5,1% i creixement del 6,0%) i indústries químiques (aportació del 5,3% i avenç del 4,9%). Per la seva banda, la important branca de les indústries d'alimentació, begudes i tabac (un 36,1% del VAB del sector industrial d'aquestes comarques el 2014) va augmentar més moderadament (un 2,6%), com també ho van fer els productes informàtics, electrònics i elèctrics (4,2% del VAB i increment del 2,0%), la fabricació

35 A les comarques de Girona, el increment total de l'afiliació assolí el 2015 el 3,8%, amb avenços notables en el comerç (1,5%), transport i emmagatzematge (2,5%), hostaleria (6,2%), activitats professionals i administratives (6,3%). En l'àmbit manufacturer destaca l'avenç de l'afiliació a les indústries de productes farmacèutics (6,4%), cautxú i matèries plàstiques (2,1%) i als productes metàl·lics excepte maquinària (3,8%). Finalment, en la construcció destaquen els avenços de l'afiliació al règim general (per a aquesta branca no es disposa d'informació d'autònoms), a la branca de demolició i preparació de terrenys (9,8%).

de maquinària i equips (9,2% del VAB i creixement de l'1,9%) i el tèxtil, confecció i cuir (aportació del 5,6% del sector el 2014 i creixement pràcticament nul el 2015, del 0,1%). Per la seva banda, van restar creixement al sector industrial els resultats de la fusta, paper i arts gràfiques (7,8% del VAB industrial i caiguda el 2015 d'un -1,6%). Com a resultat d'aquesta activitat productiva, el mercat de treball del sector va presentar una alça dels seus efectius del 2,7% (afiliació al règim general i d'autònoms), sensiblement millor que l'1,3% del 2014.

L'augment del 2,50% del VAB de la construcció a les comarques de l'eix de Girona el 2015 se situa al davant de les Terres de l'Ebre (1,2%) i les comarques de muntanya (0,2%) però inferior als registres del Camp de Tarragona (2,7%), les Comarques Centrals (3,2%), el pla de Lleida (3,2%) i les metropolitanes de Barcelona (3,9%). Aquest increment el 2015 expressa l'elevat augment de la branca de demolició i preparació de terrenys (un 13,2% del VAB de la construcció el 2014 i que va augmentar intensament el 2015, un elevat 5,5%) i també el del VAB de la branca d'instal·lacions i acabat d'edificis (el 43,8% al VAB de la construcció el 2014, amb un creixement el 2015 d'un 2,9%) i l'edificació i promoció immobiliària (pes del 37,8% del VAB del sector el 2014), que va créixer l'1,6%, mentre que l'obra civil va caure (contribució del 5,2% al VAB de la construcció el 2014 i una davallada el 2015 del -1,9%), tot i la millora de la inversió pública pressupostada (de l'11,2%). En l'àmbit estrictament residencial els metres quadrats en construcció s'incrementaren un 26,1%, mentre que la superfície per edificar d'obra nova no residencial va augmentar un 21,3% anual (dades corresponents als tres primers trimestres del 2015). En aquest subsector els habitatges iniciats van créixer intensament (un 41,9%), tot i que els valors absoluts continuen sent molt baixos (dels 472 del 2014 als 670 del 2015), mentre que els habitatges en construcció cresquen més lentament (un 14,9%, de 994 a 1.142). Amb aquesta dinàmica no ha de sorprendre que, llevat de l'obra civil (amb una reducció dels afiliats del -0,5%), la resta de branques hagin presentat avenços notables de l'ocupació (afiliació al règim general i d'autònoms): un 4,3% els del subsector d'edificació i promoció immobiliària avançaren; un 7,5% els d'instal·lació i acabats i un més elevat 9,8% per la demolició i preparació de terrenys. En conjunt, el sector va presentar un augment de l'afiliació notable (4,3% enfront del 5,5% català), molt allunyat de la caiguda del 2014 (del -1,6%).

Pel que fa al primari, l'augment de l'activitat a les comarques de Girona (0,1%) se situa per sota dels registres assolits el 2014 (6,0%) i en segon lloc entre els eixos del país, només al darrere de les Comarques Centrals (1,7%),

i al davant de les de muntanya (-0,6%), de les Terres de l'Ebre (-1,2%), el Camp de Tarragona (-1,5%), l'eix metropolità de Barcelona (-2,0%) i el pla de Lleida (-2,3%). La moderada però positiva evolució del VAB d'aquest sector reflecteix els bons resultats de la ramaderia (amb un pes sobre el VAB del primari el 2014 del 47,9%), que va experimentar un augment del 7,8% (superior al 2,6% de Catalunya), mentre que la branca agrícola (que aporta el 41,8%) presentà una davallada del -6,2% (enfront del -5,0% de Catalunya). Per la seva banda, la pesca també es va contreure (-10,0%). Entre els subsectors agrícoles, van pressionar a la baixa els mals registres de plantes farratgeres (21,2% del VAB agrícola el 2014 i caiguda del -4,3%); a aquesta branca s'hi sumà la dels cereals (21,4% del VAB i contracció del -5,3%), la fruita fresca (pes del 20,4% i retrocés del -8,3%) i altres produccions menys rellevants, com la dels tubercles. En canvi, va créixer el VAB de les plantes industrials. En l'àmbit ramader la producció del porquí, aviram i de boví, amb unes participacions, el 2014, en el VAB d'aquesta branca de 51,0%, 20,0% i 14,9%, respectivament, van presentar augments totes (del seu VAB de 10,7%, 3,1% i 5,7%).

2.2.4. Avenç del 3,3% del VAB a l'eix metropolità de Barcelona: intens creixement en els serveis privats (3,89%) i construcció (3,93%) i continuïtat en la indústria (2,29%)

L'eix metropolità de Barcelona va presentar l'any 2015 un augment del VAB del 3,3%,³⁶ un valor que, atès el seu pes en el VAB agregat de Catalunya (un 71,3% el 2014), se situa molt proper al 3,4% català. D'aquesta manera, l'eix se situa, juntament amb el Camp de Tarragona (3,3%), al davant de les comarques de muntanya (2,6%), i del pla de Lleida (2,3%), i al darrere de les de les Terres de l'Ebre (4,9%), Comarques Centrals (4,3%) i de l'eix gironí (3,8%). Els resultats agregats de les comarques metropolitanes expressen els assolits pels serveis, que, amb un 79,7% del VAB d'aquestes comarques el 2014, van augmentar fins a un notable 3,5% (3,6% a Catalunya), mentre que la indústria (16,1% del VAB total) va créixer un 2,3% (per sota el 2,7% català). Per la seva banda, la construcció (amb un pes de només el 4,0% del VAB el 2014) va augmentar un 3,9% (3,4% a Catalunya); finalment, el primari, amb una aportació residual (només el 0,1%), va retrocedir un -2,0% (enfront del -1,2% de Catalunya).

³⁶ A l'eix metropolità de Barcelona el creixement agregat de l'afiliació assolí el 3,6%, amb avenços notables a transport i emmagatzematge (2,3%), hostaleria (5,6%), informació i comunicacions (8,7%) i activitats professionals i administratives (5,4%). En l'àmbit de la construcció destaquen els increments a la promoció immobiliària i edificació (9,6%) i l'avenç de l'afiliació al règim general (per a aquesta branca no es disposa d'informació d'autònoms) en la branca de demolició i preparació de terrenys (15,1%).

La dinàmica de l'activitat de les comarques metropolitanes la defineixen els serveis, amb l'augment esmentat del 3,5%, uns registres que no se situen entre els més elevats del país, ja que només superen els assolits pel pla de Lleida (2,6%) i són inferiors als del Camp de Tarragona (4,1%), les comarques de Girona (4,2%), les de muntanya (4,3%) i, en especial, allunyats de les Comarques Centrals (4,9%) i les Terres de l'Ebre (5,2%). Aquest dinamisme més lent reflecteix un avenç una mica inferior dels importants serveis privats que, amb un 82,1% del VAB del terciari el 2014, van avançar un 3,9% (per sota el 4,1% català), mentre que els col·lectius van seguir la línia dels resultats agregats (augment de l'1,8% a l'eix metropolitana i l'1,7% de mitjana del país). Els augments dels serveis privats reflectiren, parcialment, l'impuls del turisme (les pernoctacions a la marca turística Barcelona augmentaren un 5,5%, fins a un màxim històric de 19,4 milions), de forma que van créixer amb intensitat tant l'hostaleria (6,8% del VAB del sector el 2014 i creixement de 8,1%), com els transports i l'emmagatzematge (7,34% del VAB i augment del 5,0%) i la important branca del comerç (20,7% del VAB de serveis), que s'incrementà un 4,8%. També presentà bons registres la branca d'activitats professionals i administratives (12,3% d'aportació i augment del 5,4%). Amb avenços més lents apareixen les activitats artístiques i recreatives (aportació del 5,8% i increment del 3,1%) i les activitats immobiliàries (amb un notable 17,7% del VAB terciari), que només va augmentar el seu VAB un 0,5%. Finalment, les activitats financeres i d'assegurances (pes del 5,7%) van continuar retrocedint (-0,7%). Pel que fa als serveis col·lectius, les activitats sanitàries i els serveis socials (7,0% del VAB dels serveis de les comarques de l'eix el 2014) avançaren un 1,8%, per sobre dels serveis d'educació (6,0% del VAB, amb un 1,5%), mentre que cresqueren per sobre (2,1%) els serveis de l'Administració pública i Seguretat Social obligatòria (4,9% d'aportació). Amb aquesta dinàmica productiva, el mercat de treball del sector a Barcelona (afiliats al règim general i autònoms) va presentar un augment prou intens del 3,8%, per sobre del 2,6% del 2014.

Juntament amb els serveis, l'altra branca rellevant de l'activitat de les comarques metropolitanes és la industrial, que va presentar un creixement del VAB del 2,3%, per sota l'augment mitjà català (2,7%), i només superior als registres assolits al Camp de Tarragona (1,9%) i les comarques de muntanya (0,4%). En canvi, els seus resultats se situen al darrere dels de les comarques de Girona (3,0%), el pla de Lleida (3,2%), les Comarques Centrals (3,6%) i, en especial, les Terres de l'Ebre (5,5%). Aquest resultat agregat reflecteix, en especial, l'avenç més lent de l'activitat a les produccions manufactureres (amb un

pes dominant en l'estructura del sector, un 95,9% del VAB nominal el 2014), que van augmentar un 2,1% (2,5% a Catalunya), ja que el creixement dels productes energètics va ser superior a la mitjana (6,4%, que cal comparar amb el 3,8% de Catalunya).

Els resultats típicament industrials expressen un comportament asimètric, amb algunes branques amb increments prou rellevants i d'altres amb davallades. Entre les primeres destaquen la metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (aportació del 8,9% del sector el 2014 i augment del VAB del 3,9%), la important branca de la indústria química (14,7% del VAB del sector, que cresqué un 3,5%), els productes informàtics, electrònics i elèctrics (6,3% del VAB i augment del 2,2%) i el rellevant subsector de l'alimentació, begudes i tabac (10,8% del VAB industrial, que va créixer un 2,2%). Amb davallades, en canvi, se situen també branques importants, com les de fabricació de maquinària i equips (pes del 7,0% i contracció d'un -0,1%), el tèxtil, confecció i cuir (5,9% del VAB i retrocés del -0,7%) i, en especial, la fabricació de material de transport (10,8% del VAB), que es reduí un -3,1%. Finalment, amb creixements modestos apareix l'important sector de productes farmacèutics (pes del 10,5% i increment de l'1,9%) i l'agregat d'indústries de la fusta, paper i arts gràfiques (6,9% del VAB i increment del 0,7%). Com a resultat d'aquesta dinàmica, el mercat de treball del sector va presentar una alça dels seus efectius de l'1,6% (afiliació al règim general i d'autònoms), per sobre del virtual estancament del 2014 (-0,1%).

Per la seva banda, tot i que la seva aportació al creixement agregat del VAB metropolitana és modesta, la construcció va avançar un notable 3,9%, i se situa en primer lloc entre els eixos catalans, i va superar el pla de Lleida (3,2%), les Comarques Centrals (3,2%), el Camp de Tarragona (2,7%), les comarques de Girona (2,5%), les Terres de l'Ebre (1,2%) i les comarques de muntanya (0,2%). Aquest resultat positiu reflecteix els elevats increments de la branca de demolició i preparació de terrenys (contribució del 13,4% al VAB sectorial i molt notable alça del VAB el 2015, del 12,2%) i el fort avenç de l'edificació i la promoció immobiliària (pes del 24,3% i augment del 5,4%), mentre que va créixer amb menys intensitat la d'instal·lacions i acabat d'edificis (aportació del 52,0% del VAB del sector el 2014 i augment del 2,8%) i, finalment, l'obra civil (pes del 10,3%) continuava retrocedint (-4,5%). En l'àmbit del sector residencial el seu avenç expressa la important recuperació dels habitatges iniciats i en construcció; els primers augmentaren un 69,8% (i van passar de 2.577 unitats a 4.375), mentre que els habitatges en construcció van créixer un 57,5% (de 4.413 del 2014 a

6.952 del 2015), de forma que la superfície residencial en construcció cresqué el 2015 un 62,7%. Per la seva banda, la superfície per edificar d'obra nova no residencial es va incrementar substancialment, de 2.000 m² als 25.700 del 2015 (dades dels tres primers trimestres de cada any).

Amb aquesta dinàmica sectorial tan positiva, l'afiliació (règim general i d'autònoms) a la construcció a les comarques metropolitanas de Barcelona cresqué de forma substancial (6,2%, per sobre el 5,5% català), un registre que contrasta amb la davallada del 2014 (de -1,0%). Per branques, van avançar un notable 9,6% en el subsector d'edificació i promoció immobiliària, un 5,8% en la d'instal·lacions i acabat d'edificis i un molt intens 15,1% a la de demolició, terrenys; en canvi, caigueren un -3,2% en l'obra civil.

Pel que fa al primari, la caiguda de l'activitat a l'eix metropolità de Barcelona (-2,0%) se situa en sisè lloc, només al davant del pla de Lleida (-2,3%), i al darrere del Camp de Tarragona (-1,5%), de les Terres de l'Ebre (-1,2%), de les comarques de muntanya (-0,6%), l'eix gironí (0,1%) i les Comarques Centrals (1,7%). La davallada del VAB del sector reflecteix la de les produccions agrícoles (pes sobre el VAB del primari el 2014 del 72,5%), que van experimentar un descens del -3,8% (més baix que el -5,0% català). Per la seva banda, la ramaderia (que aporta el 17,7%) va presentar una alça de 3,9% (enfront del 2,6% de Catalunya), mentre que el sector de la pesca va presentar una alça de 2,0% (enfront del -9,2% de Catalunya). Entre els principals subsectors agrícoles, la producció de plantes i flors (pes sobre el VAB del subsector agrícola del 40,0% el 2014) va presentar una davallada del -3,5%, a la qual se sumà el raïm (aportació del 16,5% i contracció del -4,2%) i les hortalisses (18,7% del VAB i davallada del -6,4%), mentre que els tubercles augmentaren un 2,4%. En l'àmbit ramader la producció de l'avi ram (39,8% de contribució al VAB ramader el 2014), del porquí (pes del 26,3%) i el boví (aportació del 16,0%) van augmentar totes, amb creixements del seu VAB del 4,4%, 4,8% i 2,6%, respectivament.

2.2.5. Intens augment del VAB al Camp de Tarragona el 2015 (3,3%), empès pel molt fort avenç terciari (4,1%)

El Camp de Tarragona va experimentar l'any 2015 un augment del VAB del 3,3%,³⁷ lleugerament inferior al de

³⁷ Al Camp de Tarragona el creixement agregat de l'afiliació assolí el 3,8%, amb avenços notables a transports i emmagatzematge (5,7%), l'hostaleria (5,9%), informació i comunicacions (8,2%), activitats professionals i administratives (5,7%) i activitats recreatives i altres serveis (6,4%). En l'àmbit manufacturer destaquen els augmentos del cautxú i matèries plàstiques (7,2%) i productes informàtics,

Catalunya (3,4%), i es va situar al davant de les comarques de muntanya (2,6%) i del pla de Lleida (2,3%), amb un mateix creixement que l'eix metropolità de Barcelona (3,3%), però per sota les comarques de Girona (3,8%), les Comarques Centrals (4,3%) i les Terres de l'Ebre (4,9%). Els resultats del 2015 expressen, fonamentalment, l'expansió del terciari que, amb un 63,7% del VAB de l'eix, va augmentar fins a una taxa del 4,1% (superior al 3,6% de Catalunya), mentre que la indústria (amb un 29,7% del VAB total) va créixer un 1,9% (per sota el 2,7% català); per la seva banda, la construcció (5,5% del VAB el 2014) va créixer un 2,7% (per sota el 3,4% de Catalunya) i el primari, que només aporta l'1,0% del VAB, va caure (-1,5%, enfront del -1,2% de Catalunya).

Tot i el fort impuls terciari (l'augment esmentat del 4,1%), el seu registre només va superar els assolits per les comarques metropolitanas de Barcelona (3,5%) i les del pla de Lleida (2,6%) i, en canvi, es va situar al darrere dels resultats dels serveis a les comarques de Girona (4,2%), les de muntanya (4,3%), les Comarques Centrals (4,9%) i les Terres de l'Ebre (5,2%). Aquests resultats expressen, en particular, l'impuls intens dels serveis privats (un 76,5% del total del VAB terciari el 2014, que van augmentar un 4,9%, enfront del 4,1% de Catalunya), mentre que els col·lectius van augmentar sensiblement per sota (1,3% enfront de l'1,7% català).

L'augment dels serveis privats reflecteix, entre altres factors, l'efecte de l'impuls turístic: el nombre de viatgers augmentà del 8,0% (tot i que les pernoctacions a la marca turística de la Costa Daurada es van reduir un -1,6%, fins a 8,9 milions), fet que va afectar la dinàmica de l'hostaleria (12,3% d'aportació al VAB dels serveis el 2014 i intens augment del 7,8%), transports i emmagatzematge (8,1% del VAB del sector i augment del 7,6%) i, en particular, de l'important sector del comerç (20,3% del VAB dels serveis i increment dels 4,9%). També aportaren avenç al VAB terciari els resultats de les branques d'activitats artístiques i recreatives (contribució del 5,6% al VAB sectorial el 2014 i increment del 6,9%), professionals i administratives (11,6% del VAB i creixement del 5,3%) i d'activitats immobiliàries (12,6% del VAB i avenç de l'1,3%), mentre que en restaren les financeres i d'assegurances (pes del 4,6% i davallada d'un -0,7%). Pel que fa als serveis col·lectius, la dispersió entre les principals branques fou notable, amb importants avenços a l'Administració pública i Seguretat Social (8,7% del VAB de serveis i avenç d'un 3,4% el 2015), mentre que van caure les activitats sanitàries i els serveis socials (8,3% del VAB,

electrònics i elèctrics (8,9%). Finalment, en la construcció augmentà notablement l'afiliació a la branca de promoció immobiliària i edificació (8,1%).

que es van contreure un -1,1%) i els serveis educatius presentaren una situació intermèdia (aportació del 6,4% i increment de l'1,7%). Amb aquesta dinàmica positiva de l'activitat, el mercat de treball dels serveis, mesurat pel canvi en els afiliats al règim general i d'autònoms, es va expandir substancialment (un 4,28%), força per sobre l'1,64% del 2014.

L'increment del VAB industrial al Camp de Tarragona (de l'1,9%) el situa només per sobre dels registres de les comarques de muntanya (0,4%), i al darrere de les de l'eix metropolità de Barcelona (2,3%), de les de Girona (3,0%), de les del pla de Lleida (3,2%), de les Comarques Centrals (3,6%), de les Terres de l'Ebre (5,5%) i també per sota la mitjana catalana (2,7%). El resultat agregat s'obté com a conseqüència d'un augment de les produccions manufactureres (amb un 61,9% del VAB industrial el 2014 i un creixement el 2015 del 2,0%, lleugerament inferior al 2,5% català), i una reducció dels productes energètics (1,7%, enfront del 3,8% de Catalunya). Els resultats de les produccions típicament manufactureres presenten branques de baix pes amb elevats augments, com la fabricació de productes del cautxú i matèries plàstiques (1,8% del VAB i fort increment del 8,3%), i les indústries d'altres productes minerals no metàl·lics (pes del 2,5% i creixement del 6,2%), mentre que les que tenen una aportació més rellevant han crescut menys. Aquest és, en especial, el cas de la molt important indústria química i de refinació de petroli (pes del 22,3% del VAB del sector el 2014 i increment el 2015 del 2,9%). Amb augments més petits, cal esmentar la fusta, paper i arts gràfiques (4,3% del VAB i avenç modest, de l'1,4%), la fabricació de maquinària i equips (2,0% del VAB i augment de l'1,1%), el tèxtil, confecció i cuir (1,7% del VAB i avenç d'un 0,8%) i la metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (6,5% del VAB industrial i modest augment del 0,4%). Finalment, han presentat caigudes del VAB les indústries d'alimentació, begudes i tabac (9,6% del VAB i retrocés del -0,5%) i la fabricació de material de transport (5,5% del VAB i davallada del -7,8%).³⁸ El resultat d'aquesta activitat productiva en el mercat de treball ha implicat un increment dels afiliats totals (règim general i d'autònoms) de l'1,8%, per sobre els registres del 2014 (0,7%).

Els registres del sector de la construcció el 2015 al Camp de Tarragona (2,7%) se situen al davant dels assolits per les comarques de Girona (2,5%), les Terres de l'Ebre (1,2%) i les comarques de muntanya (0,2%), encara que al darrere de les Comarques Centrals (3,2%), del pla de Lleida (3,2%) i les metropolitanes de Barcelona (3,9%).

Aquest augment del VAB de la construcció el 2015 reflecteix el fort avenç de la branca d'edificació i promoció immobiliària (pes del 26,9% del VAB del sector el 2014 i augment del 5,3%) i els més moderats increments del VAB d'instal·lacions i acabat d'edificis (aportació del 48,1% al VAB de la construcció el 2014 i avenç de l'1,8%) i del subsector de demolició i preparació de terrenys (un 18,1% del VAB de la construcció el 2014 i moderat increment de l'1,5%), mentre que l'obra civil va créixer un 1,8% (un sector que pesa un 6,9% del VAB de la construcció el 2014, tot i la caiguda de la inversió pública pressupostada (retrocés del -10,3%).

En l'àmbit estrictament residencial els metres quadrats en construcció s'incrementaren un 31,4%, mentre que la superfície per edificar d'obra nova no residencial va augmentar molt intensament: des de 4.500 fins a 9.500 m² entre el 2014 i el 2015 (dades corresponents als tres primers trimestres del 2014 i 2015). En aquesta branca, la nova activitat en forma d'habitatges iniciats es va incrementar sensiblement (67,6%), tot i que els valors absoluts continuen sent modestos (augment des dels 176 del 2014 fins als 295 del 2015), mentre que els habitatges en construcció avançaven un 16,0% (de 406 a 471).

Aquesta dinàmica positiva sectorial s'ha traslladat al mercat de treball. Així, els afiliats al règim general i al d'autònoms del subsector d'edificació i promoció immobiliària augmentaren un molt elevat 8,1% el 2015, mentre que en el sector d'instal·lació i acabats l'avenç fou més contingut (3,8%), com en la branca de demolició i preparació de terrenys (3,1%) i en la d'obra civil (3,4%). En conjunt, el sector va presentar un augment de l'afiliació d'un notable 4,3% (enfront del 5,5% català), molt allunyat de la caiguda del 2014 (del -3,6%).

La davallada del VAB del primari el 2015 (-0,9%) situa les comarques del Camp de Tarragona al darrere dels augments de les Comarques Centrals (1,7%), de l'eix gironí (0,1%), de les comarques de muntanya (-0,6%) i de les Terres de l'Ebre (-1,2%), i al davant de l'eix metropolità de Barcelona (-2,0%) i del pla de Lleida (-2,3%). Aquesta contracció expressa una caiguda del sector agrícola, una branca que va aportar el 2014 el 50,6% del primari, i que el 2015 va caure un -2,9%; aquesta reducció no va poder ser compensada per l'avenç de la ramaderia (augment del 2,0%) mentre que la pesca també es reduïa. En l'àmbit agrícola les principals produccions van patir descensos o creixements molt moderats; aquest fou el cas del raïm (aportació al VAB del subsector agrícola del 21,8% el 2014 i que va caure un 0,4%), les hortalisses (pes del 20,0% i davallada de -7,1%), la fruita seca (pes del 12,2% del VAB agrícola el 2014 i amb una forta con-

³⁸ Descens en el nombre d'afiliats a la branca del -3,0%, fins a 3.457 el 2015.

Taula 2.11 Evolució del VAB pb per grans eixos territorials i sectors. 2012-2015

Taxes reals de variació interanual en percentatges

	Variació anual			Mitjana del període	
	2012	2013	2014	2015	2012 - 2015
Sector primari					
L'eix metropolità	-20,8	4,3	-15,3	-2,0	-8,4
L'eix gironí	-13,9	7,2	6,0	0,1	-0,2
Les Comarques Centrals	-10,0	4,3	10,7	1,7	1,7
El Camp de Tarragona	-21,7	5,6	0,1	-1,5	-4,4
Les Terres de l'Ebre	-17,8	-0,2	0,7	-1,2	-4,6
El pla de Lleida	-18,1	7,1	8,1	-2,3	-1,3
Les comarques de muntanya	-8,3	7,3	9,0	-0,6	1,8
Catalunya	-16,9	5,5	5,9	-1,2	-1,7
Indústria					
L'eix metropolità	-5,8	-0,6	1,5	2,3	-0,6
L'eix gironí	-2,6	-0,9	2,8	3,0	0,6
Les Comarques Centrals	-3,8	-1,5	1,9	3,6	0,0
El Camp de Tarragona	-2,9	-8,5	2,5	1,9	-1,7
Les Terres de l'Ebre	0,2	-10,8	-5,2	5,5	-2,6
El pla de Lleida	-2,8	-3,4	1,3	3,2	-0,4
Les comarques de muntanya	-3,1	-9,8	5,8	0,4	-1,7
Catalunya	-4,4	-2,7	1,5	2,7	-0,7
Construcció					
L'eix metropolità	-20,5	-9,6	-1,8	3,9	-7,0
L'eix gironí	-17,2	-9,7	-4,1	2,5	-7,1
Les Comarques Centrals	-20,6	-11,6	-3,1	3,2	-8,0
El Camp de Tarragona	-20,8	-8,9	-4,5	2,7	-7,9
Les Terres de l'Ebre	-21,3	-14,7	-3,0	1,2	-9,4
El pla de Lleida	-20,6	-9,0	-1,7	3,2	-7,0
Les comarques de muntanya	-18,5	-10,0	-2,8	0,2	-7,8
Catalunya	-20,1	-9,8	-2,5	3,4	-7,3
Serveis					
L'eix metropolità	-0,6	0,1	2,9	3,5	1,5
L'eix gironí	0,3	0,6	1,3	4,2	1,6
Les Comarques Centrals	0,9	1,5	1,9	4,9	2,3
El Camp de Tarragona	0,5	-0,9	0,3	4,1	1,0
Les Terres de l'Ebre	0,0	0,4	0,7	5,2	1,6
El pla de Lleida	-0,6	-0,7	2,0	2,6	0,8
Les comarques de muntanya	0,8	0,3	0,6	4,3	1,5
Catalunya	-0,4	0,1	2,5	3,6	1,5
Total					
L'eix metropolità	-2,7	-0,4	2,4	3,3	0,6
L'eix gironí	-2,4	-0,5	1,3	3,8	0,5
Les Comarques Centrals	-3,2	-0,5	1,7	4,3	0,6
El Camp de Tarragona	-2,5	-3,6	0,7	3,3	-0,5
Les Terres de l'Ebre	-2,3	-6,9	-2,9	4,9	-1,8
El pla de Lleida	-4,5	-1,2	2,3	2,3	-0,3
Les comarques de muntanya	-3,4	-3,5	2,0	2,6	-0,6
Catalunya	-2,8	-0,9	2,1	3,4	0,4

Font: Estimació BBVA.

tracció del -7,9%) i els cereals (amb un 6,2% del total i que van caure un -5,4%), mentre que altres produccions també es van contreure: la fruita fresca (-0,5%), cítrics (-1,8%) o plantes farratgeres (0,9%). En canvi, va avançar més destacadament l'oliva (4,0%). En l'àmbit ramader va créixer el VAB de l'aviram (72,2% del VAB ramader el 2014 i augment del 3,1%), encara que caigueren el porquí (21,2% d'aportació i davallada del -1,0%), i especialment el boví (-6,1%).

2.2.6. Moderat avenç del VAB (2,6%) a les comarques de muntanya tot i el fort augment dels serveis privats (5,3%), per la davallada energètica i el baix creixement de la construcció (0,2%)

Les comarques de muntanya van presentar el 2015 un augment del VAB del 2,6%,³⁹ inferior al 3,4% català, i es van situar només al davant del pla de Lleida (2,3%), i per sota dels registres del Camp de Tarragona (3,3%), l'eix metropolità de Barcelona (3,3%), les comarques de Girona (3,8%), les Comarques Centrals (4,3%) i les Terres de l'Ebre (4,9%). Aquests resultats menys positius expressen, en especial, els modestos registres industrials (29,0% del total i augment de 0,4%, un valor allunyat del català 2,7%), arrossegats per la lleugera davallada de les produccions energètiques (del -0,4%). Addicionalment, ni els resultats de la construcció (9,9% del VAB el 2014, amb un increment del 0,2%, enfront del 3,4% a Catalunya) ni del primari (3,2% del VAB i caiguda del -0,6%, inferior al -1,2% català) van ajudar a l'augment de l'activitat. En canvi, aquestes dinàmiques foren contrarestades pel fort increment dels serveis (57,9% del VAB el 2014), que van créixer un 4,3% (3,6% a Catalunya).

El relativament intens avenç del VAB terciari a les comarques de muntanya el situa per sobre dels registres de les comarques de Girona (4,2%), del Camp de Tarragona (4,1%), de les comarques metropolitanas de Barcelona (3,5%) i del pla de Lleida (2,6%), i només superat per les Comarques Centrals (4,9%) i les Terres de l'Ebre (5,2%). La raó d'aquests bons resultats rau en l'intens creixement dels serveis privats (5,3%, per sobre el 4,1% de Catalunya), ja que els col·lectius van mostrar un augment sensiblement més baix, i per sota la mitjana catalana (un 0,6% enfront de l'1,7% català). El fort augment dels serveis privats a les comarques de muntanya és fruit, en especial, de la millora turística; les pernoctacions a la marca turística Pirineus van augmentar un 7,7%, fins a 1,2 milions el 2015. D'això en resultà una dinàmica molt favorable de l'hostaleria, un sector clau per a la zona

(23,2% del VAB dels serveis el 2014 i un 9,8% d'increment el 2015), transports i emmagatzematge (pes del 5,5% i avenç de 5,6%) i el comerç (un també important 16,2% del VAB, amb un creixement del 3,8%). A aquests s'hi van sumar també les activitats artístiques i recreatives (9,8% del VAB i avenç del 5,7%), i les professionals i administratives (aportació del 6,2% al VAB del sector el 2014, que van créixer un 4,9%). També van contribuir, encara que en una mesura més petita, les activitats immobiliàries (15,2% d'aportació, i augment del 0,4%), alhora que les financeres i d'assegurances restaven VAB terciari (pes de l'1,3% i davallada d'un -2,0%). Pel que fa als serveis col·lectius, només avançaren de forma destacable els serveis educatius (4,8% d'aportació al VAB terciari el 2014 i augment del 2,5% el 2015), mentre que les activitats sanitàries i els serveis socials pràcticament no van créixer (8,8% del VAB de serveis i modest augment del 0,3%), i caigueren els d'Administració pública i Seguretat Social (8,3% del VAB i davallada el 2015 del -0,2%). Amb aquesta dinàmica positiva de l'activitat, el mercat de treball dels serveis, mesurat pel canvi en els afiliats al règim general i d'autònoms, es va expandir substancialment (un 4,6%), força per sobre l'1,4% del 2014.

El dèbil creixement del VAB industrial de les comarques de muntanya el 2015 (0,4%) situa aquest eix molt allunyat dels registres catalans (2,7%) i al darrere dels registres assolits pel Camp de Tarragona (1,9%), l'eix metropolità de Barcelona (2,3%), les comarques de Girona (3,0%), les del pla de Lleida (3,2%), les Comarques Centrals (3,6%) i les Terres de l'Ebre (5,5%). Aquest baix resultat es deu, en especial, a la moderada davallada dels productes energètics (amb un 81,2% del VAB industrial el 2014 i una caiguda el 2015 del -0,4%, enfront de l'augment del 3,8% de Catalunya), mentre que els estrictament industrials mostraren increments (4,0%, superior al 2,5% català).

Els avenços de les produccions manufactureres són conseqüència, entre les branques amb més pes, dels registres de les de productes informàtics, electrònics i elèctrics (4,5% del VAB el 2014 i creixement el 2015 d'un elevat 8,3%), de la metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (1,2% del VAB i avenç del 6,6%), i els avenços més petits de la fusta, paper i arts gràfiques (2,4% del VAB industrial, i que va créixer un 2,2%) i les indústries d'alimentació, begudes i tabac (pes del 8,5% del VAB del sector i augment de l'1,5%). Aquesta intensa activitat productiva va elevar el total d'afiliats del sector (règim general i d'autònoms) un notable 5,5%, una xifra que contrasta amb la davallada del -2,7% del 2014.

³⁹ A les comarques de muntanya l'increment total de l'afiliació el 2015 fou del 3,9%, amb avenços notables a transport i emmagatzematge (2,7%), hostaleria (7,2%) i activitats artístiques i recreatives i altres serveis (6,5%).

A les comarques de muntanya, el pràcticament nul augment del VAB de la construcció el 2015 (0,2%) situa els seus registres en darrer lloc entre els diferents eixos comarcals, al darrere de les Terres de l'Ebre (1,2%), les comarques de Girona (2,5%), el Camp de Tarragona (2,7%), les Comarques Centrals (3,2%), el pla de Lleida (3,2%) i l'eix metropolità de Barcelona (3,9%). Aquest resultat tan allunyat de la resta reflecteix, en especial, les caigudes de les branques de demolició i preparació de terrenys (un 24,2% del VAB de la construcció el 2014 va mostrar una lleu contracció de l'activitat, del -0,6%) i l'obra civil (amb una contribució del 10,6% al VAB de la construcció el 2014 i una davallada el 2015 del -5,7%), per una caiguda de la inversió pública pressupostada del -32,6%. Al mateix temps, és degut també al modest augment de la resta de subsectors, que no foren capaços de compensar aquelles caigudes: el VAB de l'edificació i la promoció immobiliària (pes del 31,9% del VAB del sector el 2014) va créixer moderadament el 2015 (0,9%) i igual que el d'instal·lacions i acabat d'edificis (amb una aportació del 33,3% al VAB de la construcció el 2014, i que va créixer un 1,9%).

En l'àmbit estrictament residencial els metres quadrats en construcció cresqueren un 20,4%, mentre que la superfície per edificar d'obra nova no residencial va avançar un 58,6% (dades dels tres primers trimestres del 2015 sobre el mateix període del 2014). En aquest subsector la nova activitat (habitatges iniciats) va avançar un intens 25,7%, tot i que els valors absoluts encara són molt modestos (de 105 habitatges iniciats el 2014 a 132 el 2015), i el mateix va succeir amb els habitatges en construcció, que van créixer un 28,1%, des de 185 fins a 237 entre el 2014 i 2015. La dinàmica positiva de les diferents branques que integren la construcció, llevat de l'obra civil, s'ha traduït en una millora notable del mercat de treball. Deixant de banda la caiguda dels afiliats a l'obra civil (-27,3%), els dels subsectors d'edificació i promoció immobiliària i els de demolició i preparació de terrenys augmentaren substancialment (un 3,6% i un 3,8%, respectivament), tot i que per sota del 6,9% de la branca d'instal·lació i acabats. En conjunt, el sector va presentar un augment de l'afiliació d'un modest 0,8% (enfront del 5,5% català), tot i que allunyat de la caiguda del 2014 (del -2,5%).

Finalment, i pel que fa al primari, el seu lleuger descens (-0,6%) situa els registres del 2015 per sota de les millores de les Comarques Centrals (1,7%) i l'eix gironí (0,1%), però per sobre de les Terres de l'Ebre (-1,2%), el Camp de Tarragona (-1,5%), l'eix metropolità de Barcelona (-2,0%) i el pla de Lleida (-2,3%). Aquesta estabilitat resulta de l'efecte contraposat d'un sector ramader que va

avançar (1,9%), i que va aportar el gruix de l'activitat del primari (un 67,3% del total del VAB del sector el 2014), però que no va compensar totalment la davallada de l'agricultura (-8,3%). En l'àmbit de la ramaderia l'augment fou el resultat de l'impuls del porquí (un 32,0% del VAB ramader el 2014 i un increment del VAB el 2015 del 2,9%), mentre que la segona branca en importància (el boví, amb un 30,8% del VAB ramader) pràcticament es mantenia estable (reducció del -0,7%); finalment l'aviram (9,9% del VAB ramader el 2014) també va caure (-1,4%). Per la seva banda, la davallada agrícola reflecteix la forta caiguda de la seva principal producció, la dels cereals (amb un pes el 2014 del 30,3% del VAB agrícola, que va caure un -10,8%), acompanyada de les reduccions dels tubercles (aportació del 8,1% al VAB agrícola el 2014, i que es va contreure un -4,4%) i de la fruita fresca, raïm, fruita seca i oliva. Aquestes pèrdues no van poder ser contrarestades per la millora de les plantes industrials.

2.2.7. Contingut creixement al pla de Lleida el 2015 (2,3%) pel moderat augment dels serveis (2,6%) i la davallada del primari (-2,3%)

En el context català, el pla de Lleida va presentar el 2015 un augment del VAB relativament contingut (2,3%,⁴⁰ inferior al 3,4% de mitjana catalana), i es va situar en darrera posició entre els grans eixos del país, al darrere dels registres de les comarques de muntanya (2,6%), del Camp de Tarragona (3,3%), de l'eix metropolità de Barcelona (3,3%), les comarques de Girona (3,8%), les Comarques Centrals (4,3%) i les Terres de l'Ebre (4,9%). Aquest moderat augment reflecteix, en especial, la dinàmica terciària (63,7% del VAB), el VAB de la qual va augmentar només un 2,6% (lluny del 3,6% català), però també hi ha contribuït l'avenç més lent de la construcció (pes del 6,6% i avenç de 3,2%, inferior al 3,4% català) i la davallada de la important branca del primari (10,0% del VAB), que va caure un -2,3% (per sobre el -1,2% català). Aquesta dinàmica només va ser parcialment compensada per l'avenç industrial més intens (19,7% del total), amb un increment del 3,2% (2,7% a Catalunya).

El moderat avenç dels serveis al pla de Lleida (2,6%), inferior als registres de les comarques metropolitanes de Barcelona (3,5%), del Camp de Tarragona (4,1%), de les de Girona (4,2%), de muntanya (4,3%), de les Comarques Centrals (4,9%) i de les Terres de l'Ebre (5,2%), es justifica per un dinamisme relativament més lent del serveis privats (un 74,5% del total del VAB terciari el 2014),

⁴⁰ A les comarques del pla de Lleida el creixement agregat de l'afiliació assolí el 2,2%, amb avenços notables a transport i emmagatzematge (5,6%) i informació i comunicacions (7,3%). En l'àmbit manufacturer destaquen els augments de l'afiliació a la química (5,8%), productes metàl·lics excepte maquinària (4,7%) i productes informàtics, electrònics i elèctrics (12,5%).

que van augmentar un 3,3%, per sota el 4,1% de Catalunya. També hi va contribuir l'increment més petit dels serveis col·lectius (0,6% enfront de l'1,7% català). Dins dels serveis privats, el to general l'ha marcat el moderat avenç de la branca del comerç (amb un 29,6% del VAB de serveis i un augment el 2015 del 2,6%). Tot i això, han presentat increments més elevats els subsectors dels transports i l'emmagatzematge (un 8,3% d'aportació i un augment del 7,1%), el de les activitats professionals i administratives (9,8% del VAB i fort avenç del 4,4%) i el de l'hostaleria (pes del 6,5% VAB del sector i increment prou rellevant del 4,1%). I també van contribuir al creixement les activitats immobiliàries (7,9% del VAB i avenç del 2,1%) i les artístiques, recreatives i altres serveis (pes del 3,6% i augment de l'1,3%), mentre que les financeres i d'assegurances en restaren (aportació del 6,1% i caiguda del -1,5%). Pel que fa als serveis col·lectius, només les activitats sanitàries i els serveis socials (9,2% del VAB) presentaren un modest increment de l'1,3%, ja que els d'Administració pública i Seguretat Social creixen molt moderadament (10,2% del VAB de serveis i augment d'un 0,5%) i els serveis educatius, en canvi, es van contreure (un 6,1% d'aportació al VAB sectorial el 2014 i una davallada del -0,40% el 2015). Amb aquesta dinàmica, el mercat de treball dels serveis, mesurat pel canvi en els afiliats al règim general i d'autònoms, va augmentar un 2,2%, només marginalment per sobre l'1,8% del 2014.

El creixement de la indústria al pla de Lleida el 2015 (l'esmentat 3,2%) el situa per sobre de la mitjana catalana (2,7%) i amb un augment només inferior al de les Comarques Centrals (3,6%) i Terres de l'Ebre (5,5%), mentre que supera els registres de les comarques de Girona (3,0%), de les metropolitanes de Barcelona (2,3%), del Camp de Tarragona (1,9%) i de les de muntanya (0,4%). El resultat agregat reflecteix, en especial, el de les produccions típicament manufactureres (83,6% del VAB industrial el 2014) i un augment el 2015 del 3,1%, que supera el 2,5% català, ja que l'avenç dels productes energètics fou lleugerament més baix que el de la mitjana catalana (3,6% enfront del 3,8% de Catalunya). Els bons registres manufactureres expressen, juntament amb un moderat increment de les indústries d'alimentació, begudes i tabac (molt rellevant pes del 39,1% del VAB del sector el 2014 amb un creixement el 2015 del 2,1%), els importants avenços d'un ampli conjunt de sectors: altres productes minerals no metàl·lics (6,9% del VAB industrial i que va augmentar un 7,4%), química (2,5% del VAB i creixement d'un 7,4%), cautxú i matèries plàstiques (2,2% del VAB i elevat increment del 6,5%), metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics (6,2% del VAB i avenç del 6,2%) i maquinària i equips (5,1% del VAB del sector i augment del 4,6%). També presentaren incre-

ments la fusta, paper i arts gràfiques (aportació del 5,6% del VAB del sector el 2014 i avenç de l'1,6%), mentre que el tèxtil, confecció i cuir caigueren (pes del 3,9% i davallada del -0,2%). Com a resultat d'aquesta dinàmica, el mercat de treball del sector (afiliació al règim general i d'autònoms) va augmentar un 2,0%, per sobre els registres del 2014 (0,6%).

Pel que fa al VAB de la construcció el 2015, el seu augment (3,2%) iguala el de les Comarques Centrals (3,2%), i supera el del Camp de Tarragona (2,7%), les comarques de Girona (2,5%), les Terres de l'Ebre (1,2%) i les comarques de muntanya (0,2%), i es queda al darrere de les metropolitanes de Barcelona (3,9%). Aquest dinamisme es basa en progressos rellevants del VAB de les branques de l'edificació i promoció immobiliària (pes del 28,0% del VAB del sector el 2014, que va avançar un 4,6%) i de la d'instal·lacions i acabat d'edificis (aportació del 38,7% al VAB de la construcció el 2014 i augment del 4,1% el 2015), encara que més petit en l'obra civil (amb una contribució del 13,2% al VAB de la construcció el 2014 i augment d'un 2,8%), que compensaren la caiguda en el subsector de demolició i preparació de terrenys (un 20,1% del VAB de la construcció el 2014, i reducció del -0,2%), empesa pel retrocés (del -47,5%) de la inversió pública pressupostada. En l'àmbit estrictament residencial els metres quadrats en construcció avançaren un notable 38,7%, mentre que la superfície per edificar d'obra nova no residencial va caure un -36,1% (dades dels tres primers trimestres del 2015 sobre el mateix període del 2014). A diferència del conjunt de Catalunya i de la majoria dels àmbits territorials, la nova activitat (habitatges iniciats) es va contreure (un -20,3%) i va passar de 364 a 290 habitatges entre el 2014 i 2015; en canvi, els habitatges en construcció van créixer un 30,5%, des dels 501 del 2014 fins als 654 del 2015.

La relativament intensa activitat de les diferents branques que integren la construcció s'ha traslladat a una notable millora del seu mercat de treball. Així, l'afiliació (règim general i d'autònoms) en el subsector d'edificació i promoció immobiliària avançà un notable 7,4%, tot i que per sota del molt elevat 9,6% de la branca d'instal·lació i acabats, una xifra idèntica al de l'obra civil, mentre que els afiliats al subsector de demolició i preparació de terrenys augmentaren un 4,7% més petit, però important. En conjunt, el sector va presentar un creixement de l'afiliació d'un notable 5,3% (enfront del 5,5% català), molt allunyat de la caiguda del 2014 (del -0,7%).

Pel que fa al primari, la davallada de la seva activitat al pla de Lleida el 2015 (-2,3%) situa aquest conjunt de comarques entre les que pitjors registres van assolir el 2015,

per sota de l'eix metropolità (-2,0%), del Camp de Tarragona (-1,5%), de les Terres de l'Ebre (-1,2%), i dels ascensos de l'eix gironí (0,1%), i de les Comarques Centrals (1,7%). Aquests registres negatius agregats, tanmateix, són una combinació de comportaments diferenciats entre l'augment de la branca més important del pla de Lleida (la ramaderia, amb el 55,2% del VAB primari del 2014 i 0,8% d'augment del VAB el 2015), i la forta contracció de l'agricultura (del -6,1% per a un sector que va aportar el 2014 el 44,4% del VAB primari). El creixement de la ramaderia va reflectir el del principal subsector, el porquí, que avançà un 2,7% (una branca que va aportar el 51,7% del VAB ramader el 2014), mentre que l'aviram (amb un 37,6% del VAB ramader) va reduir un -1,4% el creixement de la ramaderia; de la mateixa manera, el boví (aportació del 7,4% al VAB ramader el 2014) també va restar creixement (davallada del seu VAB del -2,6%). En l'àmbit agrícola la davallada del seu VAB va reflectir la del subsector més important, el de la fruita fresca, que, aportant un 60,9% del VAB agrícola el 2014, es va contreure un -6,1%; però també hi van contribuir els resultats dels cereals (pes del 18,8% del VAB agrícola, que van caure un -6,4%) i de les plantes farratgeres (13,1% del VAB agrícola el 2014 i contracció del -7,7%).

3. L'augment del VAB comarcal el 2015: avenços més elevats a la costa i a la Catalunya central

La dinàmica sectorial i territorial descrita acaba reflectint comportaments molt diversos a les distintes comarques, amb diferències notables entre la que té menys creixement (l'Alta Ribagorça, amb una lleu caiguda del -0,1%) i la de més avenç (Osona, amb un augment del 6,0%), alhora que el 2015 només l'Alta Ribagorça va experimentar una contracció del VAB comarcal. En l'àmbit del sector que domina el perfil cíclic de l'activitat, el terciari, les quaranta-dues comarques del país es mouen entre dos extrems força allunyats: el màxim de la Vall d'Aran (7,3%) i el mínim de l'Alta Ribagorça (0,3%). Per la seva banda, i com a reflex de la importància de l'energia, l'amplitud de registres en la indústria abraça des del màxim del 6,1% de la Ribera d'Ebre fins al mínim del -0,7% del Pallars Sobirà. En el cas de la construcció, la distància també va ser important, entre el molt elevat augment del Berguedà (9,2%) i la davallada del Pallars Sobirà (un -3,3%). Finalment, en el primari les diferències també foren notables, entre la caiguda del Garraf (-13,4%) i el creixement del Barcelonès (10,1%).

Les vint comarques que van presentar un augment del VAB superior a la mitjana catalana (3,4%) dibuixaven un

mapa que s'estenia pel sud del país, abraçava la Ribera d'Ebre (5,8%), la Terra Alta (3,9%), el Montsià (3,8%) i el Baix Ebre (4,3%), enllaçava amb comarques del Camp de Tarragona, com el Tarragonès (4,1%) i el Baix Penedès (3,5%), del pla de Lleida, com el Pla d'Urgell (4,3%), continuava per l'àrea metropolitana de Barcelona, amb l'Anoia (3,6%), el Baix Llobregat (4,8%), el Vallès Occidental (4,4%), el Vallès Oriental (4,6%) i el Maresme (3,6%), seguit per la Selva (3,7%) i el Gironès (4,3%), s'estenia per les comarques centrals d'Osona (6,0%), el Moianès (4,8%) i el Berguedà (3,7%) i, amb la Garrotxa (4,9%), enllaçava amb la Cerdanya (4,0%) i, finalment, la Vall d'Aran (4,8%).

Un segon grup de vint-i-una comarques, amb creixements del VAB positius però inferiors a la mitjana, abraçen el gruix de la resta del territori i defineixen una llesca de país que, de sud a nord i d'est a oest, s'estén abraçant l'Alt Empordà (3,2%), el Baix Empordà (3,3%) i el Pla de l'Estany (2,6%) a Girona; en els àmbits de la muntanya emergeixen el Ripollès (2,3%), el Bages (3,2%), el Solsonès (2,3%) i l'Alt Urgell (2,3%), des d'on s'estén cap a la Noguera (1,6%), la Segarra (2,2%), les Garrigues (2,0%), el Segrià (2,3%) i l'Urgell (1,8%) i continua estenent-se vers el sud, a l'Alt Penedès (1,8%), la Conca de Barberà (2,2%), l'Alt Camp (3,3%), el Baix Camp (2,1%) i el Priorat (2,0%). D'aquest conjunt queden aïllades les comarques del Barcelonès (2,6%) i el Garraf (2,5%), el Pallars Sobirà (1,7%) i el Pallars Jussà (0,4%). Finalment, l'Alta Ribagorça mostra una lleugera davallada (-0,1%).

Aquest mapa del creixement del VAB comarcal del 2015 reflecteix valors molt dispars entre sectors i, dins de cada un, entre comarques. Així, quant als serveis, les comarques amb un avenç del VAB superior a la mitjana catalana (3,6%) foren vint-i-una, liderades per la Vall d'Aran (7,3%) i el Pallars Sobirà (6,7%), a les quals seguiren Osona (6,3%), el Baix Ebre (5,4%), la Garrotxa (5,2%), el Montsià (5,2%), el Baix Llobregat (5,1%), l'Anoia (5,1%), el Vallès Occidental (4,9%), el Vallès Oriental (4,7%), la Selva (4,7%), el Gironès (4,7%), el Tarragonès (4,5%), Terra Alta (4,4%), la Conca de Barberà (4,3%), la Ribera d'Ebre (4,2%), el Moianès (4,1%), la Cerdanya (4,1%), el Bages (4,0%), l'Alt Camp (4,0%), el Maresme (3,9%). Per sota la mitjana catalana cresqueren el Berguedà (3,6%), l'Alt Empordà (3,5%), el Baix Camp (3,5%), el Pla d'Urgell (3,5%), el Baix Empordà (3,5%), el Baix Penedès (3,3%), l'Urgell (3,0%), el Ripollès (3,0%), l'Alt Urgell (3,0%), el Solsonès (2,9%), el Barcelonès (2,9%), el Segrià (2,6%), la Segarra (2,4%), el Pla de l'Estany (2,2%), el Garraf (2,2%), l'Alt Penedès (2,0%), les Garrigues (1,8%), la Noguera (1,6%), el Priorat (1,4%), el Pallars Jussà (1,3%) i l'Alta Ribagorça (0,3%).

Pel que fa a l'activitat industrial, el mapa comarcal es pot organitzar al voltant de quatre grups diferents de comarques, classificades en relació amb el creixement mitjà del país i amb la importància del sector industrial en el valor afegit comarcal. Prenent sempre la mitjana catalana com a referència, en un primer segment s'inclouen les comarques amb un pes industrial superior a la mitjana catalana el 2014 (19,7%), i que van créixer per damunt dels registres de Catalunya el 2015 (2,7%). Aquest primer grup, integrat per disset comarques, abraça un territori poc definit, per raons sectorials diverses, i integrat, en primer lloc, per algunes comarques de la Catalunya central, de Girona i de l'àrea de Barcelona, com el Moianès (6,1%), Osona (5,9%), la Garrotxa (4,9%), el Pla de l'Estany (3,8%), el Vallès Oriental (4,2%), el Vallès Occidental (2,7%) i el Baix Llobregat (4,7%). A aquest conjunt cal afegir-hi dos nuclis addicionals, un al pla de Lleida, amb el Pla d'Urgell (5,4%), la Noguera (3,0%) i les Garrigues (5,3%), i l'altre al voltant del Camp de Tarragona, amb el Tarragonès (3,7%) i l'Alt Camp (2,7%). Finalment, la resta corresponent a les comarques del sud, amb la Ribera d'Ebre (6,1%), la Terra Alta (4,1%), el Montsià (4,6%) i el Baix Ebre (2,9%) i al nord-oest del país, l'Alt Urgell (2,7%).

En un segon conjunt se situen les comarques on la indústria té un pes en l'estructura productiva superior a la mitjana catalana, però amb avenços del valor afegit industrial inferiors a l'agregat català. Aquest fou el cas de la Segarra (2,5%), el Priorat (2,4%), el Bages (2,4%), el Berguedà (2,3%), la Selva (2,2%), l'Anoia (1,8%), l'Alt Penedès (1,7%), el Solsonès (1,7%), l'Urgell (1,6%), el Ripollès (1,6%), la Conca de Barberà (1,4%), l'Urgell (1,1%), el Pallars Jussà (0,0%), la Vall d'Aran (0,0%), el Baix Camp (0,0%), i amb davallades l'Alta Ribagorça (-0,2%) i el Pallars Sobirà (-0,69%). En aquests casos l'impacte d'un creixement industrial inferior a la mitjana de Catalunya s'amplificà a causa del pes relativament elevat del sector en el valor afegit comarcal.

Un tercer conjunt inclouria les comarques en què la indústria té un pes relatiu inferior a la mitjana del país, però que cresqueren per sobre: la Cerdanya (5,5%), el Baix Penedès (4,1%), l'Alt Empordà (3,8%) i el Segrià (3,3%). Completant aquesta relació, apareixen les que van presentar un avenç inferior a l'agregat català, i tenen un sector industrial amb un pes més petit que la mitjana; són els casos del Gironès (2,7%), el Garraf (2,6%), el Baix Empordà (2,3%), el Maresme (1,8%) i el Barcelonès (0,1%).

En l'àmbit de l'activitat de la construcció setze comarques van mostrar un creixement del valor afegit del sector su-

perior al 3,4% català. Es tracta del Berguedà (9,2%), el Garraf (9,0%), el Maresme (8,0%), el Pla d'Urgell (7,9%), el Vallès Occidental (7,7%), la Segarra (6,8%), la Terra Alta (6,3%), el Solsonès (5,2%), el Baix Penedès (5,1%), el Vallès Oriental (5,0%), Osona (4,6%), les Garrigues (4,6%), la Noguera (4,5%), el Priorat (4,3%), el Baix Empordà (4,2%) i el Baix Camp (3,5%). Altres dinou comarques van presentar augments, però inferiors als de la mitjana catalana. Són les de la Cerdanya (3,3%), l'Alt Camp (3,3%), el Moianès (3,1%), la Selva (2,9%), el Gironès (2,7%), el Baix Ebre (2,6%), el Baix Llobregat (2,6%), l'Alt Penedès (2,5%), el Segrià (2,4%), l'Anoia (2,4%), la Conca de Barberà (2,2%), el Barcelonès (2,2%), el Pallars Jussà (2,0%), la Garrotxa (1,9%), el Tarragonès (1,5%), l'Alt Empordà (1,3%), el Ripollès (1,0%), l'Urgell (0,6%) i el Bages (0,4%), mentre que la Vall d'Aran mostrà manteniment (0,0%). Finalment, sis comarques encara continuaren mostrant davallades de l'activitat del sector: el Pla de l'Estany (-1,0%), l'Alta Ribagorça (-2,1%), l'Alt Urgell (-2,5%) i el Pallars Sobirà (-3,3%).

Finalment, i pel que fa al primari, un total de deu comarques amb un pes per sobre la mitjana catalana cresqueren per sobre del conjunt del país, el Pla de l'Estany (6,0%), la Garrotxa (3,9%), Osona (3,3%), el Berguedà (2,9%), el Baix Penedès (2,9%), el Priorat (2,6%), la Cerdanya (2,6%), el Ripollès (2,5%), la Ribera d'Ebre (2,1%) i el Bages (1,8%), mentre que dues comarques amb un pes per sobre de la mitjana catalana presentaren taxes inferiors a la del conjunt del país però positives: la Terra Alta (0,8%) i l'Alt Urgell (0,6%). No obstant això, vint comarques amb un pes per sobre del terme mitjà català van mostrar davallades. Aquestes són l'Alt Camp (-0,2%), el Baix Ebre (-0,2%), l'Alt Empordà (-0,7%), el Solsonès (-0,9%), les Garrigues (-1,4%), la Noguera (-1,8%), l'Urgell (-1,8%), el Baix Camp (-1,9%), el Maresme (-2,0%), l'Alta Ribagorça (-2,3%), la Segarra (-2,3%), l'Alt Penedès (-2,5%), l'Anoia (-2,5%), el Pallars Jussà (-2,5%), el Segrià (-2,7%), el Pallars Sobirà (-2,7%), el Pla d'Urgell (-2,9%), el Baix Empordà (-3,4%), la Conca de Barberà (-3,5%) i el Montsià (-4,4%). Finalment, amb un pes per sota de la mitjana se situaren el Barcelonès (10,1%), la Vall d'Aran (3,0%), el Vallès Oriental (1,4%), la Selva (0,5%), el Gironès (0,3%), el Vallès Occidental (-1,4%), el Tarragonès (-5,4%), el Baix Llobregat (-6,2%), el Moianès (-10,2%) i el Garraf (-13,4%).

4. Consideracions finals: el fort impuls del VAB el 2015 i el reforç de l'eix mediterrani

4.1. Expansió de la demanda interna i millora dels serveis privats i la construcció

El 2015 significà una notable accentuació de la recuperació de l'economia catalana encetada a principis del 2014. Si en aquest darrer exercici el perfil de creixement de l'activitat va anar de menys a més (des d'un augment interanual del PIB de l'1,4% el primer trimestre fins al 2,5% del quart), el 2015 va implicar una manifesta consolidació i accentuació d'aquesta dinàmica positiva. Així, el PIB va augmentar un 3,4% respecte del 2014, va superar amb escreix el registre d'aquell any (2,0%) i, en especial, va accelerar-se a mesura que la recuperació anava prenent força, que va passar d'un avenç interanual del PIB del 2,8% en el primer trimestre al 3,9% en el quart de l'exercici. Així, el canvi de sentit en el creixement es va reforçar, de manera que 2014-2015 constitueix el primer bienni de recuperació de l'activitat des de l'esclat de la crisi.

El motor de l'expansió fou la demanda interna, amb un augment el 2015 d'un intens 4,0% (1,7% el 2014). En aquest context, i tot i que el saldo internacional dels intercanvis de béns i serveis reduí la seva contribució negativa al creixement del PIB el 2015 (des de -0,8 punts percentuals del PIB el 2014 fins a -0,5 punts percentuals del 2015), la davallada de l'aportació positiva del saldo dels intercanvis amb Espanya (des d'1,3 punts percentuals el 2014 fins a 0,4 punts percentuals el 2015), el saldo exterior global ha passat de contribuir positivament al creixement (0,5 punts percentuals el 2014) a restar avenç de l'activitat interna (-0,1 punts el 2015).

El canvi més destacable ha estat el de la inversió en construcció. Aquesta variable havia experimentat una continuada davallada des de l'inici de la crisi, empenya tant per la contracció de l'obra pública i la construcció no residencial com, en especial, per l'ensorrament de la inversió en habitatge. De fet, acumulant les variacions entre el 2007 i 2014, la davallada havia estat d'un molt elevat 56,3% en termes reals. Aquesta tendència molt negativa va començar a moderar-se el darrer trimestre del 2014 (-1,3%) i, en el decurs del 2015, ja va presentar un augment mitjà relativament important (3,1%), que contrasta amb la caiguda del 2014 (-3,2%). Un avenç que, addicionalment, s'ha accelerat en el decurs de l'exercici (increments del 3,7% i el 3,8% els dos últims trimestres del 2015). L'altre component que cal destacar de la dinàmica de la demanda interna ha estat el del consum públic, una variable que havia experimentat una notable contracció en la

crisi, com a resultat dels diferents programes d'estabilització fiscal. El 2015 i com a reflex d'una política més expansiva, la despesa en consum públic a Catalunya va presentar un notable increment (3,3%), que contrasta amb l'avenç nul del 2014, amb un perfil cíclic que també va anar de menys a més (des del 2,3% del primer trimestre fins al 4,2% del quart).

Per la seva banda, el consum privat i la inversió no vinculada a la construcció van continuar la dinàmica del 2014, amb augments prou rellevants el 2015. Així, després d'avançar un 1,4% el 2014, el consum privat va accelerar el creixement fins al 3,6% el 2015, amb un perfil d'acceleració a mesura que s'escolava l'exercici (1,8% el quart trimestre del 2014 i un 4,0% el darrer quart del 2015). Finalment, la resta de la inversió (en béns d'equipament i d'altres) va mostrar una dinàmica més continuïsta (un avenç del 6,4% el 2015, una mica per sota el 7,2% del 2014). Pel que fa a la demanda exterior, les exportacions internacionals de béns i serveis presentaren un avenç real d'un prou rellevant 4,8%, per sobre el 4,0% del 2014, mentre que les importacions de béns i serveis procedents de la resta del món cresqueren un 7,3% enfront del 7,5% del 2014.

Els resultats des de la producció reflecteixen els diferencials impactes dels distintes components de la demanda sobre l'activitat de cada branca productiva. Així, el VAB de la construcció, que havia caigut un -2,5% el 2014 continuant amb la seva negativa trajectòria des del 2007 (davallada acumulada 2010-2014 del -10,6%), va presentar el 2015 el primer avenç des de l'inici de la crisi (del 3,4%). Per la seva banda, la millora del consum i la inversió internes i la continuïtat de les exportacions internacionals van reflectir-se en accentuacions del creixement del VAB de la indústria i energia (2,7% el 2015, per sobre l'1,5% del 2014). Igualment, els serveis (un 74,6% del VAB nominal el 2014) també es van expandir (un 3,6% el 2015, per sobre el 2,5% del 2014), per l'increment de la demanda interna (privada i pública) i internacional (serveis turístics i no turístics). Finalment, l'activitat menys vinculada als registres de la demanda, les produccions de les diferents branques del primari, va presentar un registre negatiu el 2015 (-1,2%), després d'haver augmentat un 5,9% el 2014.

4.2. Creixement del VAB per demarcacions el 2015: més intens a Girona (3,8%) i més baix a Lleida (2,3%)

El 3,4% de creixement del VAB català a preus bàsics el 2015⁴¹ no reflecteix un patró homogeni de comporta-

⁴¹ Molt proper al PIB a preus de mercat perquè el component impositiu del PIB ha crescut a un ritme força similar al del valor afegit.

ment entre les diferents demarcacions, tot i que l'agregat s'ajusta al de Barcelona per la seva elevada ponderació en el VAB català (un 76,1% del VAB nominal del 2014). Des d'aquesta òptica, Girona va liderar el creixement (3,8%, molt per sobre l'1,3% del 2014), seguida per Tarragona (3,7%, també superior al -0,2% de l'any anterior); per la seva banda, Barcelona registrà un avenç del 3,4% (2,4% el 2014), idèntic al de Catalunya; finalment, i sensiblement per sota la mitjana, apareix Lleida (2,3%, idèntic al del 2014). Aquests resultats, a banda de destacar l'enorme pes de la demarcació barcelonina en el conjunt de l'activitat, reflecteixen comportaments molt diferenciats dels sectors productius, i estructures diverses a les distintes demarcacions, que acaben reflectint-se en les dispersions de creixement del VAB esmentades.

En l'àmbit del creixement per demarcacions dels serveis el 2015, tant Tarragona (4,3%) com Girona (4,2%) presentaven increments superiors a la mitjana catalana (3,6%), mentre que Barcelona (3,6%) s'hi situava molt a prop i Lleida mostrava els augments més petits (2,8%). La dinàmica més intensa de Tarragona i Girona reflecteix, en especial, el fort impuls dels serveis privats. A Tarragona (pes d'aquests sobre el VAB terciari del 76,5% el 2014), van augmentar un notable 5,2%, mentre que a Girona (81,5% del VAB terciari el 2014) van créixer un prou important 4,7%. En canvi, els serveis col·lectius a Tarragona avançaren menys (1,3%), i el mateix va succeir a Girona (1,9%). Per la seva banda, a Barcelona l'augment del terciari també reflecteix la més intensa pulsó dels serveis privats (81,8% del VAB del terciari el 2014), que van créixer un 4,0% el 2015 (enfront de l'1,8% dels serveis col·lectius). Finalment, l'augment més petit del VAB terciari a Lleida és conseqüència de l'avenç més moderat tant dels serveis privats (3,5%), un sector que va aportar el 2014 el 74,6%, com dels serveis col·lectius (0,5%).

La segona branca en importància en la determinació del creixement del VAB és, lògicament, la indústria. En aquest àmbit, els registres del 2015 han estat positius per a totes les demarcacions i han oscil·lat entre el mínim del 2,5% de Barcelona i el 3,3% de Tarragona, mentre que Girona presentava un avenç més lent (3,0%), i Lleida cresqué (2,6%) a una taxa propera a la mitjana de Catalunya. Aquests valors positius assolits el 2015 no han permès encara eixugar les pèrdues acumulades des del 2010 en el VAB industrial. En el cas de Tarragona, entre el 2010 i 2015, la indústria i l'energia mostren encara un retrocés del -8,1%, una xifra similar a la de Lleida (-7,4%), mentre que Barcelona acumula una pèrdua més petita (-2,4%) i Girona mostra el retrocés acumulat més baix (-1,0%).

Ja s'ha indicat que el 2015 la construcció ha millorat per

primera vegada des del 2007, i encara que totes les demarcacions mostraren avenços del VAB, les diferències entre les demarcacions són prou rellevants. Així, el creixement més alt del VAB de la construcció a Barcelona i Lleida (3,8% i 2,5%) es contraposa als avenços més lents de Girona (2,5%) i Tarragona (2,4%). Pel que fa a Barcelona, els registres del 2015 han situat la contracció acumulada des del 2010 en el -34,5%, mentre que a Lleida, per la seva banda, la pèrdua del VAB de la construcció des del 2010 se situa encara, malgrat la millora del 2015, en el -33,9%. Per a Girona, l'ascens del 2,5% l'any 2015 ha situat la pèrdua acumulada des del 2010 en el -32,0%. En darrer lloc, Tarragona també presentà creixements el 2015 (2,4%), tot i que l'activitat del sector se situa encara un -39,2% per sota la del 2010.

Finalment, el 2015 el primari va sofrir una contracció del VAB del -1,2%, després d'excel·lents registres el 2014 (augment del 5,9%). Els pitjors foren els de Tarragona i Lleida (-1,4% i -2,2%, respectivament), mentre que Girona i Barcelona presentaven una pràctica estabilitat (avenços del 0,2% i 0,1%, respectivament). Aquesta disparitat reflecteix augments molt diversos i pesos també diferents de les produccions agrícoles, ramaderes i forestals a cada demarcació i, en el cas de les costaneres, de la pesca. Per al conjunt català, la ramaderia va avançar un 2,6%, mentre que l'agregat de produccions agrícoles va caure (-5,0), i les forestals i pesqueres també es van contreure (-1,0% i -9,2%, respectivament).

4.3. El VAB 2015 per a grans eixos territorials: millors resultats a les Terres de l'Ebre (4,9%) i creixement més contingut al pla de Lleida (2,3%)

Des d'un punt de vista més desagregat, el mapa de creixements del VAB el 2015 dibuixa una taca de menys augment a Ponent i al nord del país, amb les comarques de muntanya (2,6%) i el pla de Lleida (2,3%) com les que menys van créixer. En canvi, l'eix més dinàmic fou el de les Terres de l'Ebre, amb un avenç del seu VAB d'un notable 4,9%, seguit per les Comarques Centrals (4,3%), l'eix gironí (3,8%), l'eix metropolità de Barcelona (3,3%) i el Camp de Tarragona (3,3%).

El molt intens increment de l'activitat a les Terres de l'Ebre el situa capdavanter del país el 2015. Aquest important augment reflecteix, en especial, els resultats de la indústria (55,9% del VAB), que, mercès al bon any energètic, va augmentar a un notable ritme del 5,5%; a la indústria s'hi va sumar el terciari (34,5% del VAB), que també va augmentar amb intensitat (5,2%). Per la seva banda, el primari (4,8% del VAB) va caure (-1,2%) i la construcció (pes del 4,7% del VAB d'aquestes comarques el 2014), va créixer un 1,2%.

El fort augment del VAB dels serveis el 2015 (5,2%) situa les Terres de l'Ebre com a líder de l'avenç del sector entre els eixos catalans. Aquests resultats molt positius reflecteixen l'important avenç dels serveis privats (un 76,1% del total del VAB terciari el 2014), que es van incrementar un molt elevat 6,5%, mentre que els col·lectius cresqueren força menys (1,1%). Per la seva banda, la forta expansió industrial reflecteix tant els creixements dels productes energètics (un elevat 6,0%) com del fort avenç dels estrictament manufacturers (22,7% del VAB industrial el 2014 i augment del 4,0% el 2015).

El creixement el 2015 de les Comarques Centrals (augment del VAB del 4,3%) expressa els resultats assolits pels serveis (56,7% del VAB de l'eix), que van augmentar un 4,9%, i també per la indústria (amb un elevat pes del 34,5% VAB total), que també va créixer fortament (un 3,6%); per la seva banda, la construcció (6,5% del VAB d'aquestes comarques el 2014) va augmentar un 3,2%, mentre que, finalment, el primari també va créixer (1,7%), tot i que repercutia poc en els resultats agregats pel seu baix pes (2,3% del total). El millor comportament dels serveis reflecteix tant els resultats dels privats (74,9% del VAB del sector el 2014), que cresqueren un molt elevat 5,8%, com dels col·lectius, que també van avançar prou (2,4%). Per la seva banda, el notable augment industrial reflecteix l'important avenç de les produccions típicament manufactureres, que cresqueren un notable 4,0%, mentre que les energètiques i d'altres van restar impuls al sector industrial (lleu davallada del -0,5%).

El VAB de les comarques de l'eix de Girona el 2015 va avançar un 3,8%, uns excel·lents registres que reflecteixen la dinàmica positiva terciària (71,0% del VAB de la demarcació el 2014), que augmentà un 4,2%, i també de la indústria (20,4% del VAB total el 2014 i avenç del 3,0%) i la construcció (7,0% del VAB i increment del 2,4%), mentre que el primari (1,6% del VAB) es va estabilitzar (avenç del 0,1%). L'intens increment terciari reflecteix, fonamentalment, el dels serveis privats (un 81,4% del VAB terciari el 2014), que van augmentar un elevat 4,7%, mentre que els col·lectius avançaren sensiblement menys (1,9%). Per la seva banda, els resultats industrials reflecteixen l'avenç de les produccions estrictament industrials (95,7% del VAB industrial el 2014 i augment el 2015 del 4,1%), ja que els productes energètics van contreure's lleugerament (-0,4%).

L'eix metropolità de Barcelona va presentar el 2015 un augment del VAB del 3,3%, un valor que, atès el seu pes en el VAB agregat de Catalunya (un 71,3% del VAB agregat el 2014), se situa molt proper al 3,4% català. Els resultats de les comarques metropolitanes expressen els

assolits pels serveis que, amb un 79,7% del VAB de la demarcació el 2014, van augmentar fins a un notable 3,5%, mentre que la indústria (un 16,1% del VAB total) va créixer un 2,3%. Per la seva banda, la construcció (amb un pes de només el 4,0% del VAB el 2014) va augmentar un 3,9%; finalment, el primari amb una aportació residual al VAB conjunt (només del 0,1% el 2014) va retrocedir un -2,0%. El dinamisme dels serveis reflecteix l'avenç dels serveis privats (82,1% del VAB terciari el 2014), que van avançar un 3,9%, mentre que els col·lectius van seguir la línia dels registres catalans (augment de l'1,8% a l'eix metropolità). El resultat agregat industrial reflecteix, en especial, l'avenç més lent de l'activitat a les produccions estrictament manufactureres (amb un pes dominant en l'estructura del sector, un 95,9% del VAB nominal el 2014), que van augmentar un 2,1%, ja que el creixement dels productes energètics va ser substancialment superior a la mitjana (6,4%).

Al Camp de Tarragona el VAB va augmentar un 3,3% el 2015, i es va situar en cinquè lloc entre els eixos catalans. Els resultats del 2015 expressen, fonamentalment, l'expansió del terciari que, amb un 63,7% del VAB de l'eix, va augmentar fins a una taxa del 4,09%, mentre que la indústria (29,7% del VAB total) va créixer un 1,9%; per la seva banda, la construcció (5,5% del VAB el 2014) va augmentar un 2,7% i el primari va caure un -1,5%. Els resultats dels serveis expressen, en particular, l'impuls intens dels serveis privats (76,5% del total del VAB terciari el 2014, que van augmentar un 5,0%), mentre que els col·lectius van augmentar sensiblement per sota (1,3%). Per la seva banda el creixement industrial reflecteix un augment de les produccions manufactureres (61,9% del VAB industrial el 2014 i un augment el 2015 del 2,0%) i un avenç més lent dels productes energètics (1,7%).

Les comarques de muntanya van presentar el 2015 un augment del VAB del 2,6%, inferior al 3,4% català, i es van situar només al davant del pla de Lleida (2,3%). Aquests resultats menys positius expressen, en especial, els reduïts registres industrials (29,0% del total), empenyos per la lleugera davallada de les produccions energètiques, així la indústria mostrà un 0,4%, un valor allunyat del català (2,7%). Addicionalment, ni la construcció (9,9% del VAB el 2014), amb un increment del 0,2%, ni el primari (pes del 3,2% i avenç del -0,6%) no van ajudar a l'augment de l'activitat. En canvi, aquestes dinàmiques foren contrarestades pel fort increment dels serveis (57,9% del VAB el 2014), que van créixer un 4,3%. La raó d'aquests bons resultats en els serveis rau en l'intens creixement dels serveis privats (5,3%), ja que els col·lectius van augmentar sensiblement menys i per sota la mitjana catalana (un 0,6%). Per la seva banda, el baix resul-

tat industrial reflecteix, en especial, la moderada davallada dels productes energètics (amb un 81,2% del VAB industrial el 2014 i una caiguda el 2015 del -0,4%) enfront dels estrictament industrials, que mostraren increments (4,0%).

En darrer lloc, el VAB del pla de Lleida va créixer un moderat 2,3% el 2015, que reflecteix la dinàmica terciària (63,7% del VAB), el VAB de la qual va augmentar només un 2,6%, tot i que també hi han contribuït l'avenç més lent de la construcció (3,2%) i la davallada de la important branca del primari (10,0% del VAB), que va caure un -2,3%. Aquesta dinàmica només va ser parcialment compensada per l'avenç industrial més intens (19,7% del VAB total), amb un increment del 3,2%. El moderat avenç dels serveis reflecteix l'increment dels serveis privats (74,5% del total del VAB terciari el 2014), que van augmentar un 3,3%, tot i que també hi va contribuir el més baix augment dels col·lectius (0,6%). Finalment, el resultat industrial reflecteix, en especial, el de les produccions típicament manufactureres (83,6% del VAB industrial el 2014 i augment el 2015 del 3,1%), ja que l'avenç dels productes energètics fou lleugerament més lent que el de la mitjana catalana (3,6%).

4.4. El VAB comarcal el 2015: millora més notable a l'eix mediterrani i la Catalunya central

La dinàmica sectorial i territorial descrita acaba reflectint comportaments molt distints a les diferents comarques, amb diferències notables entre la que té menys creixement (l'Alta Ribagorça, amb una lleu caiguda del -0,1%) i la de més avenç (Osona, amb un augment del 6,0%), alhora que el 2015 només l'Alta Ribagorça va presentar contracció del VAB comarcal. En l'àmbit del sector que domina el perfil cíclic de l'activitat, el terciari, les quaranta-dues comarques del país es mouen entre dos extrems força allunyats: el màxim de la Vall d'Aran (7,3%) i el mínim de l'Alta Ribagorça (0,3%). Per la seva banda, i com a reflex de la importància de l'energia, l'amplitud de registres en la indústria abraça des del màxim del 6,1% de la

Ribera d'Ebre fins al mínim del -0,7% del Pallars Sobirà. En el cas de la construcció, la distància també va ser important, entre el molt elevat augment del Berguedà (9,2%) i la davallada del Pallars Sobirà (un -3,3%). Finalment, en el primari les diferències també foren notables, entre la caiguda del Garraf (-13,4%) i el creixement del Barcelonès (10,1%).

Les vint comarques que van presentar un augment del VAB superior a la mitjana catalana (3,4%) dibuixaven un mapa que s'estenia pel sud del país, abraçava la Ribera d'Ebre (5,8%), la Terra Alta (3,9%), el Montsià (3,8%) i el Baix Ebre (4,3%), enllaçava amb comarques del Camp de Tarragona, com el Tarragonès (4,1%) i el Baix Penedès (3,5%), del pla de Lleida, com el Pla d'Urgell (3,4%), continuava per l'àrea metropolitana de Barcelona, amb l'Anoia (3,6%), el Baix Llobregat (4,8%), el Vallès Occidental (4,4%), el Vallès Oriental (4,6%) i el Maresme (3,6%), seguit per la Selva (3,7%) i el Gironès (4,3%), s'estenia per les comarques centrals d'Osona (6,0%), el Moianès (4,82%) i el Berguedà (3,75%) i, amb la Garrotxa (4,9%), enllaçava amb la Cerdanya (4,0%) i, finalment, la Vall d'Aran (4,8%).

Un segon grup de vint-i-una comarques, amb creixements del VAB positius però inferiors a la mitjana, abraça el gruix de la resta del territori i defineixen una llesca de país que, de sud a nord i d'est a oest, s'estén abraçant l'Alt Empordà (3,2%), el Baix Empordà (3,3%) i el Pla de l'Estany (2,6%) a Girona; en els àmbits de la muntanya emergeix el Ripollès (2,3%), el Bages (3,2%), el Solsonès (2,3%) i l'Alt Urgell (2,3%), des d'on s'estén cap a la Noguera (1,6%), la Segarra (2,2%), les Garrigues (2,0%), el Segrià (2,3%) i l'Urgell (1,8%) i continua estenent-se vers el sud, a l'Alt Penedès (1,8%), la Conca de Barberà (2,2%), l'Alt Camp (3,3%), el Baix Camp (2,1%) i el Priorat (2,0%). D'aquest conjunt queden aïllades les comarques del Barcelonès (2,6%) i el Garraf (2,5%), el Pallars Sobirà (1,7%) i el Pallars Jussà (0,4%). Finalment, l'Alta Ribagorça mostra una lleugera davallada (-0,1%).

Anàlisi comarcal

L'Alt Camp

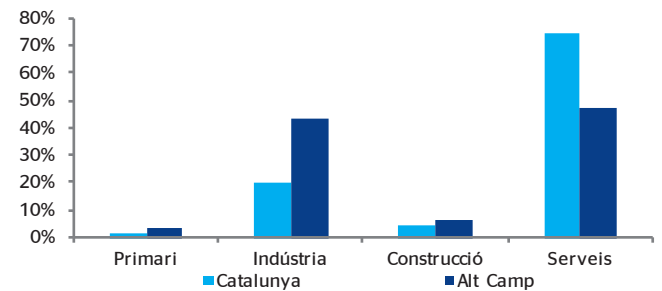
El VAB de l'Alt Camp va créixer un 3,3% el 2015⁴² a l'entorn de com ho va fer el de Catalunya (3,4%), un augment que contrasta amb la davallada anual del 2010-2013 (del -1,5%) i que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,8%). Aquest avenç reflecteix tant el de l'activitat terciària com el de la industrial: els serveis (pes del 46,9% en el VAB comarcal el 2014) van créixer un 4,0%, mentre que la indústria (43,2% del VAB el 2014) ho va fer a un ritme del 2,7%. La construcció també es va sumar a l'expansió (3,3%), fet que contrasta amb la intensa caiguda del període 2010-2013 (-13,5% anual); finalment, el primari va davallar moderadament (-0,2%).

L'increment dels serveis reflecteix l'ascens dels privats (5,0%), dominants a la comarca, amb el 77,9% del terciari el 2014 i, en una mesura més petita, dels col·lectius (0,7%). La fortalesa dels privats expressà els bons resultats del comerç (pes sobre el VAB terciari del 25,1%), que van créixer un 5,0%, i dels transports (17,6% del VAB terciari), que van augmentar un intens 8,7%; també hi contribuïren les activitats professionals i administratives (3,6%), l'hostaleria (2,5%) i les activitats immobiliàries (4,2%). Per la seva banda, el lleu augment dels col·lectius reflecteix el dels educatius (1,8%) i les activitats sanitàries i serveis socials (1,2%), mentre que va caure l'Administració pública i Seguretat Social (-1,8%). En aquest context, els afiliats a la branca de serveis van créixer un intens 3,9%, una taxa quasi idèntica a la del conjunt de Catalunya.

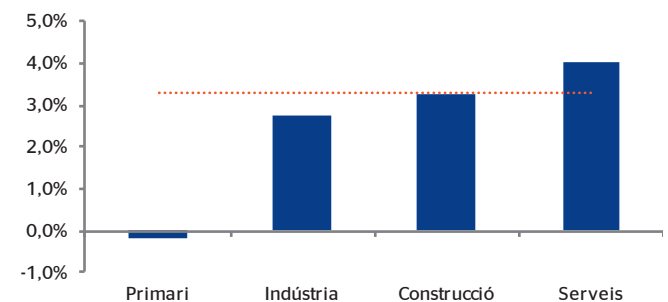
L'avenç industrial va reflectir l'impacte de l'augment de la demanda interna i les exportacions (les de Tarragona augmentaren un 2,5% el 2015), amb bons resultats a la fusta, paper i arts gràfiques (22,2% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 2,5%) i la química (9,1%), mentre que retrocediren el material de transport (21,5% del VAB manufacturer el 2014 i caiguda del -8,7%)⁴³ i l'alimentària (-0,3%). En conjunt, els afiliats a la indústria augmentaren un elevat 2,8%.

La millora de l'activitat en la construcció va reflectir els excel·lents registres de la branca d'instal·lacions i acabat d'edificis (11,2%), demolició i preparació de terrenys (3,4%) i l'edificació i promoció immobiliària (0,8%), mentre que continuà restant avenç agregat el subsector d'obra civil (-5,8%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció davallaren de -47,1% (de 34 a 18), mentre que la superfície no residencial en construcció ho va fer un 30,2%. D'aquesta manera, els afiliats a la Segure-

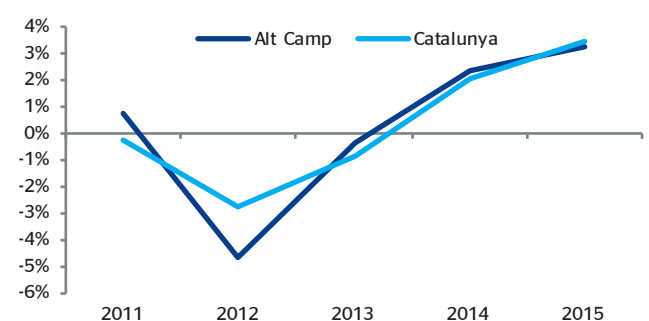
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

tat Social a la construcció augmentaren un molt elevat 7,1% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 va créixer per la millora del subsector ramader, amb un 43,0% del VAB primari el 2014, que va avançar un 1,7%, empès per l'aviram (3,1%), però amb contracció en el porquí (-1,0%); en canvi, el subsector agrícola (56,8% del VAB primari el 2014) va restar creixement i va caure un -1,6%, com la rellevant branca del raïm (un 35,8% del VAB agrícola), que es va contreure un -1,2%.⁴⁴ També ho feren la fruita seca (-10,1%) i les hortalisses (-5,8%).

En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 3,5% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -10,3% entre el 2014 i 2015, una davallada més intensa que la mitjana catalana (-10,0%).

L'Alt Empordà

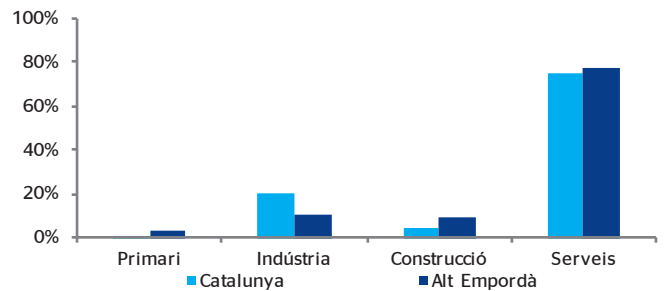
El 3,2% d'augment del VAB de l'Alt Empordà el 2015 (per sota el 3,4% català) reflecteix que la comarca ha abandonat finalment el període de crisi i ha consolidat la recuperació 2014-2015 (increment anual de l'1,6%) i deixa enrere els anys 2010-2013 (davallada anual del -1,1%). Aquesta millora expressa, particularment, la dels serveis (3,5%), el sector més rellevant a la comarca amb un 77,8% del VAB el 2014. També es van sumar a la millora de l'activitat els bons registres de la indústria (3,8%) i, en especial, de la construcció (1,3%), que finalment va començar a créixer i es va allunyar dels molt mals registres anteriors (-10,3% anual els anys 2010-2013); finalment, el primari va davallar un -0,7%.

L'increment en els serveis reflecteix l'augment dels privats (3,5%), els dominants a la comarca, amb el 88,4% del terciari el 2014, però també dels col·lectius (3,5%). En els primers destaca el comerç (pes sobre el VAB terciari del 29,8%), que va augmentar un notable 4,2%, i l'hostaleria (8,0%),⁴⁵ sectors empesos per la millora del turisme (les pernoctacions a la marca Costa Brava van augmentar un 3,4%); també hi contribuïren les activitats artístiques i recreatives (3,0%) i les professionals i administratives (1,6%), mentre que les activitats immobiliàries (un pes del 20,4% del VAB comarcal) es van contreure (-1,8%). Per la seva banda, la millora dels serveis col·lectius expressava la de tots els sectors: Administració pública i Seguretat Social (4,9%), educació (3,8%) i activitats sanitàries i serveis socials (1,9%). Agregadament, i com a resultat d'aquesta dinàmica positiva, els afiliats a la branca dels serveis van créixer un 3,42%, lleument per sota la mitjana catalana (3,9%).

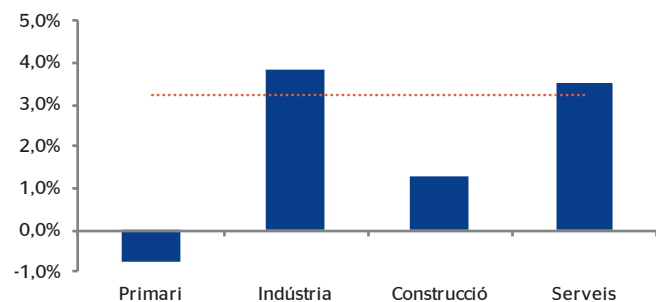
L'avenç del VAB industrial va reflectir la bona dinàmica de les manufactures (3,8%), una branca que aporta el 98,7% del VAB industrial, empesa pels resultats de l'alimentària (35,5% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 7,0%), maquinària i equips (12,0% del VAB i augment del 0,2%), i fusta, paper i arts gràfiques (1,8%), mentre que el material de transport caigué moderadament (-2,5%). En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un molt elevat 4,6% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

La millora de la construcció expressa una recuperació prou general, amb bons registres en les branques de demolició i preparació de terrenys (3,6%), instal·lacions i acabat d'edificis (2,5%) i edificació i promoció immobiliària (0,7%), però a la qual encara no s'afegeix l'obra civil, que continuava caient (-4,2%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 18,1% (de

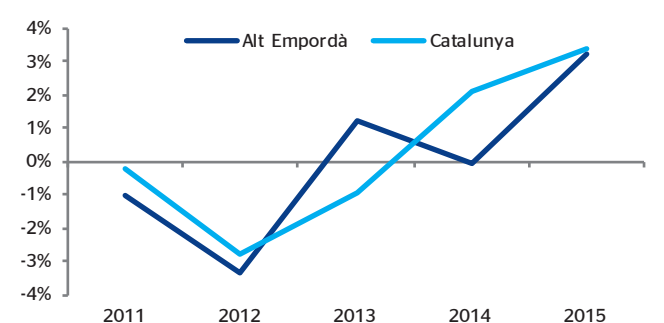
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

299 a 353), mentre que la superfície no residencial en construcció ho va fer un 1,7%. Aquesta activitat ha augmentat l'afiliació al sector un 2,4% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 va davallar⁴⁶ pel descens de l'agrícola (41,4% del VAB primari el 2014) a causa de la caiguda de la fruita fresca (-5,8%) i plantes farratgeres (-5,9%), que es contraposa a la millora de la ramaderia que va créixer un elevat 8,2%, per l'ascens del porquí (10,7%), i l'aviram (3,1%), mentre que el VAB de la pesca caigué un -19,5%.

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social avançaren amb força, un 3,4% (3,7% a Catalunya), cosa que es va traduir en un descens de l'atur registrat del -7,0%, una caiguda inferior a la mitjana catalana (-10,0%).

L'Alt Penedès

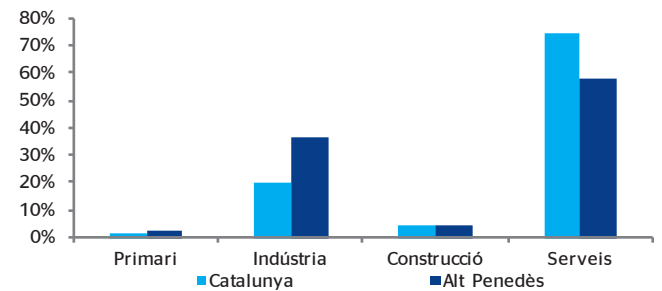
El VAB de l'Alt Penedès va avançar el 2015 un 1,8%, força inferior a la mitjana de Catalunya (3,4%), tot i que va consolidar la recuperació 2014-2015 (increment anual del 0,6%), una millora que contrasta amb la davallada 2010-2013 (-3,1% anual). Una part d'aquest increment més petit reflecteix el d'uns serveis (57,4% del VAB de la comarca el 2014) que només avançaren un 2,0%, mentre que la indústria (contribució del 36,2% al VAB) també va créixer moderadament (1,7%), tot i que la construcció es va sumar a l'expansió (2,5%), i va deixar enrere la intensa caiguda del 2010-2013 (-13,6% anual); finalment, el primari va caure un -2,5%, una caiguda superior a la mitjana catalana (-1,2%).⁴⁷

El modest avenç del terciari reflecteix la dinàmica dels serveis privats (2,4%), que són els dominants a la comarca (amb el 81,8% del terciari el 2014), mentre que els col·lectius avançaven poc (0,4%). Els resultats dels primers reflecteixen dinàmiques contraposades, entre el fort augment del comerç (6,2%), una branca amb el 28% del terciari, l'ascens dels transports i emmagatzematge (8,3%) i l'increment de les activitats professionals i administratives (2,1%), mentre que caigueren les financeres i assegurances (13,6% del VAB i reducció del -6,6%) i les immobiliàries (11,9% del VAB i reducció del -3,6%). El feble augment dels serveis col·lectius reflecteix la davallada dels educatius (-1,1%), compensada pels millors resultats de l'Administració pública i Seguretat Social (1,5%) i les activitats sanitàries i serveis socials (0,5%). En conjunt, l'afiliació al terciari de la comarca va créixer un 3,1% el 2015 (per sota de la mitjana del país, del 3,9%).

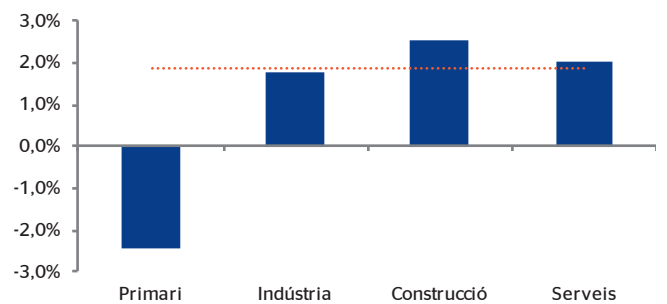
L'avenç del VAB industrial reflecteix la millora de la demanda interna i les exportacions (les del conjunt de la demarcació de Barcelona van créixer un 6,1%) i, en especial, la química (7,2% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 9,9%), tot i el contingut avenç de l'alimentària (40,0% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 0,5%), mentre que va caure el VAB del material de transport (13,6% del VAB manufacturer el 2014 i reducció del -5,2%) i de la fusta, paper i arts gràfiques (12,2% del VAB i contracció del -1,0%). En aquest context, els afiliats a la indústria van augmentar modestament, un 1,0%.

La millora de l'activitat en la construcció reflecteix que, llevat de l'obra civil que va continuar caient (-8,8%), la resta de branques van compensar aquesta davallada, amb augments en demolició i preparació de terrenys (11,8%), instal·lacions i acabat d'edificis (2,5%) i edificació i promoció immobiliària (0,6%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 26,2%

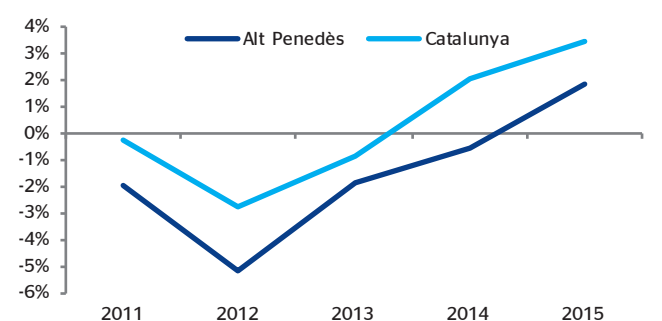
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

(de 65 a 82), mentre que la superfície no residencial en construcció ho va fer un 125,3%. Aquesta dinàmica va impulsar l'afiliació a la construcció el 2014 un intens 6,2% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el VAB primari va mostrar una tendència negativa per la davallada de l'agrícola del -3,5% (una branca que va aportar el 84,2% del VAB primari el 2014), empenya a la baixa per la caiguda del raïm (48,1% del VAB agrícola el 2014, que va retrocedir un -5,0%⁴⁸), mentre que la ramaderia va créixer un 3,5%, per l'ascens de l'aviaram (4,4%) i la millora del boví (2,6%).

Per al conjunt de la comarca, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 2,5% (3,7% a Catalunya), cosa que va contribuir a un descens de l'atur registrat del -9,1%, seguint la línia del català (-10,0%).

L'Alta Ribagorça

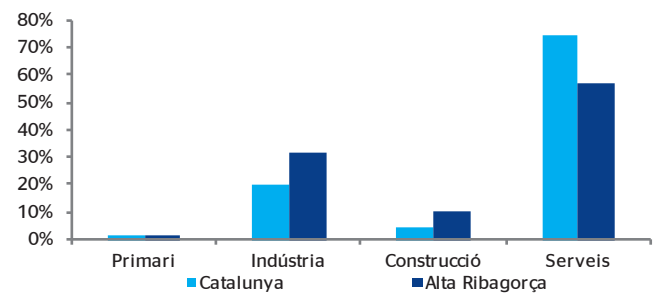
El 2015 el VAB de l'Alta Ribagorça va davallar un -0,1%, un registre allunyat del creixement de Catalunya (3,4%). Aquest descens reflecteix els mals registres de l'energia, que va arrossegar el VAB industrial (una branca amb el 31,2% del VAB comarcal el 2014) a una caiguda del -0,1%. Addicionalment, la construcció es va sumar a aquesta contracció (amb una pèrdua del -2,1%), així com el primari, que reduí el seu VAB del -2,3%. Aquests descensos no van poder ser compensats per la feble dinàmica dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 56,9%), amb un augment de només el 0,3%.

El moderat avenç terciari reflecteix tant el baix increment dels serveis privats (0,5%), els dominants a la comarca, amb el 83,0% del terciari el 2014, com el baix augment dels col·lectius (-0,7%). La dinàmica dels primers expressa, en especial, l'impacte dels registres negatius del principal sector comarcal, l'hostaleria que, amb un pes sobre el VAB terciari del 36,7%, va caure un -2,1%. Aquesta davallada només va poder ser compensada parcialment per les millores del comerç (pes del 16,9% del VAB terciari i creixement del 5,4%), de les activitats artístiques i recreatives (1,0%) i dels transports (7,8%). Per la seva banda, la caiguda dels serveis col·lectius expressaren la dels serveis d'Administració pública i Seguretat Social (-1,3%) i les activitats sanitàries i serveis socials (-3,0%), parcialment compensades per la dinàmica positiva de l'educació (1,6%). Aquesta feble pulsio productiva es va traduir en un modest avenç (0,4%) dels afiliats al terciari de la comarca, molt inferior al de Catalunya (3,9%).

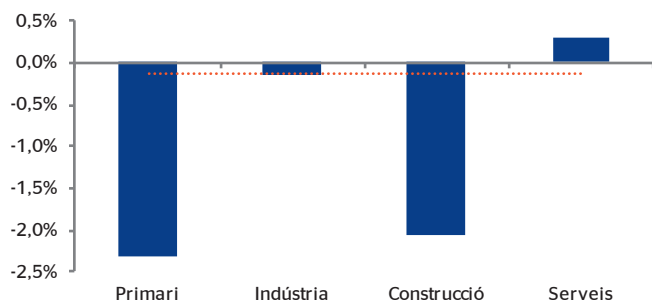
La reducció del VAB industrial és fruit del comportament negatiu de l'energia (-0,6%), una branca que va aportar el 87,4% del VAB industrial el 2014, que no pogué ser compensada pels resultats positius de les manufactures (2,7%). Entre les manufactures destaca l'avenç de l'alimentària (76,2% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 2,6%), de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (10,9% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 3,7%) i també de la fusta, paper i arts gràfiques. En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un 2,9%.

La davallada de la construcció reflecteix la intensa caiguda de la branca de demolició i preparació de terrenys (-5,2%), que no va poder ser més que parcialment compensada pels registres positius però moderats de l'obra civil (0,6%), edificació i promoció immobiliària (4,3%) i instal·lacions i acabat d'edificis (1,0%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren, tot i que amb valors absoluts extremadament reduïts, mentre que

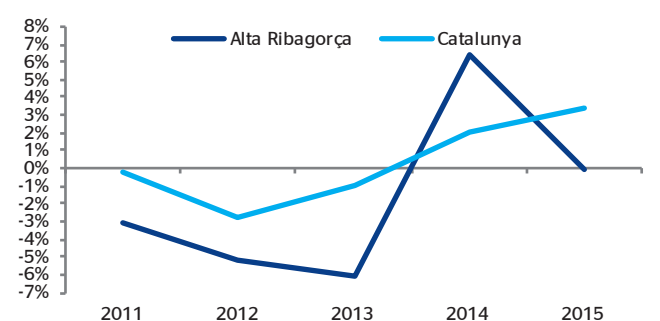
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

la superfície no residencial en construcció també va créixer. D'aquesta manera, els afiliats a la Seguretat Social van presentar el 2015 un increment de només 0,4% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el descens del primari l'any 2015 (-2,3%) reflecteix els resultats de la ramaderia, la branca dominant a la comarca (amb el 96,1% del VAB primari el 2015), que davallà un -2,5%, fet que reflecteix el descens del boví (-2,6%) i els resultats menys negatius de l'oví i cabrum (-0,2%).

En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social a l'Alta Ribagorça es van incrementar només un 0,3% (3,7% a Catalunya), tot i que l'atur registrat va caure prou (-6,6%), encara que menys que el català (-10,0%).

L'Alt Urgell

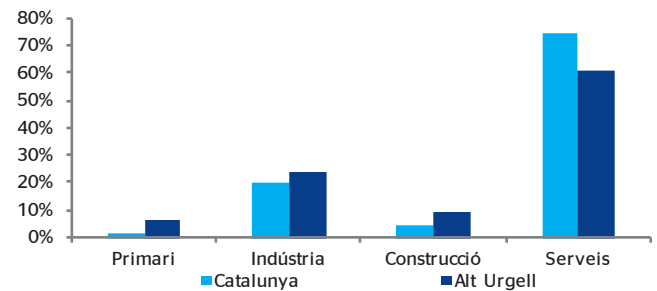
L'Alt Urgell va presentar el 2015 un augment del VAB del 2,3% inferior al de Catalunya (3,4%). No obstant això, aquesta millora consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual de l'1,7%) i s'allunya dels registres de la crisi 2010-2013 (caiguda anual del -2,6%). El resultat del 2015 és conseqüència de la bona dinàmica terciària (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 61,0%), que va augmentar un 3,0%, i l'avenç més lent industrial (23,8% del VAB comarcal el 2014 i augment d'un 2,7%), i també del primari (0,6%). En canvi, la construcció va presentar una davallada del -2,5%, tot i que allunyada de la caiguda anual dels anys 2010-2013 (-9,8%).

L'increment del 3% dels serveis resulta d'una marcada asimetria entre el fort avenç dels privats (4,2%), els dominants a la comarca, amb el 74,7% del terciari el 2014, i la davallada dels col·lectius (-0,6%). L'important increment dels primers, per la seva banda, expressa la molt positiva evolució del comerç (pes del 24,2% del VAB terciari el 2014), amb un augment del 4,9% i, també, de l'hostaleria (17,1% del VAB i creixement del 5,6%) i els transports (7,2%), mentre que restaren avenç la caiguda de les activitats immobiliàries (-3,3%). Per la seva banda, la pèrdua dels serveis col·lectius expressa el descens de les activitats sanitàries i serveis socials (-1,7%) i l'Administració pública i Seguretat Social (-1,8%), parcialment compensada per la positiva evolució dels serveis educatius (4,2%). En aquest context productiu, els afiliats als serveis van créixer el 2015 un 2,0% (per sota la mitjana catalana de 3,9%).

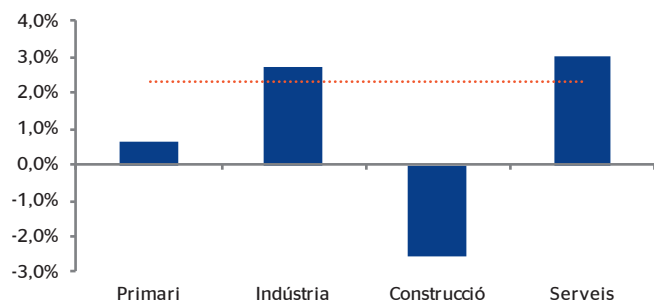
El modest augment del VAB industrial va reflectir l'impacte negatiu del component energètic (-1,5%), ja que el sector dominant a la comarca —el de les manufactures amb un 69,7% del VAB industrial— va créixer prou intensament (4,6%), empès, en especial, pels bons resultats dels productes informàtics, electrònics i elèctrics (39,4% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 8,3%) i, també, pels de l'alimentària (42,6% del VAB manufacturer el 2014 i creixement de l'1,6%) i metal·lúrgia i productes metàl·lics (9,2%). En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial van augmentar un intens 3,6% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

En la construcció, tot i els bons resultats de la branca de demolició i preparació de terrenys (4,9%), la caiguda d'edificació i promoció immobiliària (-1,8%), d'obra civil (-1,7%) i d'instal·lacions i acabat d'edificis (-6,2%) arrossegar el sector a la baixa. En l'àmbit residencial els habitatges en construcció davallaren un -12,9% (de 31 a 27), mentre que també es va contreure la superfície no resi-

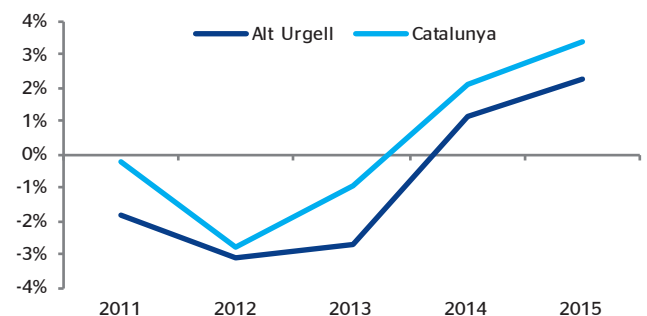
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

dencial en construcció. Tot plegat es va traduir en una davallada dels afiliats del -0,5% (5,5% a Catalunya).

Finalment, l'augment del primari el 2015 és el reflex del bon comportament ramader (pes del 63,7% del VAB del sector el 2014 i augment d'un 2,6%), per l'ascens d'altres produccions agrícoles (incloent-hi la llet) del 6,7%, i la millora del porquí (2,7%), encara que el boví es contragué un -2,6%, i el sector agrícola va caure un -7,0%, empès per la reducció de les plantes farratgeres (-8,3%).

Per l'agregat de la comarca, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un prou notable 2,1% (3,7% a Catalunya), cosa que es va traduir en un descens de l'atur registrat del -11,1%, superior al català (-10,0%).

L'Anoia

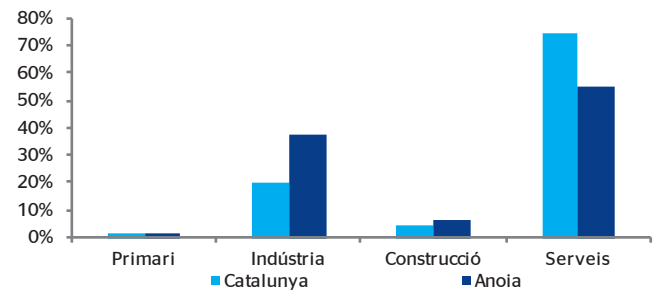
El VAB de l'economia de l'Anoia va créixer un 3,6% el 2015,⁴⁹ per sobre Catalunya (3,4%), un augment que contrasta amb la davallada anual del 2010-2013 (-2,6%) i que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,5%). Aquest avenç reflecteix, en especial, el dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 54,8%), amb un augment del 5,1%, i, en una mesura més petita, els de la indústria (contribució al 37,2% del VAB el 2014 i avenç de l'1,8%); també la construcció es va sumar a l'expansió, amb un creixement del 2,4% el 2015, que contrasta amb la caiguda anual 2010-2013 (-18,3%); finalment, el primari va davallar un -2,5%.

L'increment en els serveis reflecteix el molt intens ascens dels privats (5,7%), els dominants a la comarca, amb el 76,1% del terciari el 2014, també amb el suport de la dinàmica positiva dels col·lectius (3,3%). Els elevats augments dels privats són el reflex directe de l'elevada expansió del comerç (pes sobre el VAB terciari del 28,7% i augment del 6,8%), ajudada pels augments de les activitats immobiliàries (2,4%), professionals i administratives (3,4%), l'ascens de l'hostaleria (13,5%) i també per l'increment dels transports i l'emmagatzematge (5,3%). Per la seva banda, l'augment dels serveis col·lectius expressaren la forta expansió dels de l'Administració pública i Seguretat Social (4,5%) i dels educatius (4,1%) i els avenços més petits de les activitats sanitàries i serveis socials (1,8%). Amb aquesta dinàmica tan expansiva de l'activitat, l'afiliació al terciari va avançar molt intensament el 2015 (4,5%), per sobre la mitjana del país (3,9%).

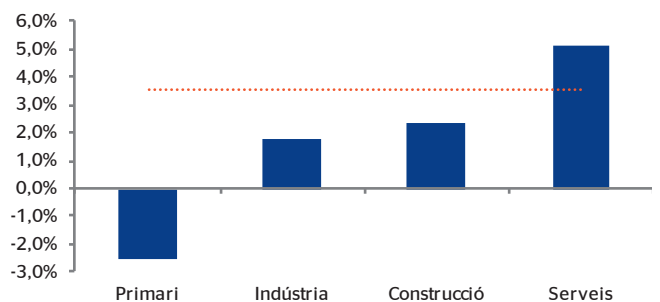
L'avenç del VAB industrial reflecteix la millora de la demanda interna i les exportacions (les de Barcelona van créixer un 6,1%). Destaquen els increments de fusta, paper i arts gràfiques (21,1% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 5,0%), metal·lúrgia i productes metàl·lics (5,8%) i cautxú i matèries plàstiques (0,9%), tot i que es va contreure el tèxtil, confecció i cuir (23,9% del VAB manufacturer el 2014 i davallada del -5,7%). En aquest context els afiliats al sector industrial van augmentar un 1,9% (2,1% a Catalunya).

Per la seva banda, la millora de l'activitat en la construcció expressa els bons registres del gruix de les branques que l'integren, llevat de l'obra civil (-4,2%), amb augments del VAB en l'edificació i promoció immobiliària (5,9%), demolició i preparació de terrenys (4,0%) i instal·lacions i acabat d'edificis (0,7%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren (de 45 a 62), mentre que també va créixer la superfície no residencial en cons-

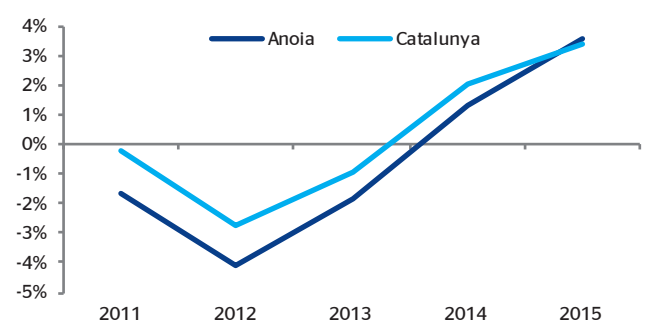
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

trucció. D'aquesta manera, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un molt intens 5,1% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure pel descens de l'agrícola (-9,9%), una branca que va aportar el 45,4% del VAB primari el 2014, arrossegat per la caiguda dels cereals (-14,1%) i el raïm (-7,0%),⁵⁰ mentre que el ramader va créixer un 3,7%, per l'ascens del porquí (4,8%) i la millora de l'aviram (4,4%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social de la comarca es van incrementar un important 3,7% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -10,1%, per sobre el català (-10,0%).

El Bages

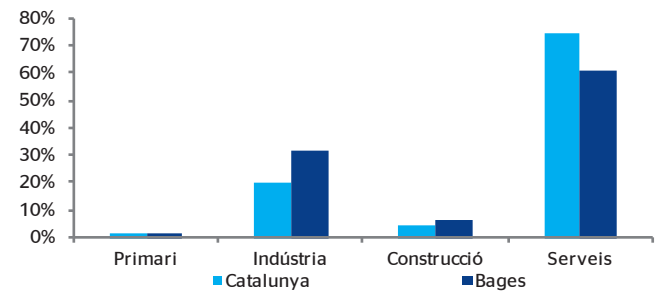
El VAB de l'economia del Bages va créixer un 3,2% el 2015, una xifra molt propera al 3,4% català, i que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual de l'1,6%) i deixa enrere la recessió 2010-2013 (davallada anual del -1,8%). L'augment del 2015 reflecteix, fonamentalment, l'important increment del 4,0% dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 60,9%), també amb el suport de la indústria (contribució del 31,3% del VAB el 2014), que va avançar un 2,4%.⁵¹ Addicionalment, la construcció va començar a presentar registres positius (0,4%), un creixement que contrasta amb la molt intensa caiguda anual (-15,0%) dels anys de la crisi 2010-2013; finalment, el primari va créixer un 1,8%.

L'increment en els serveis és reflex directe de l'ascens dels privats (4,8%), els dominants a la comarca, amb el 74,1% del terciari el 2014, i, en una mesura més petita, dels col·lectius (1,9%); per la seva banda, la dinàmica positiva dels primers expressa els resultats del comerç (aportació del 30,9% al VAB terciari el 2014, amb un augment del 5,8%), així com el creixement de les activitats professionals i administratives (11,0%), l'ascens de l'hostaleria (9,5%) i l'increment dels transports (4,6%), tot i que les activitats immobiliàries es van contreure (10,2% del terciari i reducció del -2,6%). Per la seva banda, els serveis col·lectius expressaren l'evolució positiva de l'educació (4,1%) i les activitats sanitàries i serveis socials (2,2%) i el descens de l'Administració pública i Seguretat Social (-0,7%). D'aquesta manera, els afiliats a la branca de serveis van créixer un 4,2%, per sobre la mitjana del país (3,9%).

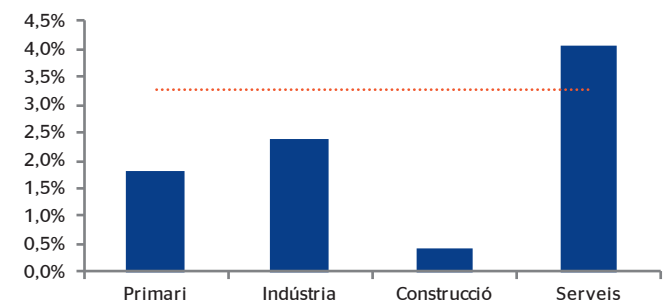
La dinàmica positiva del VAB industrial expressa tant la millora de la demanda interna com de les exportacions (les de Barcelona van créixer un 6,1%), i destaquen els avenços de l'alimentària (18,5% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 6,6%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (2,8%), mentre que van restar creixement el material de transport (15,9% del VAB manufacturer el 2014 i caiguda del -2,1%) i el tèxtil, confecció i cuir (-5,0%). En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial van augmentar un 2,0%.

L'augment del VAB de la construcció expressa els bons registres de l'obra civil (8,4%), edificació i promoció immobiliària (5,7%) i demolició i preparació de terrenys (3,1%), parcialment compensats per la davallada en la branca d'instal·lacions i acabat d'edificis (-2,9%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 34% (de 50 a 67), mentre que la superfície no

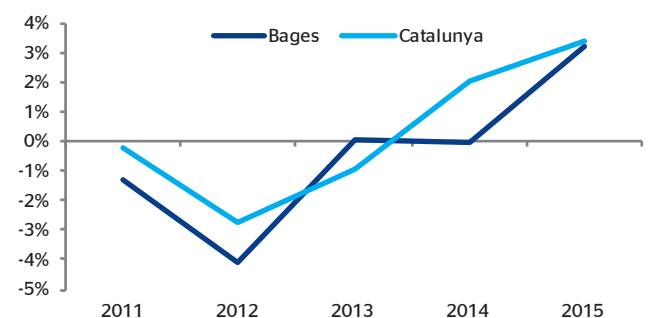
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

residencial en construcció va caure. En conjunt, l'afiliació a la Seguretat Social en la construcció va créixer un prou elevat 3,2% (5,5% a Catalunya).

Finalment, l'avenç del VAB del primari el 2015 és el reflex directe del bon comportament de la ramaderia (que va aportar el 83,0% del VAB del sector el 2014 i que va créixer un 4,1%), per l'ascens del porquí (4,8%) i la millora de l'aviram (4,4%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 3,5% (3,7% a Catalunya), cosa que es va traduir en una notable reducció de l'atur registrat (-14,7%), molt superior a l'experimentada per Catalunya (-10,0%).

El Baix Camp

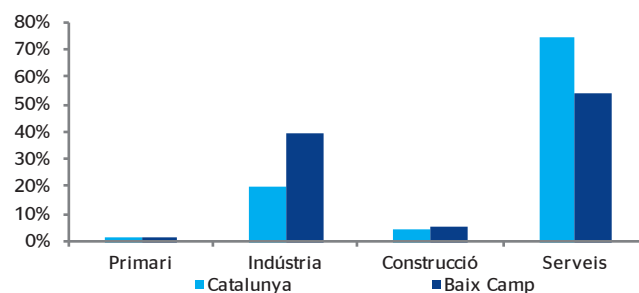
El VAB del Baix Camp va avançar moderadament el 2015 (2,1%), força per sota del de Catalunya (3,4%). Tot i això, és un augment que contrasta amb la davallada anual del 2010-2013 (del -2,8%), i que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,6%). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 53,9%), amb un augment del 3,5%, al qual es va sumar la construcció (3,5%), un creixement que contrasta amb la intensa caiguda d'aquest sector el 2010-2013 (a una taxa anual del -17,3%). En canvi, la indústria es va estancar a la comarca (0,0%, després d'una contribució al 39,3% del VAB el 2014), mentre que finalment, el primari caigué un -1,9%.⁵²

El prou intens increment en els serveis reflecteix el més fort impuls dels privats (4,3%), els dominants a la comarca, amb el 79,5% del terciari el 2014, i la pulsio més baixa dels col·lectius (0,4%). La dinàmica positiva dels privats expressa el bon any del comerç (augment del 5,0% per un sector amb un pes sobre el VAB terciari del 27,0%), així com el creixement de l'hostaleria (8,3%), les activitats professionals i administratives (2,4%) i les artístiques i recreatives (7,9%), mentre que les activitats immobiliàries van caure (pes del 13,7% i reducció del -1,3%). Per la seva banda, els serveis col·lectius expressaren l'evolució positiva de l'educació (4,0%) contrarestats pels descensos de l'Administració pública i Seguretat Social (-0,5%) i d'activitats sanitàries i serveis socials (-1,6%). En conjunt, els afiliats a la branca de serveis van créixer un 3,7%, lleugerament per sota la mitjana del país (3,9%).

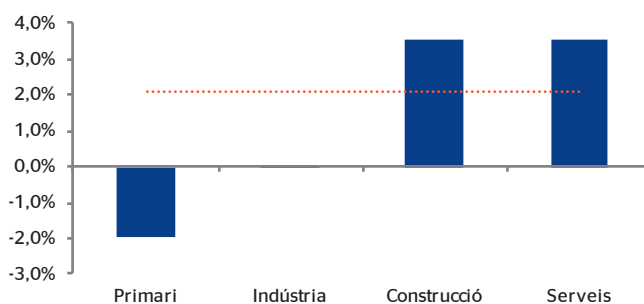
La reducció del VAB industrial va reflectir l'evolució del component energètic (-0,43%) (una branca que va aportar el 69,8% del VAB industrial el 2014), mentre que les produccions manufactureres van augmentar (1,0%). Entre aquestes destaca la millora de la química (14,2% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 6,8%), que va ser contrarestada per les caigudes de l'alimentària (31,4% del VAB manufacturer el 2014 i davallada del -1,3%), el material de transport (-8,6%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (-4,1%). En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un modest 0,8% (2,1% a Catalunya).

Els excel·lents registres de la construcció el 2015 expressen el creixement de totes les principals branques, en particular l'obra civil (9,4%) i la demolició i preparació de terrenys (6,5%), però també l'edificació i promoció immobiliària (3,6%) i el sector d'instal·lacions i acabat d'edificis (2,4%). En l'àmbit residencial els habitatges en construc-

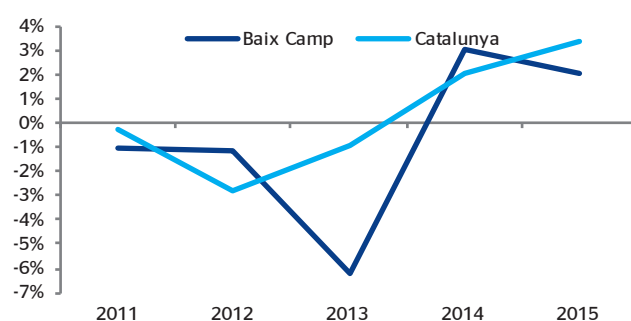
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

ció davallaren moderadament de -0,6% (de 166 a 165), mentre que la superfície no residencial en construcció ho va fer un -35,2%. D'aquesta manera, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren el 2015 un molt elevat 6,8% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure pel descens de l'agrícola -6,0%, una branca que va aportar el 41,6% del VAB primari el 2014, empès per la caiguda de les hortalisses del -7,6%, mentre que el ramader va créixer (2,4%), per l'ascens de l'aviram (3,1%) i del porquí (-1,0%), mentre que la pesca caigué un -19,8%⁵³.

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 3,4% (3,7% a Catalunya), que es va traduir en un descens de l'atur registrat del -8,10%, una mica inferior a la caiguda mitjana catalana (-10,0%).

El Baix Ebre

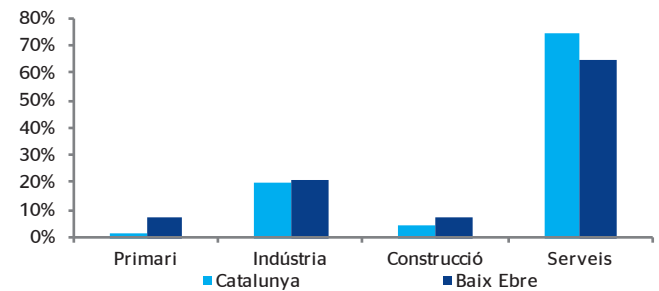
El VAB de l'economia del Baix Ebre va créixer un 4,3% el 2015, substancialment per sobre la mitjana de Catalunya (3,4%), fet que va consolidar la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,3%) i va donar per liquidada la davallada del 2010-2013 (del -3,0% anual). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 64,3%), amb un més que notable augment del 5,4%, al qual es van sumar la indústria (contribució del 20,9% del VAB el 2014), que va avançar un 2,9%,⁵⁴ i la construcció (2,6%), que sembla que ha deixat enrere la notable caiguda 2010-2013 (a una taxa anual del -14,9%); finalment, el primari va davallar un moderat -0,2%.

L'increment en els serveis és fruit de l'important ascens dels privats (7,0%), els dominants a la comarca, amb el 75,6% del terciari el 2014, ja que els col·lectius pràcticament s'estabilitzaren (0,6%). La dinàmica molt positiva del terciari privat és el resultat dels elevats increments del comerç (pes sobre el VAB terciari del 34,3% i augment del 6,6%) i l'hostaleria (aportació al VAB terciari el 2014 de l'11,7% i creixement del 13,7%), sectors amb el suport de la millora turística (les pernoctacions a la marca Terres de l'Ebre van augmentar un 20,5%); també van contribuir-hi les activitats immobiliàries (2,9%), professionals i administratives (6,4%) i artístiques i recreatives (7,4%). Per la seva banda, el moderat augment dels serveis col·lectius és el resultat de l'evolució positiva de l'educació (4,0%), l'estabilització d'activitats sanitàries i serveis socials (0,6%) i el descens de l'Administració pública i Seguretat Social (-1,6%). Amb aquesta dinàmica, els afiliats als serveis augmentaren un 3,1%, per sota de la mitjana catalana (3,9%).

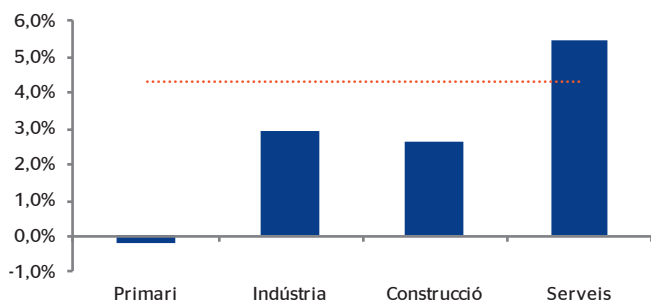
El creixement industrial, per la seva banda, va reflectir l'evolució del component manufacturer (4,0%), una branca que va aportar el 76,8% del VAB industrial. Entre les principals produccions manufactureres destaca l'avenç del cautxú i matèries plàstiques (29,2% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 8,5%), mentre que han restat augment les davallades de la fusta, paper i arts gràfiques (18,9% del VAB manufacturer el 2014 i caiguda del -3,4%), alimentació, begudes i tabac (-0,8%) i material de transport (-3,6%). Tot i això, els afiliats al sector industrial van augmentar un 3,0% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

El bon any de la construcció expressa els creixements de les branques de demolició i preparació de terrenys (10,6%) i d'edificació i promoció immobiliària (9,1%), mentre que restaren avenç agregat les caigudes d'instal·lacions i acabat d'edificis (-0,7%) i l'obra civil (-8,5%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren (de 83 a 176), igual que la superfície no residencial en construcció. En conjunt, l'afiliació a la indústria es va incrementar un prou notable 3,6% (5,5% a Catalunya).

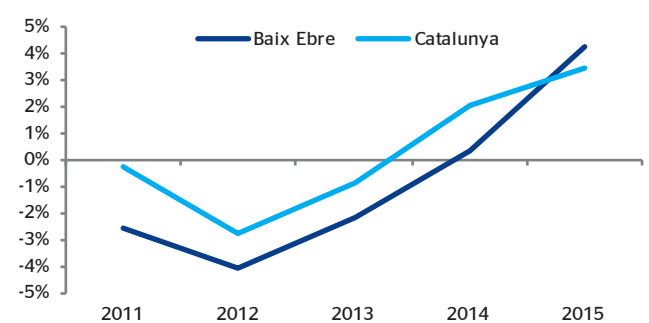
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

Finalment, el moderat descens del primari el 2015 va reflectir l'augment de la ramaderia (2,5%), un sector que va aportar el 54,6% del VAB primari el 2014, per l'augment de l'aviram (3,1%) i malgrat la reducció del porquí (-1,0%), mentre que l'agricultura restava (pes del 40,6% i caiguda del -2,3%), per un descens dels cítrics del -1,4%. Igualment la pesca es contragué un -13,6%.⁵⁵

En el seu conjunt, el mercat de treball va millorar, amb un augment dels afiliats a la Seguretat Social d'un 3,1% (3,7% a Catalunya) i un descens de l'atur registrat del -10,3% (superior al -10,0% català).

El Baix Empordà

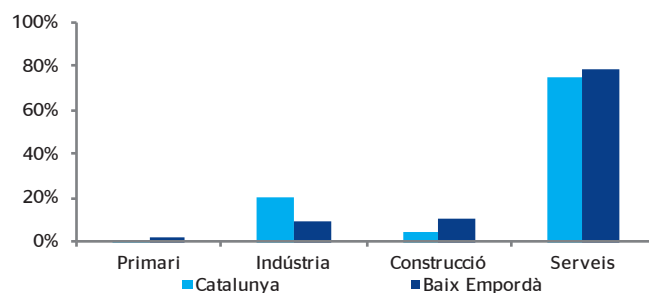
El 2015 el VAB del Baix Empordà va avançar un 3,3%, per sota el de Catalunya (3,4%), un augment que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,8%) i que s'allunya de la davallada de la crisi 2010-2013 (-0,8% anual). L'avenç del 2015 reflecteix la dinàmica positiva dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 78,6%), amb un creixement del 3,5%, amb el suport de la indústria (contribució al 9,5% del VAB el 2014 i avenç del 2,3%) i construcció (4,2%). L'avenç de la construcció allunya el sector de la intensa contracció (-11,5% anual) de la crisi 2010-2013. Finalment, el primari va davallar un -3,4%.

L'increment en els serveis reflecteix l'impuls dels privats (3,8%), els dominants a la comarca, amb el 88,2% del terciari el 2014, i uns registres prou positius dels col·lectius (1,2%). En l'àmbit dels privats, el seu fort avenç expressa els de l'hostaleria (10,1%),⁵⁶ empesa per la millora turística i del consum intern (les pernoctacions a la marca Costa Brava van augmentar un 3,4%), activitats professionals i administratives (4,5%) i activitats artístiques i recreatives (3,4%), amb el suport de la dinàmica positiva de les activitats immobiliàries (pes sobre el VAB terciari del 30,3% i augment del VAB de l'1,1%) i del comerç (aportació del 21,4% al VAB terciari el 2014 i creixement de l'1,4%). Per la seva banda, en els serveis col·lectius només va retrocedir la branca d'Administració pública i Seguretat Social (-0,4%), mentre que cresqueren les activitats sanitàries i serveis socials (2,3%) i les educatives (2,2%). Tot plegat, l'afiliació terciària va augmentar el 2015 un 3,5%, lleugerament per sota del conjunt del país (3,9%).

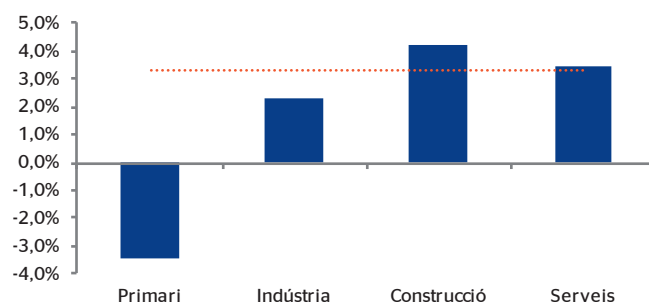
L'avenç del VAB industrial va reflectir el bon comportament de la branca manufacturera, que va créixer un (2,4%), amb el suport de l'avenç de l'alimentària (20,4% del VAB manufacturer el 2014 i creixement de l'1,4%) i fusta, paper i arts gràfiques (avenç de l'1,9%), també van augmentar la d'altres productes minerals no metàl·lics, mentre que va caure el cautxú i matèries plàstiques (19,4% del VAB manufacturer el 2014 i reducció del -1,3%). En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un modest 0,8% (per sota la mitjana catalana de 2,1%).

L'important augment de la construcció al Baix Empordà el 2015 (el 4,2%) reflecteix creixements en tots els seus sectors principals, tot i que els de l'obra civil (10,0%) i instal·lacions i acabat d'edificis (6,9%) superaren els de la demolició i preparació de terrenys (5,0%) i l'edificació i promoció immobiliària (1,4%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 21,3% (de

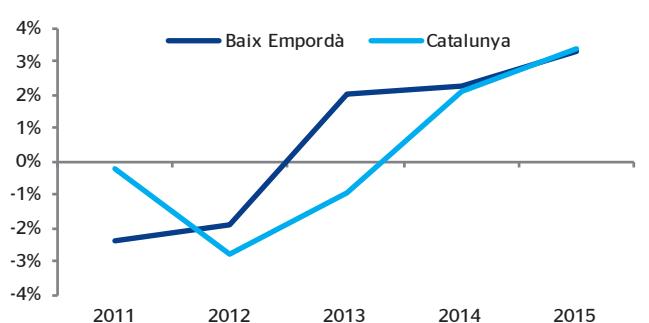
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

230 a 290), mentre que la superfície no residencial en construcció ho va fer un 9,9%. D'aquesta manera els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un intens 6,6% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure pel descens de l'agrícola -9,7%, una branca que va aportar el 53,6% del VAB primari el 2014, empesa per la davallada de la fruita fresca (pes del 33,4% del VAB agrícola el 2014 i caiguda del -10,8%),⁵⁷ mentre que el ramader va créixer un 8,2% per l'ascens del porquí (10,7%) i la mllora de l'aviram (3,1%), mentre que la pesca es contragué un -4,8%.⁵⁸

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un prou elevat 3,5% (3,7% a Catalunya), alhora que l'atur registrat va caure (-10,0%), un registre idèntic al català.

El Baix Llobregat

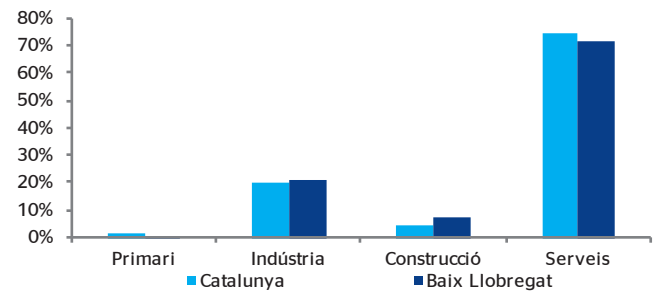
El VAB del Baix Llobregat va créixer un 4,8% el 2015,⁵⁹ i va superar el de Catalunya (3,4%), fet que va consolidar la recuperació 2014-2015 (increment anual del 4,6%). Això contrasta amb la davallada 2010-2013 (-1,3% anual). Aquest avenç del 2015 reflecteix el dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 71,9% i increment del 5,1%) i, també, del fort impuls de la indústria amb un 4,7% (contribució del 20,9% del VAB el 2014). Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió (2,6%), amb un creixement que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (taxa anual del -11,7%); finalment, el primari va davallar un -6,2%.

L'important increment dels serveis reflecteix el dels privats (5,5%), els dominants a la comarca, amb el 86,8% del VAB del terciari el 2014, però també els bons registres dels col·lectius (2,5%). L'alça del terciari privat expressa el del comerç (pes sobre el VAB terciari del 28,0% i increment del 5,3%), els transports i l'emmagatzematge (14,2% de pes el 2014 i augment del 7,3%), activitats immobiliàries (aportació del 12,4% i increment del 7,2%), professionals i administratives (6,8%) i l'hostaleria (8,1%). Per la seva banda, els serveis col·lectius van créixer per sobre la mitjana catalana (del 2,5%) per l'avenç dels educatius (3,7%), la millora de les activitats sanitàries i serveis socials (2,6%) i l'augment de l'Administració pública i Seguretat Social (0,7%). Pel que fa als afiliats a la branca de serveis al Baix Llobregat, aquests van créixer un notable 4,1%, per sobre la mitjana del país (3,9%).

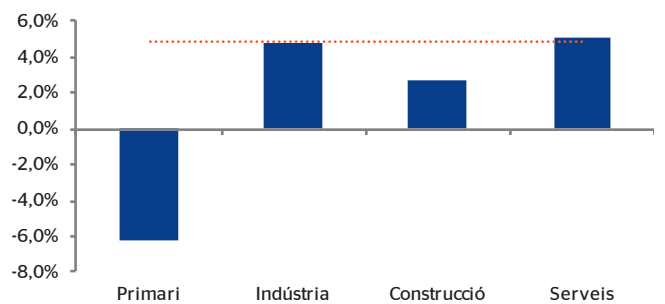
L'avenç del VAB industrial va reflectir l'impacte positiu sobre l'activitat de la millora de la demanda interna i les exportacions de béns (les de Barcelona augmentaren un 6,1% el 2015), en especial en la química (16,2% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 4,4%), l'alimentari (14,8% del VAB manufacturer el 2014 i molt notable augment, del 6,2%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (aportació del 12,4% i creixement del 6,3%), mentre que el material de transport (pes del 8,9% del VAB industrial el 2014) va restar avenç agregat, amb una contracció del -1,8%. En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial van augmentar un important 3,2% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

La prou notable expansió de la construcció expressa els bons registres de totes les branques, amb augments importants en la demolició i preparació de terrenys (12,8%), d'instal·lacions i acabat d'edificis (1,8%), edificació i promoció immobiliària (0,2%) i obra civil (4,7%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren 11,3% (de 1.197 a 1.332), mentre que la superfície no

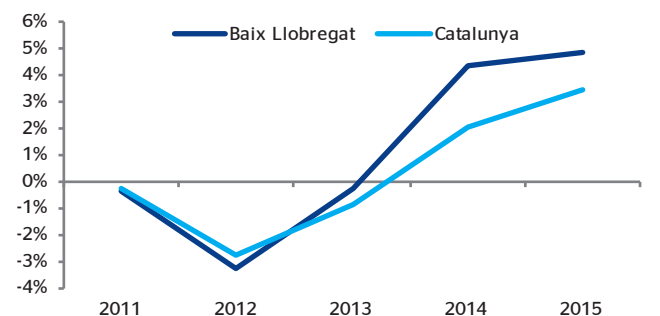
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

residencial en construcció ho va fer un 25,4%. Amb aquesta dinàmica positiva, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un sorprenent 6,6% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure pel descens de l'agrícola -7,1%, una branca que va aportar el 91,1% del VAB primari el 2014, empès a la baixa per les produccions d'hortalisses (-11,4%), mentre que la fruita fresca cresqué un 7,3%.

En el seu conjunt, el mercat de treball comarcal millorà substancialment: els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 4,1% (3,7% a Catalunya) i l'atur registrat va caure un -11,0%, per sobre la contracció mitjana de Catalunya (-10,0%).

El Baix Penedès

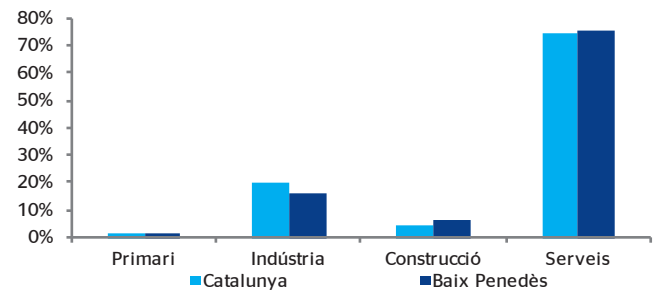
El VAB del Baix Penedès va créixer un 3,5% el 2015, més que no ho va fer el de Catalunya (3,4%). Amb això es consolida la recuperació 2014-2015 (2,0% anual) i es deixa enrere la crisi 2010-2013 (-1,5% anual). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (75,8% del VAB comarcal el 2014 i increment del 3,3%) i, també, de la indústria (16,2% del VAB el 2014 i avenç de 4,1%),⁶⁰ als quals es va sumar la construcció (5,1%), que sembla haver superat la intensa caiguda 2010-2013 (taxa anual -17,2%), i el primari (2,9%).

L'increment en els serveis reflecteix l'ascens dels privats (3,8%), els dominants a la comarca, amb el 84,7% del terciari el 2014, i, en una mesura més petita, dels col·lectius (0,4%). En l'àmbit dels primers, les millores de l'hostaleria (8,3%), activitats professionals i administratives (8,5%), els transports (8,6%) i activitats immobiliàries (19,2% del terciari i augment de 2,3%), semblen reflectir la recuperació de la demanda (els viatgers de la marca turística de la Costa Daurada augmentaren un 8,0%, tot i que les pernoctacions es reduïren un -1,6%). En canvi, el comerç (aportació als serveis el 2014 del 25,9%) va caure moderadament (-1,2%). Per la seva banda, els serveis col·lectius expressaren l'evolució positiva de l'educació (4,0%), la millora de activitats sanitàries i serveis socials (1,2%) i el descens de l'Administració pública i Seguretat Social (-2,3%). En conjunt, els afiliats als serveis van créixer un notable 4,07%, per sobre la mitjana del país (3,9%).

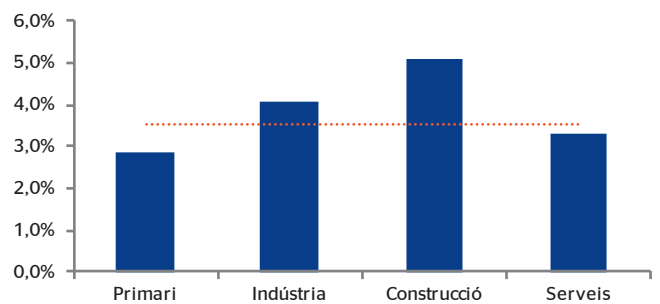
L'avenç del VAB industrial va reflectir el fort augment d'altres productes minerals no metàl·lics (16,1% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 8,1%), que sembla vinculat a la recuperació de la construcció, de la metallúrgia i productes metàl·lics (9,3%) i del cautxú i matèries plàstiques (8,6%); en canvi, es va contreure un -1,4% el sector d'aliments (21,0% del VAB manufacturer el 2014). En aquest context els afiliats al sector industrial van augmentar un 5,38% (per sobre la mitjana catalana de 2,1%).

L'augment de la construcció expressa els bons registres de la demolició i preparació de terrenys (7,7%), els d'instal·lacions i acabat d'edificis (10,7%), de l'edificació i promoció immobiliària (4,3%), mentre que davalla l'obra civil (-4,4%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció caigueren un -12,5% (de 64 a 56), mentre que la superfície no residencial en construcció augmentà. Agregadament, els afiliats a la Seguretat Social en la construcció cresqueren un elevat 10,9% (5,5% a Catalunya).

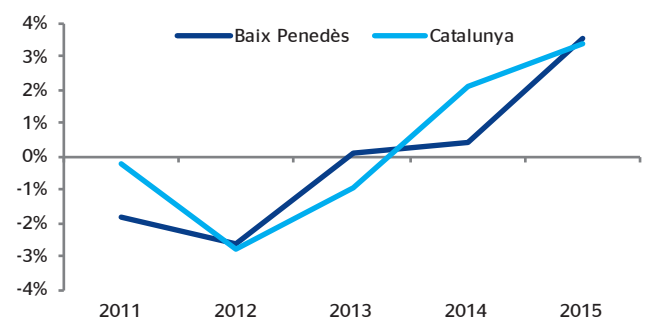
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

Finalment, el primari el 2015 va avançar per l'augment de l'agrícola (3,5%), una branca que va aportar el 72,1% del VAB primari el 2014, empena pel raïm (5,0%⁶¹), i també amb el suport de la ramaderia (1,3%), per les millores d'aviram (3,1%) i la reducció al porquí (-1,0%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un molt elevat 4,9% (3,7% a Catalunya), alhora que l'atur registrat va caure també (-8,2%), per sota de la contracció del conjunt de Catalunya (-10,0%).

El Barcelonès

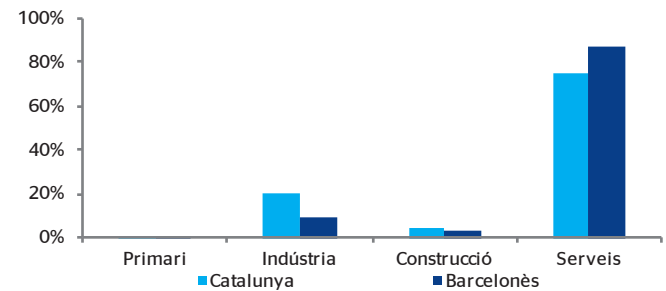
El VAB del Barcelonès va avançar el 2015 un 2,6%, per sota la mitjana de Catalunya (3,4%). Aquest és un augment que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,3%) i que ja deixa enrere la crisi 2010-2013 (-0,6% anual). Com sempre al Barcelonès, la seva dinàmica la defineixen els serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 87,5%), que el 2015 van augmentar un 2,9%.⁶² La resta de sectors va créixer moderadament (en cas de la indústria, amb el 0,1% o de la construcció, un 2,2%). Cal destacar que l'avenç de la construcció el 2015 contrasta amb la caiguda dels anys de la crisi 2010-2013 (taxa anual del -12,6%); finalment, el primari va créixer un 10,1%.

L'increment en els serveis reflecteix l'ascens dels privats (3,1%), els dominants a la comarca, amb el 81,2% del terciari el 2014, tot i que els col·lectius també van créixer (1,6%). Els bons registres dels primers expressen els resultats del comerç (pes del 16,2% del VAB terciari i creixement del 4,0%) i de l'hostaleria (6,5%), sectors que van sortir molt reforçats per la recuperació del consum intern i del turisme (les pernoctacions a la marca Barcelona van augmentar un 5,5%), així com de les activitats professionals i administratives (4,8%), de la branca d'informació i les comunicacions (8,1%) i, finalment, de les immobiliàries, que, amb un pes del 19,7% del VAB terciari, van augmentar un 0,4%, tot i la davallada de les activitats financeres i d'assegurances (-1,7%). Per la seva banda, els serveis col·lectius expressaren l'evolució positiva de l'Administració pública i Seguretat Social (2,5%), la millora de les activitats sanitàries i serveis socials (1,6%) i l'augment de l'educació (0,9%). En conjunt, els afiliats al terciari de la comarca van créixer un 3,46%, per sota la mitjana del país (3,9%).

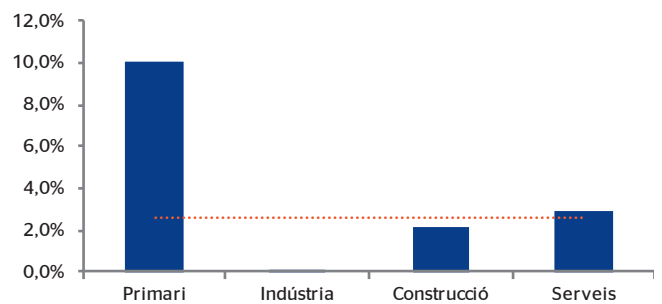
El modest avenç del VAB industrial va reflectir la davallada de les manufactures (-0,6%), per la caiguda del material de transport (19,0% del VAB manufacturer el 2014 i contracció del -3,1%) i la química (15,3% del VAB manufacturer el 2014 i contracció del -1,8%), que només va ser parcialment compensada per la millora dels productes farmacèutics (2,4%) i de l'alimentària (1,0%). En aquest context, els afiliats al sector industrial van disminuir un -0,4%, molt per sota del 2,1% de creixement mitjà del país.

La millora del VAB de la construcció, per la seva banda, es veié impulsada pels registres positius de les branques d'edificació i promoció immobiliària (8,2%) i demolició i preparació de terrenys (11,7%), mentre que van restar augment agregat els negatius resultats d'instal·lacions i

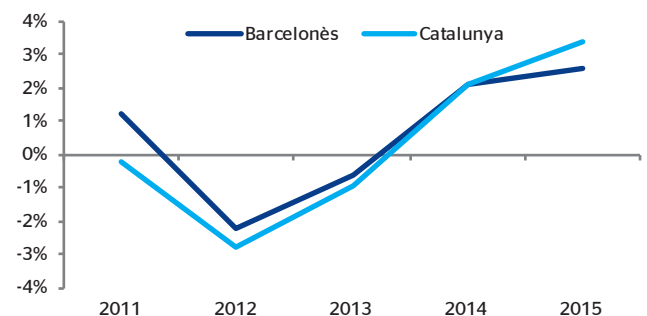
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

acabat d'edificis (-0,9%) i obra civil (-7,3%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un notable 73,6% (de 1.771 a 3.074), mentre que la superfície no residencial en construcció ho va fer un 14,3%. En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un 3,9% (5,5% a Catalunya). Finalment, el primari el 2015 va créixer per l'important augment de la pesca, que cresqué del 20,1%.⁶³

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 3,2% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -9,6%, seguint la línia del de Catalunya (-10,0%).

El Berguedà

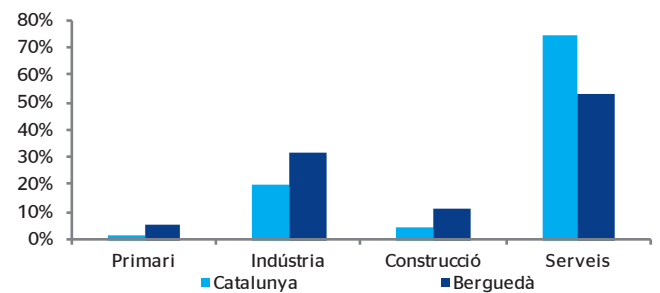
El VAB de l'economia del Berguedà va créixer un 3,7% el 2015, per sobre el 3,4% de Catalunya, fet que va accentuar la recuperació 2014-2015 (3,3% anual) i va deixar definitivament enrere la crisi 2010-2013 (-3,5% anual). Aquest avenç reflecteix, principalment, el dels serveis (53,1% del VAB comarcal el 2014 i augment del 3,6%) i, en una mesura més petita, de la indústria (31,2% del VAB el 2014 i avenç del 2,3%). Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió (9,2%),⁶⁴ amb un elevat creixement que contrasta amb la caiguda anual del -13,9% els anys 2010-2013. El primari també va millorar (2,9%).

L'increment en els serveis reflecteix el dels privats (4,6%), els dominants a la comarca, amb el 71,7% del terciari el 2014, i, en una mesura més petita, dels col·lectius (1,0%). La millora de la demanda interna catalana i de la resta d'Espanya (les pernoctacions de la marca Pirineus van avançar un 7,7%) s'ha traduït en forts augments en el comerç (23,2% del VAB terciari i creixement del 4,1%) i l'hostaleria (6,3%), i també de les activitats professionals i administratives (aportació del 14,5% i avenç del 10,8%) i transports (2,3%); en canvi, es van reduir les activitats immobiliàries (-3,2%). Per la seva banda, els serveis col·lectius expressaren l'augment de l'Administració pública i Seguretat Social (5,3%), de les activitats sanitàries i serveis socials (0,9%) i el descens dels serveis educatius (-3,4%). En el seu conjunt, els afiliats a la branca de serveis van créixer un 3,8%, a l'entorn de la mitjana del país (3,9%).

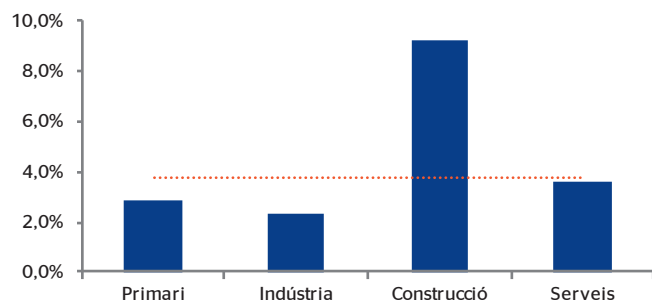
L'avenç del VAB industrial va reflectir la davallada del component energètic (-0,6%) i l'augment manufacturer (4,1%), una branca que va aportar el 60,5% del VAB industrial. Entre les manufactures, empeses per la millora de la demanda interna i exterior (les exportacions de Barcelona cresqueren un 6,1%) destaquen els resultats de l'alimentària (30,3% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 0,9%), del tèxtil, confecció i cuir (20,8% del VAB manufacturer el 2014 i augment de l'1,3%) i la fusta, paper i arts gràfiques (6,2%), mentre que la branca del material de transport presentà un augment del 9,9%. En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un important 5,6% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

L'augment de la construcció expressa els bons registres de la demolició i preparació de terrenys (10,9%), els d'instal·lacions i acabat d'edificis (11,2%), de l'obra civil (9,9%) i els de l'edificació i promoció immobiliària (4,9%).

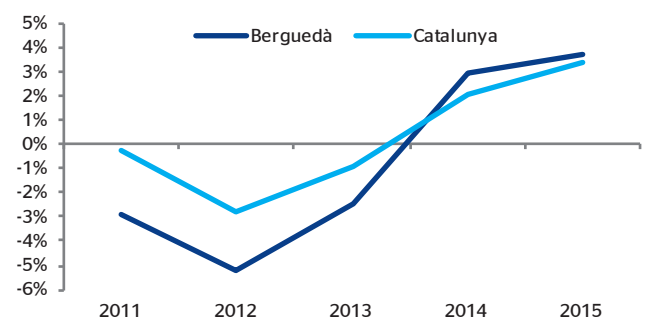
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 4,5% (de 22 a 23), mentre que la superfície no residencial en construcció va caure. De manera que els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un 13,3% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 va créixer empès per la ramaderia (10,1%) i amb el suport dels increments del porquí (4,8%) i boví (2,6%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un molt important 5,2% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -14,5% (superior al -10,0% català).

La Cerdanya

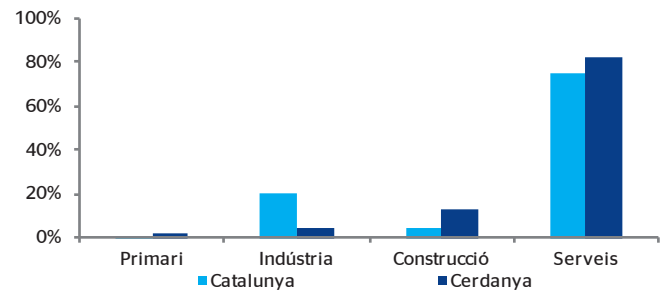
El 2015 el VAB de la Cerdanya va créixer un 4,0%, i va superar el de Catalunya (3,4%), un augment que accentua la recuperació 2014-2015 (increment anual mitjà del 2,0%) i que s'allunya marcadament de la crisi 2010-2013 (-1,5% anual). El fort augment del 2015 reflecteix el dels serveis (pes sobre del VAB de la comarca el 2014 del 81,8%), que van avançar un important 4,1%, als quals es van afegir els de la indústria (5,5%) i la construcció (3,3%). En aquest últim cas, deixant enrere ja la crisi 2010-2013 (-13,4% en taxa anual). Finalment, el primari va créixer un 2,5%.

El fort increment dels serveis reflecteix la dinàmica dels privats (4,5%),⁶⁵ els dominants a la comarca, amb el 83,4% del terciari el 2014, tot i que també els col·lectius van créixer (1,9%). En l'àmbit dels primers, la millora del turisme (les pernoctacions de la marca Pirineus van avançar un 7,7%) es va reflectir en l'avenç de l'hostaleria (pes del 20,5% i creixement del 9,2%) i del comerç (5,7%), i també de les activitats professionals i administratives (3,7%) i dels transports i l'emmagatzematge (4,5%). Només les activitats immobiliàries (pes sobre el VAB terciari del 25,3%) no van augmentar (0,0%). Per la seva banda, la millora dels serveis col·lectius expressaren la forta dinàmica de les activitats sanitàries i serveis socials (4,3%) i la millora de l'Administració pública i Seguretat Social (1,9%), que més que compensaren el descens de l'educació (-0,8%). En conjunt, la dinàmica del terciari es va traduir en una molt forta expansió de l'afiliació al sector (6,1%), força per sobre la mitjana del país (3,9%).

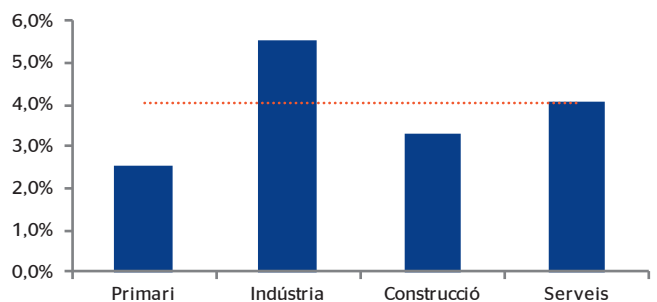
L'avenç del VAB industrial va reflectir la millora del component energètic (6,0%) i també el de les manufactures (5,3%), una branca que va aportar el 70,6% del VAB industrial. Entre aquestes destaca l'avenç de les indústries de l'alimentària (42,0% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 4,0%) i de la fusta, paper i arts gràfiques (27,6% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 5,2%). En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial van augmentar també un elevat 7,8% (molt per sobre de la mitjana catalana, del 2,1%).

La millora de la construcció expressa els bons registres dels seus principals subsectors, amb increments de la demolició i preparació de terrenys (4,5%), l'edificació i promoció immobiliària (3,7%), les instal·lacions i acabat d'edificis (3,3%), que més que compensen la caiguda de l'obra civil (-2,0%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren de 47 a 80, mentre que la superfície no residencial en construcció també va avançar.

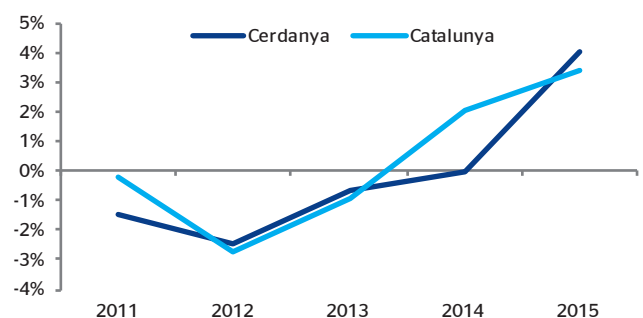
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

Aquesta activitat es va traduir en una millora dels afiliats a la Seguretat Social del 2,9% (per sota el 5,5% de Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 va créixer empès per la ramaderia (pes del 69,8% del VAB primari el 2014 i augment del 6,3%), per l'ascens del boví (5,7%) i altres produccions, però tot i el descens de l'agrícola (-7,3%), arrossegat per la caiguda de les plantes farratgeres (-9,7%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social van créixer un elevat 5,3% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat (-9,5%) a l'entorn del català (-10,0%).

La Conca de Barberà

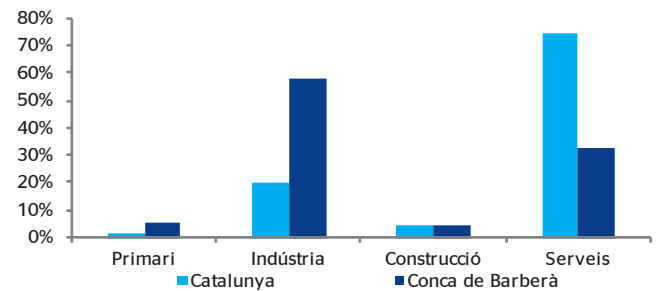
El 2015 el VAB de la Conca de Barberà va créixer un 2,2%. Aquest és un valor inferior al 3,4% català, però que accentua la recuperació 2014-2015 (1,6% en taxa anual) i que contrasta amb els mals registres de la crisi 2010-2013 (-2,9% anual). Aquest avenç reflecteix, en especial, la dinàmica industrial (57,7% del VAB el 2014),⁶⁶ que va avançar un 1,4%, mentre que els serveis (32,7% del VAB comarcal el 2014) també augmentaren amb intensitat (4,3%), alhora que la construcció se sumava a l'expansió (2,2%), un avenç que marca el final de la llarga crisi del sector (caiguda anual del -14,4% el 2010-2013); en darrer lloc, el primari es va contreure (-3,5%).

El moderat augment del VAB industrial reflecteix el de les indústries alimentàries (33,4% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 0,8%), altres productes de minerals no metàl·lics (3,4%), que sembla reflectir la recuperació de la construcció, i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (9,0%). En canvi, es va contreure (-6,6%) la branca de material de transport (26,7% del VAB manufacturer el 2014). En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial es van incrementar un 1,6% (per sota la mitjana catalana de 2,1%).

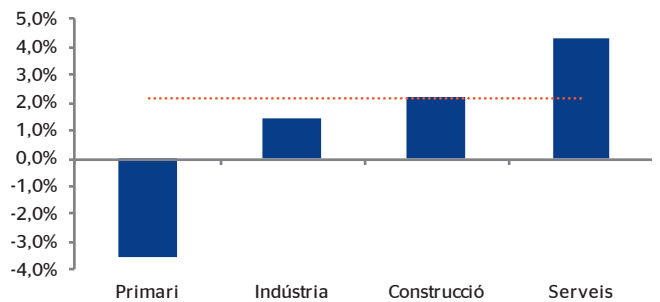
Per la seva banda, el fort impuls terciari és resultat directe de l'avenç dels serveis privats (5,5%),⁶⁷ els dominants a la comarca, amb el 72,7% del terciari el 2014, mentre que els col·lectius van créixer moderadament (1,2%). Entre els primers, i com a reflex de la recuperació de la demanda interna, destaquen els avenços del comerç (28,9% del VAB terciari el 2014 i augment del 7,1%) i l'hostaleria (17,6% del VAB i creixement del 5,1%), així com les aportacions de les branques d'activitats professionals i administratives (2,5%), els transports (2,9%) i de les artístiques i recreatives (7,6%). Al seu torn, els serveis col·lectius expressaren l'evolució positiva de la sanitat i els serveis socials (3,3%) i la pràctica estabilitat dels serveis educatius (0,4%) i de l'Administració pública i Seguretat Social (0,2%). Tot plegat, els afiliats a la branca de serveis van créixer un molt notable 5,1%, per sobre la mitjana del país (3,9%).

La recuperació del VAB de la construcció expressa els bons registres de l'obra civil (9,5%) i d'edificació i promoció immobiliària (10,0%). Així, en l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren, tot i que els valors absoluts són molt baixos (de 12 a 15), mentre que la superfície no residencial en construcció també va créixer. En canvi, reduïren activitat les branques d'instal·lacions i acabat d'edificis (-1,8%) i demolició i preparació de ter-

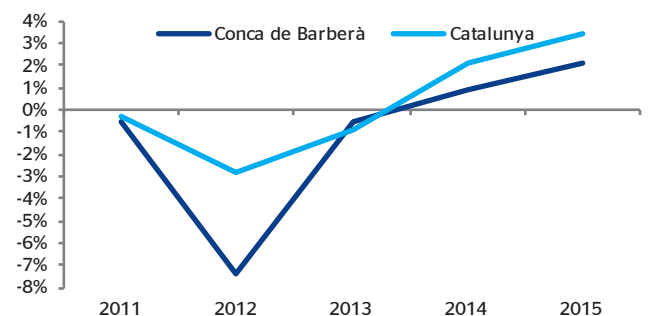
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

renys (-2,0%). En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un 1,2% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure pel descens de la branca agrícola (-7,7%), que va aportar el 52,6% del VAB primari el 2014, arrossegada per la caiguda dels cereals (-8,3%), compensada parcialment per la millora de la ramaderia (1,2%), amb el suport de l'aviaram (3,1%) i la reducció del porquí (-1,0%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 3,1% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -15,0%, registre que es troba per sota el català (-10,0%).

El Garraf

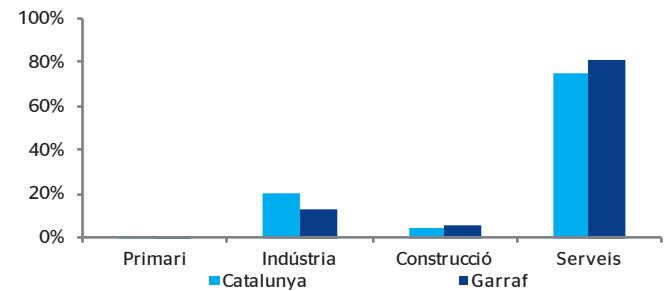
El VAB de l'economia del Garraf va créixer un 2,5% el 2015, per sota els registres de Catalunya (3,4%), un augment que contrasta amb la davallada anual 2010-2013 (del -1,0%) i que consolida la recuperació 2014-2015 (2,4% anual). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 81,0%), amb un increment del 2,2%,⁶⁸ i també el de la indústria (contribució al 13,3% del VAB el 2014), que va avançar un 2,6%. Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió, amb un fort augment (9,0%), molt lluny de les importants caigudes dels anys 2010-2013 (un -17,0% en taxa anual); finalment, el primari va davallar un -13,4%.

L'increment en els serveis reflecteix la millora dels privats (2,0%), els dominants a la comarca, amb el 81,1% del VAB terciari el 2014, però també la recuperació dels col·lectius (2,8%). En l'àmbit dels primers, els seus resultats expressen els del comerç (19,8% del VAB terciari el 2014 i creixement del 5,0%), l'hostaleria (aportació del 15,1% el 2014 i avenç el 2015 del 4,8%), dues branques que van sortir reforçades de la millora turística (les pernoctacions de la marca Costa Barcelona van arribar a 9,3 milions) i a les quals es van sumar les activitats professionals i administratives (3,9%) i les artístiques i recreatives (4,2%). En canvi, les immobiliàries van retrocedir (25,8% del VAB terciari i descens del -3,0%). Per la seva banda, la bona marxa dels serveis col·lectius expressa la dels serveis educatius (4,3%) i les activitats sanitàries i serveis socials (3,0%), però compensats per l'augment més petit de l'Administració pública i Seguretat Social (1,0%). En conjunt, els serveis van experimentar una millora notable de l'afiliació (3,9%, a l'entorn de la mitjana catalana del 3,9%).

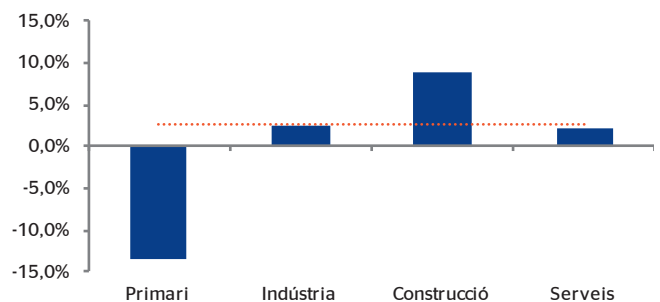
Per la seva banda, a l'augment del VAB industrial hi van contribuir els registres dels productes informàtics, electrònics i elèctrics (20,7% del VAB manufacturer el 2014 i creixement de l'1,2%) i de l'alimentària (6,8%), mentre que reduïen l'avenç agregat els resultats de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (16,2% del VAB manufacturer el 2014 i caiguda del -3,4%) i material de transport (-9,0%). En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial van augmentar un important 3,6%, per sobre la mitjana del país (2,1%).

L'intens creixement de la construcció fou el resultat de bons registres en tots els seus sectors: demolició i preparació de terrenys (13,0%), edificació i promoció immobiliària (9,9%), obra civil (6,6%) i instal·lacions i acabat d'edificis (7,2%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció s'enfilaren 73,3% (de 247 a 428), mentre

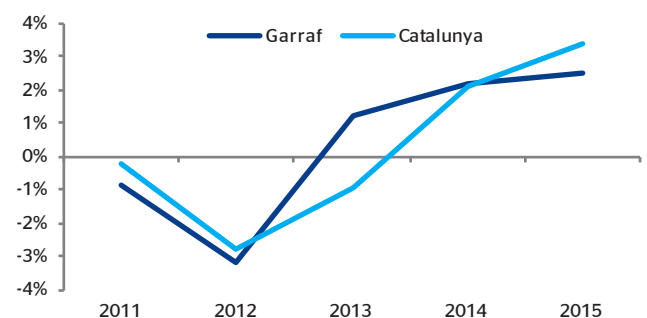
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

que la superfície no residencial en construcció va caure (-72,0%). En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un elevat 5,9% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure per la caiguda de la pesca, el sector predominant a la comarca (67,6% del VAB del primari el 2014 i caiguda d'un -19,8%,⁶⁹ a la qual es va sumar la contracció del VAB agrícola (-0,2%) pel descens de la fruita fresca (-3,0%), malgrat la millora del raïm (1,3%) i hortalisses (del 0,6%). En canvi, la ramaderia va avançar un 5,7%, amb el suport del bon registre de l'oví i cabrum (10,9%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 4,0% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -9,6%, prou similar al català (-10,0%).

Les Garrigues

El VAB de l'economia de les Garrigues va créixer un 2,0% el 2015, per sota el registre de Catalunya (3,4%), fet que va reforçar la recuperació 2014-2015 (3,2% anual), ja lluny de la davallada 2010-2013 (-3,7% anual). Aquest avenç reflecteix els mals resultats del primari (30,8% del VAB comarcal el 2014 i contracció del -1,4%), parcialment compensats per la millora terciària (34,0% del VAB de la comarca el 2014 i augment de l'1,8%) i, en especial, de la indústria (27,3% del VAB el 2014 i avenç de 5,3%). També la construcció va afegir creixement (4,6%),⁷⁰ que contrasta amb la caiguda anual del -12,4% del 2010-2013.

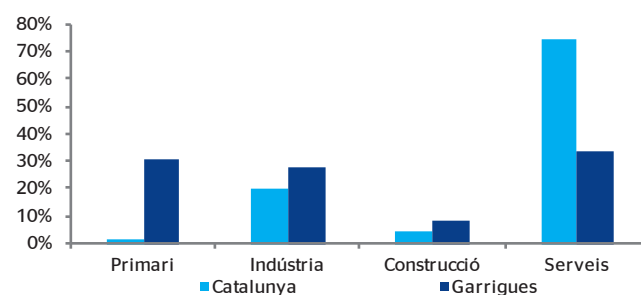
La davallada del VAB del primari reflecteix l'acció combinada de la lleu caiguda ramadera (81,5% del VAB del sector el 2014 i reducció d'un -0,4%), pel descens de l'aviram (-1,4%) i la millora del porquí (2,7%), mentre que la branca agrícola va caure (-5,8%), arrossegada per la caiguda de la fruita fresca (-7,7%).

Per la seva banda, l'augment dels serveis expressa la dels privats, els dominants a la comarca (68,4% del VAB terciari el 2014 i augment de l'1,9%) i també dels col·lectius (1,7%). Entre els primers el comerç va créixer moderadament (25,4% del VAB terciari el 2014 i avenç del 0,7%), igual que les activitats immobiliàries (1,1%) i els transports (3,8%), mentre que van augmentar més les professionals i administratives (10,9%) i l'hostaleria va retrocedir (11,5% del VAB terciari i reducció del -3,1%). Pel que fa als serveis col·lectius, el seu creixement reflecteix l'augment de l'educació (4,7%) i les més febles millores de l'Administració pública i Seguretat Social (1,4%) i sanitat i serveis socials (0,9%). En conjunt, els afiliats al terciari a la comarca van créixer només un 0,9%, clarament per sota de la mitjana del país (3,9%).

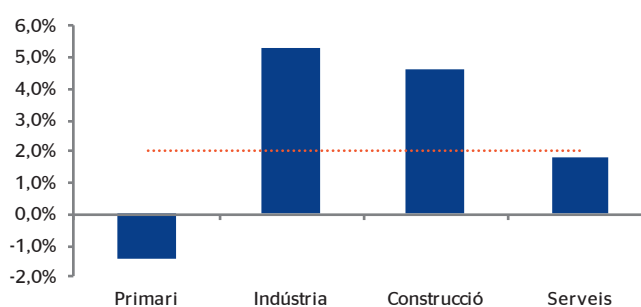
El fort augment del VAB industrial expressa tant l'avenç de les produccions manufactureres (59,8% del VAB industrial el 2014 i creixement del 3,7%), com del component energètic (7,7%). Entre les manufactures destaca l'avenç de les alimentàries (40,0% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 2,3%), d'altres productes minerals no metàl·lics (10,1%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (9,6%), mentre que el tèxtil es va contreure (15,9% del VAB manufacturer i caiguda del -2,4%). En aquest context els afiliats al sector industrial van disminuir un -0,5%, molt allunyat del 2,1% de la mitjana del país.

L'augment de la construcció expressa els bons registres de l'obra civil (10,0%), els de l'edificació i promoció immobiliària (6,3%), de la demolició i preparació de ter-

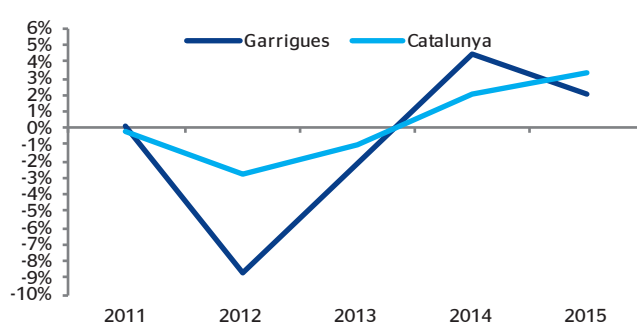
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

renys (5,9%), mentre que restà avenç la contracció de les instal·lacions i acabat d'edificis (-0,6%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció davallaren un -41,5% (de 41 a 24), mentre que la superfície no residencial en construcció va créixer. D'aquesta manera, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un notable 7,3% (5,5% a Catalunya).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 1,3% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -10,6%, a l'entorn de la mitjana catalana (-10,0%).

La Garrotxa

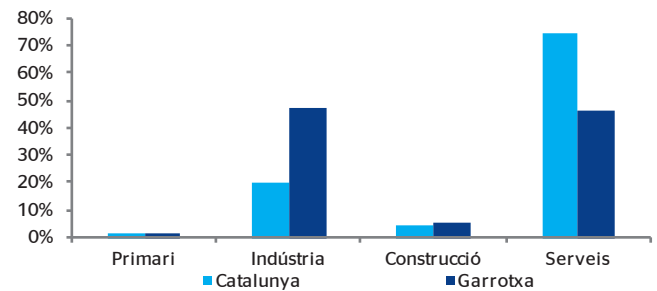
El VAB de la Garrotxa va créixer un 4,9% el 2015, per sobre el de Catalunya (3,4%), un augment que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual del 4,0%) i que ja deixa molt enrere la davallada 2010-2013 (del -2,3% anual). Els registres del 2015 reflecteixen el bon exercici dels serveis (45,9% del VAB comarcal el 2014 i augment del 5,2%) i també de la indústria (47,6% del VAB el 2014 i avenç del 4,9%). Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió, amb un creixement (1,9%), que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (-13,1% anual). Finalment, el primari també va contribuir a la millora de l'activitat (augment de 3,9%).

L'important impuls terciari reflecteix, en especial, el molt fort increment dels privats (6,1%),⁷¹ els dominants a la comarca (79,1% del terciari el 2014) i l'aportació positiva, però més petita, dels col·lectius (1,8%). En l'àmbit dels primers, aquell intens avenç expressa la fortalesa del comerç (33,6% del VAB terciari el 2014 i ascens del 7,4%) i de l'hostaleria (9,0%), activitats vinculades directament a la millora del consum intern i del turisme. També van contribuir al creixement les professionals i administratives (6,0%) i els transports (7,5%), mentre que les immobiliàries es van estabilitzar (0,9%). Per la seva banda, els serveis col·lectius expressaren la fortalesa dels educatius (3,9%) i els avenços més lents de les activitats sanitàries i serveis socials (1,3%) i de l'Administració pública i Seguretat Social (0,7%). En conjunt, els afiliats a la branca de serveis van créixer un 3,7%, a l'entorn de la mitjana del país (3,9%).

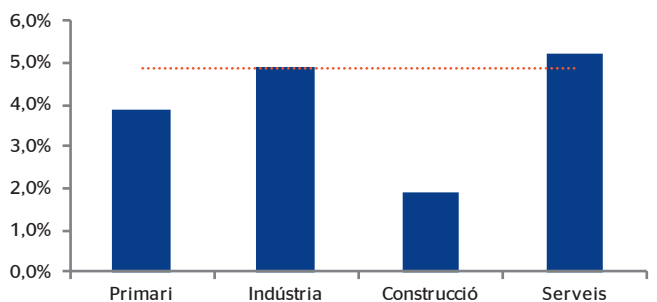
El fort impuls industrial reflecteix l'efecte de la millora de la demanda interna i les exportacions (les de Girona van augmentar un 7,7%), que es va traduir en el fort augment de la important branca de l'alimentària (41,9% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 6,2%), a la qual es va afegir la fabricació de maquinària i equips (6,0%), mentre que es van contreure la fusta, paper i arts gràfiques (10,4% del VAB manufacturer i caiguda del -4,8%). En aquest context els afiliats al sector industrial van augmentar un prou intens 3,7%, superior a la mitjana catalana (2,1%).

La millora de la construcció reflecteix un comportament oposat entre els bons registres de l'edificació i promoció immobiliària (6,6%) i instal·lacions i acabat d'edificis (1,3%) i, en una mesura més petita, de demolició i preparació de terrenys (0,4%) i obra civil (-5,9%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren (de 35 a 78 habitatges entre el 2014 i 2015), mentre que la superfície no residencial en construcció també va

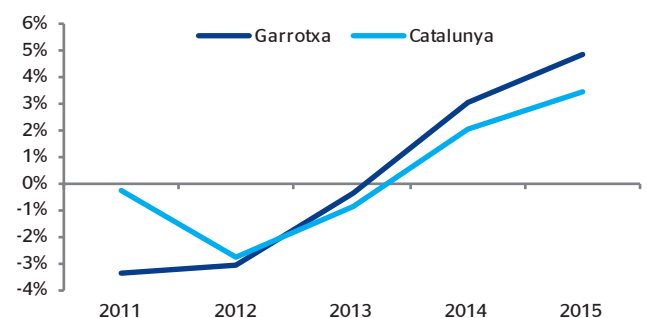
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

créixer. En conjunt, l'afiliació al sector va avançar un 1,6% (5,5% a Catalunya).

Finalment, l'alça del primari el 2015 reflecteix estrictament l'augment de la ramaderia (7,4%), que pesava un 67,3% del VAB del sector el 2014, pels increments del porquí (10,7%) i boví (5,7%). Per contra, l'agricultura caigué (-2,9%), empesa, entre altres produccions, per la baixada de les plantes farratgeres (-2,0%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un prou notable 3,4% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -12,4%, una caiguda més intensa que la mitjana catalana (-10,0%).

El Gironès

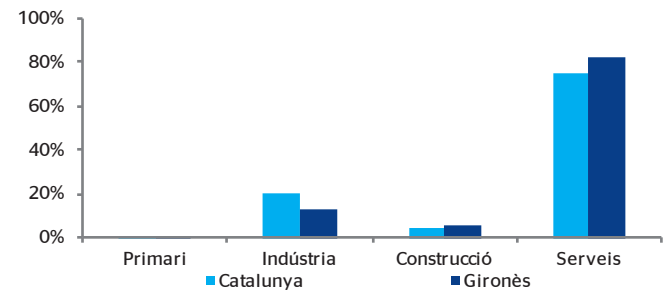
El 2015 el VAB del Gironès va avançar un notable 4,3%,⁷² per sobre el 3,4% de Catalunya, que consolida i reforça la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,3%) i que deixa ja molt enrere la davallada 2010-2013 (-2,5% anual). Aquest avenç reflecteix, fonamentalment, la millora dels serveis (81,7% del VAB comarcal i augment del 4,7%), sector al qual es va sumar la indústria (contribució al 12,5% del VAB el 2014 i increment d'un 2,7%). Addicionalment, la construcció va créixer (2,7%), ja lluny de les intenses davallades del 2010-2013 (taxa anual del -12,7%). El primari, per la seva banda, també va avançar (0,3%).

La fortalesa terciària expressa la dels serveis privats (5,6%), els dominants a la comarca, amb el 72,8% del terciari el 2014, i l'augment més petit dels col·lectius (2,1%). La dinàmica positiva dels primers reflecteix els resultats del comerç (18,7% del VAB terciari i augment del 8,0%) i de l'hostaleria (9,7%), reflex de l'impacte positiu del creixement del consum intern i del turisme. També van contribuir a l'expansió terciària l'avenç de les activitats professionals i administratives (14,6% del VAB terciari i increment del 10,7%), mentre que van restar augment agregat les davallades de les activitats immobiliàries (-0,7%) i de les financeres (-2,2%). Per la seva banda, els serveis col·lectius expressaren els notables augments de l'Administració pública i Seguretat Social (4,7%) i educatius (2,4%), que més que compensaren el descens de activitats sanitàries i serveis socials (-0,4%). En conjunt, els afiliats a la branca de serveis van créixer un important 5,1%, per sobre la mitjana del país (3,9%).

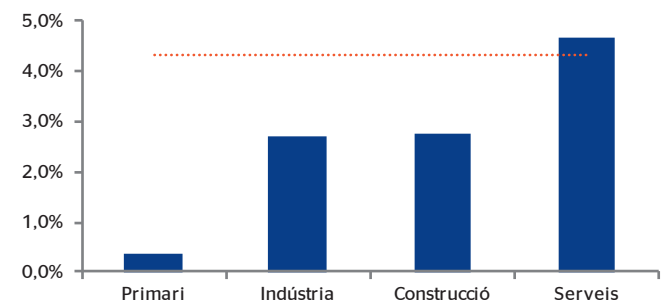
L'avenç del VAB industrial va reflectir la dinàmica positiva de la important branca alimentària (42,5% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 3,0%), sector al qual cal sumar els de maquinària i equips (10,7% del VAB manufacturer i augment del 6,0%) i metallúrgia i productes metàl·lics (6,3%), mentre que van restar la fusta, paper i arts gràfiques (-4,8%) i el material de transport (-8,9%). En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial van augmentar un prou notable 3,0% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

L'augment de la construcció expressa un comportament diferenciat de les distintes branques, amb augments en demolició i preparació de terrenys (6,9%), edificació i promoció immobiliària (5,4%) i instal·lacions i acabat d'edificis (1,4%), mentre que l'obra civil (-4,8%) continuà retrocedint. En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 37,3% (de 142 a 195), mentre que la superfície no residencial en construcció va créixer

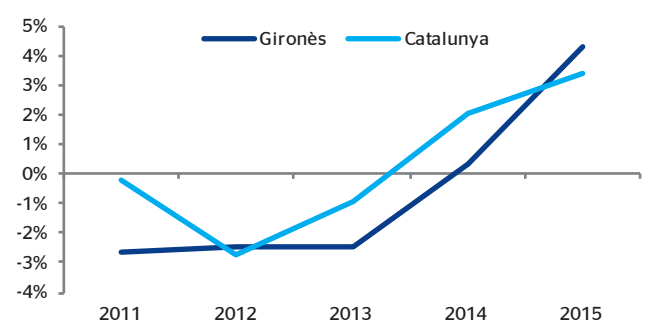
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

també intensament (un 99%). En conjunt, l'afiliació a la construcció va avançar un 2,9% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 va créixer empès per la ramaderia (pes del 48,3% del sector el 2014 i augment del 7,1%), per l'ascens del porquí (10,7%), mentre que l'agrícola va caure (-5,5%) per la contracció dels cereals (-3,7%).

En el seu conjunt, el mercat de treball de la comarca va millorar substancialment: l'afiliació augmentà un 4,7% (3,7% a Catalunya) i l'atur registrat va caure un -9,6%, a l'entorn de la mitjana catalana (-10,0%).

El Maresme

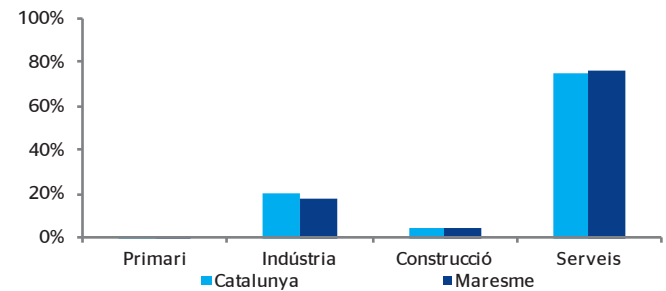
El 2015 el VAB del Maresme va avançar un 3,6%,⁷³ lleugerament per sobre el de Catalunya (3,4%), un augment que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,3%) i que s'allunya de la crisi 2010-2013 (caiguda anual del -1,7%). L'augment del 2015 reflecteix la molt bona dinàmica dels serveis (76,3% del VAB comarcal i augment del 3,9%), amb el suport de l'avenç més lent de la indústria (18,2% del VAB i increment de l'1,8%). La construcció es va sumar a l'expansió, amb un fort avenç del 8,0%, que contrasta notablement amb els mals registres de la crisi 2010-2013 (a una taxa anual del -18,1%); finalment, el primari va davallar un -2,0%.⁷⁴

La forta embranzida dels serveis reflecteix l'ascens dels privats (4,4%), els dominants a la comarca, amb el 78,2% del terciari el 2014, i, en una mesura més petita, dels col·lectius (1,9%). En l'àmbit dels primers, la millora turística (la marca Costa Barcelona va assolir 9,3 milions de pernотacions) i la del consum intern s'expressà en el fort augment del comerç (24,9% del VAB terciari i augment del 4,1%) i de l'hostaleria (9,6%), amb el suport d'activitats professionals i administratives (3,8%), artístiques i recreatives (6,6%) i, en una mesura més petita, per les immobiliàries (19,0% del VAB dels serveis i creixement del 0,6%). Per la seva banda, els serveis col·lectius reflectiren els bons registres dels de l'Administració pública i Seguretat Social (2,86%) i dels educatius (2,4%), i la contribució més petita de la sanitat i serveis socials (1,1%). En conjunt, l'afiliació als serveis va créixer un notable 3,9%, seguint la línia de la mitjana del país, també del 3,9%.

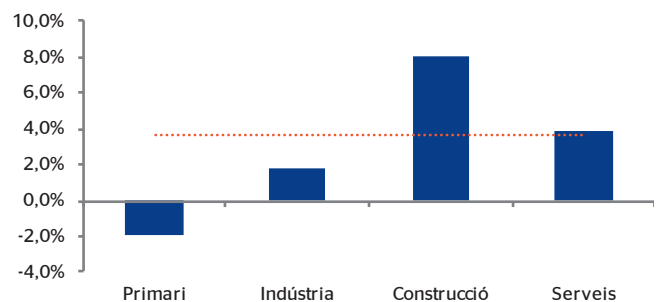
El contingut increment del VAB industrial va reflectir la reducció del tèxtil, confecció i cuir (28,0% del VAB manufacturer el 2014 i davallada del -1,6%) i productes farmacèutics (14,2% del VAB manufacturer i caiguda del -0,5%), que va ser contrarestada pels millors registres de l'alimentària (3,0%) i la química (2,8%), amb el suport de la dinàmica positiva de la demanda interna i les exportacions (les de la demarcació de Barcelona augmentaren un 6,1% el 2015). En aquest context productiu, els afiliats a la indústria van augmentar un 2,5%, lleugerament per sobre la mitjana catalana (2,1%).

El fort impuls de la construcció el 2015 expressa els bons registres del gruix de subsectors, llevat de l'obra civil (-6,9%). Així, van augmentar intensament la demolició i preparació de terrenys (12,4%), l'edificació i promoció immobiliària (8,5%) i les instal·lacions i acabat d'edificis (7,6%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 84,5% (de 313 a 583), mentre que

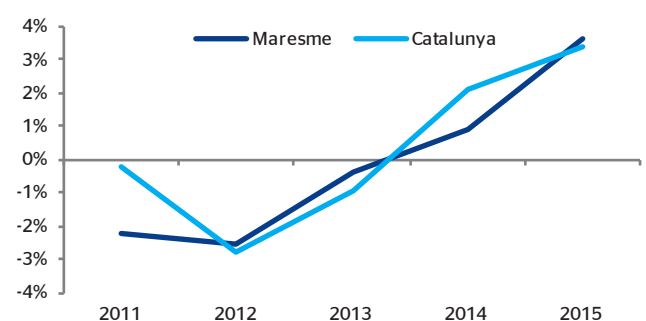
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

la superfície no residencial en construcció va caure (-65,5%). Amb aquesta dinàmica, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un intens 6,2% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure pel descens de l'agrícola (-3,6%), una branca que va aportar el 89,9% del VAB el 2014, empès per la caiguda de les plantes i flors del -3,7%, tot i l'aportació positiva de la pesca (avenç del 18,8%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un important 3,8% (3,7% a Catalunya), alhora que l'atur registrat va caure un -9,0%, a l'entorn del registre català (-10,0%).

El Moianès

El VAB de la comarca del Moianès⁷⁵ va créixer un 4,8% el 2015, per sobre el de Catalunya (3,4%). Aquest avenç reflecteix el de la indústria (48,3% del VAB comarcal el 2014,⁷⁶ que va avançar un 6,1%), també amb el suport del bon exercici terciari (40,3% del VAB comarcal el 2014 i increment del 4,1%)⁷⁷ i en el de la construcció (3,1%), mentre que el primari va davallar (-10,2%).

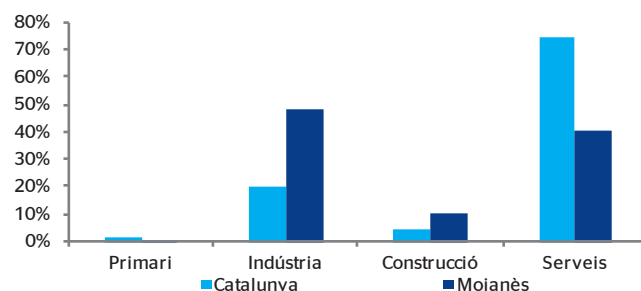
L'avenç del VAB industrial va reflectir la millora de les manufactures (6,1%) i, en especial, de les branques d'alimentació, begudes i tabac (67,0% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 7,2%), tèxtil, confecció i cuir (19,7% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 4,3%) i fabricació de maquinària i equips (5,8%). En aquest context productiu, l'afiliació a la indústria va augmentar el 2015 un intens 6,5%, molt per sobre la mitjana catalana del 2,1%.

L'increment en els serveis reflecteix l'ascens dels privats (5,3%), els dominants a la comarca, amb el 60,0% del terciari el 2014, i, en una mesura més petita, dels col·lectius (2,5%). La dinàmica positiva dels primers expressa els resultats del comerç (pes sobre el VAB terciari del 27,7% i ascens del VAB del 4,2%) i l'hostaleria (aportació del 13,8% i creixement del 6,9%), així com els bons resultats de les activitats immobiliàries (8,1%) i artístiques i recreatives (7,8%). Per la seva banda, els serveis col·lectius reflectiren la positiva evolució de l'Administració pública i Seguretat Social obligatòria (3,0%), la millora de les activitats sanitàries i els serveis socials (2,1%) i l'augment de l'educació (1,9%). En conjunt, aquesta activitat productiva dels serveis es va traduir en una millora del mercat de treball del sector que, mesurat pel canvi en els afiliats, va expandir-se un prou important 2,9%, tot i que per sota la mitjana del país (3,9%).

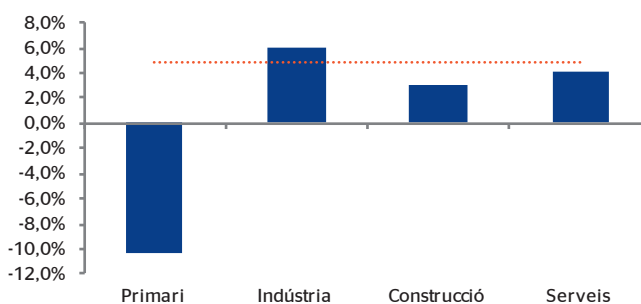
L'augment de la construcció⁷⁸ resulta, fonamentalment, de la millora en la promoció immobiliària i edificació (7,5%) i d'un ascens més petit en demolició i preparació de terrenys (2,1%), contrarestats pels descensos en instal·lacions i acabat d'edificis (-3,7%) i obra civil (-5,0%). Aquesta dinàmica productiva es va traduir en pèrdues ocupacionals en el sector de la construcció, de manera que els afiliats al règim general i autònoms de la Seguretat Social caigueren un -10,0% el 2015.

Finalment, en l'àmbit del primari l'agrícola davallà (-10,2%) per la caiguda dels cereals (-13,9%), plantes farratgeres (-8,3%), i plantes i flors (-7,6%).

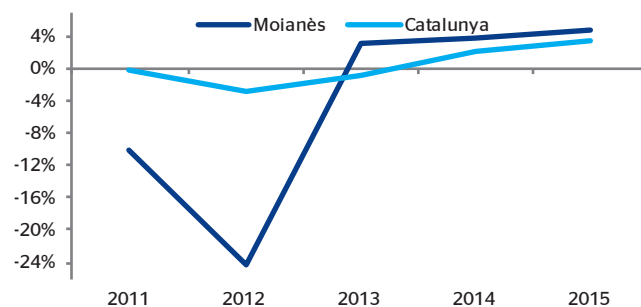
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

Tot plegat, el mercat de treball de la comarca va presentar uns bons registres el 2015, amb un increment de l'afiliació d'un 4,1%.

El Montsià

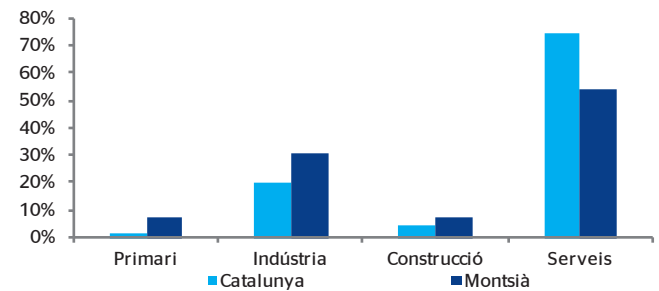
El VAB del Montsià va créixer un 3,8% el 2015,⁷⁹ per sobre el de Catalunya (3,4%), un augment que consolida la recuperació 2014-2015 (2,4% anual) i que allunya els anys de la crisi 2010-2013 (caiguda anual de -3,6%). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2014 del 54,4%), amb un augment del 5,2%, i també els de la indústria (30,9% del VAB el 2014), que va créixer un 4,5%. Addicionalment, la construcció va presentar un moderat descens (-0,4%) i es va allunyar de l'extraordinària caiguda 2010-2013 (a una elevada taxa anual del -20,6%). Finalment, el primari va retrocedir (-4,4%).⁸⁰

El fort increment dels serveis reflecteix l'impuls dels privats (6,1%), els dominants a la comarca, amb el 79,9% del terciari el 2014, i un cert avenç dels col·lectius (1,5%). Pels primers, la recuperació de la demanda interna i del turisme (les pernoctacions de la marca turística Terres de l'Ebre van augmentar un 20,5%), es va traduir en augments notables tant en el comerç (33,8% del VAB terciari i ascens del 7,3%) com de l'hostaleria (13,6%), alhora que altres branques també avançaven, com les activitats professionals i administratives (6,5%) i els transports (7,9%); en canvi, es van contreure les activitats immobiliàries (12,0% del VAB terciari i caiguda del -2,8%). Per la seva banda, els serveis col·lectius reflecteixen l'acció combinada dels relativament elevats augments de l'educació (4,1%) i activitats sanitàries i serveis socials (3,2%) i el descens de l'Administració pública i Seguretat Social (-1,9%). Tot plegat, l'afiliació als serveis a la comarca va avançar un intens 4,5%, per sobre la mitjana del país (3,9%).

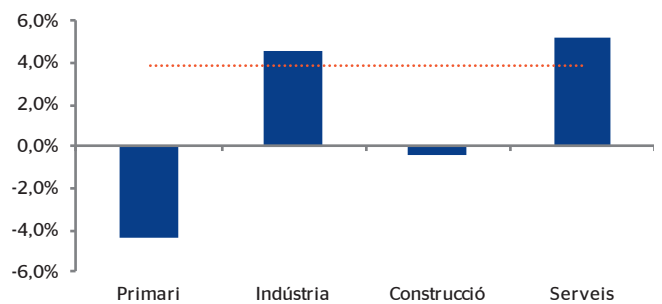
La fortalesa de la indústria és el resultat de la bona dinàmica de les indústries alimentàries (26,2% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 4,0%), la química (3,3%) i d'altres productes minerals no metàl·lics (9,4%), que sembla reflectir la recuperació progressiva de la construcció, així com d'altres indústries menys rellevants, mentre que la branca del material de transport es va contreure (-2,8%). En aquest context productiu, també els afiliats al sector industrial van augmentar amb força (4,5%), bastant superior a la mitjana catalana del 2,1%.

La suau millora de la construcció és resultat, d'una banda, dels bons registres de la demolició i preparació de terrenys (10,0%), d'instal·lacions i acabat d'edificis (4,0%) i obra civil (2,5%), i, de l'altra, de la davallada de l'edificació i promoció immobiliària (un 51,1% del VAB sectorial el 2014 i una caiguda del -5,8%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció davallaren (de 83 a 54),

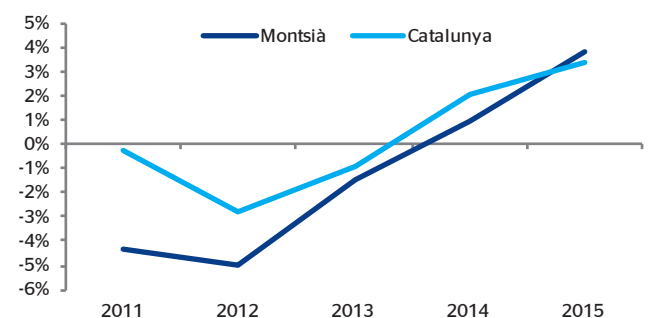
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

mentre que la superfície no residencial en construcció va créixer un 36,8%. Tot i això, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un 4,3%.

Finalment, la forta contracció del primari va reflectir el descens de la branca agrícola (63,6% del VAB primari el 2014 i caiguda del -5,2%), arrossegada per les plantes i flors (-13,9%), mentre que el ramader va créixer (0,9%) pel descens del porquí (-1,0%) i l'augment de l'aviram (3,1%), mentre que el VAB de la pesca davallà un -14,3%.

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 4,4% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -12,0%, superior al català (-10,0%).

La Noguera

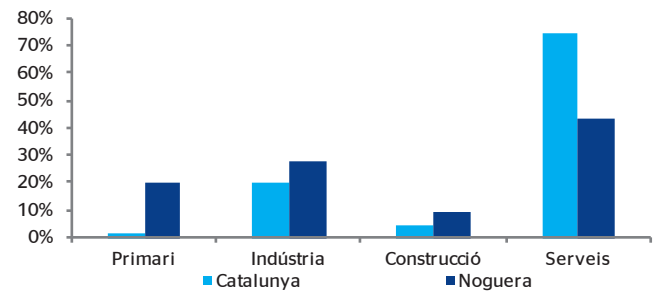
El VAB de la Noguera va créixer un 1,6% el 2015, força per sota la mitjana de Catalunya (3,4%), un augment que contrasta amb la davallada del 2010-2013 (-2,3% anual). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (43,0% del VAB comarcal i augment de l'1,7%), i el de la indústria (27,7% del VAB el 2014 i avenç d'un 3,0%). Addicionalment, la construcció també es va sumar a l'expansió, amb un creixement (4,5%), que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (del -10,0% anual).⁸¹ Finalment, el primari (amb un pes del 19,6% del VAB comarcal el 2014) va davallar (-1,8%).⁸²

El modest increment en els serveis reflecteix la dinàmica dels privats (1,7%), els dominants a la comarca, amb el 81,0% del VAB terciari el 2014, i un avenç baix també dels col·lectius (1,4%). En l'àmbit dels primers, destaquen els avenços de l'hostaleria (6,7%), els transports (11,8% del VAB terciari el 2014 i creixement del 8,8%) i les activitats professionals i administratives (0,9%), contrarestats per les davallades del comerç (un 36,7% del VAB terciari i una caiguda del -0,8%) i activitats immobiliàries (-3,2%). Per la seva banda, el moderat augment dels serveis col·lectius reflecteixen les millores en els educatius (4,6%), els augments més petits de la sanitat i serveis socials (1,1%) i el descens dels d'Administració pública i Seguretat Social (-0,3%). Amb aquesta moderada activitat, l'afiliació al terciari a la Noguera va avançar un 2,6%, per sota de l'increment català (3,9%).

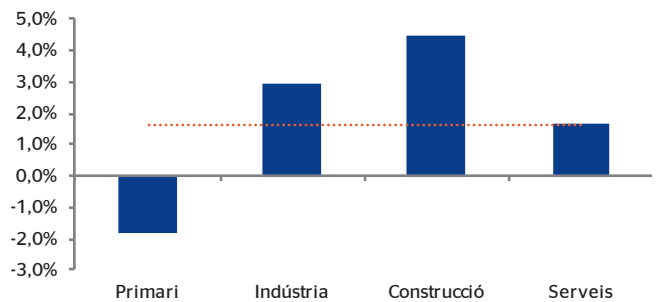
L'augment del VAB industrial va reflectir estrictament el component manufacturer (4,2%), una branca que va aportar el 66,8% del VAB industrial, ja que l'energia es va estabilitzar (augment de 0,6%). Entre les produccions manufactures destaca l'avenç de les alimentàries (28,4% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 2,7%), d'altres productes minerals no metàl·lics (26,8% del VAB manufacturer el 2014 i avenç del 8,3%) i fabricació de maquinària i equips (5,3%). En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un 2,4%, vora la mitjana del país (2,1%).

El creixement del VAB de la construcció reflecteix un comportament dual, entre els elevats augments d'instal·lacions i acabat d'edificis (10,4%) i edificació i promoció immobiliària (8,9%), i els avenços més petits de demolició i preparació de terrenys (0,1%) i obra civil (1,2%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren, en termes absoluts, des de 43 fins a 99, mentre que la superfície no residencial en construcció també va créixer. En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social a la

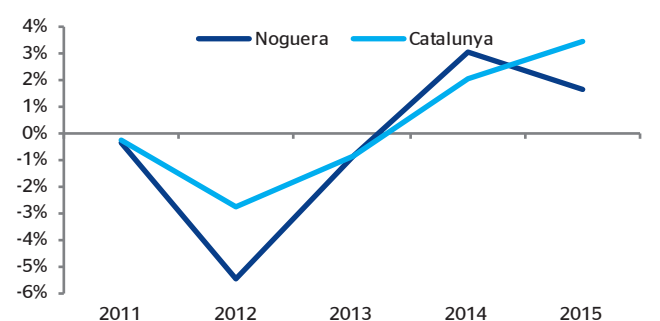
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

construcció van augmentar un prou elevat 3,6% (5,5% a Catalunya).

Finalment, la caiguda del primari el 2015 va reflectir els mals registres de les produccions agrícoles (-7,7%), una branca que va aportar el 37,0% del VAB primari el 2014, arrossegades per la contracció de la fruita fresca (-10,4%), una davallada que no va poder compensar la ramaderia (62,9% del VAB sectorial el 2014 i augment de l'1,7%), per l'ascens del porquí (2,7%), tot i la reducció de l'aviram (-1,4%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 2,2% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -9,0%, lleugerament inferior al català (-10,0%).

Osona

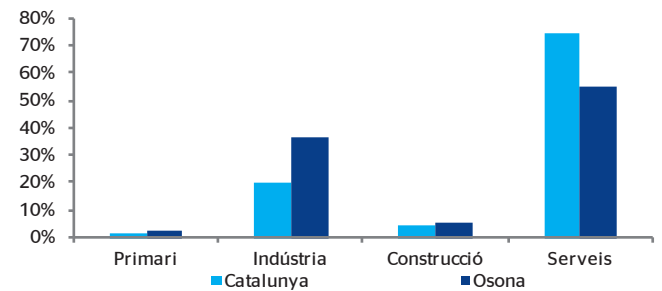
El 2015 el VAB d'Osona va créixer un molt elevat 6,0%,⁸³ substancialment per sobre el de Catalunya (3,4%), fet que va reforçar i consolidar la recuperació 2014-2015 (4,8% anual) i va trencar la tendència dels anys de la crisi 2010-2013 (-1,2% per any). Aquest intens avenç reflecteix el dels serveis (55,0% del VAB comarcal el 2014 i creixement d'un notable 6,3%) i, també, els bons resultats industrials (36,6% del VAB el 2014 i avenç del 5,9%). Addicionalment, la construcció es va expandir, amb un creixement (4,6%), que contrasta amb la caiguda anual del -8,4% el 2010-2013. I, finalment, el primari va augmentar també un 3,3%.

L'increment en els serveis reflecteix l'alça dels privats (7,4%), els dominants a la comarca, amb el 76,3% del terciari el 2014, i, en una mesura més petita, dels col·lectius (2,9%). En els primers, la seva important dinàmica reflecteix la millora de la demanda interna, amb notables creixements del comerç (33,5% del VAB terciari i augment d'un intens 9,0%), activitats immobiliàries (11,6% del VAB i creixement del 2,8%), professionals i administratives (11,2%), artístiques i recreatives (6,7%) i hostaleria (6,0%). Per la seva banda, els serveis col·lectius van reflectir l'augment dels educatius (4,1%), i els increments d'activitats sanitàries i serveis socials (2,5%) i Administració pública i Seguretat Social (1,1%). Aquesta expansió productiva es va reflectir en una notable millora del mercat de treball, amb un increment de l'afiliació al terciari de la comarca d'un elevat 6,4%, per sobre la mitjana del país (3,9%).

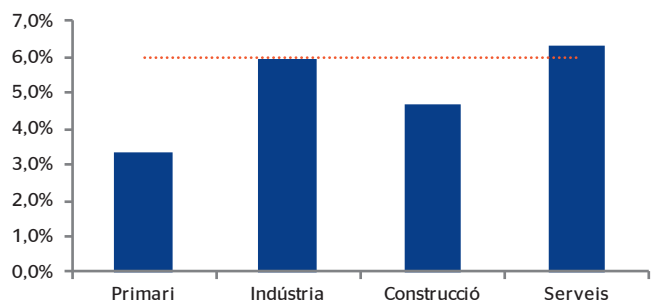
Per la seva banda, el prou fort increment del VAB industrial reflectí els creixements de la indústria alimentària (43,5% del VAB manufacturer el 2014 i avenç del 6,7%), fabricació de maquinària i equips (13,4% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 3,5%) i metallúrgia i productes metàl·lics (9,0%). En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial van augmentar un intens 6,5% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

La notable fortalesa de la construcció a Osona el 2015 reflecteix el molt bon comportament de les branques de demolició i preparació de terrenys (7,7%), la d'edificació i promoció immobiliària (6,9%) i els avenços de la d'instal·lacions i acabat d'edificis (2,7%), mentre que l'obra civil va retrocedir (-3,6%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 29,3% (de 82 a 106), mentre que la superfície no residencial en construcció va caure. Aquesta producció va tenir un trasllat positiu en el mercat de treball, en què els afiliats al sector augmentaren un 4,4% (5,5% a Catalunya).

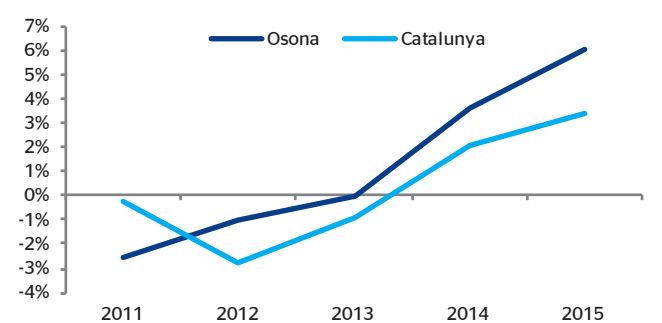
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

Finalment, el notable avenç del primari el 2015, tot i la caiguda del VAB agrícola (-5,0%) per la contracció dels cereals (-2,1%), expressa el bon comportament de la ramaderia (62,9% del VAB primari el 2014), un sector que es va expandir el 4,6%, empès pels bons registres del porquí (4,8%) i boví (2,6%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 6,1% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -11,7%, superior a l'experimentat per Catalunya (-10,0%).

El Pallars Jussà

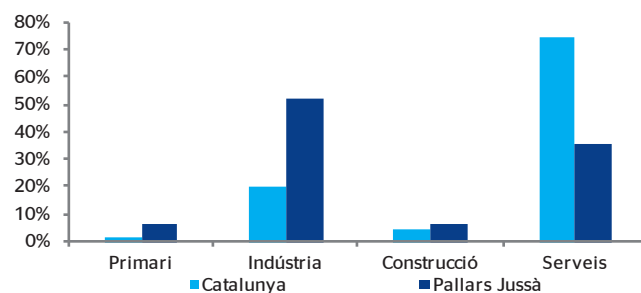
El VAB del Pallars Jussà va créixer un moderat 0,4% el 2015, un registre allunyat del de Catalunya (3,4%) i un ascens que, encara que lleu, reverteix la davallada anual del 2010-2013 (del -4,7%) i manté la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,0%). Aquest avenç reflecteix l'estabilització de la indústria (51,9% del VAB el 2014), que va mostrar un taxa nul·la del 0,0% empesa per la davallada de la producció energètica. En canvi, van incrementar la seva activitat tant els serveis (35,7% del VAB comarcal el 2014 i avenç de l'1,3%) com la construcció,⁸⁴ un creixement en aquest sector (2,0%), que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (-2,5% anual). Finalment, el primari es va contreure també (-2,5%).⁸⁵

La reducció del VAB industrial expressa, estrictament, la del component energètic (-0,2%), una branca que va aportar el 93,2% del VAB del sector. Aquesta davallada reflecteix el biaix de la producció elèctrica vers altres fonts (com les nuclears o les de cycle combinat, unes produccions d'energia que van augmentar un 2,3% i 35,9%, respectivament), mentre que la hidroelèctrica de l'antic règim ordinari va caure un -13,8% en el conjunt català. En canvi les produccions manufactureres van augmentar un 2,3%, tot i que les indústries alimentàries van retrocedir (65,4% del VAB manufacturer el 2014 i davallada del -0,8%), pel més bon comportament de la fusta, paper i arts gràfiques (10,3% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 6,0%). En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un 1,1%, per sota la mitjana catalana (2,1%).

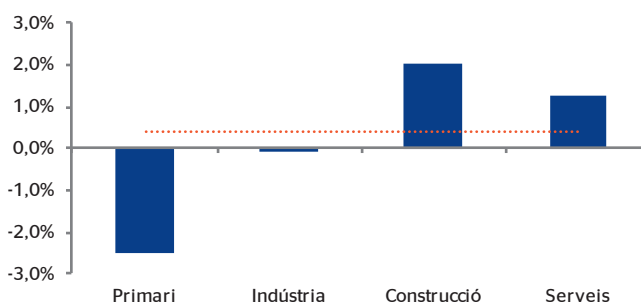
L'increment en els serveis reflecteix l'ascens dels privats (2,8%), els dominants a la comarca, amb el 56,3% del terciari el 2014, parcialment contrarestats per la davallada dels col·lectius (-0,7%). La millora dels primers reflecteix indirectament la del consum privat (les pernoctacions de la marca turística Pirineus van augmentar un 7,7% el 2015), de forma que avançaren tant el comerç (20,2% del VAB terciari el 2014 i augment de l'1,5%) com l'hostaleria (11,4% del VAB dels serveis i creixement del 8,0%), les activitats immobiliàries (4,9%) i les artístiques i recreatives (1,4%), mentre que es van contreure les professionals i administratives (-2,2%). Per la seva banda, els serveis col·lectius expressaren l'impuls de l'educació (4,1%), i les davallades de l'Administració pública i Seguretat Social (-1,2%) i de la sanitat i serveis socials (-1,3%). En aquest context, els afiliats a la branca de serveis van créixer d'1,0% el 2014, molt per sota la mitjana catalana (3,9%).

L'augment de la construcció expressa els bons registres de la edificació i promoció immobiliària (6,1%), demolició

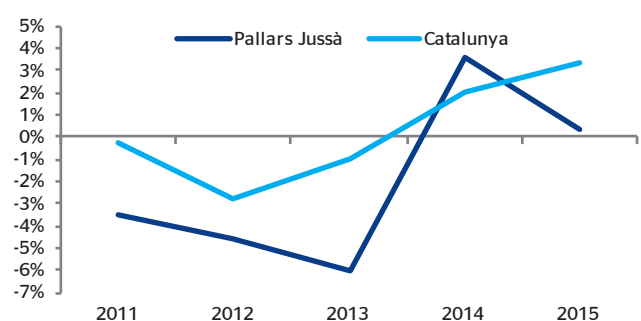
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

i preparació de terrenys (4,6%) i instal·lacions i acabat d'edificis (3,9%), mentre que l'obra civil es va contreure (-8,8%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren, en valors absoluts, de 2 a 7, mentre que la superfície no residencial en construcció també va créixer (de 0 a 375 m²). En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social cresqueren un notable 4,1% (per sota la mitjana catalana de 5,5%).

Finalment, la millora de la ramaderia (un 66,7% del VAB del sector el 2014 i augment de l'1,3%) i l'ascens del porquí (2,7%) no aconseguen suavitzar un resultat dolent en conjunt del sector primari per la davallada del boví (-2,6%), i la caiguda del VAB agrícola (-10,0%), empesa a la baixa per la disminució dels cereals (-13,9%).

En el seu conjunt, l'afiliació a la Seguretat Social es va incrementar un 1,1% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -4,9%, més petit que el català (-10,0%).

El Pallars Sobirà

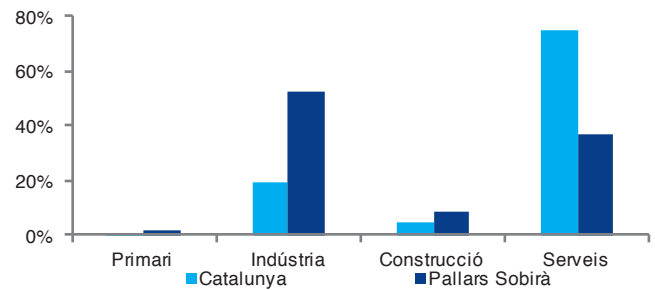
El VAB del Pallars Sobirà va créixer un 1,7% el 2015, un registre per sota del creixement català (3,4%), però que manté el signe de la recuperació 2014-2015 (increment anual de 2,7%). Aquest modest augment reflecteix, estrictament, el mal any del subsector energètic (49,7% del VAB de la comarca el 2014 i caiguda del -0,9% el 2015), que va contrarestar els registres positius dels serveis (36,5% del VAB i augment del 6,7%) i les manufactures (5,6% del VAB i increment del 2,3%). Addicionalment, la construcció també es va contreure (-3,3%),⁸⁶ mentre que el primari mostrà una caiguda del -2,7%.

El fort augment del terciari reflecteix el dels serveis privats (7,3%), els dominants a la comarca (77,2% del terciari el 2014), mentre que els col·lectius també hi van contribuir positivament (4,6%). El creixement dels primers expressa els efectes de la millora del consum intern (les pernoctacions de la marca turística Pirineus augmentaren un 7,7%), amb increments rellevants en l'hostaleria (26,7% del VAB terciari i augment del 14,02%) i comerç (15,7% del VAB i avenç de 5,4%). També va créixer el VAB de les activitats artístiques i recreatives (7,0%) i professionals i administratives (11,0%), mentre que van caure les immobiliàries (-3,9%). Els serveis col·lectius milloraren pel bon comportament de tots els sectors: Administració pública i Seguretat Social (4,9%), sanitat i serveis socials (4,3%) i educació (3,8%). En conjunt, els afiliats al terciari van augmentar un insòlit 9,1%, molt per sobre la mitjana catalana (3,9%).

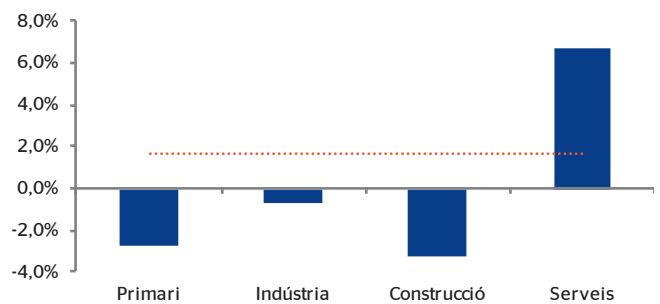
El VAB de la indústria (51,9% del VAB el 2014) es va contreure (-0,7%) per la davallada del component energètic (94,4% del VAB industrial i caiguda de -0,9%), mentre que les manufactures van créixer moderadament (2,3%). La davallada energètica reflecteix el descens de la producció elèctrica d'origen hidroelèctric el 2015 (-13,8% per al conjunt català) i l'augment d'altres fonts (com les nuclears o les de cycle combinat, que van augmentar un 2,3% i un 35,9%, respectivament). En les manufactures destaca l'avenç de la fusta, paper i arts gràfiques (53,9% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 0,1%) i del sector alimentari (24,8% del VAB i augment del 2,6%). En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial van caure (-0,2%), molt lluny de l'avenç (2,1%) català.

La davallada del VAB de la construcció reflecteix el comportament asimètric entre els augments d'instal·lacions i acabat d'edificis (8,6%) i edificació i promoció immobiliària (1,2%) i les davallades de la demolició i preparació de terrenys (-4,6%) i l'obra civil (-9,6%). En l'àmbit residencial

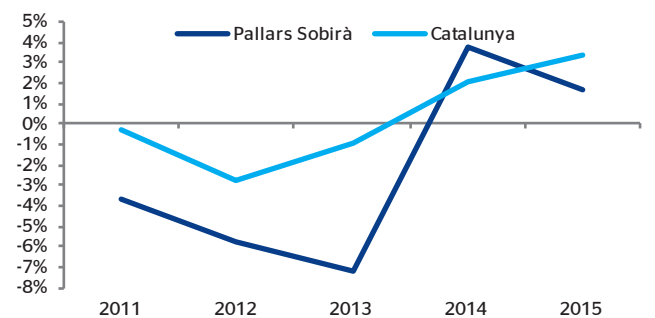
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

els habitatges en construcció pràcticament no augmentaren, mentre que la superfície no residencial en construcció ho va fer un 4,4%. Amb aquesta dinàmica, els afiliats a la Seguretat Social caigueren de -2,3% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure pel descens de la ramaderia (76,3% del VAB primari i caiguda del -2,0%), pel descens del boví (-2,6%) i l'oví i cabrum (-0,2%); a aquesta davallada s'hi va afegir la forta contracció de les produccions agrícoles (-6,9%), arrossegades a la baixa per les plantes farratgeres (-8,7%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un intens 6,3%, molt superior al 3,7% de Catalunya, que es va traduir en un descens de l'atur registrat del -12,3%, també per sobre el -10,0% català.

El Pla de l'Estany

El VAB de l'economia del Pla de l'Estany va créixer un 2,6% el 2015, per sota el 3,4% català, un augment que contrasta amb la davallada 2010-2013 (-1,0% anual), i que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,0%). L'avenç del 2015 reflecteix el dels serveis (48,6% del VAB comarcal el 2014 i increment del 2,2%) i, en especial, de la indústria (38,1% del VAB el 2014 i avenç de 3,8%);⁸⁷ addicionalment, la construcció va caure (-1,0%), mentre que el primari va créixer (6,0%).

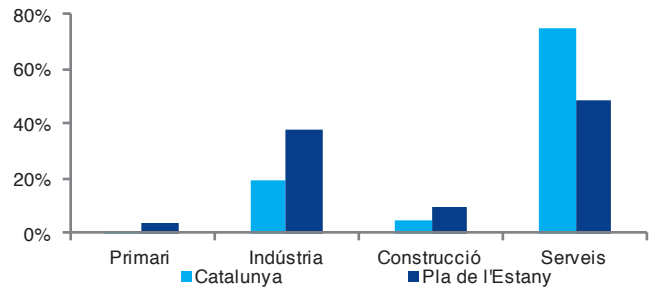
L'increment del VAB terciari reflecteix l'ascens dels serveis privats (2,0%), els dominants a la comarca, amb el 80,3% del terciari el 2014, i també pels bons resultats dels col·lectius (2,9%). Pel que fa als primers, el seu moderat increment reflecteix els registres negatius del comerç (32,5% del VAB terciari i descens del -0,1%) i de les activitats immobiliàries (12,3% del VAB i reducció del -2,2%), contrarestats per les millores de l'hostaleria (13,60%), activitats professionals i administratives (5,0%) i transports (7,2%). Per la seva banda, els serveis col·lectius expressaren l'evolució positiva de l'educació (4,3%), la millora de la sanitat i serveis socials (2,9%) i l'augment de l'Administració pública i Seguretat Social (1,7%). En conjunt, els afiliats a la branca dels serveis van créixer un 3,2%, per sota de la mitjana catalana (3,9%).

L'impuls de la indústria reflecteix els efectes de la millora de la demanda interna i les exportacions (les de la demarcació de Girona augmentaren un 7,7%), cosa que es va traduir en un notable avenç de les produccions alimentàries (41,3% del VAB manufacturer el 2014 i un creixement del 6,8%), i la metallúrgia i productes metàl·lics (8,9%), mentre que van restar activitat les caigudes de maquinària i equips (20,9% del VAB manufacturer i contracció del -3,5%) i productes informàtics, electrònics i elèctrics (-2,0%). En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial van augmentar un intens 4,4% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

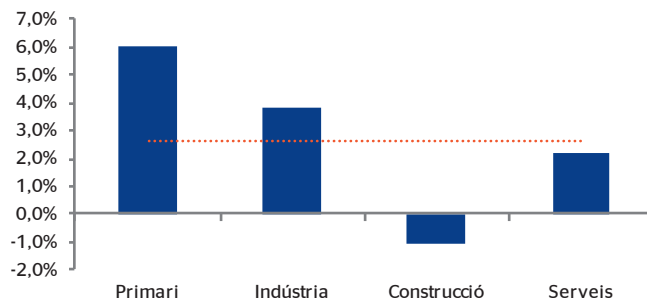
La davallada de la construcció expressa les caigudes de l'obra civil (-4,7%), instal·lacions i acabat d'edificis (-3,7%) i edificació i promoció immobiliària (-0,9%), mentre que demolició i preparació de terrenys cresqué un 5,0%. En l'àmbit residencial els habitatges en construcció davallaren de -55,1% (de 69 a 31), mentre que la superfície no residencial en construcció ho va fer un -5,9%. En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un 0,9% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el relativament elevat augment del primari⁸⁸ s'explica pels registres de la ramaderia (un 78,6% del

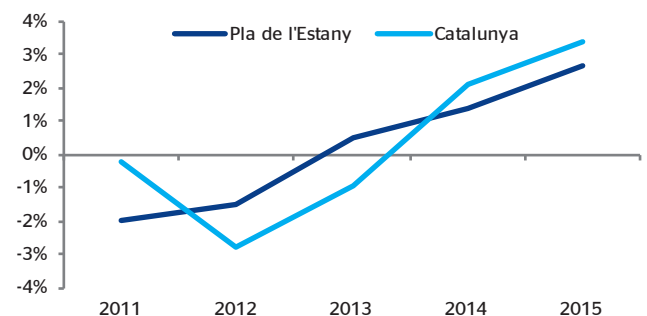
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

VAB del sector el 2014 i avenç 8,1%), empès per l'ascens del porquí (10,7%) i la millora de l'aviram (3,1%), mentre que la branca agrícola es va contreure (-9,6%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 3,2% (3,7% a Catalunya), alhora que l'atur registrat va caure un -11,7%, un registre molt superior a la davallada mitjana del país (-10,0%).

El Pla d'Urgell

El VAB del Pla d'Urgell va créixer un 3,4% el 2015,⁸⁹ a l'entorn de la mitjana catalana (3,4%), un augment que contrasta amb la davallada 2010-2013 (del -2,6% anual) i que consolida la recuperació 2014-2015 (3,3% per any). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (52,8% del VAB comarcal el 2014 i augment del 3,5%) i de la indústria (29,5% del VAB i creixement d'un 5,4%). La construcció es va sumar a l'expansió amb un creixement (7,9%), que contrasta amb les pèrdues 2010-2013 (-12,5% anual). Finalment, el primari es va contreure (-2,9%).

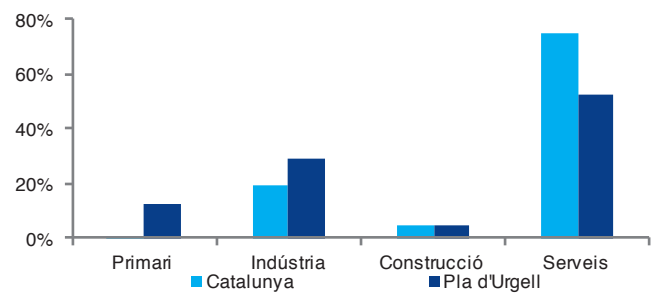
L'increment en els serveis expressa el dels privats (3,6%), els dominants a la comarca, amb el 86,7% del terciari el 2014, i, en una mesura més petita, dels col·lectius (2,8%). La dinàmica positiva dels primers reflecteix el bon any del comerç (45,8% del VAB terciari i augment del 5,7%) i les activitats immobiliàries (8,9% del VAB dels serveis 1,1% de creixement), així com la de les professionals i administratives (2,8%) i l'hostaleria (1,9%). L'avenç dels serveis col·lectius reflecteix els de l'Administració pública i Seguretat Social (4,6%) i les activitats sanitàries i serveis socials (2,9%) i el baix augment de l'educació (0,2%). Amb aquesta dinàmica, l'afiliació als serveis va créixer moderadament (1,9%), per sota la mitjana catalana (3,9%).

El fort creixement del VAB industrial se suporta en l'important increment de la principal branca a la comarca, les indústries alimentàries (42,5% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 6,8%), acompanyat pel de la fusta, paper i arts gràfiques (3,3%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (9,8%), mentre que el material de transport es va contreure (-3,6%). En aquest context els afiliats al sector industrial van augmentar un notable 4,1% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

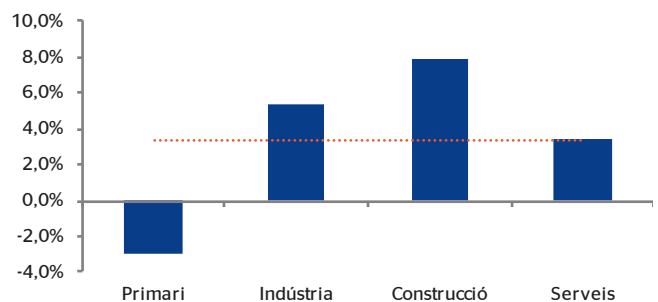
L'augment de la construcció és el resultat dels bons registres d'instal·lacions i acabat d'edificis (11,1%), edificació i promoció immobiliària (9,7%) i obra civil (9,2%), mentre que va caure la demolició i preparació de terrenys (-1,1%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren, en termes absoluts, des de 14 fins a 48, i també va créixer la superfície no residencial en construcció. En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un 7,6% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure pel descens de l'agrícola -6,9%, una branca que va aportar el 49,3% del VAB del sector el 2014, per la caiguda de la fruita fresca (-5,6%), mentre que el ramader va créixer

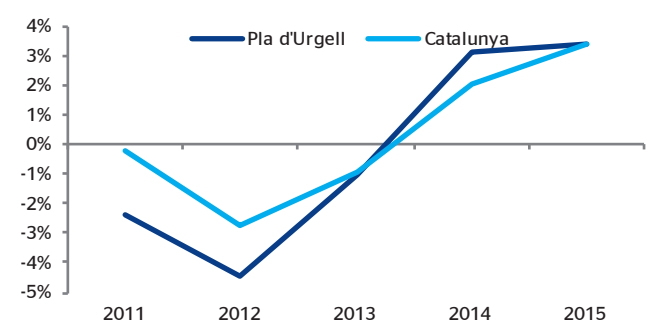
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

(0,9%), per l'ascens del porquí (2,7%), tot i la reducció de l'aviram (-1,4%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 2,8% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -5,7%, registre que es troba per sota el català (-10,0%).

El Priorat

El 2015 el VAB del Priorat va créixer un 2,0%, un registre inferior al de Catalunya (3,4%), que consolida una suau recuperació 2014-2015 (increment anual de l'1,5%). Aquest avenç reflecteix els moderats increments dels serveis (49,5% del VAB comarcal i augment de l'1,4%) i de la indústria (36,3% del VAB i avenç d'un 2,4%). Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió, amb un creixement (4,3%), que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (-21,7% en taxa anual). Finalment, el primari va créixer un 2,6%.⁹⁰

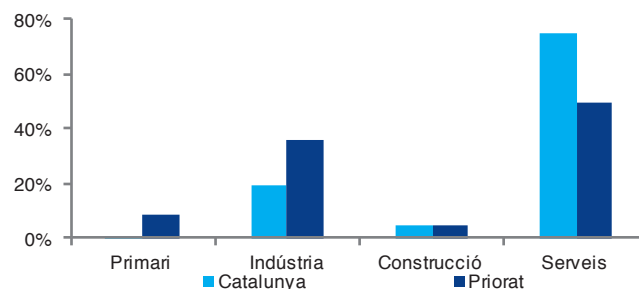
L'increment en els serveis reflecteix l'ascens dels privats (1,7%), els dominants a la comarca, amb el 68,7% del terciari el 2014, i, en una mesura més petita, dels col·lectius (0,7%). El modest increment dels primers expressa els resultats del comerç (16,6% del VAB i creixement del 5,9%), activitats immobiliàries (1,1%) i professionals i administratives (2,2%), mentre que van caure l'hostaleria (18,2% del VAB terciari i descens -0,6%) i els transports (-1,1%). Per la seva banda, en els serveis col·lectius avançaren els sanitaris i serveis socials (2,3%) i els educatius (1,6%), i es mantenien els d'Administració pública i Seguretat Social (0,0%). En conjunt, els afiliats al terciari van créixer un 0,9%, molt per sota la mitjana catalana (3,9%).

El moderat avenç del VAB industrial va reflectir la dinàmica positiva manufacturera (78,2% del VAB industrial i avenç del 3,8%) i la davallada del component energètic (-2,5%). Entre les manufactures destaca l'avenç de l'alimentària (64,6% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 6,8%), mentre que van contreure's tant la metal·lúrgia (14,1% del VAB manufacturer el 2014 i caiguda del -2,4%) com el tèxtil (-6,5%). En aquest context, els afiliats a la indústria van augmentar un 3,6% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

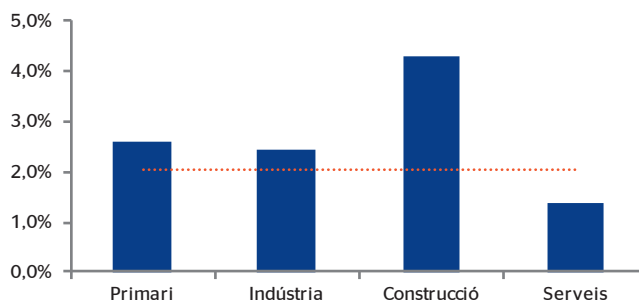
L'elevat increment del VAB de la construcció és el resultat dels bons registres de l'obra civil (9,3%), l'edificació i promoció immobiliària (6,2%) i instal·lacions i acabat d'edificis (3,2%), mentre que va caure la demolició i preparació de terrenys (-1,9%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren, en termes absoluts, de 4 a 6, mentre que la superfície no residencial en construcció va passar de 0 a 87 m². En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social retrocediren un -5,7%, un registre allunyat del 5,5% d'augment de Catalunya.

Finalment, el primari el 2015 va créixer per l'augment de l'agricultura (63,0% del VAB primari el 2014 i avenç del 3,1%), per la millora del raïm (6,3%), mentre que la ra-

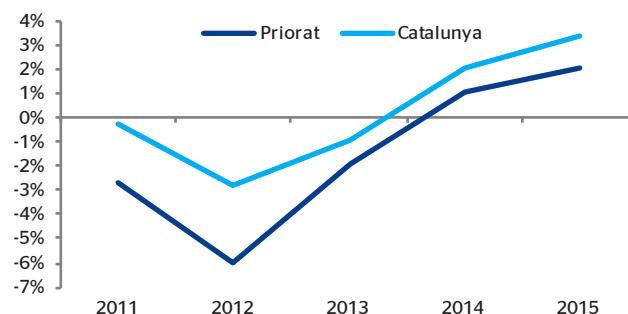
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

materia també va avançar (1,7%), amb el suport de l'aviaram (3,1%), ja que el porquí va caure (-1,0%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar només un 0,2% (3,7% a Catalunya), alhora que l'atur registrat va caure només un -4,8%, per sota la davallada catalana (-10,0%).

La Ribera d'Ebre

El 2015 el VAB de la Ribera d'Ebre va créixer un elevat 5,8%, per sobre Catalunya (3,4%), un augment que contrasta amb la davallada anual 2010-2013 (del -4,7%) i que rellança la recuperació 2014-2015 (descens anual del -0,6%, per la contracció del -6,5% del 2014). Aquest avenç reflecteix, de forma molt particular, l'important increment de la branca energètica (un 87,9% del VAB comarcal el 2014 i un augment del 6,2%). De la resta de la producció, els serveis cresqueren (7,3% del VAB comarcal i avenç del 4,2%),⁹¹ mentre que la construcció es va contreure (-0,8%) i el primari va créixer (2,1%).

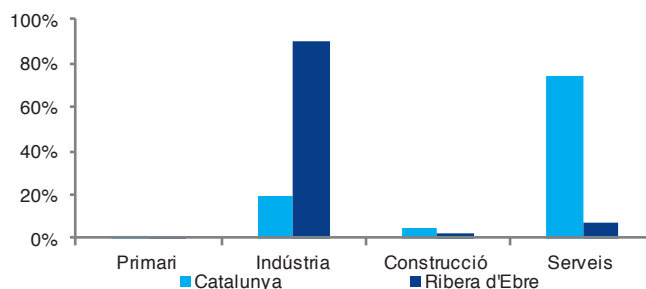
A més del fort augment del component energètic, les produccions manufactureres també van augmentar: la química (33,6% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 4,0%), el tèxtil (25,3% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 4,2%), l'alimentària (0,1%) i la metal·lúrgia (3,7%). En aquest context, els afiliats a la indústria van augmentar un 3,1% (superior a la mitjana catalana de 2,1%).

L'increment en els serveis reflecteix el dels privats (5,2%), els dominants a la comarca, amb el 64,4% del terciari el 2014, però també dels col·lectius (2,4%). Entre els primers cal destacar els augments del comerç (24,4% del VAB terciari i avenç de 7,0%), activitats professionals i administratives (11,9% del VAB dels serveis i creixement del 4,7%), immobiliàries (1,1%) i hostaleria (9,0%), mentre que davallaven les artístiques i recreatives (-1,6%). L'avenç dels serveis col·lectius reflecteix els millors resultats de la sanitat i serveis socials (5,6%), els avenços en educació (1,5%) i la davallada d'Administració pública i Seguretat Social (-0,7%). En conjunt, els afiliats al terciari van créixer un insòlit 11,4% (molt per sobre la mitjana catalana de 3,9%).

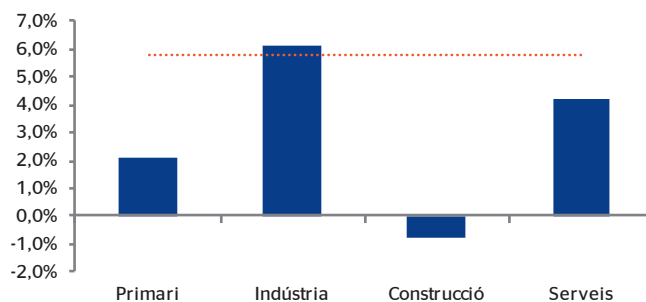
La davallada de la construcció reflecteix les reduccions en instal·lacions i acabat d'edificis (-1,7%), obra civil (-2,6%) i edificació i promoció immobiliària (-5,8%), mentre que només augmentà la branca de demolició i preparació de terrenys (1,2%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció caigueren de 9 a 6, mentre que la superfície no residencial en construcció també es va contreure. En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social caigueren un -0,3% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 va créixer per l'ascens de l'agrícola 2,38% (76,2% del VAB primari el 2014), emprès per la fruita fresca (6,9%), tot i que les davallades de plantes i flors (-2,8%) i fruita seca (-15,8%) restaren avenç a l'agricultura, mentre que la branca ramadera va créixer

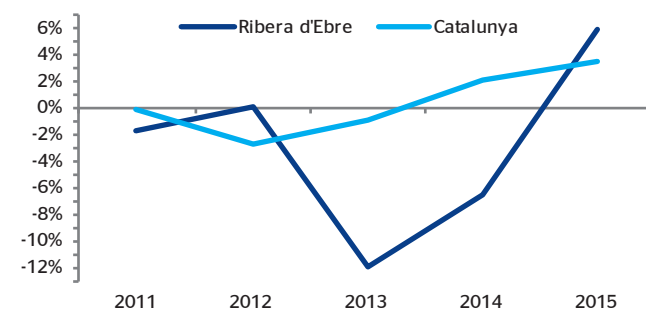
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

un 1,0%, ja que el descens del porquí (-1,0%) fou més que compensat per la millora de l'aviram (3,1%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un molt intens 7,7% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -6,1% (-10,0% a Catalunya).

El Ripollès

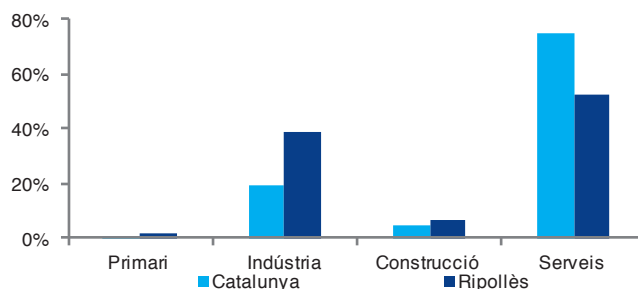
El 2015 el VAB del Ripollès va créixer un 2,3%, inferior al 3,5% de Catalunya, un avenç que contrasta amb la davallada 2010-2013 (-1,6% anual) i que consolida la recuperació 2014-2015 (2,1% per any). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (52,9% del VAB comarcal el 2014 i increment del 3,0%) i l'avenç més lent de la indústria (39,2% del VAB i augment de l'1,6%).⁹² La construcció es va sumar a l'expansió amb un creixement (1,0%), que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (-11,3% anual). Finalment, el primari també va créixer (2,5%).

L'increment en els serveis reflecteix l'alça dels privats (4,2%), els dominants a la comarca, amb el 75,7% del terciari el 2014, mentre que els col·lectius van caure (-0,7%). L'augment dels primers expressa l'impacte de la millora del consum intern (les pernoctacions de la marca turística Pirineus van créixer un 7,7%), amb importants augments en el comerç (35,5% del VAB terciari el 2014 i avenç del 5,2%) i l'hostaleria (13,7% del VAB i creixement del 10,1%). En canvi, frenen l'augment dels serveis els baixos avenços de les activitats professionals i administratives (0,3%) i els resultats negatius de les activitats immobiliàries (-3,3%) i artístiques i recreatives (-4,3%). Per la seva banda, la contracció dels serveis col·lectius expressa la millora a Administració pública i Seguretat Social (1,2%) i els descensos de la sanitat i serveis socials (-1,2%) i serveis educatius (-1,8%). Tot i això, per al conjunt de la comarca els afiliats a la branca de serveis van augmentar un prou notable 2,2% (per sota la mitjana catalana de 3,9%).

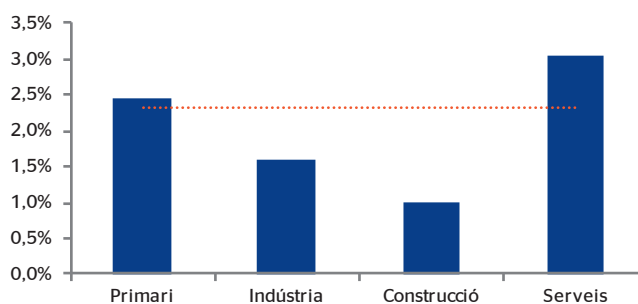
El modest increment del VAB industrial va reflectir l'efecte sobre la comarca de la millora de la demanda interna i exterior (les exportacions de Girona van augmentar un 7,7%). Destaquen els productes informàtics, electrònics i elèctrics (augment de 8,2%), mentre que van caure moderadament els aliments (25,9% del VAB manufacturer i davallada del -0,2%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (20,3% del VAB manufacturer i caiguda del -1,1%). En aquest context, els afiliats al sector industrial van créixer també modestament (un 0,2%), lluny del 2,1% català.

L'avenç de la construcció, expressa, en especial, els bons registres de l'obra civil (9,5%), mentre que van créixer poc la demolició i preparació de terrenys (1,65%) i l'edificació i promoció immobiliària (0,9%) i van caure les instal·lacions i acabat d'edificis (-0,2%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren modestament (de 15 a 17 en termes absoluts), mentre que la superfície no residencial en construcció va caure un

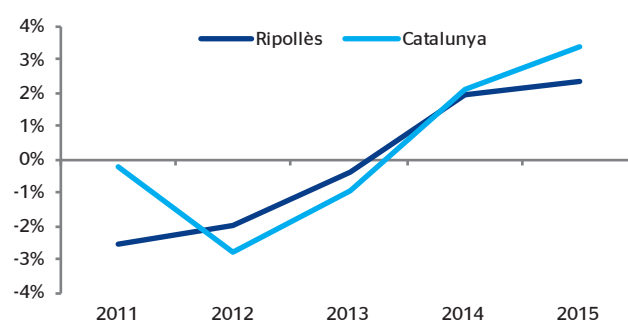
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

-32,8%. En conjunt, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un 3,1% (5,5% a Catalunya).

Finalment, l'avenç del primari reflecteix la millora ramadera (7,0%), una branca que va aportar el 72,5% del sector el 2014, empesa pel boví (5,7%) i el porquí (10,7%), mentre que l'agrícola va caure (-8,5%), arrossegada per la davallada de les plantes farratgeres (-9,1%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social van avançar moderadament, un 1,5% (3,7% a Catalunya), tot i que la reducció de l'atur registrat (-15,0%) fou força superior al de Catalunya (-10,0%).

La Segarra

El VAB de la Segarra va créixer un 2,2% el 2015, un registre inferior al de Catalunya (3,4%), però un augment que consolida la recuperació 2014-2015 (avenç anual del 2,1%). Aquest increment reflecteix el de la indústria (61,8% del VAB el 2014 i avenç del 2,5%), amb el suport dels serveis (27,1% del VAB i augment del 2,4%),⁹³ als quals es va sumar la construcció, amb un creixement (6,8%), que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (-14,2% anual). Finalment, el primari va davallar (-2,3%).

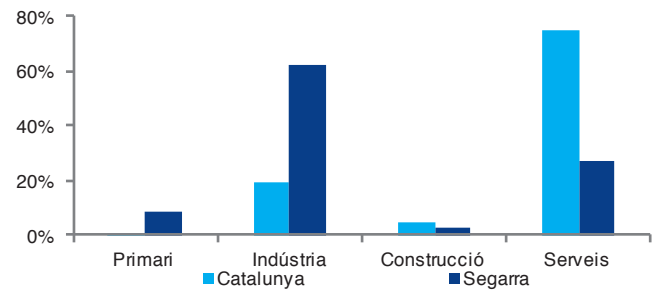
L'avenç del VAB industrial va reflectir la dinàmica positiva del sector alimentari (76,4% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 2,0%), dels productes informàtics, electrònics i elèctrics (8,9%) i altres productes minerals no metàl·lics (3,5%), mentre que la branca del material de transport presentà una davallada del -3,6%. En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un 2,4%, seguint la línia de la mitjana catalana (2,1%).

Per la seva banda, l'increment en els serveis reflecteix l'augment dels privats (2,9%), els dominants a la comarca, amb el 80,8% del terciari el 2014, i la pràctica estabilització dels col·lectius (0,3%). En els primers, les principals branques van augmentar: el comerç (21,8% del VAB terciari i ascens de l'1,4%), els transports (18,3% del VAB dels serveis i creixement del 2,4%), les activitats professionals i administratives (6,3%), l'hostaleria (6,1%) i les activitats immobiliàries (1,1%). L'estabilització dels serveis col·lectius va reflectir l'augment de la sanitat i els serveis socials (3,5%) i les davallades dels serveis d'Administració pública i Seguretat Social (-0,7%) i dels educatius (-2,2%). Amb aquesta dinàmica, els afiliats al terciari van créixer un 2,3% (per sota la mitjana catalana de 3,9%).

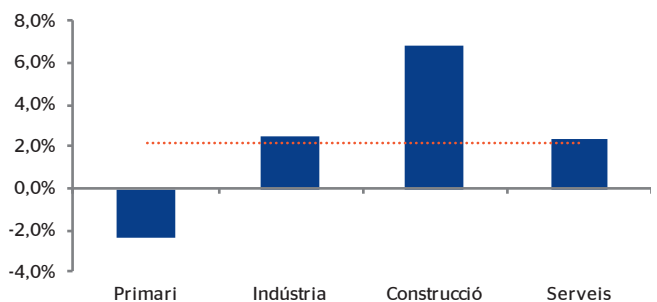
L'augment de la construcció reflecteix la millora de les principals branques, llevat de la demolició i preparació de terrenys (-1,6%): instal·lacions i acabat d'edificis (10,3%), obra civil (9,4%) i edificació i promoció immobiliària (9,2%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren (de 10 a 18), mentre que la superfície no residencial en construcció també ho va fer. Aquesta activitat es va reflectir en un augment dels afiliats a la Seguretat Social d'un 4,7% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure pel descens de la branca agrícola (-12,4%), arrossegada pels cereals (-13,6%),⁹⁴ mentre que el ramader (77,0% del VAB primari el 2014) va créixer un 0,7%, per l'ascens del porquí (2,7%) i la reducció de l'aviram (-1,4%).

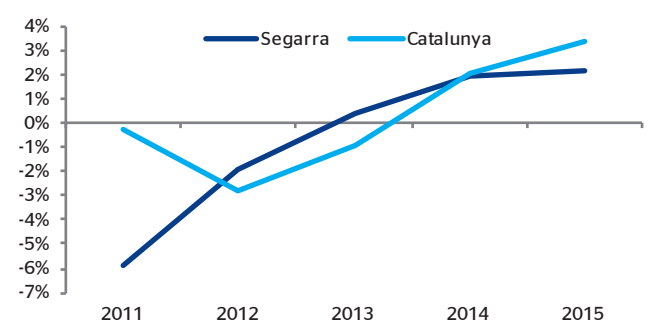
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 1,6% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -7,4%, inferior al català (-10,0%).

El Segrià

El 2015 el VAB del Segrià va créixer un 2,3%, un registre inferior al de Catalunya (3,4%), tot i que permet consolidar la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,2%) i que deixa enrere la davallada 2010-2013 (del -2,2% anual). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (76,4% del VAB comarcal el 2014 i avenç del 2,5%) i de la indústria (10,2% del VAB el 2014 i augment del 3,3%). Addicionalment, la construcció també va créixer, un creixement (2,4%), que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (-13,6% anual).⁹⁵ Finalment, el primari va davallar un -2,7%.⁹⁶

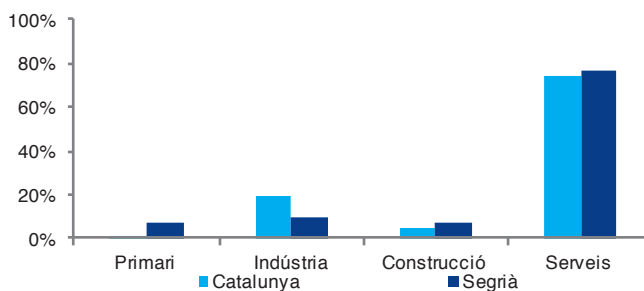
L'increment en els serveis reflecteix l'ascens dels privats (3,4%), els dominants a la comarca, amb el 72,0% del terciari el 2014, i l'estabilitat dels col·lectius (0,4%). Entre els primers destaquen els avenços del comerç (VAB terciari del 26,8% i ascens del 2,2%), les activitats professionals i administratives (10,3% del VAB dels serveis i creixement del 5,0%), els transports (8,2%), les activitats immobiliàries (3,0%) i la davallada de les financeres (-1,7%). Per la seva banda, el reduït avenç dels serveis col·lectius expressa el modest increment de la sanitat i serveis socials (1,1%) i els serveis de l'Administració pública i Seguretat Social (0,5%), mentre que els educatius van caure (-0,7%). Amb aquesta dinàmica, els afiliats a la branca de serveis van créixer un 2,3% (per sota la mitjana catalana de 3,9%).

L'avenç del VAB industrial va reflectir, d'un costat, l'estabilitat del sector alimentari (37,3% del VAB manufacturer el 2014 amb un 0,0%), i els augments de la metallúrgia (8,8%) i la fabricació de maquinària i equips (5,3%). En aquest context els afiliats al sector industrial van augmentar un 2,7%, a l'entorn de la mitjana catalana (2,1%).

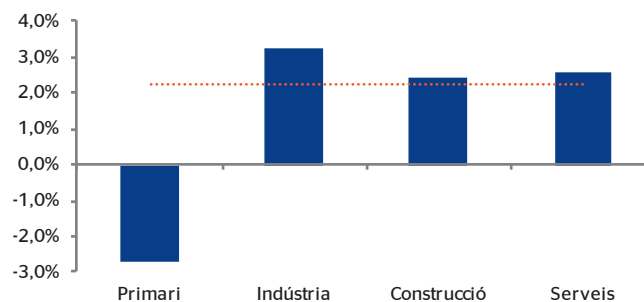
L'augment de la construcció reflecteix el de les branques d'instal·lacions i acabat d'edificis (3,4%) i d'edificació i promoció immobiliària (3,2%) i obra civil (1,6%), contrarestat per la davallada en les de demolició i preparació de terrenys (-0,9%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 11,2% (de 367 a 408), mentre que la superfície no residencial en construcció va caure un -84%. Aquesta dinàmica productiva va elevar els afiliats al sector un important 6,0% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure pel descens de l'agrícola (-5,2%), una branca que va aportar el 60,4% del VAB primari el 2014, empesa per la caiguda de la fruita fresca (-5,8%), mentre que el ramader va créixer (1,1%), per l'ascens del porquí (2,7%) i l'aviram (-1,4%).

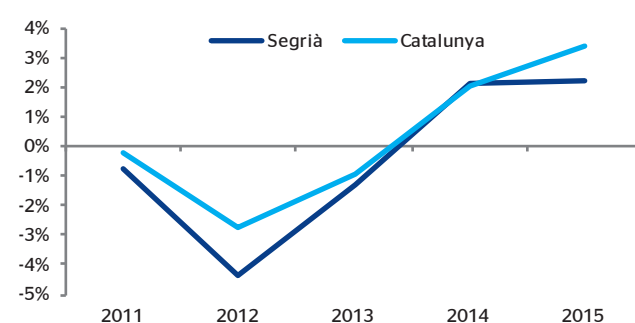
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 2,5% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -8,2%, per sota la caiguda del català (-10,0%).

La Selva

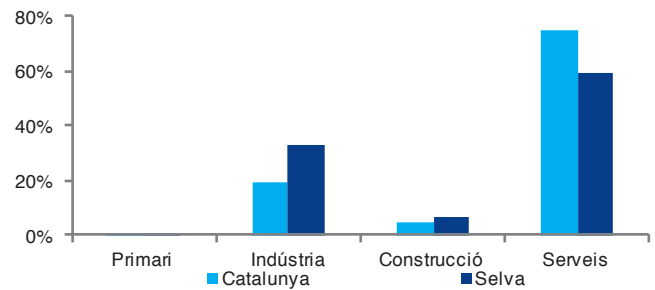
L'augment del 3,7% del VAB de la Selva el 2015, per sobre del de Catalunya (3,4%), accentua la recuperació 2014-2015 (increment anual del 3,1%) i deixa enrere la crisi 2010-2013 (-0,8% anual). Aquest avenç reflecteix la millora dels serveis (59,3% del VAB comarcal el 2014 i augment del 4,7%) i la contribució de la indústria (32,9% del VAB el 2014 i avenç un 2,2%). Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió, amb un creixement del 2,9%, que contrasta amb la profunda crisi 2010-2013 (descens anual del -11,2%).⁹⁷ Finalment, el primari va créixer un 0,5%.

L'important increment en els serveis reflecteix el dels privats (5,3%), els dominants a la comarca, amb el 88,1% del terciari el 2014, i l'estabilitat dels col·lectius (0,5%). La intensa alça dels primers és el resultat de la recuperació del consum intern i el turisme exterior en l'activitat de la Selva (avenç del 3,4% de les pernoctacions a la marca turística Costa Brava), de manera que els sectors que més cresqueren foren els d'hostaleria (25,1% del VAB terciari i ascens del 8,1%), el comerç (21,5% del VAB dels serveis i notable augment del 6,3%), els transports (8,3%) i les activitats professionals i administratives (3,4%), mentre que es van contreure els d'activitats immobiliàries (-0,8%). Per la seva banda, el manteniment dels serveis col·lectius reflecteix el modest augment de la sanitat i serveis socials (1,1%) i d'Administració pública i Seguretat Social (1,0%) i el descens de l'educació (-0,5%). En conjunt, l'afiliació al terciari a la Selva va créixer un 4,0% (per sobre la mitjana catalana de 3,9%).

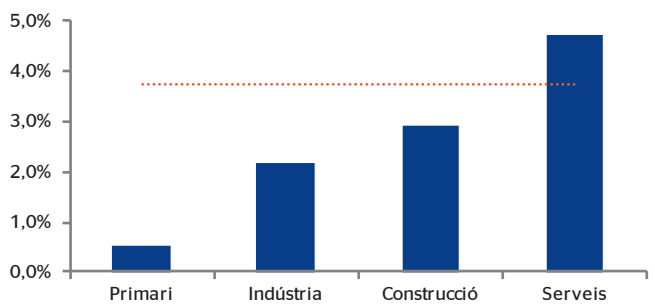
L'avenç del VAB industrial fou el resultat combinat dels augments dels productes farmacèutics (7,2%) i la fabricació de maquinària i equips (1,6%) i material de transport (4,6%) i de les davallades de la producció alimentària (38,1% del VAB manufacturer el 2014 i -1,7%) i del tèxtil (11,1% del VAB manufacturer el 2014 i caiguda del -1,3%). En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un 1,6%, lluny del 2,1% català.

L'augment de la construcció també reflecteix els bons registres de la demolició i preparació de terrenys (10,4%) i instal·lacions i acabat d'edificis (4,9%) i les caigudes de l'edificació i promoció immobiliària (-0,2%) i obra civil (-3,2%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció davallaren de -8,7% (de 195 a 178), mentre que la superfície no residencial en construcció va créixer un 29,1%. Amb aquesta dinàmica productiva, l'afiliació a la construcció va augmentar un molt elevat 7,1% (5,5% a Catalunya).

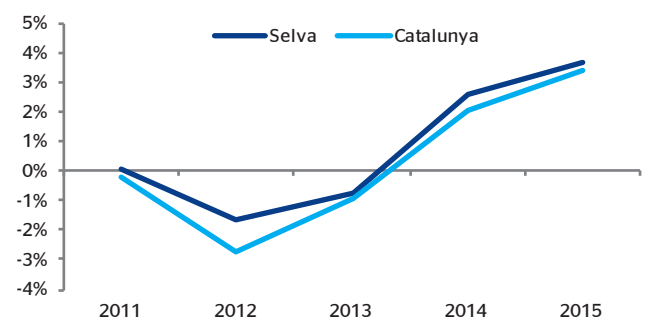
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

Finalment, el primari⁹⁸ va créixer per l'augment de la ramaderia (34,4% del VAB primari el 2014 i avenç del 7,6%), per l'ascens del porquí (10,7%) i la llet (6,8%) i la millora de la pesca (0,8%), mentre que la branca agrícola va caure (-4,7%), empenya per la contracció de plantes i flors (-8,4%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 3,6% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -9,6%, seguint la línia del català (-10,0%).

El Solsonès

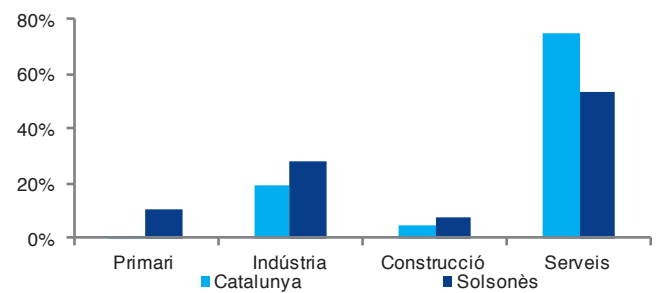
El VAB de l'economia del Solsonès va créixer un 2,3% el 2015, per sota el de Catalunya (3,4%), un augment que contrasta amb la davallada anual del 2010-2013 (del -3,0%) i que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual de l'1,9%). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (53,4% del VAB terciari), amb un augment del 2,9%, i el de la indústria (27,8% del VAB el 2014), que va avançar un 1,7%.⁹⁹ Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió amb un creixement (5,2%), que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (-14,8% en taxa anual); finalment, el primari va davallar un -0,9%.

L'increment en els serveis reflecteix el dels privats (3,6%), que aportaven el 72,0% del terciari el 2014, i, en una mesura més petita, dels col·lectius (1,1%). Els primers van ser empesos per la millora del consum intern (les pernoctacions de la marca Pirineus van créixer un 7,7%). Així, van créixer amb força les branques del comerç (24,3% del VAB terciari el 2014 i ascens del 3,3%) i l'hostaleria (13,8% del VAB dels serveis i creixement del 6,0%), els transports (3,5%) i les activitats immobiliàries (4,3%), mentre que caigueren les activitats professionals i administratives (-0,7%). Per la seva banda, el moderat augment dels serveis col·lectius reflecteix increments més importants de la sanitat i els serveis socials (2,3%), més modestos en educació (1,1%) i la davallada de l'Administració pública i Seguretat Social (-0,5%). Amb aquesta dinàmica, l'afiliació al terciari va créixer un 2,7% el 2015 (per sota la mitjana catalana de 3,9%).

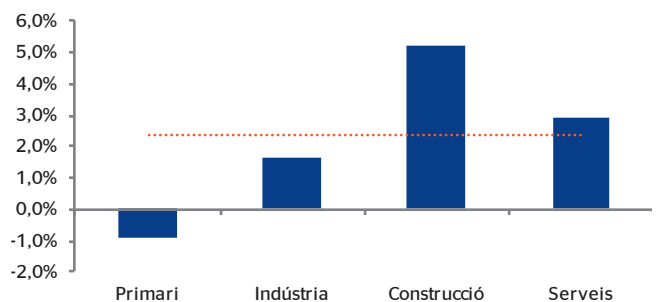
L'avenç del VAB industrial expressa també la recuperació de la demanda interna i externa (increment de les exportacions industrials de Lleida un 9,4%), amb augments a d'altres productes minerals no metàl·lics (18,4% del VAB manufacturer el 2014 i increment del 8,5%), fusta, paper i arts gràfiques (20,2% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 0,6%) i fabricació de maquinària i equips (1,0%), mentre que el tèxtil va retrocedir (-5,5%). En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un 1,8%, per sota la mitjana catalana (2,1%).

L'important increment de la construcció és el reflex de més grans augments en les branques de demolició i preparació de terrenys (10,7%), edificació i promoció immobiliària (9,1%) i obra civil (3,6%), i els més petits d'instal·lacions i acabat d'edificis (0,3%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren (de 5 a 51 en termes absoluts), mentre que la superfície no residencial en construcció també va créixer. Amb aquesta activitat productiva, els afiliats del sector s'incrementaren un intens 7,9% (5,5% a Catalunya).

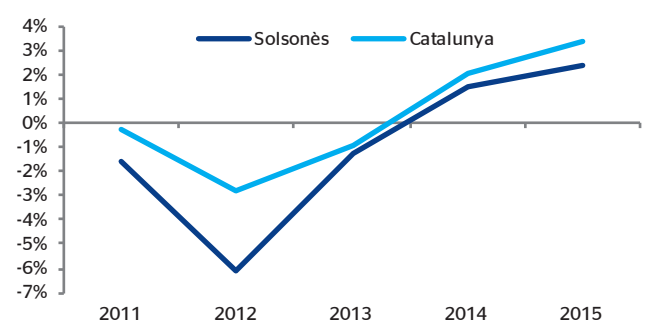
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

Finalment, el primari el 2015 es va contreure tot i el dinamisme de la ramaderia (79,3% del VAB primari el 2014 i un avenç de l'1,2%), per l'ascens del porquí (2,7%) i la reducció de l'aviram (-1,4%) i el creixement forestal (2,5%), per la davallada agrícola (-12,4%), arrossegada per la caiguda dels cereals (-13,6%).¹⁰⁰

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 3,2% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat (-11,1%) superior al català (-10,0%).

El Tarragonès

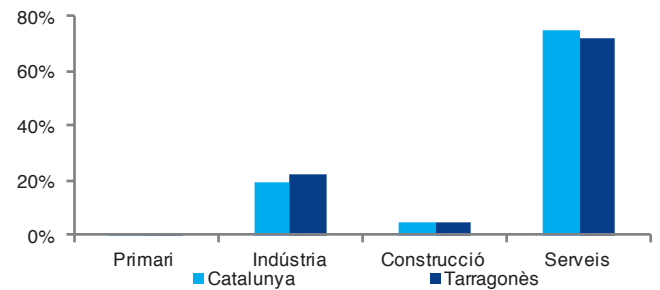
L'important augment del 4,1% del VAB del Tarragonès el 2015,¹⁰¹ per sobre el de Catalunya (3,4%), consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual de l'1,6%) i allunya els mals registres 2010-2013 (-2,3% anual). Aquest avenç reflecteix els bons resultats tant dels serveis (72,2% del VAB primari el 2014 i augment del 4,5%) com de la indústria (22,3% del VAB el 2014 i increment de 3,7%). Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió amb un creixement (1,5%), que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (-11,5% anual). Finalment, el primari va davallar un -5,4%.

L'increment dels serveis reflecteix el dels privats (73,7% del VAB terciari el 2014 i avenç del 5,5%) i un moderat augment dels col·lectius (1,8%). La forta pulsio dels primers expressa els efectes de la millora del consum intern en aquest sector i de la demanda turística externa (els viatgers a la Costa Daurada augmentaren un 8,0%, tot i que les pernoctacions van caure un -1,6%), amb increments rellevants en el comerç (15,4% del VAB terciari i creixement del 6,6%), l'hostaleria (12,5% del VAB dels serveis i avenç del 8,1%), activitats professionals i administratives (6,1%), immobiliàries (2,4%) i transports i emmagatzematge (7,5%). El moderat augment dels serveis col·lectius expressa l'increment més fort de l'Administració pública i Seguretat Social (5,0%), el manteniment a l'educació (0,5%) i el descens de la sanitat i serveis socials (-1,6%). En conjunt, els afiliats a la branca de serveis van créixer un 4,7% (per sobre la mitjana catalana de 3,9%).

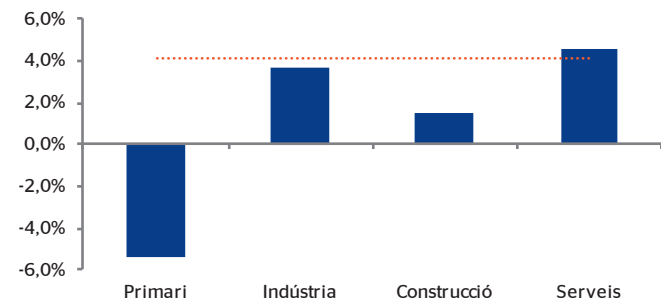
L'avenç del VAB industrial reflectí l'efecte sobre la comarca de l'increment de la demanda interna i exterior (les exportacions industrials de Tarragona augmentaren un 9,4%), amb bons registres en la química (64,1% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 2,0%), mentre que van caure la metal·lúrgia i productes metàl·lics (10,1% del VAB manufacturer el 2014 i -2,9%) i l'alimentària (-1,3%), activitats a les quals se sumà l'avenç de les produccions energètiques (21,5% del VAB industrial i avenç del 9,2%). En aquest context, els afiliats a la indústria es van incrementar moderadament (1,1%), per sota el 2,1% català.

L'augment del VAB de la construcció reflecteix l'acció combinada dels forts augments de les branques d'edificació i promoció immobiliària (10,3%) i obra civil (9,9%), i les caigudes de les d'instal·lacions i acabat d'edificis (-0,4%) i demolició i preparació de terrenys (-1,2%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 67,5% (de 126 a 211), mentre que la superfície

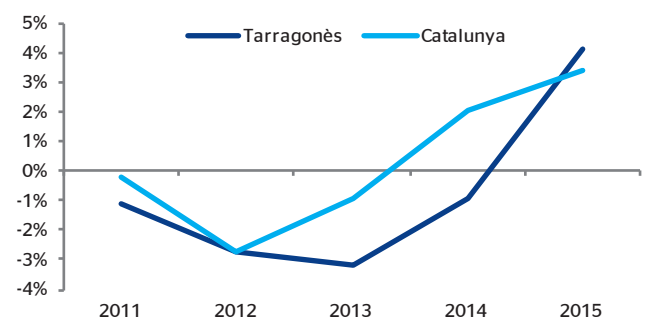
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

no residencial en construcció ho va fer un 148,9%. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació al sector va créixer modestament (1,1%), per sota el 5,5% de Catalunya.

Finalment, la relativament important caiguda del primari el 2015, tot i la millora ramadera (un 22,4% del VAB primari i avenç del 2,3%), malgrat la davallada del porquí (-1,0%), per la millora de l'aviram (3,1%), reflecteix la contracció de les branques agrícoles (43,1% del VAB primari el 2014 i pèrdua del -2,2%) i, entre d'altres, la de la fruita seca (-8,3%). També va contribuir a la caiguda general del VAB primari la de la pesca (-14,4%).¹⁰²

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 3,9% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat (-9,0%) lleugerament inferior al català (-10,0%).

La Terra Alta

El VAB de la Terra Alta va créixer un 3,9% el 2015,¹⁰³ de manera que va superar l'observat a Catalunya (3,4%) i es va consolidar la recuperació 2014-2015 (increment anual del 2,1%). Aquest avenç reflecteix el de la indústria (46,4% del VAB el 2014 i avenç del 4,1%) i els serveis (33,5% del VAB comarcal i augment del 4,4%). Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió (6,3%) i es va allunyar de la caiguda 2010-2013 (-16,9% anual). Finalment, el primari va créixer un 0,8%.

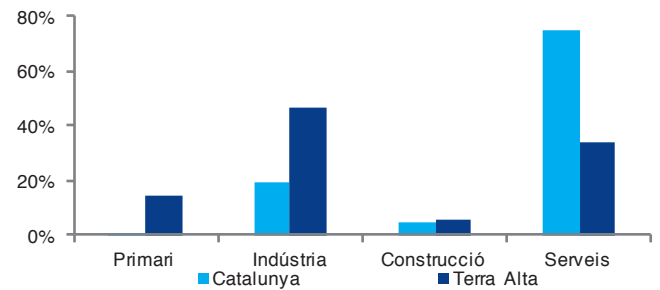
L'avenç del VAB industrial va reflectir l'evolució del component energètic (58,4% del VAB industrial i avenç del 6,8%) i la pràctica estabilitat de les manufactures (0,5%). Entre aquestes destaquen les moderades contraccions de la fusta, paper i arts gràfiques (35,9% del VAB manufacturer el 2014 i davallada del -1,5%), de l'alimentària (31,0% del VAB manufacturer i caiguda del -0,1%) i el tèxtil (-0,6%), i l'augment de la química (5,4%), mentre que la branca del material de transport presentà una contracció del -3,6%. En aquest context, els afiliats al sector industrial van augmentar un 0,2%, molt per sota el 2,1% mitjà català.

L'increment en els serveis reflecteix, tot i la davallada dels col·lectius (-1,0%), el fort augment dels privats (78,2% del VAB terciari el 2014 i avenç del 5,9%). Entre aquests destaquen els bons registres del comerç (29,4% del VAB terciari i ascens del 2,2%), l'hostaleria (18,3% del VAB dels serveis i creixement del 13,8%), les activitats professionals i administratives (10,5%), les immobiliàries (3,9%) i els transports (4,5%). La davallada dels col·lectius expressa els augments de l'educació (4,1%) i sanitat (2,3%) i el descens d'Administració pública i Seguretat Social (-2,3%). Aquesta dinàmica productiva es va traslladar a un augment del 4,1% de l'afiliació al sector (per sobre la mitjana catalana de 3,9%).

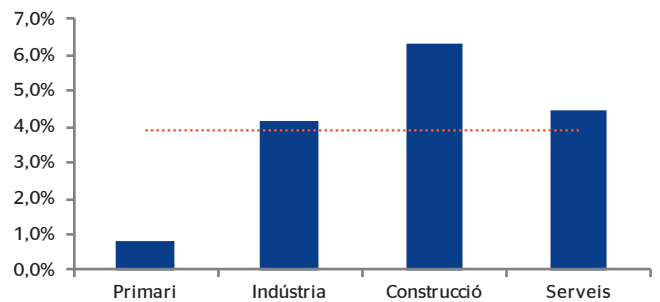
El fort augment de la construcció reflecteix la intensa alça de les branques d'instal·lacions i acabat d'edificis (9,5%) i edificació i promoció immobiliària (9,0%), l'augment més petit de demolició i preparació de terrenys (4,9%) i la important caiguda de l'obra civil (-9,0%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció pràcticament es mantingueren (de 4 a 5), mentre que la superfície no residencial en construcció va augmentar. Aquesta activitat es va traslladar a un augment del 0,3% a l'afiliació al sector (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 va reflectir el creixement de la ramaderia (52,0% del VAB primari el 2014 i augment d'1,8%), empès per l'aviram (3,1%), tot i la reducció del

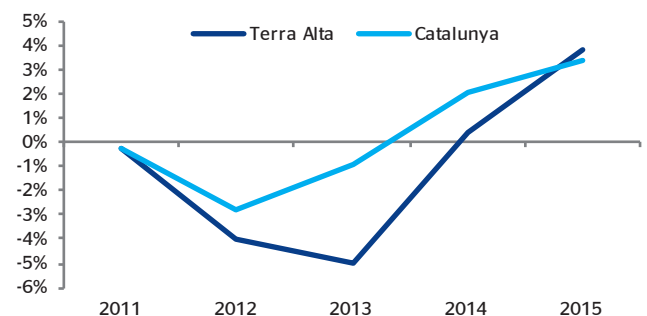
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

porquí (-1,0%), ja que el VAB agrícola va caure (48,0% del VAB primari el 2014 i davallada del -0,3%), tot i l'avenç del raïm (2,6%), per la contracció de la fruita seca¹⁰⁴ (-11,4%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 1,1% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -10,4%, una mica per sobre el català (-10,0%).

L'Urgell

El VAB de l'Urgell va créixer un 1,8% el 2015, per sota del de Catalunya (3,4%), un augment que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual de l'1,3%). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (53,9% del VAB comarcal el 2014 i increment del 3,0%) i de la indústria (27,9% del VAB el 2014 i avenç de l'1,1%). Addicionalment, la construcció també va créixer (0,6%) i va deixar enrere la caiguda 2010-2013 (-15,2% anual); finalment, el primari va davallar un -1,8%.¹⁰⁵

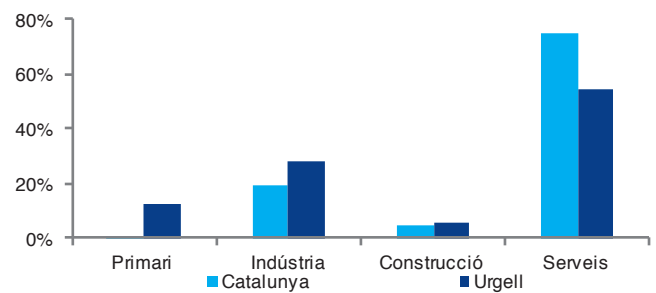
L'augment del VAB dels serveis, tot i la davallada dels col·lectius (-0,3%), reflecteix l'impuls dels privats (81,0% del terciari el 2014 i augment del 3,8%). Entre aquests, destaquen els avenços del comerç (39,9% del VAB terciari i ascens del 4,2%), activitats immobiliàries (10,9% del VAB dels serveis i creixement de l'1,14%), transports (8,1%) i hostaleria (13,7%), mentre que es van contreure les activitats professionals i administratives (-2,9%). La caiguda dels serveis col·lectius, tot i l'avenç de la sanitat i serveis socials (2,9%), és el resultat de les dels serveis educatius (-2,0%) i de l'Administració pública i Seguretat Social (-2,4%). En aquest context productiu, l'afiliació al terciari va créixer l'1,0% (per sota la mitjana catalana de 3,9%).

L'avenç del VAB industrial va reflectir, en especial, el de la indústria alimentària (30,9% del VAB manufacturer el 2014 i creixement de l'1,5%) i de la fusta, paper i arts gràfiques (13,2% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 3,0%), mentre que retrocedien el material de transport (-10,3%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (-2,5%). En aquest context, els afiliats al sector industrial van disminuir un -1,4%, molt allunyat de l'avenç (2,1%) català.

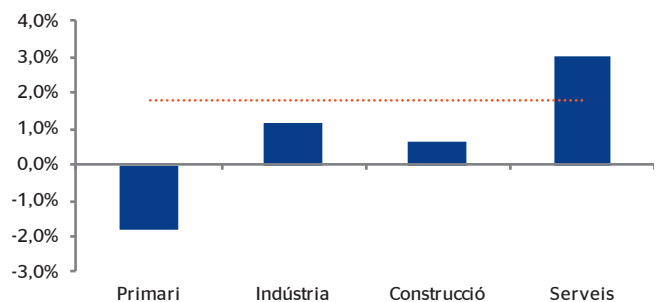
L'augment de la construcció és el reflex d'un moviment contraposat entre el creixement de l'edificació i promoció immobiliària (9,4%) i l'obra civil (8,2%) i les caigudes de les branques de demolició i preparació de terrenys (-0,1%) i instal·lacions i acabat d'edificis (-4,6%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 119,2% (de 26 a 57), mentre que la superfície no residencial en construcció també ho va fer. Tot i això, els afiliats al sector es van contreure (-0,2%), lluny de l'augment català (5,5%).

Finalment, el primari va reflectir que la branca més important, la ramaderia, amb un 64,0% del VAB del sector el 2014, augmentava moderadament (0,5%), empenya per un porquí (2,7%), que va més que compensar la reducció de l'aviram (-1,4%), mentre que van caure les pro-

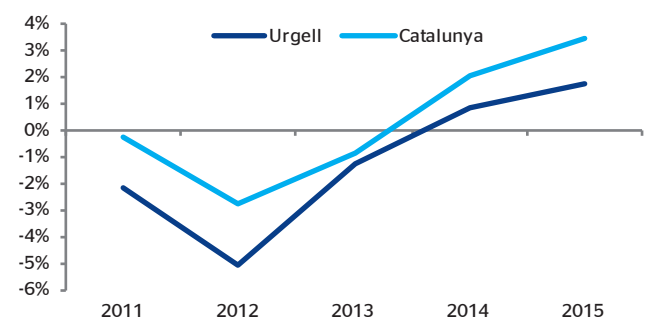
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

duccions agrícoles (-6,0%), per les davallades de la fruita fresca (-3,4%) i plantes farratgeres (-8,9%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un modest 0,3% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat (-6,2%) inferior al de Catalunya (-10,0%).

La Vall d'Aran

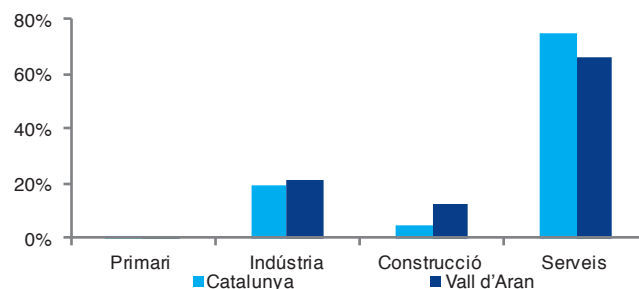
El VAB de la Vall d'Aran va créixer un 4,8% el 2015, per sobre de l'augment enregistrat a Catalunya (3,4%). Això contrasta amb la davallada dels anys 2010-2013 (-2,6% anual) i consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual del 3,0%). Aquest avenç reflecteix el dels serveis (66,4% del VAB comarcal el 2014),¹⁰⁶ amb un augment del 7,3%, al qual es va sumar el primari (3,0%). En canvi, s'estabilitzà la indústria (21,0% del VAB el 2014 i taxa del 0,0%) i també la construcció (0,0%).

L'increment en els serveis, atès el modest augment dels col·lectius (0,8%), reflecteix el molt notable ascens dels privats (8,4%), els dominants a la comarca, amb el 85,5% del terciari el 2014. Aquest avenç és el resultat de la recuperació del consum intern de Catalunya i Espanya (les pernoctacions a la marca turística Vall d'Aran van augmentar un 10,0%, per sobre del que s'observà a la marca Pirineus), cosa que es va traslladar a augments intensos en l'activitat de l'hostaleria (34,5% del VAB terciari i creixement VAB del 13,9%), activitats artístiques i recreatives (19,2% dels serveis el 2014 i avenç del 7,5%), immobiliàries (3,5%), professionals i administratives (8,0%) i del comerç (0,4%). Per la seva banda, els serveis col·lectius expressaren l'evolució positiva de l'educació (4,0%), la millora de la sanitat i serveis socials (2,6%) i la caiguda l'Administració pública i Seguretat Social (-2,9%). En conjunt, l'afiliació a la branca de serveis va créixer un intens 7,0% (per sobre la mitjana catalana de 3,9%).

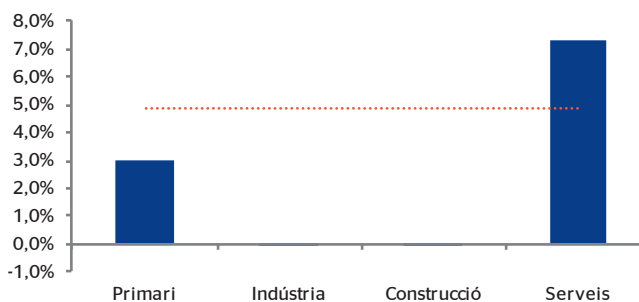
La reducció del VAB industrial va reflectir estrictament la del component energètic (94,0% del VAB industrial i davallada del -0,2%), ja que les manufactures van créixer (2,9%). Entre les manufactures destaca l'avenç de l'alimentària (35,3% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 4,0%), la fusta, paper i arts gràfiques (33,5% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 0,6%) i altres productes minerals no metàl·lics (9,0%). En aquest context els afiliats al sector industrial van augmentar un 30,5% (de 109 a 143), un registre superior a la mitjana catalana (2,1%).

La davallada de la construcció reflecteix el comportament asimètric d'uns sectors amb increments, com els d'instal·lacions i acabat d'edificis (5,6%) i obra civil (1,0%), i d'altres amb augments propers a zero o negatius (un 0,1% el d'edificació i promoció immobiliària i un -4,2% els de demolició i preparació de terrenys). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren 15,6% (de 96 a 111), mentre que la superfície no residencial en construcció ho va fer un 11,3%. Amb aquesta

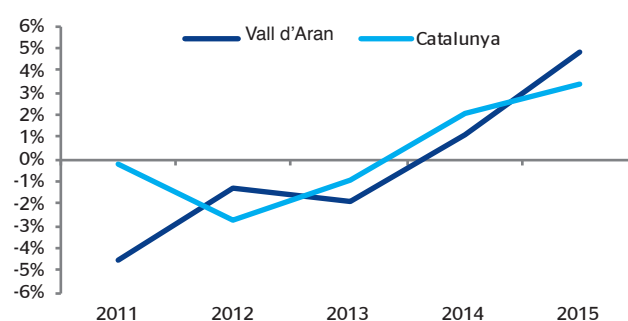
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

negativa dinàmica productiva, l'afiliació al sector va continuar caient (-3,1%), lluny de l'augment català (5,5%).

Finalment, el primari va créixer empès per la millora del VAB forestal (41,7% del VAB del primari, que augmentà un 12,4%), un avenç que fou contrarestat per les davallades de la ramaderia (55,5% del VAB primari i caiguda del -3,7%), per les reduccions del boví (-2,6%) i equí (-9,3%), i també pel descens de la branca agrícola (-4,0%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un 6,4% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -5,9%, més baix que el català (-10,0%).

El Vallès Occidental

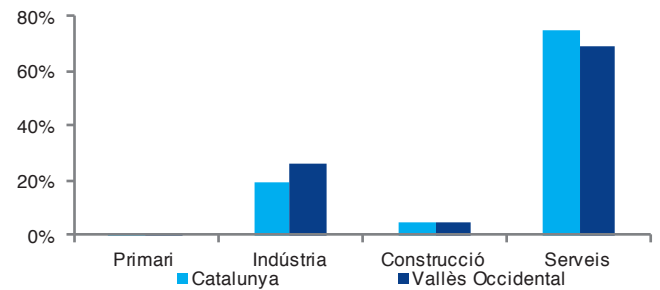
El VAB de l'economia del Vallès Occidental va créixer un 4,4% el 2015,¹⁰⁷ un punt per sobre de com ho va fer a Catalunya (3,4%), fet que va consolidar la recuperació 2014-2015 (increment anual del 3,5%) i deixant totalment enrere la crisi 2010-2013 (contracció d'un -1,4% anual). L'avenç del 2015 reflecteix el dels serveis (68,9% del VAB comarcal i increment del 4,9%) i, en una mesura més petita, de la indústria (26,4% del VAB el 2014 i avenç del 2,7%). Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió (7,7%), un creixement que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (a una taxa anual del -16,5%); finalment, el primari va davallar (-1,4%).

L'increment en els serveis reflecteix el fort impuls dels privats (5,5%), els dominants a la comarca, amb el 83,6% del terciari el 2014, amb el suport dels col·lectius (1,8%). En l'àmbit dels primers, l'augment del consum intern es va traduir en una notable millora de l'activitat del comerç (pes sobre el VAB terciari del 29,2% i ascens del 5,4%) i d'hostaleria (13,7%), amb el suport d'activitats professionals i administratives (6,9%) i financeres i d'assegurances (3,2%), així com la davallada de les immobiliàries (-2,3%). Per la seva banda, els serveis col·lectius van reflectir l'evolució positiva de la sanitat i serveis socials (2,3%) i serveis educatius (1,9%) i l'estabilitat de l'Administració pública i Seguretat Social (0,0%). En conjunt, els afiliats a la branca de serveis van créixer un molt elevat 4,9% (per sobre la mitjana catalana de 3,9%).

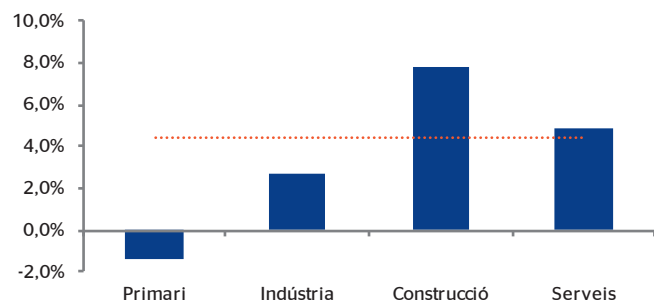
L'avenç del VAB industrial va reflectir els positius efectes sobre la comarca de la millora de la demanda interna i de les exportacions (augment de les de Barcelona el 6,1% nominal el 2015). Així, els avenços del seu VAB van ser prou rellevants en la química (14,9% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 4,5%), metal·lúrgia i productes metàl·lics (11,8% del VAB manufacturer el 2014 i avenç del 5,3%) i, en una mesura més petita, en la branca alimentària (1,7%), mentre que les de material de transport (-3,5%) i productes farmacèutics van retrocedir (-0,1%). En aquest context productiu, els afiliats al sector industrial van augmentar un 2,1% (similar a la mitjana catalana de 2,1%).

Per la seva banda, els excel·lents registres de la construcció reflecteixen que, malgrat la davallada de l'obra civil (-4,0%), la resta de sectors van augmentar amb intensitat, amb increments notables en demolició i preparació de terrenys (12,5%), instal·lacions i acabat d'edificis (10,1%) i edificació i promoció immobiliària (9,2%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren amb intensitat, un 105,9% (de 591 a 1.217), per la fortalesa dels iniciats (del 133,4%, de 365 el 2014 a

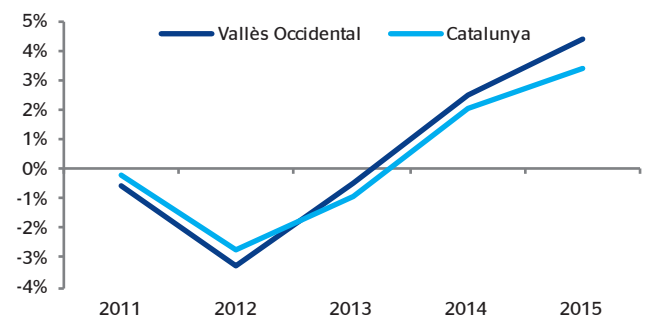
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

852 el 2015), mentre que la superfície no residencial en construcció va passar de 518 m² a 27.332 m². Amb aquest impuls, els afiliats a la Seguretat Social augmentaren un excepcional 10,6% (5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari el 2015 es va contreure, tot i que el sector dominant a la comarca, la ramaderia, va créixer (50,6% del VAB primari el 2014 i augment d'un 4,0%), empena per l'ascens del porquí (4,8%) i la millora del boví (2,6%). En canvi, la branca agrícola es va contreure fortament (31,9% del VAB primari el 2014 i caiguda del -8,4%), arrossegada per la contracció de les hortalisses (-11,9%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social es van incrementar un prou notable 4,6% (3,7% a Catalunya), amb un descens de l'atur registrat del -10,6%, superior a la caiguda de la mitjana catalana (-10,0%).

El Vallès Oriental

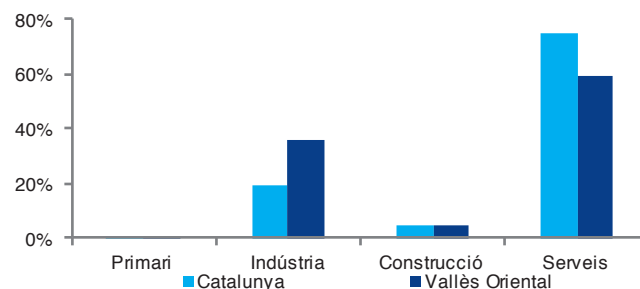
El VAB del Vallès Oriental va avançar un molt important 4,6% el 2015,¹⁰⁸ força per sobre de l'enregistrat a Catalunya (3,4%), fet que consolida la recuperació 2014-2015 (increment anual del 4,1%) i contrasta amb la davallada 2010-2013 (-1,2% anual). Aquest avenç reflecteix tant el dels serveis (59,3% i augment del 4,77%) com el de la indústria (contribució del 35,8% del VAB el 2014 i increment del 4,2%). Addicionalment, la construcció es va sumar a l'expansió, amb un creixement (5,0%), que contrasta amb la caiguda 2010-2013 (-12,7% anual); finalment, el primari va créixer (1,3%).

El molt elevat increment en els serveis reflecteix la fortalesa dels privats (5,3%), els dominants a la comarca, amb el 82,4% del terciari el 2014, i, en una mesura més petita, dels col·lectius (2,4%). Entre els primers, destaquen els augments del comerç (pes del 33,3% sobre el VAB terciari el 2014 i increment del 7,8%), així com el creixement d'activitats professionals i administratives (7,3%), transports i l'emmagatzematge (3,0%) i activitats artístiques i recreatives (7,3%), mentre que les activitats immobiliàries (pes del 17,2%) es van contreure (del -2,6%). Per la seva banda, els serveis col·lectius cresquen empesos pels educatius (3,9%) i les activitats sanitàries i serveis socials (2,7%), mentre que l'Administració pública i Seguretat Social s'estabilitzava (0,5%). En aquest context productiu, els afiliats a la branca de serveis van créixer un intens 4,9% (per sobre de la mitjana catalana, de 3,9%).

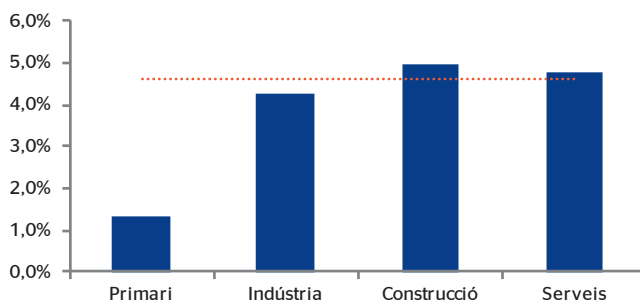
L'important avenç del VAB industrial va reflectir els avenços de la química (20,2% del VAB manufacturer el 2014 i creixement del 10,0%), la metal·lúrgia i productes metàl·lics (11,1% del VAB manufacturer el 2014 i augment del 5,4%), el cautxú i matèries plàstiques (2,0%) i els productes farmacèutics (4,8%), que van recollir tant l'auge de la demanda interna com de les exportacions internacionals de béns (a la demarcació de Barcelona van augmentar un 6,1%). Aquesta dinàmica es va reflectir en una alça notable de l'afiliació a la indústria, d'un 4,3%, força superior a la mitjana catalana (2,1%).

Per la seva banda, el notable augment de la construcció expressa els bons registres de la demolició i preparació de terrenys (12,6%), instal·lacions i acabat d'edificis (5,5%) i edificació i promoció immobiliària (0,1%), mentre que l'obra civil va retrocedir (-8,5%). En l'àmbit residencial els habitatges en construcció augmentaren un 4,4% (de 226 a 236), mentre que la superfície no residencial en construcció ho va fer un 3,1%. Tot i això, l'afiliació al sector va augmentar un important 7,0%

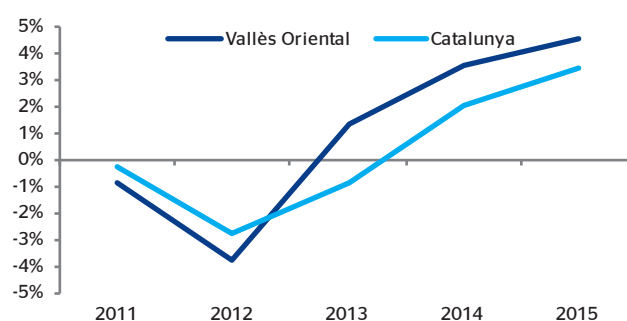
Estructura del VAB en %. 2014

Creixement del VAB per sectors en %. 2015

Taxa de variació real del VAB en %. 2010-2015

(5,5% a Catalunya).

Finalment, el primari va créixer pel bon any ramader (57,4% del VAB primari i avenç del 4,01%), amb el suport de les millores del porquí (4,8%) i aviram (4,4%); tanmateix, la branca agrícola va restar creixement (39,7% del VAB i reducció de -3,1%).

Aquesta dinàmica productiva tan expansiva es va traduir en una notable millora del mercat de treball comarcal, amb notables augments de l'afiliació a la Seguretat Social (4,9%, enfront del 3,7% de Catalunya) i un important descens de l'atur registrat (-12,1%), més intens que el català (-10,0%).

Notes relatives al creixement econòmic comarcal.

42 Els afiliats al règim general de la Seguretat Social i a autònoms al sector del transport i emmagatzematge a l'Alt Camp augmenten un 13,2% el 2015, dels 1.096 efectius del 2014 als 1.241 del 2015

43 A l'Alt Camp els afiliats al sector de fabricació de material de transport cauen un -4,4% (de 1.315 a 1.257), mentre que en el sector d'instal·lacions i acabat d'edificis augmenten un 21,5%.

44 A l'Alt Camp la producció de raim per a vi es va contreure (de 53.900 a 53.800 tones entre el 2014 i 2015), mentre que la producció d'ametlla caigué (de 771 a 558 tones), igual que la d'avellana (de 2.640 a 2.068 tones).

45 A l'Alt Empordà els afiliats a l'hostaleria augmentaren un 5,0% (de 7.772 a 8.157).

46 A l'Alt Empordà la producció de pomes caigué el 2015 un -7,1% (de 45.719 a 42.460 tones), mentre que les captures dels ports de l'Escala, Llançà, el Port de la Selva i Roses es reduïren un -19,7% (de les 5.256 tones del 2014 a les 4.222 tones del 2015).

47 A l'Alt Penedès els afiliats al comerç creixen un 3,1%, als transports i emmagatzematge augmenten un 9,5% (dels 1.820 del 2014 a 1.992 del 2015), mentre que a la química augmenten (11,1%), igual que en demolició i preparació de terrenys (10,7%).

48 A l'Alt Penedès la producció de raim caigué un -4,3% (de 177.537 tones del 2014 a les 169.815 tones del 2015).

49 Els increments d'afiliació a l'Anoia foren rellevants en les branques terciàries del comerç (4,0%) i l'hostaleria (8,7%) i a les industrials de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (3,7%).

50 A l'Anoia la producció de raim retrocedí un 7,2% (de les 18.167 tones del 2014 a les 16.858 tones del 2015).

51 Al Bages les activitats professionals i administratives mostraren el 2015 un creixement dels afiliats de l'11,7% (fins a 5.140), mentre que en l'hostaleria l'augment fou del 6,5% (fins a 3.191) i en el comerç del 2,9%. En l'àmbit industrial l'increment de l'afiliació fou rellevant en les indústries alimentàries (6,1%).

52 Al Baix Camp l'afiliació va augmentar amb força en les branques terciàries del comerç (2,7%), l'hostaleria (6,6) i les activitats artístiques i recreatives (11,0%) i en la indústria en el sector químic (5,7%).

53 Al Baix Camp les captures del port de Cambrils presentaren una intensa contracció del -28,0% (de les 1.741 tones del 2014 a les 1.253 tones del 2015).

54 Al Baix Ebre l'afiliació a l'hostaleria augmentà un intens 9,5% (fins a 2.164 afiliats) i un 2,0% en el comerç, mentre que en el cautxú i matèries plàstiques cresqué un 5,0%.

55 Al Baix Ebre les captures dels ports de l'Ametlla de Mar, l'Ampolla i Deltebre caigueren fortament, un -16,1% (de les 1.875 tones del 2014 a les 1.572 tones del 2015).

56 Al Baix Empordà els afiliats a l'hostaleria augmentaren un 8,0% (fins a 8.705 efectius).

57 Al Baix Empordà la producció de pera passà de les 1.127 tones del 2014 a les 490 tones del 2015 (-56,5%), la de poma caigué de 39.433 a 31.450 tones entre el 2014 i 2015 (-20,2%) i la de préssec també es va reduir (de les 777 a les 573 tones entre el 2014 i 2015, un -26,2%).

58 Al Baix Empordà les captures dels ports de l'Estartit, Palamós i Sant Feliu de Guíxols caigueren un -5,5% (de les 2.849 tones del 2014 a les 2.692 tones del 2015).

59 Al Baix Llobregat els augments d'afiliació foren especialment elevats en les branques de serveis del comerç (2,7%), transports i l'emmagatzematge (3,3%), activitats immobiliàries (18,6%), professionals i administratives (6,4%) i l'hostaleria (5,2%). També a les industrials de l'alimentari (4,5%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (3,5%) i a construcció, en la demolició i preparació de terrenys (22,5%, fins a 1.651 afiliats).

60 Al Baix Penedès l'afiliació va augmentar amb intensitat en l'hostaleria (5,6%), les activitats professionals i administratives (8,1%) i els transports (13,0%), mentre que també va progressar amb força en la metal·lúrgia i productes metàl·lics (6,6%) i en el cautxú i matèries plàstiques (9,9%).

61 Al Baix Penedès la producció de raim augmentà un 6,5% (de 35.503 a 37.809 tones entre el 2015 i el 2015).

62 Al Barcelonès el 2015 va tenir notables avenços de l'afiliació al comerç (1,8%, fins a 191.200 afiliats), hostaleria (4,9%, que va assolir 87.300), activitats professionals i administratives (4,9%, que van arribar a 220.800) i informació i comunicacions (9,9%, fins a 58.700). També en les branques de la construcció d'edificació i promoció immobiliària (6,3% fins a 13.900) i demolició i preparació de terrenys (9,8% al règim general, fins a 3.500).

63 Al Barcelonès les captures pesqueres a Barcelona i Badalona augmentaren un notable 29,4% (de 2.598 a 3.361 tones entre el 2014 i el 2015).

64 Al Berguedà l'afiliació va avançar amb força en les branques del comerç (2,0%), l'hostaleria (4,9%) i activitats professionals i administratives (un 10,3%, fins a 1.257 efectius), mentre que la de material de transport va créixer també amb taxes de dos dígits, igual que en els sectors de la construcció de demolició i preparació de terrenys i instal·lacions i acabat d'edificis.

65 A la Cerdanya els augments de l'afiliació foren intensos en l'hostaleria (4,9%) i prou importants en el comerç (2,8%).

66 El 2014 l'afiliació a la indústria (2.963 afiliats) va aportar vora el 44% del total d'afiliats, cosa que, sumat a una productivitat mitjana en la indústria, que és superior a la dels serveis, explica aquesta notable aportació.

67 A la Conca de Barberà l'afiliació va créixer amb intensitat en les branques terciàries del comerç (6,4%) i l'hostaleria (3,2%).

68 Al Garraf l'afiliació al comerç i a l'hostaleria va augmentar el 2015 un 2,0% i un 4,7%, respectivament. També va presentar augments rellevants en les indústries alimentàries (5,9%), mentre que es va reduir a la de material de transport (-6,7%). En la construcció l'afiliació va incrementar-se amb força en les branques de demolició (15,5%), instal·lacions (10,3%) i d'edificació i promoció (12,0%).

69 Al Garraf les captures del port de Vilanova i la Geltrú caigueren un -27,9% (de les 4.251 a les 3.067 tones entre el 2014 i el 2015).

70 A les Garrigues cresqué amb intensitat l'afiliació als productes minerals no metàl·lics (3,5%) i, amb avenços superiors al 10%, cal esmentar els casos de la metal·lúrgia i productes metàl·lics. En l'àmbit de la construcció també van presentar augments de dos dígits l'afiliació a l'obra civil, l'edificació i promoció immobiliària i la demolició i preparació de terrenys, i en serveis destaca l'increment del 8,7% en l'afiliació a activitats professionals i administratives.

71 A la Garrotxa els augments d'afiliació foren intensos en els sectors del comerç (2,5%), l'hostaleria (5,8%), activitats professionals i administratives (5,2%) i els transports (4,7%), i també en les branques industrials de maquinària i equips i cautxú i matèries plàstiques (9,8% i 5,4%, respectivament) i a la d'edificació i promoció immobiliària (4,4%).

72 Al Gironès l'afiliació va augmentar amb força en el comerç (5,2%, fins a 16.112 efectius) i l'hostaleria (5,7% fins a 5.489 efectius), les activitats professionals i administratives (8,8%, fins a 16.468 efectius), i l'Administració pública i Seguretat Social (6,3%, fins a 10.052 efectius). També cresqué amb intensitat a maquinària i equips (9,9%) i metal·lúrgia i productes metàl·lics (4,4%), mentre que es va contreure en material de transport (-6,2%) i augmentà en les branques de demolició i preparació de terrenys (11,3% al règim general) i edificació i promoció immobiliària s'estabilitzà (0,1%).

73 Al Maresme l'afiliació creix el 2015 en les branques terciàries del comerç (1,8%), l'hostaleria (6,4%) i activitats artístiques i recreatives (4,4%) i a les de la construcció de demolició i preparació de terrenys (16,8% al règim general), instal·lacions i acabat d'edificis (10,6% al règim general) i edificació i promoció immobiliària (8,5%).

74 Al Maresme la producció de clavells va caure (-12,5%), la de plantes ornamentals (-9,4%) i la de roses es manté estable (0,0%). Per la seva banda, les captures del port d'Arenys de Mar augmentaren un 31,1% (de les 1.496 tones del 2014 a les 1.961 del 2015).

75 La comarca del Moianès es va constituir oficialment l'1 de maig del 2015, de manera que aquesta és la primera edició en què apareix aquesta estimació. Amb data de tancament de l'estudi, per al primari només es disposa de produccions de la comarca des del punt de vista de subproducte per a l'any 2015, de manera que per estimar l'evolució 2014-2015 s'han aplicat les taxes des del punt de vista de subproducte del conjunt de la demarcació de Barcelona ponderats pels pesos de cada producció a la comarca el 2015. No s'ha pogut estimar el ramader, atès que no es disposa de dades de places de bestiar. Per a l'estimació del VAB de la indústria, construcció i serveis s'ha seguit el procediment usual en aquestes estimacions.

76 Igual que a la Conca de Barberà, els afiliats a la comarca del Moianès a la indústria i els serveis són prou similars en valor absolut (per sobre el miler en ambdós casos), però una productivitat més elevada a la indústria explica la seva més gran aportació al VAB total.

77 Al Moianès l'afiliació va presentar increments de dos dígits en les branques d'alimentació, begudes i tabac, tèxtil, la confecció, el cuir i calçat i fabricació de maquinària i equips. Per la seva banda, l'afiliació al terciari es va expandir prou en les branques del comerç (1,4%), hostaleria (3,3%), mentre que també va créixer per sobre del 10% en les activitats immobiliàries i artístiques i recreatives.

78 En relació a la promoció immobiliària i edificació, els metres quadrats en construcció residencial i no residencial augmentaren un 120%. En canvi, els afiliats en aquesta branca van créixer un 1,5%, però caigueren en demolició i preparació de terrenys (-2,7%), instal·lacions i acabat d'edificis (-3,8%) i obra civil (-10,2%).

79 Al Montsià els increments d'afiliació el 2015 foren rellevants en el comerç (3,5%), l'hostaleria (7,2%), les activitats professionals i administratives (5,8%), els transports (6,4%) i els serveis educatius (6,5%). També en la branca de demolició i preparació de terrenys (18%).

80 Al Montsià la producció de plantes ornamentals davallà un -58,8% i les captures dels ports d'Alcanar i Sant Carles de la Ràpita també caigueren (un -14,6%, de les 3.429 a les 2.929 tones entre el 2014 i 2015).

81 A la Noguera l'afiliació avançà amb intensitat en l'hostaleria (5,3%) i els transports (10,5%), i també en les indústries d'altres productes minerals no metàl·lics (1,9%) i fabricació de maquinària i equips (6,2%). Igualment, va progressar amb taxes de dos dígitos en instal·lacions i acabat d'edificis i de forma més moderada en l'edificació i promoció immobiliària (2,4%).

82 A la Noguera tant la producció de pera com la de poma caigueren; la primera un -24,6% (de 20.434 a 15.043 tones) i la segona un -1,95% (de 25.040 a 24.577 tones).

83 A Osona l'afiliació al comerç va augmentar substancialment (5,8%, fins a 12.254 efectius), i també en l'hostaleria (4,7%) i activitats professionals i administratives (13,1%), mentre que també va avançar amb força en les indústries alimentàries (10,4%) i metallúrgia i productes metàl·lics (7,4%). En la construcció, l'avenç de l'afiliació fou intens en les branques de demolició i preparació de terrenys (10,5%) i edificació i promoció immobiliària (5,8%).

84 Al Pallars Jussà l'afiliació al comerç augmentà un 5,1%, empresa pels serveis educatius i la branca de demolició i preparació de terrenys.

85 Al Pallars Jussà i el 2015, la producció de blat caigué un 52% (de 13.886 a 6.670 tones) i la d'ordi un 12,4% (de 14.471 a 12.680 tones).

86 Al Pallars Sobirà l'hostaleria presentà un augment de l'afiliació d'un 11,2%, amb augments també importants en el comerç (2,6%), les activitats artístiques i recreatives (9,3%) i les professionals i administratives (9,7%). L'afiliació també s'incrementà de forma notable en els serveis col·lectius. En l'àmbit de la construcció els augments d'afiliació foren de dos dígitos en instal·lacions i acabat d'edificis.

87 Al Pla de l'Estany l'afiliació va avançar el 2015 de forma important en l'hostaleria (9,1%), les activitats professionals i administratives (4,6%) i els transports (1,4%), i també dels serveis educatius (7,0%). En l'àmbit industrial també va augmentar força l'afiliació a la branca alimentària (9,5%) i en la metallúrgia i productes metàl·lics (5,2%).

88 Amb data de tancament de la present edició, no es disposa de dades comarcalitzades del 2015 respecte de la ramaderia, de manera que per a la seva estimació s'han utilitzat les dades de sacrificis des del punt de vista de demarcació i ponderat els diferents productes ramaders pels pesos del 2014, per al qual sí que es disposa de xifres comarcals.

89 Al Pla d'Urgell l'afiliació va augmentar notablement en el comerç (1,4%) i en els serveis generals de l'Administració pública (5,8%); també ho va fer en les indústries alimentàries (8,8%) i en la metallúrgia i productes metàl·lics (12,2%). També va avançar amb força en les branques d'instal·lacions i acabat d'edificis i edificació i promoció immobiliària.

90 Al Priorat l'afiliació avançà amb força en el comerç (4,3%) i en les indústries alimentàries (5,2%).

91 A la Ribera d'Ebre els avenços de l'afiliació foren especialment intensos en el comerç (3,2%), activitats professionals i administratives (4,4%), hostaleria (7,0%) i sanitat i serveis socials.

92 Al Ripollès van créixer amb intensitat els afiliats al comerç (2,5%), hostaleria (8,2%) i a la branca de productes informàtics, electrònics i elèctrics (11,1%).

93 A la Segarra l'afiliació va augmentar amb força en les branques de productes electrònics i elèctrics (6,2%) i a les terciàries d'activitats professionals i administratives (6,3%) i l'hostaleria (4,2%). Per la seva banda, en instal·lacions i acabat d'edificis augmentà un 15,7%.

94 A la Segarra va caure la producció de cereals: la de blat un -22,4% i la d'ordi un -28,3%.

95 Al Segrià l'afiliació va avançar amb força en les activitats professionals i administratives (5,1%), transports (6,8%), metallúrgia (5,3%) i fabricació de maquinària i equips (6,2%).

96 Al Segrià les diferents produccions de fruita fresca van mostrar davallades, com la de pera (-25,0%), la de poma (-7,2%) i la de préssec (-2,1%).

97 A la Selva els avenços de l'afiliació foren intensos en l'hostaleria (5,7%), el comerç (2,6%), els transports (8,6%), igual que en les branques industrials de productes farmacèutics (7,6%) i material de transport (15,5%), mentre que en la producció alimentària va caure (un -2,7%). També va créixer amb força la de les branques de la construcció de demolició i preparació de terrenys (37,7%) i instal·lacions i acabat d'edificis (9,6%).

98 A la Selva les captures del port de Blanes es mantingueren (de 2.713 a 2.722 tones entre el 2014 i el 2015).

99 Al Solsonès els augments d'afiliació foren el 2015 notables en l'hostaleria (5,2%), productes de minerals no metàl·lics (4,3%) i de dos dígitos en demolició i preparació de terrenys i edificació i promoció immobiliària (15,6%).

100 Al Solsonès la pèrdua de producció de cereals fou del -32,8% pel blat i del -17,8% per l'ordi.

101 Al Tarragonès l'afiliació va incrementar el 2015 amb força en el comerç (4,3%), l'hostaleria (6,2% fins a assolir-ne 12.502) i activitats professionals i administratives (7,1%) i també a l'Administració pública i Seguretat Social (7,9% fins a assolir 13.622 efectius). També cresqué amb intensitat en les branques d'edificació i promoció immobiliària (1,6%) i obra civil (12,5%).

102 Les captures dels ports de Tarragona i Torredembarra passaren de les 4.676 tones del 2014 a les 3.991 tones del 2015 (un -14,7%).

103 A la Terra Alta l'afiliació va créixer amb taxes de dos dígitos en l'hostaleria (10,1%), activitats professionals i administratives, instal·lacions i acabat d'edificis i edificació i promoció immobiliària.

104 La producció de fruita seca a la Terra Alta caigué un -26,3% per l'ametlla i un -19,0% per l'avellana.

105 A l'Urgell l'afiliació va créixer amb força en els transports (5,6%) i hostaleria (6,4%), mentre que va retrocedir en material de transport (-33,8%). També augmentà en l'edificació i promoció immobiliària (2,8%) i davallà lleugerament en l'obra civil (-0,8%).

106 A la Vall d'Aran l'afiliació en l'hostaleria va avançar amb força (11,9%), i també la d'activitats artístiques i recreatives (10,5%), professionals i administratives (7,8%), serveis educatius (5,9%), mentre que al sector forestal va créixer amb taxes de dos dígitos.

107 Al Vallès Occidental l'afiliació va incrementar-se amb força en el comerç (3,4%), l'hostaleria (8,6%) i les activitats professionals i administratives (7,1%). En l'àmbit industrial també va augmentar intensament en la química (2,5%) i la metallúrgia i productes metàl·lics (3,0%). Finalment, en la construcció els increments foren intensos en les branques de demolició i preparació de terrenys (17,4%, fins a 1.655 efectius), instal·lacions i acabat d'edificis (14,0%, fins a 6.359) i promoció immobiliària i construcció d'edificis (17,0%, fins a 5.120 afiliats).

108 Al Vallès Oriental els increments d'afiliació foren especialment intensos en les branques terciàries del comerç (4,2%, fins a 28.330 afiliats), activitats professionals i administratives (7,3%) i activitats artístiques i recreatives (6,5%); per la seva banda, en la indústria destacaren els avenços d'afiliació a la química (14,9%), la metallúrgia i productes metàl·lics (3,7%) i els productes farmacèutics (5,2%). Finalment, en la construcció els increments d'afiliació foren importants en les branques de demolició i preparació de terrenys (19,5%), instal·lacions i acabat d'edificis i a promoció immobiliària i construcció d'edificis (8,4% en els dos casos).

Annex 1

Detall de les branques utilitzades (CNAE-2009)

(A) Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca

Agricultura

Cereals

Plantes industrials

Plantes farratgeres

Hortalisses

Plantes i flors

Tubercles

Fruites fresques

Fruita seca

Cítrics

Raim

Oliva

Vi i most

Oli d'oliva

Ramaderia

Boví

Porquí

Equí

Oví i cabrum

Aviram

Conills

Altres productes agraris

Silvicultura

Pesca

(B, C, D, E) Indústria

(C) Indústria manufacturera

Indústries d'alimentació, begudes i tabac (10-12)

Indústries tèxtils, confecció, cuir i calçat (13-15)

Indústries fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats (16-18)

Indústries químiques i de refinació de petroli (19-20)

Fabricació de productes farmacèutics (21)

Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques (22)

Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics (23)

Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (24-25)

Fabricació de productes informàtics i electrònics, i materials i equips elèctrics (26-27)

Fabricació maquinària i equips NCAA⁴² (28)

Fabricació material de transport (29-30)

Mobles, reparació i instal·lació de maquinària i equip i indústries manufactureres diverses (31-33)

(B, D, E) Energia i altres produccions no manufactureres

(B) Indústries extractives

(D) Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat

(E) Subministrament d'aigua, activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació

(F) Construcció

Promoció immobiliària i edificació (41)

Instal·lacions i acabat d'edificis (432, 433)

Demolició, terrenys i altres especialitzacions (431, 439)

Obra civil (42)

(G-U) Serveis

Serveis no col·lectius

(G) Comerç a l'engròs i al detall, reparació de vehicles de motor i motocicletes

(H) Transport i emmagatzematge

Hostaleria

(J) Informació i comunicacions

(K) Activitats financeres i d'assegurances

(L) Activitats immobiliàries

(M, N) Activitats professionals, científiques i tècniques, administratives i serveis auxiliars

(R, S, T, U) Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment, altres serveis, activitats de les llars, organitzacions extraterritorials

Serveis col·lectius

(O) Administració pública i defensa, Seguretat Social obligatòria

(P) Educació

(Q) Activitats sanitàries i de serveis socials

⁴² No classificats en altres apartats.

Annex 2

Marques turístiques i comarques que les integren

- Barcelona: el Barcelonès.
- Costa Brava: l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Gironès, el Pla de l'Estany i la Selva.
- Costa Daurada: l'Alt Camp, el Baix Camp, el Baix Penedès, la Conca de Barberà, el Priorat i el Tarragonès.
- Costa de Barcelona: l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, el Garraf, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.
- Paisatges de Barcelona: l'Anoia, el Bages i Osona.
- Pirineus: l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà, la Cerdanya, la Garrotxa, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Ripollès i el Solsonès.
- Terres de Lleida: les Garrigues, la Noguera, el Pla d'Urgell, la Segarra, el Segrià i l'Urgell.
- Les Terres de l'Ebre: el Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta.
- La Vall d'Aran: la Vall d'Aran.

Annex 3

Llistat de comarques per eixos

- Eix gironí:
 - L'Alt Empordà
 - El Baix Empordà
 - La Garrotxa
 - El Gironès
 - El Pla de l'Estany
 - El Ripollès
 - La Selva
- El pla de Lleida:
 - Les Garrigues
 - La Noguera
 - El Pla d'Urgell
 - La Segarra
 - El Segrià
 - L'Urgell
- Les comarques de muntanya:
 - L'Alt Urgell
 - L'Alta Ribagorça
 - La Cerdanya
 - El Pallars Jussà
 - El Pallars Sobirà
 - La Vall d'Aran
- L'eix metropolità de Barcelona:
 - L'Alt Penedès
 - El Baix Llobregat
 - El Barcelonès
 - El Garraf
 - El Maresme
 - El Vallès Occidental
 - El Vallès Oriental
- El Camp de Tarragona:
 - L'Alt Camp
 - El Baix Camp
 - El Baix Penedès
 - La Conca de Barberà
 - El Priorat
 - El Tarragonès
- Les Comarques Centrals:
 - L'Anoia
 - El Bages
 - El Berguedà
 - El Moianès
 - Osona
 - El Solsonès
- Les Terres de l'Ebre:
 - El Baix Ebre
 - El Montsià
 - La Ribera d'Ebre
 - La Terra Alta

Fonts estadístiques utilitzades

COMISIÓN NACIONAL DE LOS MERCADOS Y LA COMPETENCIA (mensual). Fuentes de Energía Renovables, Cogeneración y Residuos de Producción de Energía Eléctrica en España. Madrid. <http://www.cnmc.es>

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ
– (anual). “Superfícies, rendiments i produccions dels conreus agrícoles comarcals, i fulls de previsió de collita”. A: Estadístiques i observatoris. Estructura i producció. Estadístiques agrícoles. Estadístiques definitives. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://agricultura.gencat.cat>

– (anual). “Avanç Renda Agrària de Catalunya”. A: Estadístiques i observatoris. Renda agrària. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://agricultura.gencat.cat>

– (anual) “Avanços de superfícies i produccions agrícoles”. A: Estadístiques i observatoris. Estructura i producció. Estadístiques agrícoles. Estadístiques provisionals (avanços). Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://agricultura.gencat.cat>

– (anual). “Censos de bestiar. Produccions de llet. Altres produccions ramaderes”. A: Estadístiques i observatoris. Estructura i producció. Estadístiques ramaderes. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://agricultura.gencat.cat>

– (anual). “Producció aqüícola”. A: Àmbits d'actuació. Pesca. Aqüicultura. Aqüicultura. Estadística d'aqüicultura. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://agricultura.gencat.cat>

– (anual). “Xarxa Comptable Agrària de Catalunya (XCAC)”. A: Estadístiques i observatoris. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://agricultura.gencat.cat>

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT

– (anual). “Edificació no residencial”. A: Indicadors i estadístiques d'habitatge. Estadístiques de construcció i mercat immobiliari. Edificació no residencial. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://territori.gencat.cat>

– (trimestral). “Habitatges iniciats, acabats, per superfície i tipologia”. A: Indicadors i estadístiques d'habitatge. Estadístiques de construcció i mercat immobiliari.

Construcció d'habitatges. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://territori.gencat.cat>

EUROSTAT (anual). “Value added, Forestry and logging”. A: National accounts (ESA 2010) <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

EUROPEAN COMMISSION, ECONOMIC AND FINANCIAL AFFAIRS, AMECO. Economic databases and indicators. <http://ec.europa.eu>

INSTITUT CATALÀ D'ENERGIA

– (mensual). Butlletí de conjuntura energètica a Catalunya. L'energia elèctrica a Catalunya. Producció bruta d'energia elèctrica en règim ordinari a Catalunya. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://www.gencat.cat/icaen>

– (mensual). Full mensual dels principals indicadors de l'energia a Catalunya. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://www.gencat.cat/icaen>

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA

– (anual). “Aqüicultura. Produccions per espècies”. A: Anuari Estadístic de Catalunya. Agricultura, Ramaderia i Pesca. Pesca. Generalitat de Catalunya. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (anual). Comptes econòmics anuals de Catalunya (PIB). Base 2010. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (anual i trimestral). Consum de ciment. Indicadors del ciment. Base 2010. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (mensual). Indicadors de conjuntura econòmica. Viatgers i pernoctacions en establiments hotelers. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (anual). Indicadors d'estructura econòmica. Índex de producció industrial. Per seccions i divisions. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (mensual). Indicadors de conjuntura econòmica. Indicador de clima industrial (ICI). Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (mensual). Indicadors de conjuntura econòmica.

Matriculació de turismes. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (mensual). Índex de preus de consum. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (anual). “Inversions reals i pressupostades. Comarques i àmbits”. A: Anuari Estadístic de Catalunya. Sector públic. Administració autonòmica. Generalitat de Catalunya. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (anual). Ocupats i valor afegit brut (cost de factors). Idescat a partir de dades de l'enquesta industrial d'empreses de l'INE. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (anual i trimestral). Macromagnituds (PIB). Base 2010. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (anual). “Pesca marítima. Per ports. Comarques, àmbits i províncies”. A: Anuari Estadístic de Catalunya. Agricultura, Ramaderia i Pesca. Pesca. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

– (anual). Encuesta anual de comercio. Madrid. <http://www.ine.es>

INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA

– (anual). Encuesta anual de servicios. Madrid. <http://www.ine.es>

– (trimestral). Encuesta de Población Activa. Madrid. <http://www.ine.es>

MINISTERI D'AGRICULTURA, ALIMENTACIÓ I MEDI AMBIENT. SECRETARIA GENERAL TÈCNICA. SUBDIRECCIÓ GENERAL D'ESTADÍSTICA (anual). SERVICIO DE ESTADÍSTICAS DE LA PESCA. Encuesta Económica Acuicultura. Principales resultados. Años 2009-2013. Madrid. <http://www.magrama.gob.es>

MINISTERI D'ECONOMIA I COMPETITIVITAT. DataComex. Estadísticas del comercio exterior. Govern d'Espanya. <http://www.datacomex.comercio.es>

MINISTERI DE FOMENT. Estructura de la construcción. Govern d'Espanya. <http://www.fomento.gob.es>

MINISTERI D'INDÚSTRIA, ENERGIA I TURISME

– (anual). Energía eléctrica. Registro de instalaciones. Productores en Régimen Ordinario. Govern d'Espanya. <http://www.minetur.gob.es>

– (anual). Energía eléctrica. Registro de instalaciones. Registro de productores de energías renovables, cogeneración y residuos. Govern d'Espanya. <http://www.minetur.gob.es>

MINISTERI D'INDÚSTRIA, ENERGIA I TURISME (mensual). Estadísticas y balances energéticos. Estadísticas eléctricas mensuales. Govern d'Espanya. <http://www.minetur.gob.es>

MINISTERI D'HISENDA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (anual). Presupuestos Generales del Estado. Anexos de inversiones reales y programación plurianual. Distribución regionalizada por comunidades autónomas. Tom I. Govern d'Espanya. Madrid. <http://www.minhap.gob.es>

OBSERVATORI D'EMPRESA I OCUPACIÓ

– (trimestral). Mercat de treball. Afiliació a la Seguretat Social. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://www20.gencat.cat/portal/site/observatorit treball>.

– (trimestral). Mercat de treball. Atur registrat. Generalitat de Catalunya, Barcelona. <http://www20.gencat.cat/portal/site/observatorit treball>

